

Provincie Utrecht

Jaarrekening 2014

Utrecht, xx xxxxx 2015

Inhoudsopgave

Bladzijde

Inhoudsopgave	3
Leeswijzer.....	4
1. Bestuurlijke samenvatting, belangrijkste ontwikkelingen en resultaten	5
2. Algemeen financieel verslag.....	17
3. Programma's	23
1. Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.....	24
2. Landelijk gebied	30
3. Bodem, water en milieu	39
4. Economische zaken en recreatie	46
5. Mobiliteit	52
6. Cultuur en samenleving.....	62
7. Jeugdzorg	68
8. Bestuur en middelen	72
4. Projecten	81
5. Paragrafen.....	91
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	92
2. Onderhoud kapitaalgoederen.....	96
3. Treasury	104
4. Bedrijfsvoering	106
5. Verbonden partijen	109
6. Grondbeleid.....	118
7. Provinciale belastingen en heffingen.....	122
6. Financiële jaarrekening.....	123
• Grondslagen van de financiële verslaggeving	125
• Balans per 31 december 2014	129
• Toelichting op de balans	133
• Overzicht van baten en Lasten 2014.....	147
• Verplichte bijlagen	149
1. Staat van vaste activa	150
2. Staat van incidentele baten en lasten	151
3. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	155
4. Single information Single audit.....	156
• Controleverklaring	159
7. Overige bijlagen.....	163
1. Samenvatting Jaarrapportage 2014 PUEV 2011-2014	164
2. Overzicht verleende subsidies	169
3. Specificatie reserves en voorzieningen.....	173
Afkortingenlijst	221
Colofon	226

Leeswijzer

In de jaarstukken leggen gedeputeerde staten verantwoording af over het gerealiseerde beleid en de financiën van de provincie Utrecht. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit de balans en de programmarekening met een toelichting op beide stukken. In de jaarstukken 2014 wordt verantwoording afgelegd over hetgeen in de Begroting 2014 is begroot. De jaarstukken zijn samengesteld op basis van het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten'. De opbouw van de jaarstukken, die door provinciale staten worden vastgesteld, is als volgt:

1. Bestuurlijke samenvatting, belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2014

In dit hoofdstuk wordt een beleidsmatige samenvatting op hoofdlijnen gegeven, waarna wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2014.

2. Algemeen financieel verslag

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste financiële resultaten over 2014.

3. Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt per programma inhoudelijk ingegaan op de doelstellingen, de prestaties en de financiële gevolgen van het gevoerde beleid.

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de 3 W-vragen:

■ **Wat wilden we bereiken?**

Onder dit kopje worden de beleidsmatige doelstellingen van het programma genoemd, conform de begroting 2014.

■ **Wat hebben wij daarvoor gedaan?**

Onder dit kopje wordt een toelichting gegeven per prestatie. Tevens bevat dit onderdeel één of meer (prestatie) indicatoren. Deze indicatoren zijn overeenkomstig de indicatoren in de Begroting 2014, tenzij anders wordt vermeld.

■ **Wat heeft het gekost?**

Onder dit kopje wordt een analyse gegeven van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie op programmaniveau.

4. Projecten

Na programmaverantwoording wordt in het hoofdstuk Projecten ingegaan op het project Hart van de Heuvelrug, zoals afgesproken in de subcommissie van de jaarrekening.

5. Paragrafen

De paragrafen bevatten de verantwoording over hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting 2014 is opgenomen.

6. Jaarrekening

De jaarrekening bevat de balans en programmarekening met toelichting en een aantal bijlagen. De programma-rekening biedt een samenvattend overzicht van de begroting (na wijziging) en de werkelijke baten en lasten.

De bedragen in de jaarrekening zijn weergegeven in eenheden van duizend euro, tenzij anders vermeld. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 45.000 staat dus als € 45 in een tabel. Dit kan leiden tot afrondingsverschillen van maximaal € 1.000 in totaaltellingen.

1. Bestuurlijke samenvatting, belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2014

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk treft u in vogelvlucht de belangrijkste resultaten die de Provincie Utrecht heeft bereikt in 2014. Belangrijke onderwerpen in 2014 zijn o.a. de overdracht van de jeugdzorg naar de gemeenten, de aanpak van de grote leegstand van kantoren in de provincie, een verbetering van de samenwerking tussen provincie en gemeenten door urgente maatschappelijke opgaven gezamenlijk op te pakken en de versterking en toegankelijkheid van het landelijk gebied.

Daarnaast hebben Provinciale Staten belangrijke plannen en nota's vastgesteld, waaronder het nieuwe mobiliteitsplan om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren en de kadernota ondergrond, waarmee onder andere onze toekomstige drinkwatervoorraad wordt veiliggesteld.

Krachtige steden en dorpen

Versnelling gestagneerde bouwprojecten

Krachtige steden en dorpen zijn van provinciaal belang. De provincie Utrecht maakt de komende decennia nog groei door. De aanwezige landschappelijke kwaliteiten versterken de aantrekkingskracht van het stedelijk gebied, waar twee derde van de woningopgave gerealiseerd moet worden. Omdat de beschikbare ruimte 'binnen de rode contouren' beperkt is, is het des te belangrijker dat hier met kwaliteit wordt gebouwd. De provincie zet daarom in op vernieuwing binnen de woningmarktsector en het bieden van ondersteuning aan binnenstedelijke gebiedsontwikkeling en projecten. Dit hebben we in 2014 bereikt door gestagneerde projecten te versnellen samen met gemeenten, door garantstellingen af te geven bij bouwprojecten zodat ze uitgevoerd kunnen worden en door transformaties van gebouwen (bijvoorbeeld kantoren naar woningen) te stimuleren.

Nieuwe financieringsvormen woningbouwprojecten

Om de woningmarkt weer in beweging te krijgen zoeken veel partijen vernieuwing in de sector. Doordat de traditionele manier van financieren grotendeels is vastgelopen, is nieuwe financiering vinden een belangrijke zoektocht van partijen. Om hen daarbij te helpen, heeft de provincie een financieel expertisenetwerk FINC (Financieel Innovatieve Constructies) in het leven geroepen. FINC is een expertteam van financiële, juridische en fiscale deskundigen, dat specifieke projecten bij de kop pakt met als doel de knelpunten op te lossen. Belangrijk punt is dat de opgedane kennis en oplossingen nadrukkelijk gedeeld worden en zo elders tot nieuwe successen kunnen leiden. In 2014 hebben onder andere de gemeente Amersfoort bij De Nieuwe Stad en de Ecowijk in Houten een beroep op het team gedaan.

Provinciale Aanpak Kantorenleegstand

In de provincie Utrecht staat ruim 1 miljoen vierkante meter aan kantoren leeg. Deze leegstand gaat ten koste van de ruimtelijke kwaliteit en heeft daarom negatieve gevolgen voor de binnenstedelijke leefbaarheid en het economische vestigingsklimaat. Op 4 februari 2014 hebben Provinciale Staten van Utrecht unaniem ingestemd met de Provinciale Aanpak Kantorenleegstand (PAK). Het doel van deze aanpak is het aanbod aan nieuwbouwmogelijkheden terugbrengen naar de (verwachte) vraag, en weer nieuw leven brengen op locaties met bestaande kantoren die langdurig leeg staan. De aanpak bestaat uit een 'sturend spoor' waarin we nieuwbouwmogelijkheden voor kantoren willen beperken met inzet van inpassingsplannen voorafgegaan door een Thematische Structuurvisie Kantoren. Daarnaast is er een faciliterend spoor waarin we transformatie en herbestemming van bestaande leegstaande kantoren willen stimuleren. De provincie Utrecht is hiermee de eerste provincie in Nederland die de planologische overcapaciteit aan kantoren op deze manier terug dringt.

1. beperken bouw nieuwe kantoren

De provincie wil de bouwmogelijkheden voor nieuwe kantoren beperken met inpassingsplannen, waarmee de kantorenbestemmingen op locaties wordt gewijzigd. Door deze aanpak zorgt de provincie ervoor dat er alleen nog nieuwe kantoren mogen bijkomen op die locaties en in die omvang die op langere termijn goed aansluiten bij de marktvraag. Bestaande kantoorpanden profiteren hiervan, omdat zij niet langer concurreren met een overvloed aan nieuwbouwmogelijkheden.

2. faciliteren van transformatie

De provincie helpt door in te zetten op transformatie en hergebruik van leegstaande kantoren. Samen met eigenaren, beleggers en gemeenten uit de regio worden er oplossingen bedacht om de leegstand van de bestaande kantoren tegen te gaan. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat bestaande kantoren een nieuwe functie krijgen, zoals studenten- en starterswoningen. De provincie zet hiervoor de volgende middelen in:

- inzet kantorencoach-duo om kantorenloodsen (gemeenten) en marktpartijen te ondersteunen in transformatieprocessen;
- uitvoeren van 'quick scans' op gebouwniveau en gebiedsniveau, om de transformatiemogelijkheden in kaart te brengen;
- financieringsinstrumenten (subsidie, participatie, achtergestelde leningen) voor (voor)financiering van processen en transformatieprojecten;
- monitoring om ontwikkelingen, kansen en mogelijkheden voor iedereen in beeld te brengen en te beschikken over de juiste sturingsinformatie in relatie tot de vastgestelde beleidsdoelen.
- Initiëren en stimuleren van netwerken en kennisdeling, zodat alle partijen beschikken over actuele en adequate informatie en elkaar weten te vinden.

Vitaal landelijk gebied

Versterking landelijk gebied

In 2014 heeft de provincie ruim 350 ha nieuwe natuur gerealiseerd, onder andere in het gebied Groot Wilnis/Vinkeveen en in de Bethunepolder. Daarnaast is het fietsknooppuntensysteem volledig geactualiseerd samen met onze regionale partners. Het systeem is uitgebreid met 150 km en alle routes sluiten naadloos aan op die van de buurprovincies. De provincie heeft een samenhangend verbindend netwerk gerealiseerd met voldoende TOP's (toeristische opstapplaatsen), routes, knooppunten (zowel fiets als water) en een omvangrijk wandelnetwerk.

Recreatie om de Stad Utrecht (RodS)

Op 3 maart 2014 sloten Utrechtse overheden, waaronder de provincie Utrecht, en natuurbeheerorganisaties een overeenkomst om ervoor zorg te dragen dat recreatiegebieden alle dagen van het jaar openbaar en veilig toegankelijk voor publiek zijn. Voor het beheer van deze gebieden heeft de provincie € 2,8 mln. tot en met 2018 gereserveerd. Tegelijkertijd besteedt de provincie, samen met partners, aandacht aan nieuwe verdienmodellen. Met deze afspraken benadrukken de betrokken partijen het belang van een groene structuur rondom de stad Utrecht.

Van beleid naar uitvoering

In 2014 is een belangrijke stap gezet om het voorgenomen beleid op een goede manier uit te voeren. Bij de uitvoering van het ruimtelijk beleid van de provincie spelen gemeenten een belangrijke rol. Om gemeenten zo goed mogelijk te faciliteren bij ruimtelijke ontwikkeling heeft de provincie in 2014 een aantal praktische handreikingen gemaakt. Het gaat voor het landelijk gebied onder andere om 'Kwaliteit van kernrandzones', 'Vrijkomende agrarische bedrijfspercelen' en 'Duurzame energie ruimtelijk ingepast'. De provincie wil met deze handreikingen gemeenten, maar ook grondeigenaren meer ruimte geven en particuliere initiatieven, zoals natuurbeheer, stimuleren.

Elke gemeente en provincie stellen samen een ruimtelijke agenda op voor specifieke onderwerpen, zoals het stedelijk gebied en mobiliteit. Zo'n agenda stimuleert en verbetert de samenwerking aan projecten die voor zowel gemeente als provincie van belang zijn. Gemeenten werken in het landelijk gebied ook steeds nauwer samen, zoals IJsselstein, Oudewater en Lopik.

Toegankelijk en aantrekkelijk erfgoed

In 2014 heeft de provincie [de Utrechtse Erfgoedmonitor 2014](#) gepresenteerd, de eerste erfgoedmonitor in Nederland. Deze monitor beschrijft de onderhoudstoestand van alle rijksmonumenten, behalve woonhuizen. De monitor vormt de basis van het provinciaal monumentenbeleid (Fonds Erfgoedparels) en helpt eigenaren en gemeenten om zich beter bewust te worden van de gezamenlijke opgave. De monitor moet ertoe leiden dat de staat van monumenten in de provincie beter wordt en daarmee Utrecht aantrekkelijker wordt om te wonen, werken en leven. In 2014 is ook de website www.utrechtaltijd.nl gelanceerd, gericht op een breed publiek, met verhalen over de provincie toen, hier en nu. De website verbindt cultuur, erfgoed en recreatie met verhalen, routes en tips. Zo is een samenhangend en verbindend netwerk ontstaan, zowel virtueel (de website) als fysiek (partijen werken doelgericht samen).

Grebbelinie

De Grebbelinie is een unieke waterlinie in het oosten van de provincie Utrecht. Deze verdedigingslinie uit de 18de eeuw slingert als een groen lint vanaf de Grebbeberg bij Rhenen naar Spakenburg bij het Eemmeer. De

gemeenten rond de Grebbelinie en de provincie vinden het belangrijk dat het Grebbelinie landschap ook voor komende generaties behouden blijft. Om dit voor elkaar te krijgen is in 2014 een inpassingsplan opgesteld dat de kenmerken van de Grebbelinie beschermt. Het plan is op 8 oktober 2014 door GS vastgesteld. In 2014 is het werk aan Fort aan de Buursteeg afgerond (zie kader), de Post van Lambalgen hersteld en beleefbaar gemaakt, de Grebbesluis 'geopend' en de museumbunker Leusden officieel geopend.

Fort aan de Buursteeg

Het herstel van het Fort aan de Buursteeg vormt een belangrijk hoogtepunt van het programma 'Grebbelinie boven water!' van de provincie Utrecht. Met dit programma, dat in 2006 is gestart, wordt definitief een einde gemaakt aan het verval dat na 1951 was ingezet, toen de Grebbelinie als verdedigingswerk werd opgeheven. Het herstellende fort biedt toeristen dat gelegenheid om kennis te maken met een historisch verdedigingswerk, maar het nodigt ook uit om de omgeving te ontdekken.

Kadernota ondergrond

Provinciale Staten hebben op 14 april 2014 de Kadernota ondergrond vastgesteld. De aanleiding is de toenemende drukte in de ondergrond door onder andere de sterke opkomst van nieuwe activiteiten zoals energiewinning uit de ondergrond. Voor de verschillende vormen van energiewinning uit de ondergrond is aangegeven waar ruimte voor is en waar niet (omdat ze conflicteren met provinciale belangen). De huidige 30 locaties voor drinkwaterwinning zijn niet genoeg voor de drinkwatervraag in 2040. Uit onderzoek blijkt dat op veel plaatsen geschikte grondwatervoorraden zijn voor drinkwater. In de kadernota is hiervoor een aantal locaties buiten het stedelijk gebied vastgelegd, de zogenaamde strategische grondwatervoorraden met een planologische bescherming. Deze keuze maakt tegelijkertijd helder welke gebieden niet in aanmerking komen voor drinkwaterwinning. In die gebieden zijn de mogelijkheden voor bijvoorbeeld Warmte Koude Opslag (WKO) verruimd.

Deltaprogramma waterveiligheid

Een groot deel van Utrecht is kwetsbaar voor overstromingen. De dreiging komt zowel vanuit grote wateren (rivieren, randmeer) als uit de regionale wateren. Het beleid van de provincie Utrecht is erop gericht deze kwetsbaarheid op een aanvaardbaar niveau te houden tegen zo laag mogelijke kosten. De provincie Utrecht werkt samen met de waterschappen en het Rijk in het Deltaprogramma Rivieren. Utrecht is de trekker voor de regioprocessen Neder-Rijn en Lek. De provincie heeft in nauw overleg met partners, gemeenten en belangenorganisaties een voorkeursstrategie voor Neder- Rijn en Lek ontwikkeld. Deze is op 12 maart 2014 vastgesteld en inmiddels opgenomen in het landelijke Deltaprogramma.

Economie en innovatie (Utrecht TOP-regio)

Economic Board Utrecht (EBU)

Mede op initiatief van provincie Utrecht is de Economic Board Utrecht (EBU) in 2012 opgericht door overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de provincie Utrecht en de gemeente Hilversum. In de board hebben zich ondernemers, bestuurders en wetenschappers verenigd die samen de strategie voor de economische groei van de regio opgesteld hebben. De uitdaging van de EBU is om in samenwerking uit te groeien tot de meest leefbare economie van Europa. Dit doet de EBU door te verbinden, versnellen en verzilveren op de thema's groen, gezond en slim.

In 2014 hebben vier initiatieven vanuit de EBU provinciale steun ontvangen:

- Growing Games (benutten van groeikansen en verdere professionalisering van de Nederlandse Gamesector)
- Krediet Unie Midden Nederland (kredietverstrekking voor en door ondernemers)
- Life Sciences Fonds (financiering van MKB'ers in de life sciences)
- Masterclass Utrechtse Ondernemers Academie (ondersteuning voor ambitieuze ondernemers in de EBU domeinen).

Alliantie Utrecht-Oost

Het gebied rondom Utrecht Science Park komt steeds nadrukkelijker naar voren als ruimtelijk-economische hotspot van de Utrechtse regio. In een

dynamisch proces zoeken publieke en private partijen naar versterking van de samenwerking. Dit is van groot belang om de samenhang in investeringen te versterken en zo de regionale concurrentiepositie te vergroten. Kansen voor het versterken van het vestigingsmilieu liggen in het verbeteren van de wisselwerking tussen het economisch profiel en de ruimtelijke koers. Op 12 november kwamen bestuurders van partijen in het gebied (waaronder provincie Utrecht) bijeen tijdens een 2e rondetafelconferentie. De ambitie is dat regio Utrecht-Oost in 2020 internationaal toonaangevend is op het gebied van life-sciences, duurzaamheid en gezondheid.

Internationale acquisitie

De provincie investeert in een innovatieve kennisregio. Behoud en werving van kennisintensieve buitenlandse bedrijven spelen daarin een grote rol. Buitenlandse bedrijven genereren 10% van de werkgelegenheid in de provincie, zijn innovatief en versterken bestaande kennisclusters. In 2014 heeft Invest Utrecht (onderdeel van de provincie) 14 investeringsprojecten van buitenlandse bedrijven naar de provincie Utrecht gehaald, waarvan 6 in de kernsector life sciences. Daarmee zijn 339 extra arbeidsplaatsen gecreëerd. In 2014 zijn er uit zusterprovincie Guangdong drie bezoeken met interessante bedrijven geweest en heeft een vervolgbezoek aan Guangdong plaatsgevonden.

Stimuleren duurzame energie

De provincie beschouwt duurzame energie als een integraal onderdeel van haar kerntaken. In 2014 heeft het Interprovinciaal Overleg (IPO) mede namens de provincie Utrecht het Nationaal Energie Akkoord (NEA) ondertekend. In 2014 is het Garantiefonds Energie ingezet om de financiering van vier collectieve energieprojecten te ondersteunen. Daarnaast heeft de provincie gewerkt aan een biogas hub in de regio en is het verwerken van bermgras tot biogas gestimuleerd met een vernieuwende aanbesteding. Het laatste is een onderdeel van het Europese project ARBOR (Accelerating Renewable Energies through valorisation of Biogenic Raw Material), waarvan de provincie partner is.

Bereikbaar Utrecht

Mobiliteitsplan

Op 9 juli 2014 hebben PS het nieuwe mobiliteitsplan voor de periode 2014-2028 vastgesteld. Het bestaat uit een mobiliteitsvisie en een mobiliteitsprogramma. Met het plan wil de provincie een goede bereikbaarheid per fiets, openbaar vervoer en auto in een gezonde en verkeersveilige omgeving realiseren. Dit maakt onze provincie een aantrekkelijkere vestigingsplaats, het versterkt de economie en het bevordert een duurzame leefomgeving.

1 A12 Aanleg verbindingsweg Houten - Bunnik - A12: ongelijkvloerse kruising Achterdijk

Verbeteren leefbaarheid

Er wordt ook in 2014 hard aan de weg gewerkt in de provincie Utrecht. Maatregelen op het gebied van leefbaarheid krijgen hierbij van de provincie veel aandacht:

- extra maatregelen om geluidsoverlast voor omwonenden langs de A27 in De Bilt tegen te gaan. Hiervoor hebben de gemeente De Bilt en de provincie Utrecht samen 600.000 euro beschikbaar gesteld (7 oktober 2014)
- leefbaarheidsmaatregelen bij de aanpak van Knooppunt Hoewelaken bij Amersfoort (5 miljoen Euro door de provincie beschikbaar gesteld)
- advies van de provincie aan het Rijk over het invullen van 15 miljoen euro aan extra leefbaarheidsmaatregelen bij de verbreding van de A27 bij Utrecht.

Automobilist houdt gewijzigd reisgedrag vast

Op 4 juni 2014 publiceerde de provincie een rapport over de effecten van het programma Spitsvrij, waarbij automobilisten binnen de driehoek Utrecht-Amersfoort-Hilversum financieel worden beloond om de spits te mijden. Uit onderzoek blijkt dat automobilisten ook na het stoppen van een beloning de spits op grote schaal blijven mijden. 80% van de spitsmijdingen blijft na één jaar zonder beloning nog steeds behouden. Spitsvrij is een onderdeel van het Rijksprogramma Beter Benutten waarmee rijk, regio en bedrijfsleven innovatieve maatregelen stimuleren om de bereikbaarheid in de drukste regio's te verbeteren.

Jeugdzorg

Provincie Utrecht voorloper transitie jeugdzorg

In 2014 hebben alle Utrechtse gemeenten, zorgaanbieders, cliëntenorganisaties en de provincie Utrecht nauw samengewerkt om de transitie van de jeugdzorg af te ronden. Zo zijn er in alle Utrechtse gemeenten pilots uitgevoerd om de nieuwe werkwijze te testen en te implementeren. De aanpak van de provincie is landelijk zeer goed ontvangen. De provincie koos ervoor om gemeenten zoveel mogelijk ruimte te geven, zonder de controle op het proces te verliezen. Door te stimuleren, te faciliteren en te verbinden gaf de provincie ruimte aan de gemeenten zodat zij zelf ervaring konden opdoen. Dit heeft geleid tot een goede overdracht, waarbij de gemeenten uiteindelijk zelf keuzes hebben gemaakt.

Provincie als aanjager

Tot 1 januari 2015 was de provincie verantwoordelijk voor de aansturing van de provinciale jeugdzorg, uitgevoerd door Bureau Jeugdzorg Utrecht en de aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp. De intense samenwerking heeft geleid tot een transformatie van de zorg, waardoor meer kinderen geholpen zijn en er een historisch lage wachtlijst op het moment van overdracht was.

Met het ingaan van de nieuwe Jeugdwet, is de zorg voor jeugd helemaal ondergebracht bij gemeenten. Streven is dat gemeenten de zorg integraal en dichtbij het gezin organiseren, waarbij het gezin en hun eigen kracht centraal staan en het netwerk rond het gezin meer wordt betrokken. De meeste gemeenten hebben zogenaamde buurt- of wijkteams opgericht om deze nieuwe werkwijze uit te voeren.

In het proces om dit te realiseren trad de provincie op als aanjager en soms ook als mediator tussen gemeenten en zorgaanbieders. Ook creëerde de provincie beleidsvrije ruimte voor gemeenten en zorgaanbieders, door de grenzen van de wet op te rekken, zodat zij al in 2014 met de werkwijze van 2015 ervaring op konden doen.

SAVE - passende hulp dicht bij huis

De provincie Utrecht heeft het Bureau Jeugdzorg Utrecht in 2014 ondersteund met financiële middelen en wettelijke ruimte gegeven om de SAVE werkwijze te ontwikkelen. SAVE staat voor Samenwerken aan Veiligheid. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Bij een onveilige opvoedings-situatie of een dreigende criminele carrière sluit een gebiedsgebonden SAVE team aan bij het lokale team. Op 11 december 2014 ondertekenden de wethouders van alle Utrechtse gemeenten, van Weesp en Wijdmeren en de SAVE partners afspraken over de samenwerking tussen de SAVE teams en de lokale teams. Hiermee is gegarandeerd dat ouders en kinderen in 2015 lokaal, dicht bij huis, passende hulp krijgen bij hun specifieke vraag. De SAVE aanpak wordt beschouwd als een goed voorbeeld in de jeugdzorg dat landelijke opvolging verdient.

Bestuurlijke vernieuwing

Versterken samenwerking

De provincie heeft in 2014 geïnvesteerd in het verbeteren van de samenwerking met gemeenten en andere partners in de regio. De gedachte is dat samenwerken aan maatschappelijke opgaven en deze omzetten in economische kansen de gehele regio sterker maakt. Zo is samen met gemeenten gewerkt aan de aanpak van kantorenleegstand en aan binnenstedelijke vernieuwing, zijn cultuurpacten gesloten met een aantal gemeenten over gezamenlijke ambities en afspraken voor onder andere cultuur, bibliotheken en erfgoed.

Verminderen bestuurlijke drukte

Op het terrein van bestuurlijke vernieuwing is in 2014 een aantal belangrijke stappen gezet. Zo is op 1 juli 2014 de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) ingesteld, die samen met de Omgevingsdienst Regio Utrecht

(ODRU) zorg draagt voor alle provinciale uitvoeringswerkzaamheden. Het werk van beide diensten is het zorg dragen voor vergunningverlening, goed toezicht en handhaving, onder andere op milieugebied. Door bundeling van deze diensten ontstaat meer eenvoud en duidelijkheid voor de bedrijven, de beleidsmakers en de inwoners. Een aanvraag voor vergunningen kan nu bij één loket worden ingediend.

Als gevolg van de wet op de afschaffing van de Plusregio's zijn per 1 januari 2015 taken, bevoegdheden, financiën en een groot deel van de werknemers van BRU overgegaan naar de provincie. Hiermee is onder andere de hele openbaarvervoer concessie van het stadsvervoer in Utrecht inclusief de (nieuwe) tram onder verantwoordelijkheid van de provincie gekomen. In 2014 zijn de gezamenlijke voorbereidingen getroffen om tot een soepele transitie op 1 januari te kunnen komen zonder dat de reiziger hier iets van merkt. In 2015 wordt de daadwerkelijke "invlechting" van BRU vormgegeven zodat op termijn ook de voordelen voor de reiziger van samengaan benut kunnen worden.

Vernieuwd Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

Gemeenten hebben te maken met de provincie als toezichthouder voor: ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten en constructieve veiligheid van bouwwerken. Dit is geregeld in het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) dat in 2014 een vernieuwde opzet heeft gekregen. Het interbestuurlijk toezicht is alleen gericht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Het nieuwe beleid gaat uit van wederzijds vertrouwen met het toezicht meer op afstand. Het doel van de nieuwe opzet is om de lasten voor gemeenten te verlichten.

Faciliteren en stimuleren

De provincie heeft duidelijke keuzes gemaakt in de manier waarop ze haar rol wil invullen als middenbestuur. Naast het versterken van de samenwerking kiest de provincie steeds meer voor een faciliterende en aanjagende rol. De middelen zijn beperkt, zodat bestuurlijke en inhoudelijke ondersteuning slimmer georganiseerd moet worden. Onder andere het ontwikkelen van nieuwe financieringsconstructies, het stimuleren van ondernemerschap bij o.a. cultuur, recreatie, natuur en erfgoed en het aanbieden van provinciale deskundigheid aan gemeenten zorgen ervoor dat met de beperkte middelen toch resultaten kunnen worden geboekt.

Digitale ontsluiting provinciale informatie

Met de PRS heeft de provincie een eerste stap gezet om relevante informatie voor burgers, bedrijven en gemeenten op een heldere manier toegankelijk te maken. De informatie is gekoppeld aan de provinciale kaart. Iedereen kan op deze manier vanuit zijn eigen locatie alle beschikbare informatie opvragen. In 2014 is ook informatie over bodem, water en milieu toegevoegd aan deze kaart.

Slim om gaan met geld

De provincie Utrecht is voortdurend alert op vragen en behoeften vanuit de samenleving, van burgers en bedrijven tot instellingen en gemeenten. Omdat de financiële middelen steeds meer afnemen, spant de provincie zich in om samen met partners slimme en praktische financieringsconstructies te ontwikkelen. Daardoor ontstaan nieuwe kansen voor start-ups en nieuwe initiatieven. De oogst in 2014 is:

- *De Utrechtse Cultuurlening:* samenwerking tussen provincie, gemeente Utrecht, KF Heinfonds en Cultuur Ondernemen. De lening geeft professionele kunstenaars en organisaties de mogelijkheid om maximaal € 20.000,- te lenen tegen een lage rente.
- *Life Science Fonds:* samenwerking tussen provincie, Economic Board Utrecht (EBU) en Utrecht Science Park (USP). De provincie heeft € 1,25 miljoen ter beschikking gesteld, met als voorwaarde dat private partijen het bedrag aanvullen met drie keer zoveel geld. Het fonds ondersteunt startende bedrijven met een garantstelling of een achtergestelde lening.
- *Innovatief aanbesteden:* bij de herontwikkeling van verkeersknooppunt Hoevelaken is de markt geprikkeld om zoveel mogelijk verbeteringen te realiseren tegen zo laag mogelijke kosten. Zo is de geluidsoverlast teruggedrongen en zijn betere fietsverbindingen aangelegd.

Organisatieontwikkeling

reorganisatie

De reorganisatie van de provinciale organisatie is in 2014 afgerond. Het doel om het aantal medewerkers terug te brengen tot 675 fte (full time eenheden) is op een goede manier gerealiseerd. [ML: wie heeft nog concrete aanvullende informatie?]

goed voorbereid op bestuurswisseling in 2015

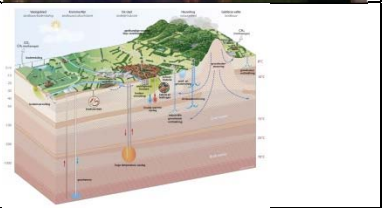

Verder heeft de organisatie voorbereidingen getroffen om de overdracht naar een nieuw bestuur in 2015 op een soepele en professionele manier te begeleiden. De provincie heeft onder andere een trendverkenning uitgevoerd en de balans opgemaakt van strategische agenda (een vertaling van het coalitieakkoord 2011-2015). Beide documenten zijn intensief besproken in de organisatie en gepresenteerd aan GS en PS.

duurzaamheid

Op het terrein van duurzaamheid heeft de provinciale organisatie een belangrijke stap gezet door het uitvoeren van een nulmeting voor de bedrijfsvoering. Hierbij is onder andere aandacht besteed aan het energieverbruik, de mobiliteit van medewerkers, het waterverbruik en de scheiding van afvalstromen. Ook heeft de provincie in 2014 eraan bijgedragen dat meer werk wordt gemaakt van fairtrade, zowel door gemeenten te stimuleren een fairtrade gemeente te worden als door in de eigen catering meer fairtrade producten op te nemen. Het streven is om in 2015 de eerste fairtrade provincie van Nederland te worden.

Tot slot heeft de provincie de doorontwikkeling van een duurzaamheidsnetwerk in de regio met betrokken partners (het netwerk Utrecht 2040) gestimuleerd en ondersteund. Om zicht te krijgen op de huidige stand van zaken heeft de provincie de realisatie van de Staat van Utrecht mede mogelijk gemaakt. In deze Staat van Utrecht wordt de staat van de woon-, werk- en leefomgeving van de provincie Utrecht in meer dan honderd indicatoren uitgedrukt. Het netwerk Utrecht 2040 heeft de monitor op 15 december 2014 aan meer dan 150 maatschappelijke partners gepresenteerd.

Tijdslijn mijlpalen

15 januari 2014	Presentatie woningbouwmonitor van de provincie Utrecht. Deze geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen voor de woningmarkt. http://www.wmm-provincie-utrecht.nl/	
4 februari 2014	Unanieme instemming provinciale aanpak kantorenleegstand door PS. De provincie Utrecht is de eerste provincie in Nederland die dit probleem actief aanpakt.	
7 maart 2014	Voltooiing reconstructie Fort aan de Buursteeg.	
11 maart 2014	Startschot financieel expertisenetwerk FINC (Financieel INnovatieve Constructies). FINC zoekt nieuwe vormen van financiering van innovatieve en/of duurzame projecten, zoals de Ecowijk in Houten [check of plaatje klopt]	
12 maart 2014	Publicatie van Regioadvies Voorkeursstrategie Neder-Rijn en Lek. Het advies bevat onder andere maatregelen om het gebied rondom de Neder-Rijn en Lek tot 2100 veilig te krijgen en te houden tegen overstromingen.	
14 april 2014	Vaststelling Kadernota ondergrond door PS	
9 mei 2014	Opening nieuwe Toeristisch Overstappunt (TOP) bij Vinkeveen haven	
9 mei 2014	Opening nieuwe Toeristisch Overstappunt (TOP) bij jachthaven Marnemoende in IJsselstein. Meer informatie: http://www.toproutenetwerk.nl	

5 juni 2014	Conferentie Jeugdzorg InZicht. Zo'n 400 partners uit de Utrechtse jeugdzorg komen bijeen om met elkaar te spreken over de transitie van jeugdzorg naar gemeenten in 2015.	
18 juni 2014	advies van de provincie aan het Rijk over het invullen van € 15 mln. aan extra leefbaarheidsmaatregelen bij de verbreding van de A27 bij Utrecht.	
30 juni 2014	Opening van een uitgebreide en geoptimaliseerde 1400 km tellende fietsknooppuntensysteem.	
2 juli 2014	Officiële start Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.	
9 juli 2014	Vaststelling nieuwe Mobiliteitsplan (2014-2028) door PS.	
10 juli 2014	Opening van 170 km sloepenknooppuntensysteem waarmee het Utrechts sloepennetwerk de langste van Nederland is. www.sloepennetwerk.nl	
24 juli 2014	Bezoek van een hoge ambtelijke delegatie - onder leiding van Su Caifang, Deputy Director General van het Foreign Affairs Office van de Chinese provincie Guangdong. Utrechtse en Chinese bedrijven en kennisinstellingen hebben vervolgspraken gemaakt.	
5 augustus 2014	Provincie lanceert zwemwaterapp. Hiermee kan een recreant precies zien waar in zijn buurt de kwaliteit van het zwemwater goed is.	
12 september 2014	Overdracht op vrijdag 12 september in Woerden van de Romeinse punter 'Fiducia' aan de Stichting Romeins Schip Woerden. De provincie Utrecht zet zich samen met de provincies Zuid-Holland en Gelderland in om de Romeinse Limes beter beleefbaar en zichtbaar te maken	

16 september 2014	Presentatie resultaten van de Reisstijltest van GoedopWeg.nl. Hieruit blijkt dat reizigers in de regio Utrecht regelmatig de auto pakken, maar zien ook zeker de voordelen van alternatieven als lopen en fietsen. GoedopWeg.nl is een initiatief van Midden-Nederland Bereikbaar, een samenwerkingsverband van de provincie Utrecht, gemeenten, Rijkswaterstaat en het bedrijfsleven (verenigd in U15).	 <p>MIDDEN-NEDERLAND BEREIKBAAR</p>
25 september 2014	Startschot Smart Mobility Challenge op de IT Innovation Day in de Prodentfabriek in Amersfoort. De provincie daagt bedrijven uit om te komen met een next generation smart mobiliteitsdienst die bijdraagt aan reiscomfort, betere bereikbaarheid en efficiënter vervoer. Voor de winnaars is tot €100.000,- aan ontwikkelbudget beschikbaar.	 <p>SMART MOBILITY CHALLENGE 2014 powered by wetwereld</p>
29 september 2014	Opening nieuwe randweg bij Loenen aan de Vecht. De randweg zorgt voor betere doorstroming van het doorgaande verkeer.	
2 oktober 2014	Pact van Altena, Bestuursovereenkomst Nieuwe Hollandse Waterlinie, 2014 - 2020	
2 oktober 2014	Indienen voorlopig nominatiedossier Nieuwe Hollandse Waterlinie voor de status van UNESCO Werelderfgoed	
27 oktober 2014	Opening Toeristisch OverstapPunt Salmsteke	
27 en 28 oktober 2014	congres Games for Health Europe over applied gaming in de gezondheidszorg vindt plaats in Utrecht. De provincie Utrecht is toonaangevend op het gebied van (serious) games. Naast de belangrijkste gameopleidingen van Nederland huisvest de regio veel gamebedrijven (o.a. Dutch Game Garden).	
30 oktober 2014	Symposium Games en Erfgoed, georganiseerd door uRule, een Utrechts samenwerkingsverband tussen erfgoedinstellingen en game producenten. Experimenten en innovaties om de beleving van erfgoed met games te versterken.	

7 november 2014	Opening fietsbrug De Gagel over de ring Utrecht	
11 november 2014	Vaststelling ontwerp thematische structuurvisie Kantoren door GS.	
12 november 2014	Tweede rondetafelconferentie Alliantie Utrecht-Oost.	
11 december 2014	Najaarsbijeenkomst Jeugdzorg 'Van provincie naar gemeenten': startschot voor toekomstige samenwerking.	
11 december 2014	Opening park Vliegbasis Soesterberg met het nieuwe Nationaal Militair Museum (NMM)	
12 december 2014	Grebbelinie wint cultuurprijs 'De Gouden Mispel'. Deze prijs wordt uitgereikt aan personen of organisaties die een uitzonderlijke bijdrage hebben geleverd aan de bescherming of ontwikkeling van het Nederlands cultuurlandschap.	
15 december 2014	Presentatie door het netwerk Utrecht2040 van de Staat van Utrecht, een monitor met ruim 100 indicatoren over de woon-, werk- en leefomgeving van de provincie Utrecht. De provincie heeft een grote bijdrage geleverd in de ontwikkeling en realisatie van deze monitor.	
15 december 2014	Opening van de eerste 600 kilometer wandelrouten netwerk Groene Hart in Utrecht (wandelknooppuntensysteem)	
18 december 2014	Uitbreiding P+R Breukelen met 240 parkeerplaatsen. Dit moet de aantrekkelijkheid vergroten voor automobilisten naar Amsterdam en Utrecht om vanaf de A2 over te stappen naar de trein.	

2. Algemeen financieel verslag

2. Algemeen financieel verslag

Het Algemeen financieel verslag geeft op hoofdlijnen een beeld van de financiële resultaten en de financiële positie van de provincie Utrecht. Meer details over de cijfers vindt u op de programmabladen, de programmarekening en de balans. Als dat nodig is, verwijzen we naar de betreffende paragraaf.

2.1 Inleiding

De opzet van de jaarstukken 2014 volgt zo veel mogelijk de Programmabegroting 2014, maar kan hier en daar afwijken. De jaarrekening 2014 sluit, na mutaties in de reserves, met een (netto) overschot van € 9,7 mln. (in 2013 was er een netto overschot van € 3,9 mln.). In tabel 2.1 staan lasten positief weergegeven en baten met een minteken. *Een positief saldo betekent dus een tekort en een negatief saldo een overschot.*

Saldo rekening	Rekening 2013	Primitieve begroting	Begroting na wijz.	Rekening 2014	Vershil
A Saldo programma's inclusief overhead	160.140	184.607	222.156	190.303	-31.853
B Algemene dekkingsmiddelen	-163.444	-164.687	-158.009	-162.107	-4.098
C Stelposten	106	3.806	2.806	563	-2.243
D Saldo rekening bruto (= A + B + C)	-3.198	23.726	66.953	28.759	-38.194
E Mutaties reserves	-654	-28.045	-67.279	-38.463	28.816
F Saldo rekening netto (= D + E)	-3.852	-4.319	-326	-9.705	-9.379

Tabel 2.1: jaarrekeningresultaat 2014

2.2 Voorzichtig herstel van de Nederlandse economie in 2014

In het jaar 2014 zien we dat er sprake was van een licht herstel van de economie met 0,75%, een lichte daling van de werkloosheid, lagere inflatie en een overheidstekort die net onder de Europese norm van 3% is gebleven. Het economisch herstel zet zich voorzichtig in. Door het aanhoudende stimulerende beleid van de centrale banken hebben de aandelenmarkten een goed jaar achter de rug. Maar de rente blijft onveranderd laag en de verwachting is dat door kwantitatief easing van de Europese Centrale Bank de rente voorlopig ook laag zal blijven. We zullen dit ook steeds meer in het treasuryresultaat terugzien.

De rijksoverheid wil net als andere Europese overheden haar financiële situatie onder andere verbeteren door de begrotingsregels aan te scherpen. Dat doet ze bijvoorbeeld door het maximaal toegestane EMU-tekort van 3% te handhaven. In dat kader hebben de rijksoverheden afgesproken dat er ook afspraken komen met de decentrale overheden om de normen van het Stabiliteits- en Groeipact te respecteren. Nederland heeft die regels vastgelegd in de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF). Het totale EMU-saldo van Nederland komt uit op 2,9% in 2014 en 2,1% in 2015.

Opcenten motorrijtuigenbelasting (MRB)

In de Voorjaarsnota 2014 en vervolgens de Najaarsrapportage 2014 is een enigszins lagere opbrengst (€ 110,8 mln.) opgenomen dan begroot. Hiertoe werd besloten nadat bleek dat de opbrengst over het jaar 2013 fors lager uitviel dan begroot en de verwachting was dat deze trend zich in 2014 voort zou zetten. Uit de eindejaarsopgave van de Belastingdienst is gebleken dat de werkelijke opbrengst over het jaar 2014 € 114,2 mln. bedraagt (3,4 mln. meer opbrengst ten opzichte van de voorjaarsnota en de najaarsrapportage). Alhoewel de verkoop van het aantal auto's het afgelopen jaar opnieuw sterk is gedaald, is dit voor de opbrengst van de opcenten voor een deel goed gemaakt doordat het merendeel van de zeer zuinige auto's per 1 januari 2014 al was belast met motorrijtuigenbelasting.

2.3 Analyse van het resultaat

In de paragrafen 2.3.1 tot en met 2.3.3 analyseren we het resultaat op de programma's (A), de algemene dekkingsmiddelen en stelposten (B en C) en de mutaties in de reserves (E). De categorieën (letters) corresponderen met de letters in tabel 2.1.

Allereerst lichten wij in tabel 2.2 de samenstelling van het nettoresultaat toe (F). Dat is het resultaat na alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves. Hierin hebben wij ook alle besluiten verwerkt die voortvloeien uit de Nota Reserves en Voorzieningen die PS in februari 2014 heeft vastgesteld.

Analyse rekeningresultaat 2014 ten opzichte van Begroting na wijziging		x €1.000
1. Saldo rekeningresultaat begroting na wijziging		-326
2. Voordeel op de algemene dekkingsmiddelen		-4.098
3. Vrijval stelposten		-2.243
4. Netto resultaat op de acht beleidsprogramma's		-3.038
Totaal		-9.705

Tabel 2.2: samenstelling van het nettoresultaat

2.3.1 Resultaat op de programma's (A)

Tabel 2.3 laat zien dat het resultaat op de programma's (voor mutaties in de reserves) €35,3 mln. bedraagt.

Saldi programma's incl. overhead (excl. reserves)	Primitieve begroting	Begroting na wijz.	Rekening 2014	Vershil
1. Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	11.439	19.513	15.362	-4.151
2. Landelijk gebied	34.777	53.903	42.140	-11.763
3. Bodem, water en milieu	20.427	17.325	15.570	-1.755
4. Economische zaken en recreatie	8.136	8.456	7.680	-776
5. Mobiliteit	61.250	75.115	73.157	-1.958
6. Cultuur en samenleving	13.821	13.271	11.851	-1.420
7. Jeugdzorg	8.564	8.269	7.093	-1.176
8. Bestuur en middelen	26.193	26.304	17.451	-8.853
Totaal programma's incl overhead	184.607	222.156	190.303	-31.853

Tabel 2.3: saldi programma's voor mutaties in reserves

Het resultaat op de programma's laat in 2014 een positief resultaat voor de mutaties in reserves zien. Alle programma's sluiten af met een overschot. In hoofdstuk 3 van deze jaarrekening vindt u per programma een overzicht van de samenstelling van het programmaresultaat. Hieronder lichten we de grootste afwijkingen (in programma 1, programma 2 en programma 8) nader toe.

Programma 1 Ruimtelijk ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling (resultaat voor reserves €4,1 mln. voordelig)

De afwijking komt vooral door een kasritmeverschil van € 2,8 mln. die we verrekenen met de reserve wonen- en binnenstedelijke ontwikkeling. Voor de Kadernota Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling zijn twee projecten in Utrecht en Amersfoort die gepland waren voor het najaar 2014 uitgelopen naar het voorjaar 2015.

Programma 2 Landelijk gebied (resultaat voor reserves €11,8 mln. voordelig)

Dit resultaat heeft vooral te maken met de opbrengst uit verkoop van BBL-nieuw gronden (€ 8,8 mln.) en subsidiestromen (€ 4,5 mln.) die niet waren geraamd in de jaarschijf 2014. Dit verschil wordt verrekend via de reserve programma landelijk gebied. Daarnaast is een last ad €3,4 mln genomen inzake inrichting- en beheerskosten.

Programma 8 Bestuur en middelen (resultaat voor reserves €8,9 mln. voordelig)

In de begroting is geraamd dat vanuit het Programmabureau Hart van de Heuvelrug een bijdrage van maximaal €4,6 mln. versterkt wordt voor de bouw van het ecoduct Boele Staal. Doordat dit project in 2015 wordt gerealiseerd zal dan pas de financiële verrekening en de bijbehorende onttrekking uit de reserve plaats vinden. Een deel (€1,6 mln.) van de geraamde ICT-investeringen voor 2014 vinden plaats in 2015 omdat de vervanging van de mobiele telefonie in december is gestart. Tevens heeft het meer tijd gekost om samen met de gemeente Utrecht de gezamenlijke strategie te bepalen voor de vervanging van de servers.

Tegenover de (positieve) resultaten op de programma's staan lagere onttrekkingen uit of stortingen in de reserves (zie 2.3.3.) Meer over de overige verschillen binnen dit programma leest u in hoofdstuk 3 Programma's. Op grond van de Budget- en afrekenregels (BAR) vallen overschotten op structurele budgetten automatisch vrij ten gunste van het rekeningresultaat. Voor overschotten op incidentele budgetten kunnen overboekingsvoorstellen naar een volgend jaar worden ingediend. Meer daarover leest u in het statenvoorstel bij deze jaarrekening.

2.3.2 Algemene dekkingsmiddelen en stelposten (B en C)

Algemene dekkingsmiddelen en stelposten	Rekening 2013	Primitieve begroting	Begroting na wijz.	Rekening 2014	Vershil
Treasuryactiviteiten	-4.225	-3.520	-4.125	-4.668	-543
Dividenden	-129	-100	-111	-109	2
a. Treasuryresultaat	-4.354	-3.620	-4.236	-4.778	-542
Uitkering Provinciefonds	-52.944	-46.585	-42.273	-41.982	291
Opcenten motorrijtuigenbelasting	-103.860	-114.282	-110.800	-114.185	-3.385
Renteopbrengst van investeringen	-200	-200	-200	-200	0
Overige baten	-2.086	0	-500	-961	-461
b. Overige dekkingsmiddelen	-159.090	-161.067	-153.773	-157.329	-3.556
c. Algemene dekkingsmiddelen (a+b)	-163.444	-164.687	-158.009	-162.107	-4.098
Onvoorzien	0	400	300	0	-300
Bedrijfsvoeringsreserve	106	269	563	563	0
Loon- en prijscompensatie	0	3.137	1.943	0	-1.943
d. Stelposten	106	3.806	2.806	563	-2.243
e. Alg.dekk.midd. en stelposten (c+d)	-163.338	-160.881	-155.203	-161.544	-6.341

Tabel 2.4: algemene dekkingsmiddelen en stelposten

Algemeen

Het resultaat op de algemene dekkingsmiddelen en stelposten is € 9,4 mln. positief. Dat komt vooral door een forse toename in de opbrengst van de opcenten op de MRB van € 3,4 mln., hiervan is structureel € 1,6 mln opgenomen in de kadernota 2015, een vrijval van niet benutte stelposten € 2,2 mln. en een meevaller van het treasuryresultaat van € 0,5 mln. Hier tegenover staat een lagere opbrengst uit het provinciefonds van € 0,3 mln.

Treasuryresultaat

Het resultaat van € 4,8 miljoen heeft de oorspronkelijke verwachting van 4,2 miljoen (zoals bijgesteld in de Najaarsrapportage 2014) licht overtroffen met € 0,54 miljoen. Dat komt doordat we over de hele linie iets meer opbrengsten en iets minder kosten hadden dan begroot.

Uitkering Provinciefonds

De algemene uitkering uit het Provinciefonds was volgens de decembercirculaire 2014 € 42 mln. De daling van € 0,3 mln. ten opzichte van de meicirculaire komt door een negatieve bijstelling van het accres als gevolg van lagere loon- en prijscompensatie in 2014. De definitieve bepaling van de uitkering 2014 volgt in de meicirculaire 2015.

Opcenten op de MRB

De werkelijke opbrengst van opcenten op de MRB is € 3,4 mln. hoger dan geraamd bij de Najaarsrapportage. De belangrijkste redenen voor de hogere opbrengst komt doordat het grootste deel van zeer zuinige auto's al per 1 januari 2014 wordt belast met motorrijtuigenbelasting.

2.3.3 Mutaties in de reserves (E)

Per saldo hebben we in 2014 € 28,8 mln. minder onttrokken dan aanvankelijk begroot. De reserves zijn eind 2014 met € 31,0 mln. afgenomen ten opzichte van eind 2013.

Stortingen in/onttrekkingen uit reserves	Rekening 2013	Primitieve begroting	Begroting na wijz.	Rekening 2014	Verschil
Mutaties in programmareserves	32.439	-28.527	-62.527	-33.711	-28.816
Mutaties in reserves t.l.v. alg. middelen	-33.093	482	-4.752	-4.752	0
Totaal programma's	-654	-28.045	-67.279	-38.463	28.816

Tabel 2.5: stortingen in/onttrekkingen uit reserves

De lagere onttrekking van € 28,8 mln. komt voor een groot deel door:

- Per saldo € 11,7 mln. minder onttrokken aan de reserve programma Landelijk Gebied vanwege lagere uitgaven door het uitlopen van de aanbesteding van De Bovenlanden (€ 2,5 mln.) waardoor de uitgaven later plaats vinden dan geraamd. Bovendien lagen de inkomsten hoger door niet begrote verkoop van BBL-nieuw gronden (€ 8,8 mln.) en niet geraamde subsidieinkomsten (€ 4,5 mln.). Daarnaast is een last ad € 3,4 mln genomen inzake inrichting- en beheerskosten.
- Er is voor € 4,6 mln. minder onttrokken aan de reserve projecten op programma bestuur en middelen door lagere uitgaven dan geraamd op project Ecoduct Boele Staal.
- Op het programma ruimte ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling is door het later op gang komen van de projecten wonen en binnenstedelijke Ontwikkeling € 4,1 mln. minder aan de reserve Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling onttrokken.
- Bij programma Mobiliteit is er per saldo € 3,5 mln. minder onttrokken aan de projectreserve voor stationsgebied Driebergen-Zeist doordat de aankoop van panden en de bijdrage van ProRail voordeliger uitvallen.

Meer over de mutaties in de reserves leest u in de toelichting op de verschillenanalyse in hoofdstuk 3.

Na mutaties in reserves is het resultaat op de programma's als volgt:

Saldi programma's incl. overhead (incl. reserves)	Primitieve begroting	Begroting na wijz.	Rekening 2014	Verschil
1. Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	10.589	11.480	11.291	-189
2. Landelijk gebied	23.617	28.274	28.752	478
3. Bodem, water en milieu	18.221	15.598	15.306	-292
4. Economische zaken en recreatie	8.136	8.292	8.165	-127
5. Mobiliteit	57.660	60.301	59.865	-436
6. Cultuur en samenleving	12.672	13.101	12.426	-675
7. Jeugdzorg	5.394	5.392	5.392	0
8. Bestuur en middelen	19.791	17.191	15.395	-1.796
Totaal programma's incl overhead	156.080	159.629	156.591	-3.038

Tabel 2.6: saldi programma's na mutaties in reserves

Alle programma's behalve het programma 2 landelijk gebied sluiten af met een overschot. Het tekort op programma 2 Landelijk gebied wordt voornamelijk veroorzaakt door de eenmalige betaling van de kosten van Stikstof van € 0,6 mln. die niet in 2014 was voorzien.

3. Programma's

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
1	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	Dhr. drs. R.W. Krol Dhr. drs. R.E. de Vries

Wat wilden we bereiken?

Met dit programma streven wij naar een levenskrachtige en aantrekkelijke provincie. Hiermee willen we bijdragen aan een vitale Randstad waarin de steeds verrassende ruimtelijke kwaliteit van stad en ommeland duurzaam wordt versterkt. Meer specifiek wordt ook gestreefd naar een voldoende en passend woningaanbod. Deze doelstelling is gebaseerd op onze ambities in het Coalitieakkoord 2011-2015. Deze hebben wij vertaald in de Strategische Agenda en beleidsmatig verankerd in de [Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie \(PRS\)](#) en de [Kadernota Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling](#).

De provincie Utrecht heeft een uitstekende uitgangspositie. Mensen wonen, werken, recreëren en studeren hier graag, wat resulteert in een hoge verstedelijkingsdruk. Dit blijft alleen een sterke regio als het vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven aangenaam is. Daarom willen wij de ruimte evenwichtig en samenhangend ontwikkelen en het woningaanbod zoveel mogelijk laten aansluiten op de vraag. Het grootste deel van de verstedelijkingsdruk willen wij binnenstedelijk opvangen, en de groen-blauwe kwaliteiten gaan wij borgen. Een goede bereikbaarheid is voor het behoud van onze sterke positie van belang.

Op basis van een vastgesteld en breed gedragen Ruimtelijke Structuurvisie, maken we scherpe afwegingen rond concrete nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij zoeken we een optimale mix voor mens, milieu en middelen. Aan de realisatie van het ruimtelijk beleid werken we onder andere via het Ruimtelijk Actieprogramma en de Ruimtelijke Agenda Gemeenten waarbij het ons streven is om eind 2015 met alle gemeenten over een bestuurlijk ondertekende agenda te beschikken. Met het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma zorgen wij voor een gebundelde inzet van provinciale bestuurskracht en middelen.

Wij zoeken nadrukkelijk de verbinding met medeoverheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen. Zo kan onze regio de kansen benutten die zich voordoen.

In de kadernota Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling hebben wij de drie ambities vastgelegd die wij actief gaan oppakken: betere afstemming van vraag en aanbod, efficiënt ruimtegebruik en toekomstbestendige en duurzame binnenstedelijke kwaliteit. Het programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling gaat uit van deze kaders en speelt tegelijkertijd flexibel in op de veranderende wereld, via maatwerkondersteuning van geselecteerde projecten. Programma-initiatieven dienen bij te dragen aan de kadernota-doelen en moeten tegelijkertijd leiden tot beweging en systeemvernieuwing.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Ruimtelijke Ontwikkeling

Provinciaal ruimtelijk beleid

De in februari 2013 vastgestelde Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (PRS) en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (PRV) zijn in 2014 tweemaal partieel herzien. In maart 2014 hebben PS de 1^e partiële herziening van de PRS/PRV vastgesteld met als onderwerpen onder andere: aanpassing van de rode contouren (Prinses Maxima Centrum te Utrecht en grenzen in Achterberg), de Houtkades in de Lopikerwaard, militaire terreinen uit de EHS en experimenteerruimte voor duurzame energie. Op 3 november 2014 hebben PS de 2^e partiële herziening vastgesteld waarin de windenergielocatie in Lage Weide (gemeente Utrecht) is geschrappt als specifiek benoemd zoekgebied.

In februari 2014 hebben uw staten ingestemd met de 'aanpak kantorenleegstand' gericht op meer investeren op bestaande locaties en minder in nieuwbouw. In november hebben wij het ontwerp van de thematische structuurvisie kantoren vastgesteld die tot begin 2015 ter inzage ligt. Er zijn 20 locaties beschreven waar op dit moment nog ruimte wordt gegeven om nieuwe kantoren bij te bouwen. Op basis van nieuw onderzoek wordt bepaald waar bouwmogelijkheden daadwerkelijk moeten worden beperkt.

Ruimtelijke programma's

Het in de PRS vastgestelde ruimtelijke beleid wordt onder andere via het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) uitgevoerd. Wij werken hiermee aan een heldere doorwerking van ons beleid naar de praktijk. Binnen het RAP.2 zijn in 2014 voor diverse onderwerpen 'handreikingen' opgesteld, tot stand gekomen in samenwerking met gemeenten en gebruik makend van ervaring in actuele casussen. Deze handreikingen bieden gemeenten handvatten bij het maken van hun eigen ruimtelijke afweging en helpen initiatiefnemers bij het opstellen van hun plannen en het zoeken naar maatwerkoplossingen. Naast handreikingen als 'Kwaliteit van Kernrandzones' en 'Inpassing Duurzame Energie', is ook een projectencompetitie 'Bouwen in en aan het landschap' georganiseerd (prijsuitreiking heeft plaatsgevonden op de dag van de Ruimtelijke Kwaliteit begin 2015) en zijn in het project Eiland van Schalkwijk belangrijke stappen gezet in de feitelijke realisatie van de gebiedsovereenkomst Blokhoven. Doel van het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 (IGP) is een gebundelde inzet van provinciale middelen, om zodoende projecten te realiseren waarin meerdere grote provinciale beleidsdoelen bij elkaar komen. Het IGP blijkt waardevol bij het leggen van verbindingen tussen de grote provinciale beleidsdoelen op

gebiedsniveau. In 2014 is procesgeld én investeringsbudget ingezet in Hart van de Heuvelrug (zie verder projectblad Hart van de Heuvelrug) en hebben wij de (principe-)bereidheid uitgesproken investeringsbudget in te zetten voor de 'N411 Bunnik- Utrecht' en het 'Verbreed Lekkanaal-bedrijvenpark Het Klooster'. Daarnaast is voor Utrecht-oost/Science Park procesgeld ingezet. Hier manifesteert zich veel dynamiek met forse investeringen die afstemming behoeven. Wij hebben in 2013 samen met andere partijen het initiatief genomen tot de start van deze samenwerking waarin onder andere de gemeenten Utrecht en De Bilt, Universiteit Utrecht, Utrecht Medisch Centrum en Utrecht Science Park participeren. In oktober 2014 zijn de bewindslieden Schultz, Blok en Mansveld op werkbezoek geweest en in november is de 2^e conferentie georganiseerd waar ambities zijn vastgesteld en allianties zijn gelanceerd om de samenwerking in resultaten om te zetten.

Ruimtelijke agenda's gemeenten

In 2014 is stevig 'doorgepakt' in onze ambitie om met alle Utrechtse gemeenten gezamenlijke ruimtelijke agenda's op te stellen en vervolgens in partnerschap uit te voeren. Bij 11 gemeenten was begin 2014 een agenda afgerond of in voorbereiding. Met nog eens 7 gemeenten is de agendavorming gestart. Daarbij is nogmaals gebleken dat gemeenten in grote meerderheid enthousiast zijn over deze aanpak. Beperkte middelen en politieke prioriteiten maken het voor gemeenten nu echter lastig om grote ruimtelijke ambities op te pakken of nieuwe gebiedsvisies te ontwikkelen. Deze trend is afgelopen jaar voor ons ook aanleiding geweest om een beter beeld te krijgen van de effectiviteit van de huidige samenwerking en sturingsfilosofie richting gemeenten. Hiertoe is in het najaar een zeer constructieve gedachtewisseling geweest tijdens de halfjaarlijkse bijeenkomst van de gedeputeerde en wethouders RO.

Beoordeling gemeentelijke ruimtelijke plannen

In totaal zijn 448 plannen ter reactie voorgelegd. Doorgaans is vroegtijdig en constructief (voor)overleg voldoende om deze plannen voldoende in lijn te brengen met het provinciaal beleid en de provinciale regels. Soms is het echter toch nodig om nog een zienswijze in te dienen. Bij 10 van de 235 ontwerp-bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen, die aan ons zijn voorgelegd, is er ook een zienswijze ingediend. Dit betekent in circa 4% van de plannen, wat ruimschoots valt binnen de 10% die PS hiervoor als prestatie-indicator hebben vastgesteld. Daarnaast is bij 3 vastgestelde bestemmingsplannen een reactieve aanwijzing gegeven en bij 1 vastgesteld bestemmingsplan een proactieve aanwijzing.

Provinciale inpassingsplannen

Met deze plannen geven wij op actieve wijze uitvoering aan de realisering van provinciale belangen. Voor 5 ruimtelijke projecten waren in 2014 inpassingsplannen in procedure of in voorbereiding. Het inpassingsplan Grebbelinielandschap is vastgesteld, voor landgoed Prattenburg is een ontwerp beschikbaar en voor het inpassingsplan Geluidswal Veldhuizen is vooroverleg gestart. Voor aanpassingen aan provinciale wegen in Leersum en Leusden is de voorbereiding gestart.

Bovenprovinciaal ruimtelijk beleid

Ook in 2014 hebben wij samen met partners buiten onze provincie gezocht naar de beste inzet op maatschappelijke opgaven die om een oplossing vragen op een andere schaal dan die van onze provincie. Zo hebben we met Zuid- en Noord-Holland gezocht naar nadere afstemming in beleid én beleidstoepassing rond initiatieven die zich in het Groene Hart voordeden, hebben we de discussie gezocht met inwoners en bedrijven en zijn er concrete resultaten geboekt op het vlak van onder meer waterrecreatie en bodemdaling.

Met de Noordvleugelpartners en het Rijk hebben wij gewerkt aan diverse MIRT-gerelateerde dossiers (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). Zo is de nulmonitor van de Gebiedsagenda Noord-Holland, Utrecht, Flevoland opgesteld en ook is het eindrapport van het MIRT-onderzoek Organisch Bouwen afgerond. In het BO MIRT van oktober 2014 lag het accent op de strategische discussie over lopende ontwikkelingen en de samenwerking tussen rijk en regio om de gestelde ambities uit de gebiedsagenda te kunnen realiseren. Het Rijk heeft het initiatief genomen tot een ruimtelijke-economische verkenning (REOS), gericht op de (economische) samenhang van de noordelijke en zuidelijke Randstad en Brainport/Eindhoven en vergroting van de concurrentiekracht van Nederland.

Ruimtelijke kwaliteit

In juni 2014 hebben wij het symposium "Ruimte: geven en nemen" georganiseerd. Op deze dag zijn professionals van onder meer gemeenten, waterschappen en adviesbureaus met elkaar in gesprek gegaan over de projecten uit het RAP.2 en het IGP en de bijdrage daarvan aan de feitelijke ruimtelijke ontwikkelingen en de duurzame kwaliteit daarvan. Ook zijn twee Landschapscafés georganiseerd, netwerkbijeenkomsten rondom een ruimtelijk thema dat actueel is in de provincie Utrecht. Dit jaar betrof het de thema's Landelijk Gebied 21e eeuw en Organisch Ontwikkelen met Kwaliteit. De jaarlijkse Dag van de Ruimtelijke Kwaliteit, eerder voorzien eind 2014, is doorgeschoven naar januari 2015 met het oog op de beschikbaarheid van de producten uit het RAP.2.

De onafhankelijk Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit heeft in 2014 een aantal adviezen uitgebracht, onder andere over kernrandzones, energielandschappen, het landelijke gebied in de 21^e eeuw, het werklint Bodegaven-Woerden en het Prinses Maxima Centrum.

Ruimtelijke informatie

Ook in 2014 hebben wij ingezet op het breed beschikbaar stellen van (actuele) ruimtelijke informatie gericht op inhoudelijke verbindingen en vernieuwende toepassings-/uitwisselingsmogelijkheden. Ook ons eigen beleid

stellen we digitaal op: in 2014 onder meer de partiële herzieningen van de PRS/PRV, het BWM-plan en inpassingsplannen. Tevens is de Webkaart geoptimaliseerd en daarbij de Recreatiezone ontwikkeld. Met deze digitale informatievoorziening dragen we niet alleen bij aan een integrale gebiedsgerichte aanpak, maar zijn de argumenten voor onze inzet en besluiten ook meer inzichtelijk voor belanghebbenden en partners, wat bijdraagt aan hun bereidheid tot samenwerking.

Daarnaast hebben we in 2014 als provincie inbreng geleverd aan de ontwikkeling van de Laan van de Leefomgeving. Dit in het kader van de Omgevingswet; in de Laan van de Leefomgeving wordt landelijke informatie voor beleidsvorming en –uitvoering gebundeld.

Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling

Ondersteuning projecten en processen

In 2014 hebben we onze ondersteunende en aanjagende rol gericht op de ontwikkeling van binnenstedelijke gebieden waar een relatie ligt met wonen. We hebben onze focus gelegd in de zeven gemeenten Wijk bij Duurstede, Veenendaal, Nieuwegein, Houten, Woerden, Amersfoort en Utrecht. Deze gemeenten hebben een relatief grote en/of complexe binnenstedelijke woonopgave. Binnen deze gemeenten richten we ons op in totaal 21 gebieden, zoals Rijnhuizen/Nieuwegein (terugdringen kantorenleegstand door middel van transformatie naar woon-werkgebied), Merwedekanaalzone in Utrecht (Herontwikkeling Defensieoort), Defensie eiland in Woerden (vergroten haalbaarheid door fasering in de woningbouw) en Oliemolenkwartier in Amersfoort (keuze ontwikkelstrategie en inrichting revolverend gebiedsfonds).

Naast de gebiedsgerichte aanpak hebben we ondersteuning geboden aan 10 gestagneerde projecten die een zetje nodig hadden om in uitvoering te komen, onder andere door het toezeggen of afgeven van een garantstelling om op deze manier start bouw te bewerkstelligen.

We hebben ook procesondersteuning geboden aan projecten die bijdragen aan een specifiek doel uit de Kadernota (thematische projecten). Zo zijn we betrokken bij 15 projecten met betrekking tot transformatie van leegstaand vastgoed (voornamelijk kantoren). Ook jagen we processen aan om nieuwe vormen van opdrachtgeverschap (zoals collectief particulier opdrachtgeverschap) te realiseren. In 2014 zijn we in totaal bij 24 activiteiten betrokken geweest.

Door middel van het Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven ondersteunen we gemeenten met de uitplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven waardoor woningbouw op de vertreklocatie mogelijk wordt. Bijvoorbeeld in Wijk bij Duurstede: door uitplaatsing van een garagebedrijf/tankstation kunnen in totaal 22 woningen worden gerealiseerd. In Utrecht wordt bijgedragen aan de bouw van een overdekte expeditiehof bij poppodium Tivoli/De Helling, waardoor de bouw van circa 250 starterswoningen mogelijk wordt.

Kennisontwikkeling & kennisdeling

We hebben dit jaar stevig ingezet op het ontwikkelen van instrumenten en kennis rondom nieuwe financieringsconstructies. Hierbij blijkt de inzet van ons financiële expertise netwerk FINC (Financieel Innovatieve Constructies) zeer succesvol. Er werden dit jaar 9 casussen behandeld.

Het Platform Woningmarkt op 22 mei 2014 stond in het teken van 'De woonconsument centraal'. Onze partners gaven aan dit ontmoetingsplatform zeer te waarderen vanwege de praktische insteek waar ter plekke allianties kunnen worden gesloten. Het Bestuurlijk Versnellingsnetwerk, een selectief gezelschap van bestuurders/managers van de ketenpartijen op de woningmarkt, is dit jaar 2 keer bij elkaar geweest, waarbij elkaars kennis is benut om oplossingen te vinden voor door hen aangedragen dilemma's. Met betrekking tot nul-op-de-meter (NOM) ondersteunen we twee pilots die laten zien dat het mogelijk is een NOM-huuraanpak te realiseren, conform het landelijke project Stroomversnelling. Daarnaast laten we via prototypes zien dat NOM huurrenovatie mogelijk is.

De wasstraat duurzaamheid is operationeel geworden. Hiermee kunnen woningcorporaties worden geadviseerd over een totaaloplossing voor het verduurzamen van hun bezit.

Het afgelopen jaar is de woningmarktmonitor twee maal geüpdate. Tevens zijn er een tweetal factsheets verschenen. Uit de cijfers is gebleken dat in 2014 een broos herstel van de woningmarkt is ingezet. De planmonitor, een dynamisch systeem waar de gemeenten hun nieuwbouwplannen in opnemen, is het afgelopen jaar gebruikt als input voor de woningmarktmonitor.

Regionale Woningmarktstemming

Betere regionale woningmarktstemming over vraag en aanbod en over lokale woningbouwprogrammering kan leiden tot een gezondere woningmarkt. Dit jaar zijn we in de regio's Amersfoort en Food Valley periodiek in gesprek gegaan met gemeenten en ketenpartijen in de regio's over regionale samenwerking en uitwisseling van vraag en aanbodgegevens.

ISV-3

De periode ISV-3 (investeringsbudget stedelijke vernieuwing) is per 31 december 2014 afgelopen. Met de ISV-3 middelen voor wonen zijn 13 'wonen' projecten (ongeveer € 8,5 mln.) en 13 geluidsprojecten (ongeveer € 1,8 mln.) ondersteund. Deze projecten zijn gericht op stedelijke vernieuwing. Alle projecten hebben de afgesproken mijlpalen voor het einde van het jaar gehaald. Het jaar 2015 zal gebruikt worden om de projecten financieel af te handelen.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Verslag Ruimtelijk Beleid	Tijdige voortgangsrapportage gebiedsontwikkeling en uitvoering PRS aan PS	2 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal
Beperking stedelijk Ruimtebeslag	Percentage van de woonvoorraad dat ligt in stadsgewest Utrecht en regio Amersfoort	75%	75%
Woningbouw	Aantal gemeentelijke bouwplannen dat met het instrumentarium uit de Kadernota Binnenstedelijke Ontwikkeling en Wonen in de ontwikkeling verder is gebracht	25	25
Aantal ingediende zienswijzen WRO bij gemeenten	Aantal bestemmingsplannen waarbij de provincie een zienswijze heeft ingediend als % van het totaal aantal bestemmingsplannen	10%	4%

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	16.152	12.990	27.427	16.806	10.621
Personele lasten	4.801	4.045	6.166	6.168	-2
Centrale overhead	1.877	1.870	0	0	0
Totaal lasten	22.830	18.905	33.593	22.974	10.619
Baten	6.994	7.466	14.080	7.611	6.469
Saldo van dit programma	15.836	11.439	19.513	15.362	4.151
Storting in reserves	15.663	4.348	5.877	6.235	-358
Onttrekking aan reserves	17.177	5.198	13.910	10.306	3.604
Beslag op de algemene middelen	14.322	10.589	11.480	11.291	189

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Lasten				
<i>Hart van de Heuvelrug</i> Zie voor de toelichting het projectblad.	12.784	6.079	6.705	
<i>Kadernota Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling</i> Twee projecten in Utrecht en Amersfoort die gepland waren voor het najaar van 2014, zijn uitgelopen naar het voorjaar van 2015.	4.000	1.132	2.862	
<i>Woningbouwproductie</i> Een project in Zeist dat gepland stond voor het najaar van 2014 is doorgeschoven naar 2015.	616	186	430	
<i>Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i> De verwachte na-ijlende kosten van 2013 zoals die in de Voorjaarsnota 2014 aangekondigd waren, hebben zich niet meer voorgedaan.	184	0	184	
<i>Knelpuntenpot woningbouwstagnatie</i>	100	0	100	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Betreft budget voor risicoreservering voor een garantstelling aan de gemeente Utrecht voor een lening. De lening is volledig afgelost, waardoor de risicoreservering niet hoefde te worden gebruikt.				
<i>Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015</i> Om meer aandacht te vragen voor de toepassing van de Kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen in de praktijk is in 2014 een projectencompetitie georganiseerd. De winnende projecten konden echter pas op de Dag van de Ruimtelijke Kwaliteit van 22 januari 2015 bekend gemaakt worden, waardoor het niet meer is gelukt om het prijzengeld nog uit te keren.	803	729	74	
<i>Collectief Particulier Opdrachtgeverschap</i> Bij de Voorjaarsnota 2014 is het restantbudget voor CPO volledig begroot in 2014. Een deel hiervan had echter voor 2015 begoot moeten worden. Toen was namelijk al bekend dat de subsidie pas eind 2014 zouden worden beschikt en dus pas in 2015 zouden worden afgerond en uitbetaald.	162	91	71	
Overige kleine verschillen	14.944	14.751	193	
Totaal lasten	33.593	22.974	10.619	
Baten				
<i>Hart van de Heuvelrug</i> Zie voor de toelichting het projectblad.	12.784	6.079	6.705	
<i>Investering Stedelijke Vernieuwing</i> Een subsidie van de gemeente Woerden voldeed niet aan de voorwaarden en is teruggevorderd.	1.198	1.348	-150	
Overige kleine verschillen	98	184	-86	
Totaal Baten	14.080	7.611	6.469	
Centrale overhead	0	0	0	
TOTAAL	19.513	15.362	4.151	

Naam reserve	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Beheer knelpuntenpot woningbouwstagnatie	0	846	0	847
Beheer startersleningen	0	182	0	182
Reserve Collectief particulier opdrachtgeverschap	0	82	0	3
Reserve IGP	3.933	2.000	4.040	2.000
Reserve projecten	0	800	0	1.184
Reserve structuurfonds	0	1.000	0	0
Reserve aanvulling ISV	1.198	5.000	1.348	4.960
Wonen/binnenstedelijke ontwikkeling	746	4.000	847	1.132
Totaal	5.877	13.910	6.235	10.306

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen
Reserve IGP

In de Voorjaarnota 2014 is besloten dat de vrijvallende middelen in de jaren 2014 tot en met 2017 na inzet van reserves in de programma's 1 ruimtelijke ontwikkeling, binnenstedelijke ontwikkeling en wonen en Programma (voor het onderdeel Ruimtelijke Ontwikkeling) en 2 landelijk gebied (met uitzondering van het onderdeel vergunning en handhaving) toe te voegen aan de reserve Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma tot een maximum van €5,9 mln. Voor ruimtelijke ontwikkeling bedragen de vrijvallende middelen dit jaar €107.000. Deze worden nu dus toegevoegd aan de reserve zonder dat deze vooraf geraamd waren.

Reserve aanvulling ISV

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (baten).

Wonen/binnenstedelijke ontwikkeling

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Onttrekkingen

Reserve projecten

Betreft de onttrekking voor:	Geraamd	Werkelijk
Woningbouwproductie	€ 616.000	€ 184.000
Fonds stedelijk bouwen en wonen	€ 184.000	€ 0
Nieuw wonen	€ 0	€ 1.000.000
Totaal	€ 800.000	€ 1.184.000

Woningbouwproductie: Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Fonds stedelijk bouwen en wonen: Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma.

Nieuw wonen: De onttrekking is begroot uit de reserve structuurfonds. De middelen zijn echter bij de evaluatie van Agenda 2010 overgeboekt naar de projectreserve. Ze worden dan ook aan de projectreserve onttrokken.

Reserve structuurfonds

Zie voor een toelichting de toelichting onder het kopje nieuw wonen bij de projectreserve hierboven.

Wonen/Binnenstedelijke ontwikkeling

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
2	Landelijk gebied	Dhr. drs. R.W. Krol Dhr. drs. R.E. de Vries Mw. A.M.A Pennarts Pouw

Wat wilden we bereiken?

De ontwikkeling van een vitaal landelijk gebied ten behoeve van een aantrekkelijke woon- en vestigingsomgeving voor de mens en behoud van de biodiversiteit.

Dit willen we bereiken door:

- De ontwikkeling van een vitaal en samenhangend stelsel van natuurgebieden met voldoende areaal en voldoende kwaliteit;
- Behouden en ontwikkelen van internationale en agrarische natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- Behouden en verbeteren van robuuste bodem- en watersystemen als belangrijke dragers voor de functies natuur, landschap en landbouw;
- Behoud, versterking en beleefbaar maken van de cultuurhistorische kwaliteiten en kernkwaliteiten van het landschap;
- Ruimte te bieden voor de ontwikkeling van een economisch vitale landbouw, 'duurzame groei in een gevarieerd landschap';
- Voldoende recreatiemogelijkheden en - voorzieningen voor de bewoners van de provincie en bezoekers.

Op basis van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is natuurbeleid een kerntaak van de provincie geworden. Centraal staat de uitvoering van het Akkoord van Utrecht (herijkte EHS) om uiteindelijk 1.506 hectare nieuwe natuur te realiseren in 2021. Richtinggevend daarin zijn de Europese vogel en- habitatrichtlijnen die van belang zijn voor de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied en de gebieden waar de EHS-realiserings noodzakelijk is voor de realisatie van doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. De in november 2013 vastgestelde nota Utrecht, Netwerk van Natuur ([Natuurbeleid 2.0](#)) geeft de hoofdlijnen aan van het natuurbeleid in de provincie Utrecht binnen de kaders van de "hoofdpijnennotitie" van het Rijk. Voor de kwaliteit van een aantal natuurgebieden is het essentieel om passende maatregelen (Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), TOP- en SubTOP-gebieden) ter verbetering van de kwaliteit van deze gebieden te nemen. Tenslotte heeft de provincie de opgave om natuurbeheerders in staat te stellen deze natuurgebieden op een adequate manier te beheren en om natuurwaarden die specifiek zijn voor het agrarisch gebied, zoals weidevogels, te behouden.

Het water- en bodembeleid is hiermee onlosmakelijk verbonden. Hiervoor zijn Europese verplichtingen op het gebied van waterkwaliteit richtinggevend. Als beleidskader geldt het [Provinciaal Waterplan 2010-2015](#).

Het landelijk gebied van Utrecht heeft vele kwaliteiten. In landschappelijk opzicht zijn het de zeven landschappen, zoals beschreven in de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen uit 2011 die we willen behouden. In de [Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U'](#) zijn de hoofdlijnen geschetst van het provinciale cultuurbeleid. Het beleidsdoel dat beoogd wordt via dit programma is het realiseren van samenhangende, cultuurhistorisch waardevolle ruimtelijke structuren van militair erfgoed en die zichtbaar en beleefbaar maken. Prioriteit wordt gegeven aan de Grebbelinie, de Limes (met name de archeologische vindplaats Castellum Fectio) en het Nota Ruimte Project Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De provincie streeft naar duurzame groei van de landbouw in een gevarieerd landschap ([Landbouwvisie 2011](#), [Agenda landbouw 2012](#)). Daarvoor biedt zij mogelijkheden voor ontwikkeling en beheerste groei. Daarnaast heeft zij de ambitie de landbouw te verduurzamen waarbij belasting van het milieu wordt teruggedrongen en de landbouwbedrijven energie besparen of zelf opwekken. De landbouw speelt steeds meer een rol bij het vervullen van maatschappelijke diensten op het gebied van natuur, landschap, bodem, water en milieu. De landbouw draagt bij aan rust, ruimte en beleving via stadslandbouw en multifunctionele landbouw.

In ons toeristisch-recreatief beleid ([Visie Recreatie en Toerisme 2020](#)) stimuleren wij de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van het toeristisch recreatieve aanbod in aansluiting op de verwachte vraagontwikkeling van de Utrechtse bevolking. Een van de belangrijke doelstellingen is het accommoderen van de recreatieve druk rond de stad Utrecht.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Wij zetten 4 instrumenten in voor het bereiken van onze doelen voor het landelijk gebied.

1. Programma Agenda Vitaal Platteland (AVP)

2. Regelingen voor natuur- en landschapsbeheer
3. Groene regelgeving
4. Ruimtelijke instrumenten

1. Programma Agenda Vitaal Platteland

De uitvoering van het provinciale beleid voor het landelijk gebied vindt voor een belangrijk deel plaats via het programma Agenda Vitaal Platteland (AVP). Het door PS vastgestelde Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland 2012 – 2015 vormt de basis van dit programma. Conform het Kaderdocument richt AVP zich op de opgaven Natuur, water en bodem, Landschap, Cultureel erfgoed, Landbouw, Recreatie en Leefbaarheid.

Binnen AVP werken we met drie gebiedscommissies. Hierin zijn gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd. De AVP-gebiedscommissies hebben ter concretisering van de doelen uit het Kaderdocument, gebiedsprogramma's opgesteld. In 2014 is het functioneren van de gebiedscommissies geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat in brede zin wordt ervaren dat de gebiedscommissies een meerwaarde hebben voor de realisatie van de provinciale doelen. De gebiedscommissies hebben draagvlak en vertrouwen vanuit hun gebied.

Enkele onderdelen van AVP sturen we niet via de gebiedscommissies maar rechtstreeks vanuit de provincie aan, zoals de programma's Recreatie om de Stad en Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Natuur, water en bodem

Centraal staat de realisering van het Akkoord van Utrecht. Hiervoor zetten wij ons in op de realisatie van 1.506 ha nieuwe natuur door verwerving, functiewijziging (particulier natuurbeheer), inrichting en beheer. Vanwege het ontbreken van kaders kon tot voor kort de gebiedscommissies geen heldere opdracht worden gegeven voor de natuuropgave, qua oppervlakte, planning en qua middelen. Hierdoor heeft de ontwikkeling van de natuuropgave noodgedwongen enige jaren op een laag pitje gestaan. Pas na het vaststellen van het Natuurpact met het Rijk (september 2013) was het mogelijk om de realisatiestrategie op te stellen: de in maart 2014 door PS vastgestelde Nota Uitvoering Grondstrategie. Vervolgens hebben wij de gebiedscommissies een op onder andere het Grondstrategieplan en Natuurbeleid 2.0 gebaseerde aanvullende AVP-opgave voorgelegd. De Gebiedscommissies hebben aangegeven deze aanvulling op de Gebiedsprogramma's uit te voeren. Conform de Grondstrategie moet een beperkt deel van de natuuropgaven in 2015 worden afgerond, het merendeel moet in 2021 of in 2027 zijn gerealiseerd.

Een belangrijk deel van de natuuropgaven wordt gerealiseerd als onderdeel van de integrale gebiedsplannen voor Bethunepolder, Oostelijke Vechtplassen, Groot Wilnis Vinkeveen, Wilnis Bovenlanden en Groot Mijdrecht Noord. In de Bethunepolder is de herinrichting deze zomer afgerond. Daarmee is hier 295 ha natuur gerealiseerd, naast de al aanwezige 85 ha. Het integrale gebiedsproject Oostelijke Vechtplassen richt zich op de realisatie van Natura 2000 instandhoudingsdoelen (internationale verplichting), van een robuust watersysteem, het afremmen van de bodemdaling en het benutten van kansen voor het landschap en recreatief medegebruik. In het gebied liggen diverse landbouwpercelen. Voor dit gebied is in 2014 het inrichtingsplan op hoofdlijnen vastgesteld. De gebiedscommissie besteedt veel aandacht aan het betrokken houden van de inwoners. Een deel van de opgave vindt plaats in de zogenaamde Taartpunt. Hier is de feitelijke inrichting gestart.

In het project Groot Wilnis Vinkeveen is veel resultaat bereikt. Binnen één jaar is de verkaveling voor groeiproces in peilvak 9 van Groot Wilnis Vinkeveen afgerond. Dit ruil- en verkoopproces heeft geleid tot het kunnen realiseren van 63 ha natuur, structuurversterking voor 22 agrarische bedrijven en de verkoop van 178 ha BBL-grond. Daarnaast is binnen dit project het plan de Grote Sniep fase 1 afgerond. Dit betreft 17 ha natuurinrichting door een agrariër. Voor reservaat Demmerik en voor Armenland Ruwel zijn de inrichtingsplannen vastgesteld. Voor de Wilnis Bovenlanden is in 2014 het definitief ontwerp voor de natuurinrichting vastgesteld. In het provinciale project Groot Mijdrecht Noord is inmiddels 55 ha natuur gerealiseerd. In het najaar is hier een vistrap aangelegd. Verder is bij dit project 52 ha bloemrijk grasland in beheer gekomen bij Natuurmonumenten. Drie van de vier te verkopen woningen zijn inmiddels verkocht.

In Utrecht oost zijn voorbereidingen voor de uitvoering Uiterwaarden Nederrijn in volle gang. Voor Palmerswaard is het inrichtingsplan vastgesteld.

De gebiedscommissie Vallei en Heuvelrug heeft de voorbereiding van de ecoducten N226 en N227 opgepakt. Dat heeft geleid tot de start van de aanbesteding van het ecoduct N227. De beoogde locatie voor het ecoduct N226 stuit op weerstand bij omwonenden. Daarom wordt ook een andere locatie onderzocht op ecologische en verkeerskundige haalbaarheid. Daarbij is samenhang gezocht met het convenant voor de KAMM-landgoederen. Voor de faunapassages N237 Griffenstein, Biltse Rading en komingang Zeist hebben wij een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenten Utrecht en De Bilt en het Utrechts Landschap. Gestart is met een onderzoek naar een inrichting waarbij de twee benzinstations alsnog gehandhaafd kunnen worden. Inmiddels zijn er twee ecopassages gerealiseerd: er is een grote faunatunnel onder de N212 aangelegd, als verbinding tussen Groot Wilnis Vinkeveen en de Wilnis Bovenlanden en over de N225 bij de Grebbeberg is een grote faunabrug aangelegd. Verder is de bouw van het Boele Staal ecoduct over de N237 bij Soesterberg gestart.

Het afgelopen jaar is intensief toegewerkt naar de afronding van het programma voor de aanpak van de stikstofproblematiek (PAS). Een programma dat het overschot aan stikstof moet terugdringen en daarmee de vergunningverlening voor economische activiteiten binnen de draagkracht van de natuur weer op gang moet

brengen of houden. Het voortouw ligt bij het Rijk. De planning van het Rijk om de PAS begin 2014 ter inzage te leggen is niet gehaald omdat er nog te veel inhoudelijk onduidelijk was. Op 18 november 2014 is er overeenstemming bereikt tussen Rijk en provincies over de ter inzage legging van de PAS inclusief alle gebiedsanalyses van de Natura 2000 gebieden vanaf 10 januari 2015 ([Natura 2000 en PAS](#)). Wij hebben de analyses van Botshol, Binnenveld en Kolland en Overlangbroek opgeleverd. Hierin staan de herstelmaatregelen die moeten bijdragen aan het halen van de natuurdoelstellingen. Als de PAS definitief is, wordt met de uitvoering van de herstelplannen gestart. Met de gebiedsanalyses liggen de maatregelen in de beheerplannen ook vast. Deze zullen in 2015 worden afgerond (zie onder groene regelgeving).

De uitvoering van de natuurherstelplannen is in 2014 in alle gebieden gestart en de eerste fase (korte termijnmaatregelen) zal in deze gebieden naar verwachting eind 2015 klaar zijn. Door deze plannen wordt de natuur in 9 Natuurbeschermingswetgebieden (beschermde natuurmonumenten) hersteld en ontstaat ook ontwikkelruimte voor de landbouw. Vanwege de erg versnipperde eigendomssituatie heeft het opstellen van de herstelplannen voor de Oeverlanden Gein, Aa en Angstel en de Oeverlanden Winkel meer tijd gekost. Deze hebben we afgelopen september vastgesteld.

Om te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn water voeren wij samen met de waterschappen Synergieprojecten uit en wordt gewerkt aan natuurvriendelijke oevers. Circa 11 km natuurvriendelijke oever is gerealiseerd en 6 km is in uitvoering.

Aanpak van verdrogingsbestrijding (TOP-gebieden) wordt beschreven in programma 3.

Voor het afremmen van de bodemdaling is, naast de acties in de integrale gebiedsprojecten, een subsidieregeling voor onderwaterdrainage opengesteld. Agrariërs kunnen 75% van de kosten gesubsidieerd krijgen. Gestart is met de gebieden Zegveld-Noord en Groot Wilnis-Vinkeveen. De Agrarische Natuurvereniging de Utrechtse Venen heeft de uitvoering van de subsidieregeling in 2014 ter hand genomen en met betrokken agrarische ondernemers besproken. Vanwege de kavelruilen in beide gebieden, en daarmee de onzekerheid over beschikbare percelen, worden de resultaten eerst in 2015 verwacht.

Conform de afspraken in het Natuurpact wordt een belangrijk deel van de natuuropgave gefinancierd vanuit de opbrengst van de verkoop van zogenaamde BBL-gronden. De ambitie is jaarlijks ten minste voor € 7 mln. te verkopen. Ondanks dat de gebiedscommissies deze opgave pas in de loop van het jaar hebben gekregen is het ze ruimschoots gelukt deze ambitie te realiseren. In 2014 is voor € 13,5 mln. aan gronden verkocht.

Landschap

Het subsidiestelsel is eenvoudiger geworden doordat de subsidies voor landschapselementen (KLE) zijn opgenomen in het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL). Wij sturen op meer kwaliteit van het landschap door heldere prioriteiten te stellen in het Natuurbeheerplan.

Landbouw

Het Nederlandse plattelandontwikkelingsprogramma (POP3) 2014 – 2020 is in december 2014 informeel goedgekeurd door de Europese Commissie. Het programma richt zich hoofdzakelijk op innovatie en duurzaamheid in de landbouw. Naast het verbeteren van de concurrentiepositie van de landbouw worden de POP3 maatregelen voornamelijk ingezet voor het agrarisch natuurbeheer, het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater (KRW) en LEADER. De agrarische structuurversterking realiseren wij in samenhang met andere opgaven, bijvoorbeeld bij de projecten Schoolsteegse Bosjes, Modderbeek, Vlietse dijk, Linschoterwaard en Groot Wilnis Vinkeveen. In Groot Wilnis Vinkeveen zijn hierbij met de methodiek van Verkavelen voor groei binnen 1 jaar tijd goede resultaten bereikt in 2014. Hier is 300 ha grond geruild en hebben wij 178 ha ingebracht.

Wij hebben ons in 2014 voorbereid op grote veranderingen die vanaf 2016 te verwachten zijn door het nieuwe Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en de landelijke afspraken over het nieuwe stelsel van agrarisch natuurbeheer. Dit heeft geresulteerd in het oprichten van 7 collectieven voor agrarisch natuurbeheer en in het ontwerp-Natuurbeheerplan 2016, waarin de doelen uit de nota Utrecht, Netwerk van Natuur (Natuurbeleid 2.0) voor het agrarisch natuurbeheer zijn uitgewerkt.

In de nieuwe PRS en de PRV staan regels en voorwaarden voor de bouw van grote stallen (megastallen). Eind 2014 hebben wij de "Handreiking Nieuwe Stallen met Kwaliteit" opgesteld. Deze ondersteunt gemeenten en agrariërs bij het werken met de nieuwe regels en te komen tot integraal duurzame stallen met aandacht voor landschappelijke inpassing, milieu, dierwelzijn en gezondheid.

Leefbaarheid

Het EU-leefbaarheidsprogramma Leader is succesvol afgerond. In de twee Leadergebieden zijn 70 projecten gerealiseerd met een totale investering van € 15 mln. met ruim € 4 mln. aan EU-subsidies. Het enthousiasme bij de Plaatselijke Groepen was groot. In 2014 hebben wij ook voorbereidingen getroffen voor de komende Leaderperiode. Hierbij hebben wij in lijn met de EU-filosofie voor Leader gekozen voor een bottom-up aanpak. Vier gebieden hebben aangegeven aan Leader deel te willen nemen. Omdat het EU-budget voor de komende periode beperkter is, hebben wij in overleg met de vier, gekozen voor een zodanige samenvoeging van deze initiatieven dat zij allen meedoen, maar in twee Leadergebieden. Dit beperkt de overheadkosten.

Cultuurhistorie

Via een aantal projecten wordt ons militair erfgoed zichtbaar, toegankelijk en beleefbaar gemaakt. Prioriteit wordt gegeven aan projecten binnen de Grebbelinie en het Nota Ruimte Project Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW). (zie voor cultuurhistorie ook programma 6).

Binnen het programma Grebbelinie is in 2014 het herstel en het beleefbaar maken van Fort aan de Buursteeg afgerond. De volgende fase is het realiseren van een bezoekerscentrum op het fort. Daarvoor is een basisontwerp gemaakt. Aanbesteding is gepland voor het voorjaar 2015. Het bezoekerscentrum krijgt deels een museale inrichting en wordt voor het overige gebruikt door marktpartijen die bijdragen aan de exploitatie van het gebouw. Verder is binnen de Grebbelinie het werk Lambalgen hersteld en beleefbaar gemaakt, zijn coupures hersteld, is de Grebbesluis 'geopend' en de museumbunker Leusden officieel geopend.

Het nationaal project Nieuwe Hollandse Waterlinie met een doorlooptijd tot 2020 maakte in 2014 een transitie door. De Rijksoverheid heeft het project gedecentraliseerd en sinds 2014 voeren de vier provincies Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant gezamenlijk de regie. In het Pact van Altena is op 2 oktober het gezamenlijk "Kader NHW tot 2020" weergegeven. Een belangrijk kompas voor de bezegeling van de resultaten tot nu toe is de gewenste status als Werelderfgoed. In 2014 is het aanloop nominatiedossier ingeleverd bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Wij streven naar een officiële toekenning van de status rond 2018, als uitbreiding op het Werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Het huidige uitvoeringsprogramma dat eindigt in 2014 heeft in 2014 vele resultaten opgeleverd. Diverse recreatieve routes en voorzieningen zijn gerealiseerd of gestart waaronder het Streektransferium "Linielanding", het lint & liniepad op het eiland van Schalkwijk, het Waalsebos en Verdrongenbos, de recreatieve verbinding tussen de wijk Overvecht en het Noorderpak, de nieuwe Heemsteedse Brug over het Amsterdam-Rijnkanaal en de samenwerkingsovereenkomst ter realisatie van de fietsbrug bij Nigtevecht. Op vele historische locaties zijn herontwikkelingen gestart en (bijna) afgerond: Werk aan de Groeneweg, Werk aan de Korte Uitweg, Damsluis, Fort Jutphaas, Lunet IV en Fort 't Hemeltje. Op Fort bij Vechten is het casco van het Waterliniemuseum op een haar na gereed alsmede het reduit, een aantal verdedigingswerken en de grondvesten van Castellum Fectio. De meerwerk claim van de aannemer is afgewezen, mogelijk dat de aannemer een arbitrage gaat aanspannen. De sturing op het waterliniemuseum wordt door wijzigende verhoudingen tussen exploitant, Stichting Samenwerkende Waterlinie Musea, Provincie en Staatsbosbeheer opnieuw uitgewerkt. In het lopende uitvoeringsprogramma wordt steeds meer ingezet op samenwerking en vermaatschappelijking. De ontwikkelingen rondom de verbreding van de Beatrixsluis en het Lekkanaal, de verkoop van Fort Everdingen (aan ambachtelijk bierbrouwerij Duits & Lauret), het complex Batterij a/d Overeindweg en van Lunet aan de Snel en de gedekte gemeenschapsweg zijn hiervan de sprekende voorbeelden. De geboekte resultaten zijn in 2014 niet ongemerkt voorbijgegaan, de Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft veel media aandacht gekregen in zowel landelijk als regionale bladen en bij de omroepen. Daarnaast is er vanuit de landelijk politiek veel belangstelling getoond wat geresulteerd heeft in diverse bezoeken aan een van de vele locaties van de Nieuwe Hollandse Waterlinie waaronder het in aanbouw zijnde Waterliniemuseum.

Recreatie

In de gebiedsprogramma's is afgesproken om toeristische opstappunten te realiseren. Daarnaast evalueren we de routenetwerken voor wandelen en fietsen en pakken we knelpunten aan. Inmiddels zijn vijf Toeristische Overstappunten (TOP's) gerealiseerd en voor twee andere is subsidie verstrekt. Ook zijn twee recreatieve poorten geopend. De TOP's en poorten zijn gerealiseerd op strategische locaties, veelal samen met ondernemers. Daarbij is met de ANWB een publiek-privaat partnerschap gesloten om het publieksbereik te vergroten. Het fietsknooppuntensysteem is volledig geactualiseerd, met 150 km route uitgebreid en sluit nu aan bij de buurprovincies. De mogelijkheden voor wandelen zijn verbeterd door onder andere de realisatie van een 600 km lang wandelknooppuntensysteem in Utrecht West. Hieraan wordt een digitale wandelrouteplanner gekoppeld. Het in 2014 ontwikkelde sloopenknooppuntennetwerk is met zijn 170 km het grootste van Nederland.

De provincie draagt ook bij aan de Groenblauwe structuur Amersfoort. Deze bestaat uit vier projecten: Maatweg, Park Randenbroek, Waterwingebied en Vathorst Noord. De projecten worden getrokken door de gemeente. Binnen het project Maatweg is gestart met dijkverbetering langs de Eem wat uitgevoerd wordt door het Waterschap: bij het traject Bunschoterstraat – Krachtwijk wordt een Grebbelinieprofiel aangebracht. Dit draagt bij aan de cultuurhistorische doelen. In Park Randenbroek is sprake van de herinrichting van (nieuwe) fiets- en wandelpaden, een ecologische verbindingzone, nieuw groen en een verjonging van het bomenbestand. Dit project is nagenoeg afgerond. Vathorst Noord is een recreatief uitloophoek voor de wijk Vathorst waarvan de voorbereidingsfase in 2014 is gestart. Het project Waterwingebied is al eerder afgerond. Naast de Groenblauwe structuur Amersfoort is de gemeente trekker van het project Laakzone. Dit project voorziet in het verbreden van het riviertje de Laak, de inrichting van aanlegsteigers voor kleinschalige pleziervaart, de aanleg van een sluisje, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en van kanoroutes. In 2014 is met de aanleg gestart.

Nadat de Raad van State het bestemmingsplan voor de samenhangende ontwikkeling van natuur en recreatie in Marickeland en woningbouw in Marickenzijde had vernietigd is dit project tijdelijk stilgezet. Heroriëntatie is nodig. Er wordt nu gewerkt aan een actualisering van de samenwerkingsovereenkomst uit 2005.

Recreatie om de Stad Utrecht

Binnen het programma Recreatie om de Stad (RodS) Utrecht werken we samen met de regionale partners,

waaronder de natuur- en recreatiebeheerders, het Bestuur Regio Utrecht en de gemeenten Utrecht, IJsselstein en Houten, aan de RodS-opgave rondom de stad Utrecht. Met de resterende beschikbare middelen (oorspronkelijk regionale cofinanciering) wordt gewerkt aan de realisatie van inrichtingsplannen voor Haarzuilens (Parkbos en De Rivier) en het Hollandse IJssel-gebied. In 2014 is het recreatiegebied Hamlaan feestelijk geopend en in overleg met de omwonenden hernoemd in recreatiegebied Hampoort. Verder is begin december, vanwege de start van de uitvoeringsfase, de eerste officiële eik geplant in Parkbos Haarzuilens. De motie 'plant een boom' (vanuit Natuur 2.0) zal in 2015 in het Parkbos uitgevoerd worden. In het Hollandse IJssel-gebied hebben we een boscompensatieovereenkomst kunnen sluiten met Rijkswaterstaat, waardoor het IJsselbos west in 2015 gerealiseerd zal worden. In maart 2014 hebben de samenwerkende partijen het afsprakenkader beheer RodS-gebieden 2014-2018 ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over het beheer van de reeds ingerichte RodS-gebieden in de periode 2014-2018. Deze periode wordt gebruikt om met alternatieve financieringsvormen de gebieden zelfvoorzienend te krijgen

2. Regelingen voor natuur- en landschapsbeheer.

Deze regelingen hebben wij opengesteld voor de realisatie van natuur conform het Akkoord van Utrecht en het beheer van het bestaande areaal aan natuurgebieden. De openstelling maakt het ook voor landgoedeigenaren en agrariërs mogelijk weidevogel- en botanische beheer uit te voeren en landschapselementen te beheren. Op basis van de regelingen wordt (jaarlijks) subsidie aangevraagd door beheerders voor inrichting en beheer van (agrarische) natuur.

3. Groene regelgeving

De Natuurbeschermingswet 1998, Verordening stikstof veehouderijen en Natura 2000 provincie Utrecht 2012, Boswet, Flora- en faunawet, Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 en de Natuurschoonwet dragen bij aan het behoud van de kwaliteit van het landelijk gebied door op onze doelen afgestemde vergunningverlening en handhaving via de Regionale Uitvoerings Dienst (RUD).

Vooralsnog houdt het Rijk vast aan de invoering van de nieuwe Wet Natuurbescherming op 1 juli 2015. De wet is één van de afspraken uit het Bestuursakkoord Natuur. Een wet waarin de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) en Boswet zullen opgaan. De provincie krijgt daarbij een zwaardere rol bij de beleidsinvulling en de uitvoering van nieuwe wettelijke taken en nieuwe wettelijke taken in aanvulling op bestaande taken. Om de provinciale uitvoeringstaken van de wet voor te bereiden is gestart de formatieve en financiële gevolgen hiervan in beeld te brengen.

In september 2014 is een nieuwe Beleidsnota Flora- en faunawet vastgesteld. Ook hebben wij een nieuwe verordening (Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014) vastgesteld. Daarnaast is er door de Faunabeheereenheid Utrecht een nieuw Faunabeheerplan (2014-2019) opgesteld welke door GS is goedgekeurd. Op basis hiervan worden nieuwe ontheffingen verleend. De belangrijkste wijziging betreft het beleid ten aanzien van de ganzen. Het voormalige IPO/G7 Ganzenakkoord vormt voor het 'ganzendeel' het vertrekpunt voor een regionale uitwerking. Dit betekent dat de provincie sterk inzet op reductie van zomerganzen om de winterrust voor de overwinteraars te kunnen garanderen.

Na de bekendmaking van circa 230 Nbwet vergunningen vanuit het project interim-uitbreiders zijn in totaal 230 bezwaarschriften ingediend. Deze zijn in augustus afgehandeld. Daarna zijn vervolgens circa 140 beroepschriften ingediend. Om het grote aantal bezwaar- en beroepschriften af te handelen heeft de provincie extra, niet te voorzien, inzet moeten plegen. Van deze onvoorziene kosten is een deel gedekt binnen de bestaande budgetten van programma Landelijk Gebied. Voor de ongedekte kosten is aanspraak gemaakt op het weerstandsvermogen.

In 2014 is verder invulling gegeven aan de intensivering van het traject om het programma voor de aanpak van de stikstofproblematiek (PAS), na besluitvorming, medio april 2015 in uitvoering te kunnen brengen op het onderdeel vergunningverlening. Ook hebben we verder invulling gegeven aan een goede overgang voor te bereiden van ons eigen provinciale stikstofbeleid naar de PAS (zie hiervoor onder 1. AVP).

De beleidsregel ter bescherming van Kleine Landschapselementen heeft vertraging opgelopen. De inventarisatie van de meest waardevolle elementen is nu grotendeels afgerond. Door vertraging in de voorbereiding is het niet gelukt de waardenkaarten in 2014 vast te stellen. De waardenkaarten zullen nu in de loop van 2015 worden vastgesteld.

De RUD Utrecht is op 1 juli 2014 van start gegaan. De groene handhavingstaken worden sinds die datum uitgevoerd door de RUD. De opdrachtverstrekking door de provincie is in een dienstverleningsovereenkomst opgenomen. Zie verder programma 3.

4. Ruimtelijke instrumenten

Zie programma 1.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Tijdens het opstellen van de begroting waren de gebiedsprogramma's in het kader van AVP nog niet bekend. Een volledige invulling van de streefwaarden voor alle indicatoren was dan ook niet mogelijk.

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Behouden en ontwikkelen bestaande natuurwaarden en ontwikkelen samenhangend stelsel van natuurgebieden	Verwerving/ functie-verandering nieuwe natuur (ha's)*	286	230
Behouden en ontwikkelen bestaande natuurwaarden en ontwikkelen samenhangend stelsel van natuurgebieden	Inrichting nieuwe natuur (ha's)*	320	320
Behouden en ontwikkelen bestaande natuurwaarden en ontwikkelen samenhangend stelsel van natuurgebieden	Te realiseren ecoducten over provinciale wegen (stuks)*	1	2
Bodemdaling veenweidegebieden beperken	Hogere grondwaterstanden realiseren in het veengebied (ha's) *	200	0
Betere productie-omstandigheden voor landbouw	Uitvoeren kavelruil (stuks) *	10	9
Behouden, zichtbaar en beleefbaar maken militair erfgoed	Objecten behouden, zichtbaar en beleefbaar maken objecten de Nieuwe Hollandse Waterlinie (stuks)*	41	24
Behouden, zichtbaar en beleefbaar maken militair erfgoed	Objecten behouden, zichtbaar en beleefbaar maken binnen Grebbelinie (stuks)*	9	9
Completeren recreatieve hoofdnetwerk en landschap beter kunnen beleven	Ontwikkelde recreatieve poorten en Tops (stuks) *	8	8
Accommoderen recreatiedruk om de stad	Aangelegd recreatieterrein en groengebied rond Utrecht-(Rods (ha's)*	0	10
Accommoderen recreatiedruk om de stad	Aangelegd recreatieterrein en groengebied Amersfoort (ha's)*	0	0
Jaarplan Vergunningverlening	Percentage binnen de termijn afgegeven ontheffing-/ vergunning-aanvragen	90	59**

* Cumulatief vanaf 2012.

** excl de Nbwet zaken, dit hoge aantal houdt verband met het project interimuitbreiders dat eind 2013 werd afgerond, zie 3. Groene regelgeving. Ook buiten de Nbwet bezwaarschriften werd het percentage van 90% niet gehaald. Veroorzaakt door een te beperkte capaciteit was er ook een achterstand in de afhandeling van de Lsv ontheffingen op grond van hoofdstuk 3 in 2013. Deze achterstand is in het eerste en tweede kwartaal 2014 door de inzet van extra capaciteit weggewerkt.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	40.418	26.666	65.896	68.172	-2.276
Personele lasten	7.855	7.545	12.638	12.638	0
Centrale overhead	2.675	1.622	0	0	0
Totaal lasten	50.947	35.833	78.534	80.810	-2.276
Baten	28.025	1.056	24.631	38.670	-14.039
Saldo van dit programma	22.922	34.777	53.903	42.140	11.763
Storting in reserves	28.601	7.500	7.503	20.703	-13.200
Onttrekking aan reserves	28.524	18.660	33.132	34.091	-959
Beslag op de algemene middelen	23.000	23.617	28.274	28.752	-478

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
		Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Lasten				
<i>AVP</i>	Er zijn meer projecten gerealiseerd dan in 2013, maar met name door het uitlopen van de aanbesteding van De Bovenlanden, welke in februari 2015 gegund wordt, ontstaat er een kasritme verschil dat verrekend wordt in de Reserve AVP.	47.086	44.589	2.497
<i>Stikstof</i>	In 2014 is een hausse aan bezwaarschriften binnengekomen, wat ten koste is gegaan van het verlenen van vergunningen. Zie ook de Begroting 2015 (pagina 66) en de Najaarsrapportage 2014 (pagina 12). De landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) leidt tot ingrijpende wijzigingen in het verguningsverleningsproces. De inwerkingtreding daarvan is sinds 2012 herhaaldelijk uitgesteld. De huidige planning is juli 2015, maar deze datum is nog niet definitief. Dit leidt tot meerkosten die ten laste van 2014 zijn gebracht. De meerkosten betreffen extra personele inzet vanwege de bezwarenprocedures. Er zijn ook extra baten. Per saldo ontstaat een tekort van €600.000.	757	1.688	-931
<i>Natuurbeheer</i>	In het natuurpact waren niet alle kosten opgenomen, zoals die voor het Plan van Aanpak Professionalisering Collectieven. Hier staat echter wel een extra opbrengst tegenover, zie baten.	12.765	13.111	-346
<i>Greendeal zonnepanelen asbestdaken</i>	Bij de Najaarsrapportage 2014 is aangegeven dat het budget voor de regeling Zonnepanelen op asbestdaken pas in 2015 uitgegeven kan worden door landelijke aanpassing van de regeling. Uiteindelijk zijn er in 2014 toch nog een aantal subsidieaanvragen gehonoreerd, waardoor er alsnog voor ruim €200.000 aan uitgaven zijn geweest. Zie ook de toelichting bij de reserve N.T.V.A.	0	214	-214
<i>Ganzenakkoord</i>	De gereedschapskist met extra maatregelen die landelijk zijn vastgesteld is te laat beschikbaar gekomen voor de uitvoering, waardoor de uitgaven (uitvoering) deels nog een jaar opschuiven.	180	98	82
<i>RVO verplichtingen</i>	De inrichtingskosten en de beheerskosten ivm stelselwijziging van kasbasis naar baten en lasten door de overgang van DLG naar de Provincie Utrecht.	0	3.460	-3.460
<i>Overige kleine verschillen</i>		17.746	17.651	95

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000	
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Totaal lasten	78.534	80.811	-2.277
Baten			
<i>AVP</i> Door niet in de jaarschijf 2014 begrote verkopen BBL-nieuw gronden ad. € 8,8 mln. en subsidiestromen ad. € 4,5 mln. ontstaat er een afwijking op het kasritme dat verrekend wordt in de Reserve AVP.	12.000	25.311	-13.311
<i>Stikstof</i> Betreft een bijdrage vanuit programma AVP aan de extra personele inzet in het PAS-dossier die niet was begroot.	-223	98	-331
<i>Natuurbeheer</i> Meer dan begrote rijksbijdragen inzake natuurpact, zie ook de lasten.	11.486	11.832	-346
<i>Overige kleine verschillen</i>	1.378	1.429	-51
Totaal Baten	24.631	38.670	14.039
Centrale overhead	0	0	0
TOTAAL			

Naam reserve	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Res. Uitv. progr. Woonschepenbeleid		422		422
Reserve IGP P2			103	
Reserve N.T.V.A. Pr.2	603	910	389	910
Reserve Programma landelijk gebied	6.900	31.400	20.111	32.359
Reserve Projecten Pr.2		400		400
Totaal	7.503	33.132	20.703	34.091

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Onttrekkingen

Reserve Uitvoering Programma Woonschepenbeleid

De onttrekkingen is volgens begroting gerealiseerd.

Reserve N.T.V.A.

De onttrekkingen zijn volgens begroting gerealiseerd.

Reserve Programma Landelijk gebied

Zie voor een toelichting verschillenanalyse van lasten onder het kopje AVP.

Reserve Projecten

Er is volgens begroting € 400.000 overgeheveld naar Reserve Programma Landelijk gebied.

Stortingen

Reserve IGP

In de Voorjaarnota 2014 is besloten dat de vrijvallende middelen in de jaren 2014 tot en met 2017 na inzet van reserves in de programma's 1 ruimtelijke ontwikkeling, binnenstedelijke ontwikkeling en wonen en Programma (voor het onderdeel Ruimtelijke Ontwikkeling) en 2 landelijk gebied (met uitzondering van het onderdeel vergunning en handhaving) toe te voegen aan de reserve Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma tot een maximum van € 5,9 mln. Voor ruimtelijke ontwikkeling bedragen de vrijvallende middelen dit jaar € 103.000. Deze worden nu dus toegevoegd aan de reserve zonder dat deze vooraf geraamd waren.

Reserve N.T.V.A.

Bij de Najaarsrapportage 2014 is aangegeven dat het budget voor de regeling Zonnepanelen op asbestdaken pas in 2015 uitgegeven kon worden door aanpassing van de regeling en daarom via de reserve N.T.V.A. wordt doorgeschoven. Uiteindelijk zijn er in 2014 toch nog een aantal aanvragen subsidieaanvragen gehonoreerd, waardoor een deel van het budget alsnog in 2014 is uitgegeven. Het uitgegeven deel is in mindering gebracht op de storting in de reserve N.T.V.A.

Reserve Programma Landelijk gebied

Zie voor een toelichting verschillenanalyse van de baten onder het kopje AVP.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
3	Bodem, water en milieu	Dhr. drs. R.E. de Vries

Wat wilden we bereiken?¹

Met het herijken van het Bodem-, Water-, en Milieubeleid (BWM-beleid) is focus aangebracht binnen deze beleidsdomeinen en is een koers ingeslagen naar meer integraal beleid. We werken op basis van de in 2012 vastgestelde [Kadernota BWM-beleid](#) en het bijbehorende Realisatieplan aan een verdere implementatie van deze aanpak. Wij zien voor bodem, water en milieu vier urgenties: Waterveiligheid, Leefkwaliteit stedelijk gebied, Drukke in de ondergrond en Zoetwatervoorraad. We willen met deze prioriteiten een zodanige kwaliteit van de fysieke leefomgeving bereiken dat optimale voorwaarden ontstaan voor de vier hoofdpogaven uit de Strategische agenda: Utrecht topregio, Krachtige steden en dorpen, Vitaal landelijk gebied en een Bereikbaar Utrecht. Naast deze vier prioriteiten voeren wij op het gebied van bodem, water, en milieu een groot aantal wettelijke taken uit. Met deze taken zorgen wij voor een goede basiskwaliteit in de fysieke leefomgeving.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Prioriteit Waterveiligheid

In het kader van het Deltadeelprogramma Rivieren hebben we met een groot aantal regionale partijen het Regioadvies Nederrijn-Lek vastgesteld. Dit advies, met de strategie om het gebied tot 2100 veilig te krijgen en houden tegen overstromingen uit de Neder-Rijn en Lek, is overgenomen in de Deltabeslissingen van het Rijk en een tussentijdse wijziging van het Nationaal Waterplan. De uitvoering wordt nu voorbereid in door de waterschappen geleide verkenningen Centraal Holland en Grebbedijk Deltadijk. Wij brengen in die verkenningen actief de meekoppelkansen vanuit andere beleidsterreinen in beeld.

In lijn met het principe van meerlaagsveiligheid hebben we overstromingsrisico's, en hoe daar mee om te gaan, ingebracht bij ruimtelijke plannen, zoals bij Hoef en Haag in Vianen en bij het Provinciale Mobiliteitsplan 2014-2028.

Wij hebben het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014 vastgesteld. Daarnaast werken wij samen met de waterschappen om deze keringen op orde te krijgen en om gezamenlijk te komen tot de benodigde kennisontwikkeling.

Prioriteit Zoetwater

In het kader van het Deltaprogramma Zoetwater hebben we geparticipeerd in de totstandkoming van voorkeursstrategieën en uitvoeringsprogramma's voor een duurzame en economisch doelmatige zoetwatervoorziening. In lijn met de Deltabeslissingen zijn we gestart met initiatieven om het voorzieningenniveau voor zoetwater in beeld te brengen. Bij de lopende uitwerking van de zogenaamde Kleinschalige Water Aanvoer zorgen we voor het meenemen van de gerelateerde provinciale belangen als natuur en recreatie.

De eerste fase van de met HDSR en provincie Zuid-Holland uitgevoerde Toekomstverkenning bodemdalingsgevoelig gebied is afgerond, met als belangrijkste conclusie dat gebiedsgericht gedifferentieerd beleid noodzakelijk is. Met het gezamenlijk met HDSR en gemeente vaststellen van de 'Agenda 2063' in het kader van Kockengen Waterproof, is een aanpak geformuleerd voor de door bodemdaling veroorzaakte problemen in en om Kockengen.

Prioriteit Drukke in de ondergrond

Begin 2014 hebben PS de Kadernota Ondergrond vastgesteld om richting te geven aan actuele ondergrond onderwerpen; hierdoor zijn strategische grondwatervoorraden aangewezen, wordt de toepassing van bodemenergie gestimuleerd en worden mijnbouwactiviteiten beperkt waar provinciale belangen dat vragen.

We hebben actief, samen met het IPO en zelfstandig, inbreng geleverd richting het Rijk voor de opvolger van het Bodemconvenant, voor de Structuurvisie Ondergrond en de Structuurvisie Schaliegas. Dit om de aanpak van spoedlocaties en in brede zin provinciale belangen te behartigen.

Prioriteit Leefkwaliteit stedelijk gebied

Voor het realiseren van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefkwaliteit van het stedelijk heeft de provincie gewerkt aan het stimuleren dat milieukwaliteiten als externe veiligheid, geluid, geur, lucht, donkerte en bodem en water vroegtijdig en integraal worden meegewogen bij binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen.

Door de inbreng van expertise op het gebied van leefkwaliteit bij binnenstedelijke ontwikkeling en de inzet van een door de provincie ontwikkeld vernieuwend planning support systeem (Matable) en bijvoorbeeld de gezondheidseffecten kaart heeft de provincie dit afwegingsproces gefaciliteerd. Een goed voorbeeld hiervan is locatie het Kwadrant in Maarssenbroek waar samen met de betrokken partijen in gemeenschappelijke

¹ In lijn met de nieuwe invulling van het energiebeleid, wordt het thema energie behandeld in Programma 4.4. Economische zaken en recreatie.

ontwerpsessies een maatregelenpakket is ontwikkeld om de geluidbelasting terug te brengen waardoor woningbouw alsnog mogelijk bleek.

Daarnaast hebben wij een aantal instrumenten ontwikkeld en ingezet om de energie-duurzaamheid te stimuleren: de Zonnekaart die inzicht biedt in de geschiktheid van daken voor het winnen van zonne-energie en de wasstraat duurzaamheid voor woningcorporaties die adviezen op maat oplevert voor het verduurzamen van het corporatiebezit.

Integraal Bodem-, Water-, en Milieuplan als bouwsteen voor omgevingsbeleid

Eind 2014 is het nieuwe Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021 (BWM-plan) vrijgegeven voor inspraak. In dit ontwerpplan is al het provinciale beleid voor bodem, water en milieu geïntegreerd. Tevens anticiperen we op de nieuwe Omgevingswet, door het plan digitaal en objectgericht op te zetten zodat het makkelijk is te integreren met de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. Bovenstaande vier prioriteiten en onderstaande basiskwaliteiten zijn in het plan uitgewerkt voor de periode 2016-2021. Begin 2015 zal het plan ter inzage liggen, eind 2015 kan het worden vastgesteld door PS.

Basiskwaliteiten

Om de basiskwaliteiten in de fysieke leefomgeving te bereiken en te handhaven werken we vanuit onze wettelijke rol en bevoegdheden aan diverse bodem-, water- en milieuthema's.

Water

Voor de Europese kaderrichtlijn water (KRW) zijn in het landelijk vastgestelde traject in de tweede helft van 2014 de ontwerp-regionale stroomgebiedsplannen vastgesteld. Voor Rijn West vervulden wij een trekkende rol. De afgesproken maatregelen en de financiële dekking leggen partijen in hun (ontwerp) waterplannen vast. Als grondwaterbeheerder hebben wij de analyses en aanpak ten aanzien van grondwater ingebracht. Provinciale doelen en maatregelen zijn opgenomen in het BWM-plan. Begin 2015 zullen de plannen ter inzage liggen. Daarnaast hebben wij het uitvoeringsprogramma Drinkwater 2014-2021 vastgesteld. Op basis hiervan worden concrete maatregelen uitgevoerd ter bescherming van de bestaande drinkwaterwinningen zoals via voorlichting het beperken van uitspoeling van bestrijdingsmiddelen in het stedelijk gebied.

In 2014 zijn in het merendeel van de 12 TOP- en 19 SubTOP-gebieden (dit zijn verdroogde natuurgebieden) maatregelen voorbereid en/of uitgevoerd om de verdroging te reduceren en de natuur zich te kunnen laten herstellen. De uitvoering daarvan lag bij de waterschappen, financiering heeft plaatsgevonden door provincie en waterschappen.

Bodem

In 2014 is er voortgang geboekt in de aanpak van de spoedlocaties (eind 2014 staat de teller op 89 spoedlocaties) en is een aantal langlopende provinciale saneringsprojecten afgerond. In samenwerking met de waterleidingbedrijven is onderzoek uitgevoerd naar grondwaterverontreinigingen die mogelijk een aantal drinkwaterwinningen bedreigen. Ook is op een aantal voormalige stortplaatsen een maatschappelijke afweging uitgevoerd, een zogenaamde EKBA (Ecologische Kosten Baten Analyse), om te kunnen beoordelen of er een noodzaak bestaat tot het nemen van sanerende maatregelen en of de effecten van een eventuele sanering (het middel) mogelijk erger zijn dan de effecten van de bodemverontreiniging (de kwaal). Verder ondersteunen wij de gemeenten Woerden en Veenendaal bij de voorbereiding en implementatie van gebiedsgericht grondwaterbeheer. Onze resultaten van de afgelopen jaren hebben we vastgelegd in een voortgangsrapportage, die bestuurlijk is vastgesteld in september 2014.

Eind 2014 is ambtelijk en bestuurlijk overeenstemming bereikt over de tekst voor een nieuw bodemconvenant voor de periode 2016-2020. Hierin zijn ook de doelen en de beschikbare middelen (budgetverdeling) voor de nieuwe periode vastgelegd. Eerste kwartaal 2015 wordt dit ondertekend door het Rijk, IPO, VNG en UvW.

Per 1 juli 2014 is de RUD Utrecht opgericht en zijn de bevoegd gezagtaken van de Wbb (vergunningverlening en handhaving) gemandateerd aan de RUD.

Geluid

Wegverkeerslawaai:

In 2013 is het Actieplan Omgevingslawaai provincie Utrecht vastgesteld. In 2014 is de uitvoering daarvan verder ter hand genomen. Bij provinciale wegen waar onderhoud wordt gepleegd, wordt aan de hand van het Doelmatigheids criterium bepaald welke maatregelen genomen worden om de geluidbelasting zo efficiënt mogelijk terug te dringen. Er wordt bij vervanging van aanwezig geluidreducerend asfalt nu standaard een geluidreducerend asfaltmengsel (zogenaamd Gelders mengsel) gebruikt.

Bij een drietal projecten in de provincie zijn de gevels van hoogbelaste woningen geïsoleerd, waardoor de binnenkwaliteit van deze woningen aanmerkelijk is verbeterd. Het gaat om de projecten N 204, A12-BRAVO 3 en N229.

Ook zijn in 2014 de resultaten van de aanleg van diffractoren, zogenaamde geluidgootjes langs de Richelleweg (Soesterberg) gemonitord. Voor een grootschaligere toepassing is verder onderzoek noodzakelijk. Dit wordt samen met andere provincies opgepakt.

Bij de rijksprojecten A27/A28 heeft de provincie meegefinancierd aan de aanleg van geluidreducerend asfalt. Zie hiervoor bij Mobiliteit Kwaliteit van de leefomgeving (programma 5).

Stiltegebieden:

Er zijn kleine correcties doorgevoerd in de Provinciale Milieuverordening op gebied van stiltegebieden. Er zijn in 2014 8 ontheffingen verleend ten behoeve van voornamelijk schuur- en tentfeesten. Eén ontheffing voor een schuurfeest is geweigerd. De uitvoering van de taken toezicht en handhaving in het kader van de Provinciale Milieuverordening zijn ondergebracht bij de Regionale Uitvoeringsdienst. De beleids- en beheerstaken, zoals voorlichting, en RO uitvoeringstaken zijn bij de provincie gebleven.

Luchtvaart:

In 2014 is na jaren van vooroverleg en voorbereidingen het Luchtvaartbesluit vliegveld Hilversum na overeenstemming van PS van Utrecht door PS van Noord-Holland vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het huidige gebruik wordt gecontinueerd en dat er geen sprake is van baanverdraaiing en een eventuele verharding van de start- en landingsbanen. Er is in 2014 geen overschrijding van de geluidsvoorschriften geconstateerd bij de luchthavens waarvoor PS een luchthavenregeling hebben vastgesteld.

Er zijn 26 generieke ontheffingen verleend voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) van terrein voor de start en landing van een helikopter. Een generieke TUG-ontheffing stelt helikopterbedrijven in staat op elk geschikt terrein in de provincie op 12 dagen per jaar tweemaal te landen en weer op te stijgen.

Daarnaast zijn er 26 ontheffingen voor locatiegebonden luchtvaartactiviteiten verleend.

Luchtkwaliteit

Het huidige Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) liep af per 1 augustus 2014. Omdat de verwachting was dat de knelpunten toen nog niet waren opgelost, is het NSL in 2014 verlengd (tot 1 januari 2017). Voor ons als Utrecht betekent dit het vervolg op het Provinciaal Programma Luchtkwaliteit (PPL) en Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (RSL). We hebben het RSL geëvalueerd, waarbij is geconstateerd dat het programma goed gewerkt heeft.

Ons aandeel in het RSL betreft twee projecten die grotendeels zijn afgerond en de doelen zijn behaald:

Snelladen: De Metropool Regio Amsterdam heeft een grote aanbesteding voor het plaatsen van laadinfrastructuur op zich genomen, wij hebben ons daarbij aangesloten gezamenlijk met de provincies Noord-Holland en Flevoland. De Provincie Utrecht draagt op deze manier financieel bij aan 200 laadpalen verspreid door de provincie. Gemeenten en marktpartijen dragen ook financieel bij.

Groen Gasgeven: In 2014 zijn vijf renteloze leningen verstrekt voor aardgasvulpunten, waarvan één is ingetrokken op verzoek een subsidieontvanger. Dit betekent dat in totaal voor 13 aardgasvulpunten renteloze leningen zijn gehonoreerd. Acht vulpunten zijn er al daadwerkelijk gerealiseerd, de overige worden in 2015 gerealiseerd.

Externe veiligheid

We voeren de regie over het realiseren van een adequate uitvoering van externe veiligheidsregelgeving en beleid in het kader van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014. We voeren dit programma uit in samenwerking met de gemeenten, omgevingsdienst(en) en de Veiligheidsregio. Het interbestuurlijk toezicht op gemeenten is afgestemd op deze regietaak. Een belangrijk onderdeel van het programma is de opdrachtverlening aan de (BRZO)-RUD (zie het kopje Vergunningverlening en handhaving hieronder).

In 2014 is duidelijk geworden hoe het programma doorloopt na 2014: er komt een provinciaal programma 2015-2018. De provincie behoudt haar regietaak. In dit programma zal de uitvoering van de externe veiligheidstaken plaatsvinden door de regionale uitvoeringsdiensten. De Veiligheidsregio's maken gezamenlijk een eigen programma. Voor de uitvoering van de BRZO-taken komt er een landelijk programma waarin de 6 BRZO-RUD's samenwerken.

Het landelijk basisnet voor het transport van gevaarlijke stoffen, vastgesteld door het Rijk, zal een jaar later dan gepland (namelijk in 2015) van kracht worden. In vervolg daarop wordt door PS in 2015 bepaald of we alle provinciale wegen vrijgeven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of dat bepaalde wegen worden gesloten.

Vergunningverlening en handhaving

RUD-vorming

Om fragmentatie in de handhaving/vergunningverlening tegen te gaan, heeft de Rijksoverheid de afgelopen jaren aangestuurd op een landsdekkend netwerk van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). In het Utrechtse heeft dit geresulteerd in de oprichting van twee RUD's: 1) de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht en 2) de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). De vorming van één RUD voor de hele provincie Utrecht blijft stip op de horizon. De RUD Utrecht is op 8 januari 2014 opgericht. De operationele start vond volgens plan plaats op 2 juli 2014.

Alle provinciale taken met betrekking tot vergunningverlening en handhaving (behalve vergunningverlening 'groene' regelgeving) hebben wij medio 2014 bij de RUD Utrecht ondergebracht. Als provincie zijn wij mede-eigenaar van de RUD Utrecht. De RUD Utrecht voert de taken in mandaat uit op basis van een met hen gesloten Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Een 'opdrachtgeversunit' geeft hieraan sturing en beoordeelt onder andere aan de hand van in de DVO afgesproken kwartaalrapportages en kritische prestatie-indicatoren de uitvoeringsresultaten. In 2014 is (landelijk) een deel van de inrichtingen, waarvoor de provincies de Wabovergunningverlening en -handhaving verzorgden, qua bevoegd gezag overgegaan op de gemeenten. De provincie is per 1-1-2015 bevoegd gezag voor circa 50, vooral complexere Wet milieubeheer inrichtingen.

BRZO

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Moerdijk is landelijk besloten tot oprichting van 6 RUD's die gespecialiseerd zijn in de vergunningverlening en handhaving bij risicobedrijven. De provinciale bedrijven die vallen onder het regime van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) zijn in 2013 bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied ondergebracht. Wij blijven bevoegd gezag en nemen diensten af op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 2014

Het Jaarprogramma VTH 2014 is uitgevoerd door de RUD Utrecht (een zelfstandig samenwerkingsverband van en voor elf gemeenten en de provincie Utrecht). Op 2 juni 2014 is ingestemd met de Programmabegroting van de RUD Utrecht voor de 2^e helft van 2014 en 2015. Op 1 juli 2014 is de RUD Utrecht operationeel geworden. Over de 1^e twee operationele kwartalen van de RUD Utrecht zijn nog geen definitieve cijfers vastgesteld. Wij zullen u hierover later informeren op basis van de jaarrekening van de RUD Utrecht.

Wij hebben de start als voortvarend ervaren: er is continuïteit in de werkprocessen, de adviezen van de RUD voldoen aan de gewenste kwaliteit en de operationele afstemming tussen RUD Utrecht en provincie in concrete casussen verloopt naar wens. Naar aanleiding van het eerste kwartaal van de RUD (juli tot en met september 2014) constateren wij dat de RUD Utrecht globaal conform de Dienstverleningsovereenkomst levert wat is overeengekomen.

De RUD is nog zoekende naar hoe het rapporteren over voortgang en naleefgedrag het best kan omdat de wensen van de deelnemers zeer uiteen lopen. In onze rollen van opdrachtgever en mede-eigenaar zullen wij hierop blijven sturen. Een volledige rapportage over het eerste halfjaar is nog niet beschikbaar. De RUD Utrecht prognosticeert op basis van het 3^e kwartaal van 2014 dat het resterende deel van het jaarprogramma 2014 conform de indicator in de begroting zullen worden geleverd in een range van 80-90%. Wij zullen u over definitieve cijfers informeren op basis van de jaarrekening van de RUD Utrecht.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
PUEV	Externe veiligheid is bij minstens 90% van de ruimtelijke plannen goed verwerkt.	90%	95%
Jaarplan handhaving	Aantal ontvangen milieuklachten	700	321*
Beperking toezichtlast	Percentage binnen de wettelijke termijn afgegeven ontheffing-/vergunningaanvragen	90%	67%*
Veiligheid regionale waterkeringen	Percentage regionale waterkeringen dat aan de veiligheidsnorm voldoet.	55%	55%
Waterkwantiteit	Aantal TOP-lijst gebieden waar de verdroging is opgelost (cumulatief).	6 TOP 12 sub-TOP	4 TOP 10 sub(-TOP)

* Deze informatie is gebaseerd op rapportages over het eerste kwartaal van de RUD (juli tot en met september 2014) en de bestuursrapportage hierover. De RUD Utrecht prognosticeert op basis van het 3^e kwartaal van 2014 dat het resterende deel van het jaarprogramma 2014 conform de indicator in de begroting zullen worden geleverd in een range van 80-90%.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	20.227	12.219	12.640	12.593	47
Personele lasten	10.266	8.408	10.900	10.881	19
Centrale overhead	6.609	6.015	0	0	0
Totaal lasten	37.102	26.642	23.540	23.474	66
Baten	20.103	6.215	6.215	7.904	-1.689
Saldo van dit programma	16.999	20.427	17.325	15.570	1.755
Storting in reserves	5.763	4.613	5.176	5.237	-61
Onttrekking aan reserves	7.707	6.819	6.903	5.501	1.402
Beslag op de algemene middelen	15.055	18.221	15.598	15.306	292

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
		Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Lasten				
<i>Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) bodem</i> Er zijn in 2014 minder projecten gesubsidieerd dan verwacht, er staan wel verplichtingen uit aan gemeenten maar die leiden pas in 2015 tot kosten.		1.060	115	945
<i>Bodemsanering (Wbb)</i> Aan het eind van het jaar is nog een subsidie verstrekt waarmee in de jaarschijf 2014 geen rekening was gehouden. Deze uitgave uit de oude programmaperiode wordt gedekt, uit eerder ontvangen baten voor die periode. Zie ook de toelichting onder de baten.		1.510	2.245	-736
<i>Desintegratie RUD</i> Dit betreft de stelpost voor het terugverdienen van de desintegratiekosten. De terugverdienmogelijkheden vloeien voort uit de integratie van DLG en BRU in de huidige organisatie. Deze integratie zal in 2015 plaatsvinden. De niet ingevulde desintegratiekosten over 2014, worden uit de reserve Desintegratie RUD onttrokken.		-666	-48	-619
<i>Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven</i> De lopende uitplaatsingen van een aantal bedrijven zijn vertraagd en vinden in 2015 plaats in plaats van in 2014.		700	73	627
<i>Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn West</i> Vanaf 2012 zijn wij voorzitter (en daarmee voeren we het secretariaat en de financiële administratie) van het Regionaal Bestuurlijk Overleg deelstroomgebied Rijn West. De gemaakte kosten voor een aantal projecten, diverse overleggen en ondersteuning door enkele externe adviseurs worden gedekt door financiële bijdragen van alle deelnemende partijen. Zie ook de toelichting onder de baten.		0	446	-446
<i>Prioriteiten BWM (muskusrattenbestrijding)</i> De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door het geschil dat de provincie had met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) over de vraag of de provincie op grond van het		886	1.256	-370

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
<p>Delegatiebesluit muskusrattenbestrijding provincie Utrecht 2008 nog een financiële bijdrage verschuldigd was voor de door de waterschappen gemaakte kosten voor de muskusrattenbestrijding in de eerste helft van 2011. De achtergrond van dit geschil was de volgende: in de zogenoemde 'Spoedwet honderd miljoen' is geregeld dat de muskusrattenbestrijding een taak van de waterschappen is. Die Spoedwet is evenwel niet in werking getreden met ingang van 1 januari 2011, zoals aanvankelijk de bedoeling was, maar met ingang van 1 juli 2011. In verband met de latere inwerkingtreding van deze wet is in het Bestuursakkoord Water (ondertekend op 23 mei 2011 door I&M, IPO, UvW, VNG en Vewin) de afspraak gemaakt dat de waterschappen per 1 januari 2011 (financieel) verantwoordelijk zijn voor de muskusrattenbestrijding.</p> <p>In de op 27 januari 2014 bij de rechtbank ingediende dagvaarding hebben HDSR en AGV een bedrag gevorderd van in totaal € 1.124.506,95 alsmede de wettelijke rente en de proceskosten. Tijdens de zitting bij de rechtbank op 4 november 2014 hebben partijen de bereidheid uitgesproken om tot een schikking te komen. Op bestuurlijk niveau is vervolgens een schikking getroffen met als uitkomst een 50%/50%-verdeling van het primair gevorderde bedrag. Op basis van deze schikking heeft de provincie alsnog een bedrag van € 562.253,48 betaald aan HDSR en AGV.</p>				
<p><i>Handhavingskosten/Acaciaaan</i> De kosten voor de aankoop van de 2 woningen met bijkomende kosten zijn € 300.000. Daarnaast is er nog voor € 60.000 aan kosten voor inhuur gemaakt die wegvallen tegen de dwangsommen die onder baten zijn verantwoord.</p>	123	483	-360	
<p><i>Externe veiligheid (PUEV)</i> Een aantal deelnemers heeft minder uren gedeclareerd dan was gereserveerd (Veenendaal, ZWU: Nieuwegein, Houten, Lopik, IJsselstein). Daarnaast waren niet alle middelen waren nodig in 2014. De resterende middelen worden ingezet voor het PUEV 2015-2018 ter compensatie van een bezuiniging door het rijk op de uitvoering van lokale EV-taken.</p>	961	641	320	
<p><i>ARBOR(Accelerating RenewableEnergies through valorisation of Biogenic Organic RAW Material)</i> Lagere uitgaven doordat de ondernemer heeft gewacht met het aanvragen van de biogashub-subsidie omdat hij eerst de uitslag van zijn SDE+(Stimuleringsregeling Duurzame Energie) subsidie aanvraag wil afwachten (wordt begin 2015). Omdat ARBOR een Europees project is, krijgen we hier ook subsidie voor. Door de lagere uitgaven zijn er dus ook lagere ontvangsten.</p>	233	30	203	
Overige kleine verschillen	18.750	18.233	563	
Totaal lasten	23.540	23.474	66	
Baten				
<p><i>Bodemsanering (Wbb)</i> Het saldo wordt veroorzaakt door eerder ontvangen Wbb gelden voor het programma 2005-2009 die worden ingezet ter dekking van niet begrote kosten in 2014. Zie ook de toelichting onder de lasten.</p>	1.247	2.130	883	
<p><i>RBO-RW</i> De ontvangen baten zijn bijdrages voor de door het RBO gemaakte kosten. Zie ook de toelichting onder de lasten.</p>	0	442	-442	
<p><i>BRZO</i> Betreft een vergoeding voor de detachering van een medewerker bij de omgevingsdienst NoordZeeKanaalGebied.</p>	0	158	-158	
<i>ARBOR</i>	178	39	139	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Zie hiervoor de verklaring onder de lasten.				
<i>Handhaving</i> Betreft de inning door de provincie van niet begrote dwangsommen. De uitvoering van de handhaving en opleggen van dwangsommen is gemandateerd aan de omgevingsdiensten.	0	122		-122
Overige kleine verschillen	4.790	5.013		-223
Totaal Baten	6.215	7.904		-1.689
Centrale overhead	0	0		0
TOTAAL	17.325	15.570		1.755

Deze uitgave uit de oude programmaperiode wordt gedekt, uit eerder ontvangen baten voor die periode.

Naam reserve	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Egalisatiereserve ISV bodemsanering	1.060	1.060	1.060	115
Egalisatiereserve bodemsanering	1.432	1.432	1.397	1.479
Reserve concessieverlening OV	0	220	0	220
Reserve exploitatieverschillen grondwaterbeheer	1.160	2.140	1.102	2.059
Reserve PUEV	961	961	961	641
Reserve projecten	150	1.090	150	368
Reserve desintegratie RUD	413	0	567	618
Totaal	5.176	6.903	5.237	5.501

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen

Reserve desintegratie RUD

Naast het begrote bedrag van € 413.000 is er nog extra bedrag ad € 154.000 gestort. Dit betreft de budgetonderschrijding in 2014 op de materiele middelen voor Vergunningverlening en Handhaving van de provincie (zie ook jaarrekening 2013 en PS2013MME13 d.d. 9-12-2013).

Onttrekkingen

Egalisatiereserve ISV bodemsanering

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Reserve PUEV

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Reserve projecten

Betreft de onttrekking voor:

	Geraamd	Werkelijk
Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven	€ 700.000	€ 73.000
Regionale uitvoeringsdienst (RUD)	€ 293.000	€ 293.000
ARBOR	€ 55.000	€ -9.000
Rijden op aardgas	€ 31.000	€ 0
Wateroverlast en verdrogingsbestrijding	€ 11.000	€ 11.000
Totaal	€ 1.090.000	€ 368.000

Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven: zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Reserve desintegratie RUD

Zie voor een toelichting onder de verschillenanalyse van dit programma (lasten).

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
4	Economische zaken en recreatie	Dhr. J.W.R van Lunteren Dhr. drs. R.E. de Vries

Wat wilden we bereiken?

De provincie Utrecht is een economische *Topregio*, die aantrekkelijk is voor mensen om te wonen en te werken en voor bedrijven om zich te vestigen. Al jarenlang scoort Utrecht relatief goed op het gebied van economische groei, werkgelegenheid en innovatie. Ons economisch succes wordt mede bepaald door de goede samenwerking in de regio tussen bedrijfsleven, kenniscentra en overheid: de triple helix. Samen met de Economic Board Utrecht (EBU) zorgen wij voor een goed vestigingsklimaat en een concurrerende positie in binnen- en buitenland.

De strategie (Economische Visie 2020) voor de versterking van de provincie Utrecht als topregio bestaat uit:

- een focus op kennis en creativiteit door middel van een gericht stimuleringsbeleid op de speerpuntsectoren life sciences, creatieve industrie en duurzaamheidseconomie. Hierbij zien we als regio kansen voor een economische benadering van maatschappelijke vraagstukken (bijv. zorg, onderwijs, energietransitie).
- het accommoderen van de dynamiek van de gevestigde economische sectoren (o.a. zakelijke dienstverlening, onderwijs, zorg, handel en transport) door zorg voor een goede bereikbaarheid, ruime variatie aan werkmilieus, en een goed woon- en leefklimaat met voldoende culturele en recreatieve voorzieningen.

Bij de uitvoering van onze strategie leggen we de nadruk op eigen verantwoordelijkheid en op ruimte voor ondernemerschap en willen we ontwikkelingen met een regionaal belang versnellen.

In ons toeristisch-recreatief beleid ([Visie Recreatie en Toerisme 2020](#)) stimuleren wij de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van het toeristisch-recreatieve aanbod in aansluiting op de verwachte vraagontwikkeling van de Utrechtse bevolking. We willen hierbij meer ruimte geven aan publiek-private samenwerking en ondernemerschap. De belangrijkste opgaven zijn:

- Toekomst van de recreatieschappen
- Recreatief hoofdnetwerk (regionale routenetwerken en TOP's/poorten) versterken/bewaken
- Recreatiedruk om de steden accommoderen (voorheen RodS)
- Ondernemerschap ondersteunen (opendata, pilots, onderzoek)

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Economic Board Utrecht

In 2014 heeft de EBU verder invulling gegeven aan het economisch stimuleringsbeleid van de provincie binnen de domeinen Groen, Gezond en Slim. Samen met partners uit bedrijfsleven en kennisinstellingen is gewerkt aan projecten die bijdragen aan het regionaal economisch en maatschappelijk rendement. In november 2014 heeft de EBU de resultaten over 2013-2014 aan Provinciale Staten gerapporteerd. In 2 jaar tijd heeft de EBU investeringen ter waarde van ruim € 50 mln. los gemaakt met een werkgelegenheidseffect (op basis van ervaringscijfers) van 500 arbeidsplaatsen. Het EBU Get Connected Netwerk is gegroeid naar 300 organisaties en met ca. 60 investeringspartners zijn 11 initiatieven ondersteund. Van deze initiatieven hebben er vier een provinciale bijdrage ontvangen: Growing Games (benutten van groeikansen en verdere professionalisering van de Nederlandse Gamesector), Krediet Unie Midden Nederland (kredietverstrekking voor en door ondernemers), Life Sciences Fonds (financiering van MKB'ers in de life sciences) en Masterclass Utrechtse Ondernemers Academie (ondersteuning voor ambitieuze ondernemers in de EBU domeinen). Daarnaast is de EBU betrokken bij de verdere ontwikkeling van innovatieve initiatieven zoals Nul op de Meter (50.000 energieneutrale woningen in 2020) en Smart Grids (experimenten met financieringsconstructies en dienstverleningsconcepten rondom elektriciteitsnetten van de toekomst).

EFRO

In 2014 is door de partners van regio West (Randstadprovincies en de vier grote steden) verder gewerkt aan het Operationeel Programma Kansen voor West II 2014-2020 voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Dit operationeel programma is in november 2014 ter vaststelling aangeboden aan de Europese Commissie. De belangrijkste speerpunten betreffen innovatie en koolstofarme economie in aansluiting op de strategische agenda van de EBU.

Utrecht Science Park

In 2014 lag de nadruk op het bereiken van mijlpalen in lopende projecten zoals de realisatie van de nieuwe life science incubator (gereed 2015) en het vorm geven aan de samenwerking tussen Utrecht Science Park (USP) en het RIVM-terrein in De Bilt. Ook zijn we via het gebiedsproject Utrecht Oost nauw betrokken bij de ontwikkelingen op het USP.

Energie

In 2014 heeft het IPO mede namens de provincie Utrecht het Nationaal Energie Akkoord (NEA) ondertekend. Omdat wij duurzame energie als integraal onderdeel van de kerntaken beschouwen, hebben wij vanuit meerdere programma's een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het NEA. Vanuit het programma Economische Ontwikkeling hebben we dat voor een belangrijk deel gedaan via de projecten binnen het domein Groen van de EBU. Daarnaast is in 2014 het garantiefonds energie ingezet om voor 4collectieve energieprojecten het verkrijgen van financiering te ondersteunen. Met de middelen vanuit de Green Deal met het ministerie van EZ hebben we een aanjaagfaciliteit ontwikkeld waarmee we de ontwikkeling van business cases voor collectieve energieprojecten kunnen versnellen. Vanuit het Europese Interreg IV-b project ARBOR hebben we gewerkt aan de ontwikkeling (realisatie 2015) van een biogashub in de regio Woudenberg-Scherpenzeel-Renswoude en hebben we een innovatieve vorm van aanbesteding van het bermonderhoud ontwikkeld om het verwerken van bermgras tot biogas te stimuleren.

Internationale acquisitie

In 2014 hebben wij 14 investeringsprojecten van buitenlandse bedrijven naar de provincie Utrecht kunnen halen, waarvan 6 in de kernsector life sciences. Daarmee zijn 339 extra arbeidsplaatsen gecreëerd. Conform het Uitvoeringsplan Internationale Acquisitie 2012/2015 hebben wij in 2014 de nadruk vooral gelegd op het aantrekken van buitenlandse gaming en lifescience bedrijven en op behoud en uitbreiding van werkgelegenheid bij al gevestigde buitenlandse bedrijven (strategisch accountmanagement). De intensivering van de economische relaties met zusterprovincie Guangdong heeft in 2014 geleid tot 3 inkomende missies met interessante bedrijven en een vervolfbezoek aan Guangdong. Deze missies bieden een belangrijk perspectief op nieuwe Chinese investeringen in de provincie Utrecht en kansen voor Nederlandse bedrijven in Guangdong in de komende jaren. Voor de realisatie van het expat center hebben we in 2014 het stokje overgedragen aan de gemeente Utrecht.

Aanpak leegstand kantoren

In 2014 is het ontwerp Thematische Structuurvisie Kantoren vastgesteld door Provinciale Staten en ter inzage gelegd. Doel van deze structuurvisie is het terugdringen van de plancapaciteit door o.a. het gebruik van inpassingsplannen, zodat een gezonde marktontwikkeling kan ontstaan.

Samen met betrokken partijen (gemeenten, beleggers, ontwikkelaars) is in 2014 een start gemaakt voor de ontwikkeling van een effectief instrumentarium om de kantoorleegstand verder terug te dringen door bestaande kantoren te herontwikkelen voor een andere functie zoals bijvoorbeeld wonen.

(Herstructurering) Bedrijventerreinen

De ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen is evenals de herstructurering van de bestaande terreinen op een relatief laag niveau. De OMU heeft in 2014 in drie projecten geïnvesteerd, waarbij het vooral gaat om de herontwikkeling van langdurig leegstaande kantoorgebouwen op bedrijventerreinen. Naast de slechte marktvraag speelt hierbij ook het gebrek aan financiering een rol. De OMU speelde daarbij een belangrijke rol in de voorfinanciering van projecten. Verder hebben wij 3 gemeenten ondersteund bij de ontwikkeling van plannen van aanpak voor de herstructurering van bedrijventerreinen.

Detailhandel

De winkelproblematiek is in de provincie Utrecht relatief beperkt, maar zal de komende jaren naar verwachting toenemen. In 2014 hebben we de problematiek verder in beeld gebracht en zijn we hierover met gemeenten en markt het gesprek aangegaan.

Recreatie en Toerisme

Toekomst recreatieschappen

In 2012 is bij het traject Toekomst Recreatie(schappen) ingestemd om op basis van maatwerkoplossingen te komen tot de voorgestelde veranderingen. De provincie blijft haar provinciale bijdrage betalen op basis van de afspraken in de huidige gemeenschappelijke regelingen. Deze bijdrage aan de recreatieschappen is momenteel circa € 1.9 mln. Provinciale inzet is om met de deelnemers te komen tot oplossingen binnen de huidige financiële kaders.

Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug heeft besloten om te komen tot een liquidatieplan zodat in 2018 het schap kan worden opgeheven. De provincie is in dit liquidatieproces trekker voor de onderdelen Henschotermeer en Routes en Paden. Provincie staat tevens 2 jaar (tot eind 2015) garant voor de ontwikkeling van Gravenbol naar een zogenaamd budgetneutraal recreatieterrein.

Voor Plassenschap Loosdrecht is de pilot mini-economie afgerond en worden mogelijkheden voor publiek-private samenwerking verder uitgewerkt in het traject Oostelijke Vechtplassen (omvat natuur-, water- en recreatieopgaven).

Voor de recreatieterreinen en -voorzieningen van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft het schapsbestuur een ontwikkelplan vastgesteld naar het model van Buck Consultants (rust-, koester, flex- en generatorgebieden). De provinciale opgaven zijn hierin meegenomen.

Recreatieschap Vinkeveense Plassen is eveneens met een liquidatie gestart dit vanwege de uittreding van Amsterdam. De twee deelnemers en provincie Utrecht (subsidiënt) zijn met elkaar in gesprek over hoe de afhandeling financieel, juridisch en inhoudelijk wordt afgehandeld en tegelijkertijd een duurzame toekomst wordt

geborgd. Tegelijkertijd wordt voor het grootschalig onderhoud van de legakkers en eilanden een financiële oplossing gezocht.

Voor de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) is een nieuwe (interim) directeur aangesteld om de transitie naar een professionele uitvoeringsorganisatie te leiden.

Overige recreatie en toerisme

Provincie heeft in 2012 – in het Uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme 2012 - circa € 900.000 beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van een samenhangend Recreatief HoofdNetwerk (RHN) van (boven)regionale routes voor wandelen, fietsen en varen met als toegangspunten poorten en toeristische overstappunten (TOP's). In samenwerking met de AVP programmabureaus en vele gebiedspartners is hieraan uitvoering gegeven. Inmiddels zijn 5 nieuwe Toeristische Overstappunten (TOP's) en 2 poorten gerealiseerd, op strategische locaties ontwikkeld, veelal samen met ondernemers. Verder is in 2014– met cofinanciering uit het gebied of met EU bijdrage - het fietsknooppuntensysteem knelpuntvrij gemaakt, uitgebreid met 150 km en geoptimaliseerd bijvoorbeeld door aansluiting op het systeem van de buurprovincies; is 600 km wandelknooppuntensysteem in Utrecht West aangelegd en zal begin 2015 de bijbehorende digitale wandelrouteplanner worden gelanceerd; zijn 15 nieuwe klompenpaden aangelegd; en is de reconstructie van het netwerk van Lange Afstand Wandel- en Fietsroutes afgerond. Vanuit het budget Recreatieve routenetwerken 2014 is o.a. ingezet op de realisatie van 170 km sloepenknooppuntennetwerk en is daarmee het grootste van Nederland, het behoud van een deel van het 577 km tellende provinciaal kanoroutennetwerk en de financiering van de landelijke routestichtingen Fietsplatform en Wandelnet.

Andere belangrijke projecten en thema's voor 2014 waren Recreatie om de Stad (RodS) en de vernieuwing in recreatie- en natuurbeleid (in afstemming met het beleid Natuur 2.0 en de PRS). Met het decentralisatieakkoord Natuur (2011) zijn de taken en middelen voor RodS vanuit het Rijk vervallen. De regionale partijen hebben het programma herijkt. In 2014 is een prioritering aangebracht en zijn voor Haarzuilens en Hollandse IJssel (versoerde) inrichtingsplannen opgesteld die nu de uitvoering in gaan. Voor het beheer van de RodS-gebieden zijn voor de periode t/m 2018 afspraken gemaakt (kwalitatief en financieel). Deze periode wordt gebruikt om met alternatieve financieringsvormen de gebieden zelfvoorzienend te krijgen. De provincie heeft verder met RECRON, Natuur en Milieufederatie Utrecht en Het Utrechts Landschap een handreiking voor ondernemers opgesteld om de kwaliteit van de verblijfsrecreatie en natuur in regio Utrechtse Heuvelrug te kunnen verbeteren en ontwikkelmogelijkheden te vergroten.

Het budget voor het Webportaal is besteed aan de doorontwikkeling en omzetting van de UtrechtYourWay-portal (UYW) en de U-Base (open data device). Het digitale platform heeft nu al 1,6 mln. unieke bezoekers per jaar en 23 deelnemende partners. In 2015 wordt de aanpak voor toeristisch-recreatieve open data verder uitgerold; een dertigtal nieuwe partners (route-aanbieders, erfgoed- en natuurpartners) koppelen hun data automatisch met de provinciale U-base. Het Stimuleringsfonds zakelijk toerisme heeft geleid tot veertien biedingen voor internationale wetenschappelijke congressen (en krijgt vervolg in EBU-verband). Ook zijn vanuit de provincie vijf kenniscongressen ondersteund. De toeristische gebiedsmarketing met de bestemmingsgebieden Utrecht, Amersfoort e.o., Utrechtse Heuvelrug, Groene Hart en Vechtstreek is conform het Coalitieakkoord in 2014 verder afgebouwd naar €0, -.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Recreatie	Aantal gerealiseerde recreatieprojecten (o.a. routes/poorten/TOP's)	15	38
Internationale acquisitie	Aantal gerealiseerde investeringsprojecten	10	14
Innovatie	PM		

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	7.246	5.726	5.841	5.307	534
Personele lasten	2.351	1.717	2.947	2.947	0
Centrale overhead	611	794	0	0	0
Totaal lasten	10.207	8.237	8.788	8.254	534
Baten	671	101	332	574	-242
Saldo van dit programma	9.537	8.136	8.456	7.680	776
Storting in reserves	6.710	2.564	2.864	2.964	-100
Onttrekking aan reserves	6.826	2.564	3.028	2.479	549
Beslag op de algemene middelen	9.420	8.136	8.292	8.165	127

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Lasten				
<i>Cofinancieringsfonds</i> Hogere uitgaven voornamelijk het gevolg van de subsidiebetaling Growing games ad € 457.000. De omvang van het project en daarmee de cofinanciering was groter dan verwacht.	1.214	1.676	-462	
<i>CP Economisch beleidsplan</i> De bouw van de Life Science Incubator is later gestart dan gepland waardoor in 2014 minder voorschot nodig was. De incubator zal wel conform planning worden opgeleverd in 2015. Ook het Utrecht Valorisatie Center heeft in 2014 geen voorschot gevraagd terwijl hier in de begroting wel rekening mee was gehouden.	1.195	615	580	
<i>Green deal collectieve energieprojecten</i>	100	0	100	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Geen uitgaven omdat de aanjaagfaciliteit voor collectieve energieprojecten later is opgestart en de screening van projecten meer tijd in beslag heeft genomen dan voorzien.				
<i>Toekomst recreatieschappen</i> In het traject Toekomst Recreatie(schappen) is in 2014 de route naar een verdere verzelfstandiging van de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland nader onderzocht. De gemeenteraadsverkiezingen zorgden voor een wisselingen in de algemene en dagelijkse besturen van de recreatieschappen. Met de overdracht naar nieuwe bestuurders is een periode ingeruimd om te bezinnen op de rollen en belangen van de betrokken partijen. Dit heeft er toe geleid dat er nog geen keuze's zijn genomen en dat het hele proces vertraagd is.	414	160	254	
<i>Overige kleine verschillen</i>	5.865	5.803	62	
Totaal lasten	8.788	8.254	534	
Baten				
<i>Cofinancieringsfonds</i> De toegekende subsidie voor het project "Smart Experience Actuator" ad € 348.000, waarbij wij een voorschot hebben betaald van € 313.000 is bij de definitieve vaststelling € 76.000 lager uitgevallen.	-179	-103	-76	
<i>Overige kleine verschillen</i>	511	677	-166	
Totaal Baten	332	574	-242	
TOTAAL	8.456	7.680	776	

	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Naam reserve				
Cofinancieringsfonds	2.498	1.323	2.498	1.709
Reserve Toeristische ontwikkeling	66	330	66	35
Reserve Projecten	300	1.375	400	735
Totaal	2.864	3.028	2.964	2.479

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen

Reserve Projecten

Er is € 100.000 meer gestort dan de geraamde storting. Voor toelichting voor de hogere storting verwijzen wij naar de toelichting bij de verschillenanalyse bij de lasten onder het kopje "Green deal collectieve energieprojecten".

De overige stortingen zijn conform de raming.

Onttrekkingen

Cofinancieringsfonds

Voor toelichting op de hogere onttrekking verwijzen wij u naar de verschillenanalyse bij de lasten en baten onder het kopje "Cofinancieringsfonds".

Reserve toeristische ontwikkeling

Voor toelichting op de lagere onttrekking verwijzen wij u naar de verschillenanalyse bij de lasten onder het kopje "Toekomst recreatieschappen".

Reserve projecten

Betreft de onttrekkingen voor: Geraamd Werkelijk

Recreatieve routenetwerken	€ 180.000	€ 120.000
Economisch beleidsplan	<u>€ 1.195.000</u>	<u>€ 615.000</u>
Totaal	€ 1.375.000	€ 735.000

Voor toelichting op de lagere onttrekking bij het project economisch beleidsplan verwijzen wij u naar de toelichting bij de verschillenanalyse lasten onder het kopje "CP Economisch beleidsplan".

De overige onttrekking wijkt niet significant af van de geraamde onttrekking.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
5	Mobiliteit	Dhr. J.W.R van Lunteren

Wat wilden we bereiken?

Zoals genoemd in de Strategische Agenda betekent een sterke regio Utrecht dat deze bereikbaar moet zijn. Bereikbaar Utrecht is een van de vier ontwikkelopgaven. Wij willen, vooral op die verbindingen en netwerken die bijdragen aan onze regionale economie, ons inzetten voor een goede bereikbaarheid en tegelijkertijd de negatieve effecten voor mensen, natuur en milieu verminderen. Een doelmatig verkeers- en vervoersysteem dat dienstbaar is aan de maatschappelijke behoeften moet daar in voorzien.

In 2014 verschijnt een nieuw mobiliteitsplan als opvolger van het huidige Strategisch mobiliteitsplan Provincie Utrecht (SMPU+). Het voorontwerp hiervan wordt in 2013 gepubliceerd. De planhorizon verschuift in het nieuwe plan van 2020 naar 2028. Het plan geeft aan hoe we met doelstellingen en streefwaarden omgaan. Totdat het definitieve plan is vastgesteld hanteren we de indicatoren zoals beschreven in het vigerende SMPU+, die de kern weergeven van het streven naar:

- een doelmatig verkeer en vervoersysteem, ter bevordering van de bereikbaarheid
- verbeteren van de verkeersveiligheid en
- verbeteren van de kwaliteit leefomgeving, ter vermindering van de negatieve effecten voor mensen, natuur en milieu

Utrecht bereikbaar houden kan de provincie niet alleen. Daarom zijn er twee programma's die we samen met de regiopartners en het Rijk in uitvoering nemen. Het betreft de programma's VERDER en Beter Benutten.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Mobiliteitsplan

Het Mobiliteitsplan 2014-2028 is op 7 juli 2014 vastgesteld door PS.

Doelmatig Verkeer- en vervoersysteem

Het verbeteren van de bereikbaarheid kan de provincie niet alleen. Daarom wordt samenwerking gezocht met regiopartners, bedrijfsleven en maatschappelijke partners en het rijk. De samenwerking krijgt praktische uitwerking in onder andere de uitvoeringsprogramma's VERDER en Beter Benutten.

Programma Verder

In 2009 is tussen regionale partijen en het Rijk overeenstemming bereikt om een integraal verkeers- en vervoersprogramma te realiseren voor 2020 waarvan de kosten € 3,1 miljard bedragen. Het regionale aandeel bedraagt € 500 mln. en ons aandeel hierin bedraagt € 185 mln.

Dit regionale programma VERDER is gericht op de verbetering van de bereikbaarheid (kortere reistijden) voor openbaar vervoer (OV), fiets en auto tussen de economische kerngebieden in de provincie. Het VERDER pakket kende een 'overprogrammering' van circa € 50 mln. en is daarom volgens afspraak in 2014 geëvalueerd en herijkt. Aan de hand van de, in de afgelopen jaren, uitgewerkte maatregelen is geschat wat de te verwachten effecten zijn. Met de opgedane verscherpte inzichten is in de herijking van het pakket gekomen tot een qua effecten vergelijkbaar pakket, maar nu beter passend binnen de beschikbare dekking. Naast het laten vervallen van een paar projecten zijn vooral de projectbudgetten aangepast. Daarnaast zijn de spelregels aangepast om met een alternatieve projectinvulling te kunnen komen die een vergelijkbaar mobiliteitseffect heeft, maar die eenvoudiger gerealiseerd kan worden.

Binnen dit programma voert de provincie Utrecht 35 van de 113 regionale maatregelen uit.

In 2014 is voor project a815b A12 Salto, aan de hand van een aanvullend plan van aanpak, € 200.000 extra voorbereidingskrediet vrijgegeven. Voor de volgende maatregelen is een uitvoeringsvoorstel goedgekeurd en uitvoeringsbudget vrijgegeven:

- project a51a N237 fietskruising Soest i.v.m. verdiepte ligging (€3 mln.);
- nor22 P&R Breukelen € 1 mln.);
- nor23 P&R Driebergen (€ 1.6 mln.);
- a270 fietstunnels De Bilt, tunnels bij Vollenhove (€2,5 mln.).

De planstudies voor het rijkswegennet die betrekking hebben op de Ring Utrecht en driehoek Utrecht-Hilversum-Amersfoort maken ook onderdeel uit van het VERDER-programma.

In maart is Rijkswaterstaat de aanbesteding gestart van het project A28/A1 Knooppunt Hoevelaken.

In juni heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu de Voorkeursvariant voor de planstudie A27/A12 Ring Utrecht vastgesteld en in december heeft zij besloten over het ontwerp van Knooppunt Rijnsweerd. Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de negatieve effecten voor de omwonenden en hierbij komt er extra fysieke ruimte beschikbaar voor uitbreiding van het Utrecht Science Park richting de stad Utrecht.

Op 5 september is het Tracébesluit A27-A1 Utrecht-Noord - Eemnes – Bunschoten vastgesteld door de Minister. Kort daarna zijn GS een bestuursovereenkomst aangegaan met Rijkswaterstaat over de samenwerking en verdeling van kosten bij de realisatie van het project. Onderdeel hiervan is een pakket van aanvullende geluidmaatregelen, gefinancierd door de provincie en de Gemeente de Bilt.

Na aandringen van de regio Utrecht heeft de Minister in november besloten om haar bijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht 6 jaar eerder beschikbaar te stellen. De gemeente Utrecht heeft daarop aangegeven om per direct een doorstart te maken met de voorbereiding van het project.

Programma Regionaal Verkeersmanagement (RVM)

Het programma RVM is onderdeel van het VERDER programma. Naast financiering uit VERDER wordt het programma gefinancierd uit de Mobiliteitsaanpak van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Met het programma worden maatregelen gerealiseerd, met als doel om operationeel verkeersmanagement te kunnen uitvoeren. In 2014 is het programma RVM grotendeels opgeleverd, waarmee het systeem voor operationeel verkeersmanagement in de basis gereed is. In het eerste kwartaal van 2015 worden de extra functionaliteiten opgeleverd. Dan zal ook operationeel verkeersmanagement ingezet worden in de regio, met als doel de doorstroming te verbeteren.

Programma Beter Benutten

In 2012 is een start gemaakt met het programma Beter Benutten, waarin decentrale overheden, het rijk en het bedrijfsleven uiteenlopende projecten uitvoeren met het doel de files op de drukste punten met 20% terug te dringen en 5% groei op het spoor te accommoderen.

Het programma omvat 67 projecten waarvan er 42 zijn opgeleverd in 2014.

Twaalf projecten komen gereed in het eerste kwartaal 2015, één project in het tweede kwartaal 2015 en twaalf projecten ná het tweede kwartaal 2015.

De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor 11 projecten waarvan er negen zijn opgeleverd in 2014, te weten;

- Verlengen Spitsvrij 2013/2014
- Anders op weg
- Aanpassing aansluiting De Meern
- N234 doorstroming op traject Soest A27-N417
- Aanpassing rotondes aansluiting Breukelen
- Knooppunt Breukelen
- N237 Quick win robuust wegennet N237/A28
- Optimalisering VRI 140 op- en afrit A2-N230
- Supervisor RVM.

Twee projecten worden opgeleverd in het eerste kwartaal 2015.

De inzet van het bedrijfsleven is vorm gegeven door de U15. Zij hebben in 2014 meer dan 150 leden geworven. Daarnaast zijn 'deals' gesloten tussen Rijk, wegbeheerders en bedrijfsleven.

Effectmeting is een belangrijk onderdeel van het programma. De 42 opgeleverde projecten zijn in december 2014 geëvalueerd. Er is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd met een effectmeting per individuele maatregel. Hierbij is - indien beschikbaar - gebruik gemaakt van gemeten effecten. Wanneer er geen effecten gemeten zijn, is op basis van aannames uit het verkeersmodel en de uitvoeringsvoorstellen een inschatting van het effect gemaakt. Hierbij zijn de effecten van gedragsmaatregelen bewust laag geschat op 30% van de oorspronkelijke inschatting in het uitvoeringsvoorstel. Op basis van de gevoeligheidsanalyse en al uitgevoerde metingen ligt onze regio op koers voor het halen van de programmadoelstelling van een reductie van de files op de drukste punten met 20%. De 12 projecten die in het eerste kwartaal van 2015 worden gerealiseerd, worden voor de zomer 2015 geëvalueerd.

Rijnbrug Rhenen

In vervolg op de afspraken uit de bestuursovereenkomst met de keuze voor een Tidal Flow op de huidige brug zijn met Rijkswaterstaat (eigenaar van de brug) en de gemeente Buren afspraken gemaakt. Deze afspraken hebben geleid tot een start van de voorbereidende werkzaamheden, waardoor de daadwerkelijke realisatie vanaf 2016 zeker gesteld is.

Goederenvervoer

In maart 2014 is besloten om het project "Havenontwikkeling Het Klooster" te staken, omdat het niet mogelijk is om te voldoen aan de projectdoelstellingen. De verwachte vermindering van het wegtransport zal slechts in beperkte mate optreden zolang de containerterminal(s) op Lage Weide (en Medel) voldoende capaciteit hebben. Een overslagstation op Het Klooster zal vooral leiden tot verplaatsing van transport van Lage Weide naar Het Klooster en nauwelijks tot een vervanging van vrachtwagentransport tussen Rotterdam en Utrecht naar binnenvaartransport. De maatschappelijke baten van een havenontwikkeling wegen dan ook niet op tegen de kosten.

In lijn met het Mobiliteitsprogramma is het vervoerend en verladend bedrijfsleven uitgedaagd om met voorstellen te komen voor verbetering van de efficiency van het goederenvervoer en daarbij aan te geven wat de rol van de overheid zou kunnen zijn. Dit heeft nog geen projecten opgeleverd met voldoende draagvlak bij het bedrijfsleven.

Openbaar vervoer

a Openbaar Vervoer (OV) concessie

De concessie is conform gemaakte afspraken uitgevoerd. Over openbaar vervoer in 2014 zijn pas cijfers bekend na afloop van het jaar. Daarom worden in de jaarrekening de cijfers van 2013 gerapporteerd. Over de prestaties in 2014 wordt u medio 2015 separaat geïnformeerd via het jaarverslag 2014 concessie openbaar vervoer provincie Utrecht.

b Spoorse zaken algemeen

In 2014 is de samenwerking binnen de Noord Vleugel van de Randstad, met NS, Prorail en het rijk versterkt. Als onderdeel van afspraken in de Lange Termijn Spooragenda van het rijk (LTSA, april 2014 besproken in Tweede Kamer) zijn voor het eerst in 2014 regionale en nationale spoortafels georganiseerd. Hier maken overheden en de OV-sector (NS/Prorail/vervoerders/reizigersorganisaties) afspraken om tot invulling van de OV doelstellingen te komen. Dienstregeling NS 2015 is onder andere het gespreksonderwerp geweest. Hierbij is het handhaven van de sprinters tussen Utrecht en Breukelen in de daluren niet mogelijk gebleken. Wel zijn afspraken gemaakt om in de dienstregelingen van 2016 en daarna tot een verbeterd treinproduct te kunnen komen voor de regionale treinreiziger. Dit gaat onder andere over de doortrekking van de sprinter tussen Utrecht en Breukelen, naar Amsterdam.

In het Spitsreizigersonderzoek (een andere afspraak uit de LTSA) worden mogelijkheden verkend om binnen de Randstad tot een verbeterd aanbod te komen voor de spitsreiziger.

Samenwerking op landelijke dossiers Programma Hoogfrequente Spoor (PHS) en introductie van het veiligheidssysteem ERTMS op het spoor zit nu in de uitwerkingsfase. Dit heeft in 2014 nog niet tot nieuwe besluiten geleid, maar die worden in 2015 wel verwacht.

In 2014 is gestart met het onderzoek naar de mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit van OV-vervoer op de driehoek Utrecht – Hilversum – Amersfoort/Harderwijk. Resultaten worden medio 2015 verwacht.

In het BO MIRT (najaar 2014) zijn tussen regio en het rijk afspraken gemaakt over een regionale OV verkenning voor Utrecht, met als aandachtspunt de OV-bereikbaarheid van Utrechts Science Park (USP/De Uithof) en Utrecht Centraal Station (OV-Terminal). Deze Utrechtse studies vormen input voor de financiële afwegingen die het rijk maakt met betrekking tot het meerjarig investeringsprogramma Spoor (de zogenaamde herijking). Toegezegd is dat hierover voor de zomer van 2015 een rijksbesluit genomen wordt.

c Spoorkruisingen Veenendaal

Voor de spoorkruisingen Nieuweweg Noord en Voorpoort in Veenendaal is op basis van de in het najaar 2013 overeengekomen voorkeursvariant een concept voorlopig ontwerp opgesteld. In september 2014 zijn informatieavonden georganiseerd voor respectievelijk de raads- en statenleden van de betrokken gemeenten en provincies, het bedrijfsleven en bewoners.

Tevens zijn de benodigde bestemmingsplanwijzigingen voorbereid.

In december zijn de laatste besluiten genomen over artikelen in de samenwerkingsovereenkomst (SOK) en is gestart met het uitwerken van een realisatieovereenkomst (ROK).

De SOK zal naar verwachting eind februari 2015 getekend worden. Het tekenen van de ROK zal naar verwachting medio 2015 plaatsvinden. De procedures voor de benodigde wijzigingen van de bestemmingsplannen (Veenendaal en Ede) worden gestart.

d Spoorkruising Maarsbergen

De provincie heeft zich ingespannen om het burgerinitiatief (Dorpsplan) mogelijk te maken. In dat kader heeft de provincie het initiatief genomen om te bemiddelen tussen projectleider (ProRail) en grondeigenaren. Daarnaast is, samen met de gemeente Utrechtse Heuvelrug, gezocht naar aanvullende financiële middelen. Als gevolg van de complexiteit van het project en de afhankelijkheid van derden heeft dit nog niet tot een definitief besluit geleid, maar het streven is dat dit begin 2015 zal plaatsvinden.

e Stationsproject Driebergen-Zeist

De realisatieovereenkomst met alle bijlagen is door de stuurgroep vastgesteld. Deze wordt begin 2015 ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges (gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Zeist en Provincie Utrecht) en aan de gemeenteraden van de betreffende gemeenten. De Staten worden via een statenbrief geïnformeerd.

De Raad van State zitting over de bestemmingsplannen heeft plaatsgevonden op 15 januari 2015, waarna de uitspraak waarschijnlijk tussen de 6 en 12 weken daarna wordt gedaan.

ProRail is al begonnen met de aanbestedingsprocedure.

In 2014 zijn alle gronden voor het nieuwe busstation verworven, zodat dit meteen op de uiteindelijke locatie gebouwd kan worden en een tijdelijke locatie overbodig is geworden.

Fiets

De fietspaden langs de N201 (tussen de aansluiting van de N402 en Singel in Vreeland) en langs de N458 (tussen Woerden en de grens met Zuid-Holland) zijn in het kader van het onderhoudsprogramma 2014 gerenoveerd en gelijktijdig verbreed, het fietspad langs de N201 naar 3,00 meter (tweerichtings fietspad) en het fietspad langs de N458 naar 2,10 meter (eenrichting fietspad). Volgens de richtlijnen voldoet een breedte van 2,00 meter. Hiermee worden deze fietsverbindingen veiliger en comfortabeler voor de gebruikers.

In 2014 is het mobiliteitsplan vastgesteld. Hiermee is € 30 mln. vrijgemaakt voor het verbeteren van gemeentelijke fietsinfrastructuur (hoofd fietsroutenetwerk). Een eerste inventarisatie met alle gemeenten in de provincie, die niet

tot het werkgebied van het Bestuur Regio Utrecht (BRU) behoren, heeft een lijst met kansrijke projecten opgeleverd. Daarnaast is gewerkt aan een manier om de cofinanciering vorm te geven. Vanaf 2015 kan de uitvoering starten.

Verkeersveiligheid

Verkeersveilige infrastructuur.

In 2014 zijn er in de provincie Utrecht op basis van de provinciale inventarisatie in totaal 28 mensen verongelukt bij verkeersongevallen en dat zijn 9 dodelijke slachtoffers meer dan in 2013. Op wegen in beheer van de gemeenten zijn 18 mensen verongelukt en op rijkswegen 5 slachtoffers. Op provinciale wegen zijn in 2014 5 mensen verongelukt (1 slachtoffer minder dan in 2013). Jaarlijks levert het CBS in het voorjaar de officiële cijfers over het aantal verkeerdoden en letselslachtoffers van het voorafgaande jaar.

In 2014 is gewerkt met o.a. de richtlijn Basiskennmerken Wegontwerp (BKWO) bij de volgende projecten: N212 rotonde Wilnis, N234/N417 rotonde bij Maartensdijk, N201/ N402 fietsoversteek, N402 fietsoversteek bij sportpark de Heul, N225 Rhenen provinciegrens op de Grebbeberg, N221 aanpassingen fietsoversteek bij Escherrotonde N221 in Baarn en aanpassing N227 traverse Langbroek.

Oversteekbaarheid

In 2014 is gestart met de laatste 5 verkenningen vanuit de beleidsuitwerking oversteekbaarheid.

Het betreft de volgende verkenningen:

N226 Ringelpoel, N224 bij Heygraaf, N413 km. 2,3, N227 Gooyerdijk en oversteek op N225 bij Revius college.

Gedragbeïnvloeding.

In 2014 heeft het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid/ provincie Utrecht verkeerseducatieprogramma's beschikbaar gesteld aan de 17 niet- BRU-gemeenten.

In 2014 is, in samenwerking met OM, politie en gemeenten een aantal projecten opgepakt, waarbij handhaving van verkeersregels in combinatie met communicatie effectief is ingezet als verkeersveiligheidsmaatregel. Voorbeelden daarvan zijn het project Scooter Halt en de inzet van een voorlichtingsteam bij alcoholcontroles van de politie.

Ook is in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland (VVN) de verkeersexamen-app ontwikkeld, een app die ouders en kinderen stimuleert om in de praktijk (buiten de school om) te oefenen voor het verkeersexamen. Deze is in een half jaar tijd meer dan 100.000 keer gedownload.

Kwaliteit leefomgeving

Vermindering verkeershinder

In april hebben GS € 211.000 beschikbaar gesteld voor de aanleg van dubbellaags Zeer Open Asfaltbeton (ZOAB) op de A27 bij Voordorp. In december heeft de Minister besloten om op deze locatie de geluidproductieplafonds met maximaal 3 dB te verlagen, waardoor bij toekomstige werkzaamheden de strengere norm wordt gehanteerd.

In oktober hebben GS € 300.000 beschikbaar gesteld voor bovenwettelijke geluidmaatregelen langs de A27 bij Groenekan en Hollandsche Rading.

Op de nieuwe provinciale wegen bij Loenen (rondweg) en Woerden is geluidreducerend asfalt aangebracht.

Gerealiseerde SMPU-projecten in 2014

De onderstaande projecten, die voortvloeien uit het SMPU+, zijn in 2014 gerealiseerd en geven invulling aan de eerdergenoemde 3 hoofddoelstellingen van het SMPU.

P&R Breukelen (Beter Benutten en VERDER)

In december 2014 is het eerste van de twee nieuwe parkeerterreinen ten behoeve van de P&R Breukelen in gebruik genomen. Daarmee is het aantal parkeerplaatsen met 230 plaatsen toegenomen tot 600 plaatsen. Het tekort aan capaciteit is daarmee opgelost en dankzij een nieuwe voetbrug is de looproute naar het station korter geworden.

N201 Parallelweg

De parallelweg N201 is in 2014 opgeleverd. Dit was de afronding van de reconstructie van de N201 tussen Mijdrecht en de kruising met de N212. Het grootste deel van de werkzaamheden heeft al in de bouwvak van 2013 plaatsgevonden met langdurige afsluitingen.

N201 Loenerslootsebrug

Door Rijkswaterstaat is de Loenerslootsebrug vervangen, waarbij op verzoek van de provincie de fietspaden aan beide zijden van de weg op de brug vervangen zijn door een in twee richtingen te berijden fietspad aan de zuidzijde van de brug. Dit is mogelijk gemaakt door een provinciale financiële bijdrage. Daarnaast heeft de provincie de hierop aansluitende fietspaden gereconstrueerd tussen de Rijksweg richting Loenersloot en de N402 (Rijksweg). Tevens heeft de provincie in het kader van groot onderhoud het hieraan sluitende fietspad langs de N201 tussen de N402 en de Vecht vernieuwd en verbreed.

N210 Aansluiting A2

Dit project betreft de reconstructie van het kruispunt N210/A2/Utrechtseweg in de gemeente IJsselstein om de capaciteit van dit kruispunt te vergroten door het aanpassen van de busbaan langs de N210 in een normale rijstrook, het aanbrengen van extra opstelstroken en het aanbrengen van extra rijstrook op de toerit naar de A2. Deze is gereedgekomen eind 2014, maar in het voorjaar 2015 zal de definitieve markering worden aangebracht.

N212 Ronde Pastoor Kannelaan Wilnis

In januari 2014 zijn in zeer korte tijd (10 dagen) drie verkeersongevallen geweest op de kruising van de N212 met de Pastoor Kannelaan in Wilnis. Hiermee kwam de kruising direct in de black spot top tien van de provincie Utrecht te staan. De provincie Utrecht en de gemeente De Ronde Venen hebben geld beschikbaar gesteld en gevraagd om dit jaar nog een rotonde aan te leggen. De rotonde is in oktober en november 2014 aangelegd. In het voorjaar van 2015 zullen nog wat afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd.

N225 Fietspad Grebbeberg

De aanleg van het fietspad langs de N225 ter hoogte van de Grebbeberg is in 2014 integraal voorbereid en uitgevoerd met in samenwerking met verschillende omgevingspartijen (Utrechts Landschap / gemeente Rhenen / Zorginstelling Zideris / Oorlogsgraven Stichting / Waterschap Vallei en Veluwe / Stichting Milieubeheer Rhenen/ Aanwonenden). Sluitstuk van dit project vormt een wandelpad dat de slag om de Grebbeberg weergeeft. In februari 2015 zal het wandelpad officieel worden geopend met de presentatie van een speciaal ontwikkelde APP.

N228 Aansluiting De Meern (Beter Benutten)

De Aansluiting N228 ter hoogte van De Meern is verbeterd door middel van het aanpassen van zowel de rijstroken als de verkeersregelinstallatie, zodat de doorstroming op deze aansluiting is verbeterd.

N234/ N417 Ronde (Beter Benutten)

Dit betreft project uit het Beter Benutten-programma waarbij de T-aansluiting is omgebouwd naar een rotonde. Dit heeft tot gevolg dat de doorstroming is verbeterd.

N237 gedeelte Panweg – N238:

De capaciteitsuitbreiding van de N237 tussen de Panweg en de N238 is functioneel gereedgekomen in 2014.

De middenberm is verbreed om ruimte te bieden aan een dubbele rij bomen in de middenberm

De vluchtstroken zijn verwijderd omdat die niet passen bij de standaard vormgeving van een dubbelbaans gebiedsontsluitingsweg 80 km/h.

De verkeerslichten op de kruispunten van de N237 met de Panweg, de N237 –Prins Alexanderweg en de N237 met de N238 zijn vernieuwd en zorgen voor een beter doorstroming van het verkeer.

De capaciteit van het kruispunt N237 met de N238 is vergroot en het verkeer van de richting Den Dolder heeft nu twee rijstroken in plaats van één rijstrook beschikbaar.

In het voorjaar van 2015 wordt het wegvak over een groot gedeelte van het wegvak nog voorzien van een geluidarme deklaag en worden de nieuwe bomen in de middenberm geplant.

N401 Bypass en RDI (Beter Benutten)

Op piekmomenten functioneert de rotonde op de N401 niet goed. Daarom is een bypass aangelegd zodat het verkeer richting de N401 (Kockengen) geen gebruik meer hoeft te maken van de rotonde. Tevens is op de oostelijke tak een doseerlicht geplaatst. In de spits en bij grote drukte kan het verkeer richting rotonde gedoseerd worden toegelaten. Dit komt de doorstroming op de rotonde ten goede. En de kans op files op de A2 door wachtrijen voor de rotonde vermindert zodat het ook veiliger wordt.

Carpoolplaatsen (Beter Benutten)

De provincie Utrecht heeft twee nieuwe carpoolplaatsen aangelegd: in Cothen en in Wilnis. Daarnaast zijn samen met Rijkswaterstaat 14 carpoolplaatsen opgeknapt of uitgebreid. Door te investeren in de kwaliteit en het aanbod van carpoolplaatsen zal carpoolen een aantrekkelijker alternatief zijn voor forensen. Dat leidt tot minder drukte op het wegennet in de regio Midden Nederland.

Randweg Loenen

De randweg Loenen is een project van de gemeente Stichtse Vecht dat van ons een financiële bijdrage krijgt en tevens technische ondersteuning bij de uitvoering. De weg moet nog worden afgerekend maar is wel in 2014 gerealiseerd en in gebruik genomen.

BRAVO 6a/b Zuidwestelijke Randweg Harmelen

Deze weg die in december is geopend zorgt ervoor dat de dorpskern Harmelen van doorgaand verkeer wordt verlost. Hierdoor is ook het bedrijventerrein Putkop van een betere aansluiting op het hoofdwegennet voorzien.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
UMP	Percentage gerealiseerd hoofdfiets-routenetwerk	100%	Schatting 80%
UMP	Percentage trajecten gemiddelde snelheid > 40 km/uur	85%	86,5% (betreft 2012, niet gemeten in 2014)
Openbaar vervoer	Gemiddelde (algemene) waardering reiziger m.b.t. alle aspecten OV	>7,5	7,3 (betreft 2013)
Openbaar vervoer	Percentage bussen dat op tijd vertrekt. (minder dan 1 minuut te vroeg vertrekt en minder dan 3 minuten te laat aankomt	85%	87% (betreft 2013)
Verkeersveiligheid	Aantal onveilige locaties provinciale wegen (>6 letselongeval)	26	16
Verkeersveiligheid	Aantal opgeloste knelpunten oversteekbaarheid	30	31
Geluids-reducerend asfalt	Aantal woningen met > 61 Lden geluidsbelasting	3180	Niet beschikbaar, wordt eens in de 4 jaar gemeten

Openbaar vervoer

Over 2014 zijn de gemiddelde waardering reiziger en het percentage bussen dat op tijd rijdt, pas in de loop van 2015 bekend. Deze zullen apart worden gerapporteerd.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	108.167	177.259	164.891	170.589	-5.698
Personele lasten	10.571	9.359	16.418	16.986	-568
Centrale overhead	7.049	5.337	0	0	0
Totaal lasten	125.787	191.955	181.309	187.574	-6.265
Baten	83.797	130.705	106.194	114.418	-8.224
Saldo van dit programma	41.990	61.250	75.115	73.157	1.958
Storting in reserves	51.080	26.768	29.058	29.108	-50
Onttrekking aan reserves	13.638	30.358	43.872	42.400	1.472
Beslag op de algemene middelen	79.432	57.660	60.301	59.865	436

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Lasten				
<i>Projecten Brede Doeluitkering(BDU)</i> Lagere uitgaven voornamelijk veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> • de kosten voor de WMO regiotaxi kwamen € 1.216.000 hoger uit dan de begrote € 4.747.000. Deze kosten worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Hierdoor kwamen de inkomsten ook hoger uit. • abusievelijk niet opgenomen in de begroting de betaalde bijdrage voor de migratiesubsidie OV - chipkaart ad € 849.000 • gemeenten en BRU hebben de door hun uitgevoerde Beter Benutten projecten nog niet geheel in rekening gebracht bij ons ad € 1.738.000 • de overige projecten geven per saldo een voordeel van € 24.000 	73.271	73.574	-303	
<i>VERDER pakketstudie</i> Hogere uitgaven voornamelijk veroorzaakt door de betaling aan de gemeente Amersfoort voor de VERDER maatregel a199 Kortsluiting Energieweg – Outputweg ad € 2.737.000. Betaling van het voorschot was voorzien in 2015.	7.500	10.408	-2.908	
<i>Diverse uitvoeringsprojecten UMP</i> Hogere uitgaven vooral ontstaan door de projecten: <ul style="list-style-type: none"> • A12 Salto € 2.285.000 De werkzaamheden zijn sneller gegaan dan verwacht. Hierdoor zijn er meer termijnen betaald dan begroot in 2014. Ook de archeologische onderzoeken, hogere welstandseisen en de hoogteligging ten opzichte van het maaiveld zorgde voor meerwerk. • A12 Bravo 6b Westelijke randweg Harmelen € 688.000 Door de grotere zettingen(verzakkingen) dan verwacht, moest er door de aannemer veel meer zand worden geleverd en verwerkt. Ook de uitvoeringsvolgorde moest hierop worden aangepast. Dit leverde extra, niet voorzien meerwerk op. • A12 Bravo 3 Zuidelijke randweg Woerden € 2.094.000 Om de uitvoeringsduur te verkorten zijn de aanlegkosten van de wegenwerken naar voren gehaald. Ook is al gestart met de volgende fase, zandbestek en kunstwerken, terwijl dit in 2015 begroot was. • de overige 63 projecten geven per saldo een voordeel van € 27.000. 	41.854	46.894	-5.040	
<i>Regionaal verkeersmanagement</i> Lagere uitgaven vooral ontstaan door vertraging in de oplevering van het project met drie maanden.	8.787	6.144	2.643	
<i>Uitvoeringsprogramma pakketstudies</i> Hogere uitgaven voornamelijk veroorzaakt door twee VERDER maatregelen betalingen aan de gemeente Amersfoort ad € 3.785.000. Deze voorschotbetalingen waren bij ons begroot in 2015.	204	4.087	-3.883	
<i>Diverse uitvoeringsprojecten bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)</i> De hogere uitgaven zijn vooral opgetreden bij het project N237 OV Utrecht – Amersfoort ad € 1.198.000. Door meerwerk bij de bushaltes, onder andere herstel van lijngoten, en extra werkzaamheden bij de kruising N237/N238 heeft er een overschrijding plaatsgevonden.	3.410	4.444	-1.034	
<i>Verdiepte ligging Soesterberg N237</i> Het nieuwe afsprakenkader met de gemeente Soest heeft geleid tot een afgeronde aanbesteding. De voorbereidende werkzaamheden konden hierdoor versneld in gang worden	300	700	-400	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
gezet.				
<i>Versnelde aanpak knelpunten Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd</i> Verwacht werd dat de projecten Hogewegzone ad € 1.000.000 en Hogeweg binnen ad € 1.320.000 van de gemeente Amersfoort in 2014 gedeclareerd zouden worden. De gereedmelding en de daarbij behorende accountantsverklaring komen echter in 2015.	2.320	0	2.320	
<i>Onderhoud en Markeringen</i> Door een aantal aanbestedingsvoorstellen en een aantal geplande werkzaamheden door te schuiven naar 2015, zijn de uitgaven lager uitgevallen dan geraamd.	2.135	1.839	296	
Gladheidsbestrijding materiaal Vanwege een zacht winterseizoen periode oktober 2013 tot en met maart 2014 zijn er 10 strooiacties geweest tegen een gemiddelde van 20 strooiacties. Ook is hierdoor minder stroozout aangekocht.	724	409	315	
<i>Op de Fiets</i> Lagere uitgaven voornamelijk het gevolg van langdurige bestuurlijke besluitvorming bij het project Let de Stigterpad. Aanleg heeft daarom nog niet plaatsgevonden, maar is doorgeschoven naar 2015.	269	60	209	
<i>Stationsgebied Driebergen – Zeist</i> De aankoop van de panden voor de aanleg van de parkeergarage is voordeliger uitgevallen dan geraamd, omdat de feitelijke levering nog niet heeft plaatsgevonden. Dit zal eind 2015 geschieden. Betaling van de laatste 10% met bijkomende kosten zal dan plaatsvinden, terwijl dit nu geraamd was.	8.760	7.840	920	
<i>ROV exploitatie</i> Enerzijds zijn de lagere uitgaven het gevolg van voordelige ontwikkelingsverschillen van voorgaande jaren ad € 170.000. Aangegane verplichtingen in 2013, waarvan de facturen in 2014 zijn gekomen en betaald, zijn namelijk een stuk voordeliger uitgevallen. Anderzijds is 2014 een jaar geweest van het uitzetten van het nieuwe beleid voor de komende vier jaar. Deze nieuwe beleidslijn is vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid die op 6 januari 2015 door ons is vastgesteld. Hierdoor is in 2014 met de nodige voorzichtigheid omgegaan met de budgetten en is er minder uitgegeven.	800	207	593	
<i>Overige kleine verschillen</i>	30.975	30.968	7	
Totaal lasten	181.309	187.574	-6.265	
Baten				
<i>Projecten Brede Doeluitkering(BDU)</i> De uitgaven (zie toelichting onder de lasten) zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Hierdoor wordt er ook meer aan de voorziening BDU onttrokken.	73.271	73.574	-303	
<i>Diverse uitvoeringsprojecten UMP</i> Hogere ontvangsten het gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> • Fietsbrug Nigtevecht voordelig € 1.279.000 De provincie Noord-Holland heeft hun bijdrage ad € 1.200.000 al in 2014 voldaan, terwijl dit in 2015 zou plaatsvinden • A12 Salto voordelig € 2.170.000 De bijdrage van de gemeente Houten is versneld gedeclareerd in verband met de afloop van de BOR subsidie. • A12 Bravo 6b Westelijke randweg Harmelen voordelig € 427.000 Opbrengst betreft de (niet geraamde) ruiling van gronden. • De overige projecten geven per saldo een voordeel van € 	14.735	18.954	-4.219	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
343.000				
<i>Diverse uitvoeringsprojecten bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)</i> De hogere ontvangsten zijn voornamelijk het gevolg van het project N237 OV Utrecht – Amersfoort ad € 543.000.	2.433	2.847	-414	
<i>Regionaal verkeersmanagement</i> Door de lagere uitgaven (zie toelichting onder de lasten) is de bijdrage uit het programma VERDER ook lager uitgevallen.	8.787	6.144	2.643	
<i>Uitvoeringsprogramma pakketstudies</i> Door de hogere uitgaven (zie toelichting onder de lasten) is de bijdrage uit het programma VERDER ook hoger uitgevallen.	200	4.083	-3.883	
<i>Stationsgebied Driebergen – Zeist</i> Bij de najaarsrapportage werd gemeld dat Prorail de helft zou bijdragen van de aankoopkosten van de panden voor de aanleg van de parkeergarage. In de realisatieovereenkomst met Prorail is dit percentage verhoogd naar 86,9%.	4.300	6.868	-2.568	
<i>ROV exploitatie</i> Door de lagere uitgaven (zie toelichting onder de lasten) is er ook minder aan de voorziening BDU onttrokken.	800	207	593	
Overige kleine verschillen	1.668	1.741	-73	
Totaal Baten	106.194	114.418	-8.224	
TOTAAL	75.115	73.156	1.959	

Naam reserve	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Reserve VERDER	8.670	7.500	8.720	10.408
Reserve Masterplan Soesterberg	0	300	0	700
Reserve GWW	19.588	28.096	19.588	29.537
Reserve projecten	0	7.176	0	1.216
Reserve ecoducten	0	0	0	36
Reserve gladheidsbestrijding	800	800	800	502
Totaal	29.058	43.872	29.108	42.399

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen

De stortingen wijken niet significant af van de beoogde stortingen.

Onttrekkingen

Reserve Masterplan Soesterberg

Voor de toelichting op de hogere onttrekking verwijzen wij u naar de toelichting bij de verschillenanalyse bij de lasten onder het kopje "Verdiepte ligging Soesterberg N237".

Reserve GWW

Per saldo, lasten minus de baten, is er meer onttrokken dan begroot aan de reserve. Zie de toelichting hiervoor onder de lasten en baten bij de verschillenanalyse onder de kopjes "Diverse uitvoeringsprojecten UMP" en "Diverse uitvoeringsprojecten bereikbaarheidsoffensief Randstad (BOR)".

Reserve Projecten

Betreft de onttrekkingen voor:

Op de Fiets	Geraamd	Werkelijk
Basisregistratie Grootchalige Topografie	€ 319.000	€ 67.000
Stationsgebied Driebergen – Zeist	€ 77.000	€ 176.000
	€ 4.460.000	€ 973.000

Versnelde aanpak knelpunten Hoevelaken	€ 2.320.000	€ _____ 0
Totaal	€ 7.176.000	€ 1.216.000

Voor de toelichting op de begrote onttrekkingen en de werkelijke onttrekkingen bij de projecten “Op de Fiets”, “Basisregistratie Grootchalige Topografie”, Stationsgebied Driebergen – Zeist” en “Versnelde aanpak knelpunten Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd” verwijzen wij naar de toelichting bij de verschillenanalyse onder de lasten en de baten.

Reserve gladheidsbestrijding.

Voor de toelichting op de lagere onttrekking verwijzen wij u naar de toelichting bij de verschillenanalyse bij de lasten onder het kopje “Gladheidsbestrijding materiaal”. De overige onttrekkingen wijken niet significant af van de begrote ramingen.

De overige onttrekkingen wijken niet significant af van de begrote ramingen.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
6	Cultuur en samenleving	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Wat wilden we bereiken?

Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U'

Utrecht is een aantrekkelijke regio om te wonen en de werken. Daaraan levert het cultuurbeleid een bijdrage. Het culturele aanbod trekt bezoekers, bedrijven en inwoners aan en het staat aan de basis van een sterke economische bedrijfstak, die van de creatieve industrie. In de Strategische Agenda kiest de provincie voor het ondersteunen en verder ontwikkelen van cultuur als kernkwaliteit. Het cultuurbeleid is nauw verbonden met andere provinciale beleidsterreinen en geeft mede invulling aan twee van de grote ontwikkelopgaven: Utrecht topregio en Vitaal landelijk gebied. Cultureel erfgoed is bovendien een van de door ons aangewezen vijf kerntaken van de provincie.

In de Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U' schetsen wij de hoofdlijnen van het provinciale cultuurbeleid. Deze nota geeft focus in de ambities en inspanningen, duidelijkheid over de invulling van de provinciale rol en zicht op de in te zetten instrumenten. We manifesteren ons daar waar onze rol toegevoegde waarde heeft en trekken ons terug waar anderen aan zet zijn. Het stimuleren van maatschappelijke verantwoordelijkheid, van ondernemerschap van cultuurproducenten en eigenaarschap van erfgoedbezitters en gemeenschappen krijgt daarom in deze beleidsperiode hoge prioriteit.

We geven onze rol op het gebied van cultuur vorm en inhoud in de volgende ambities (deze 3 ambities zijn in de cultuurnota uitgewerkt in doelen, resultaten en inspanningen):

I. Cultuur verrijkt: wij willen de cultuurhistorische kwaliteit van onze leefomgeving behouden, verbeteren en zichtbaar maken. Cultuur is van waarde en genereert waarde. Cultuur verrijkt. De kwaliteit van de provincie Utrecht als leefomgeving en vestigingsplaats is in hoge mate een culturele kwaliteit en ons belangrijkste kapitaalgoed. Het erfgoedbeleid is behalve onderdeel van ons cultuurbeleid een essentieel aspect van het ruimtelijk beleid en maakt de culturele dimensie en potentie van allerhande provinciale vraagstukken duidelijk.

II. Cultuur verbindt: wij willen de provincie Utrecht profileren als regio die sterk is in cultuur en mensen laten genieten van het rijke culturele aanbod. De inspirerende kracht van cultuur maakt een samenleving vitaal en veerkrachtig. Cultuur verbindt. Het is een anker in tijden van verandering en tegelijkertijd een motor van innovatie. Daarom vindt de provincie het belangrijk dat de inwoners van Utrecht profiteren van alles wat het culturele aanbod hen te bieden heeft: vermaak en genot, verbazing en verwondering, uitdaging en prikkeling, nieuwe ideeën en oeroude wortels.

Cultuur is een belangrijk kapitaalgoed voor de provincie Utrecht. Het maakt onze regio aantrekkelijk voor bewoners, bezoekers en bedrijven. En het heeft een hoge economische waarde; het verhoogt de aantrekkelijkheid van Utrecht als woonomgeving en als vestigingsplaats van bedrijven. Daarom koesteren we ons sterke culturele profiel en doen we er alles aan om dat te behouden.

III. Cultuur versterkt: wij willen de culturele sector professioneel en economisch verstevigen en daartoe het maatschappelijk draagvlak vergroten. De veranderingen in de maatschappij vragen van de provincie en de culturele sector fundamentele bezinning op verantwoordelijkheden, kerntaken, organisatie, financiering en draagvlak. De provincie heeft een rol in het begeleiden van en sturen op de transitie die de culturele sector als geheel en de instellingen afzonderlijk moeten maken. Daarom lopen ondernemerschap, verantwoordelijkheid en eigenaarschap als een rode draad door de hele cultuurnota heen. Cultuur versterkt.

Zorg en welzijn

Wij willen uitvoering geven aan onze wettelijke taken met betrekking tot zorg en welzijn. Dat gaat om de steuntaak van Clientenbelang voor gemeenten en Sensor West Midden.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Cultuurnota 2012-2015 'Cultuur van U'

In 2014 is de cultuurnota tussentijds geëvalueerd. De vijf belangrijkste bevindingen zijn:

1. Cultuurhistorie en kunst&vormgeving leveren een belangrijke bijdrage aan ruimtelijke kwaliteit;
2. De cultuur- en erfgoedsector vraagt en waardeert de provincie om de duidelijke agenda en het ambassadeurschap;
3. Door teruglopende inkomsten is er minder risicobereidheid: cultureel ondernemerschap ontwikkelt zich, maar langzaam;
4. De nieuwe rol van de provincie krijgt vorm: verbinden en schakelen met kennis van zaken;
5. Kerntaak cultureel erfgoed is stevig in positie (maar afhankelijk van incidentele financiering).

In de tussentijdse evaluatie zijn enkele aandachtspunten voor de resterende beleidsperiode benoemd. Voor het Fonds Erfgoedparels is het beleid gewijzigd: de preferente categorie historische buitenplaatsen is uitgebreid met urgente restauraties aan monumenten uit andere categorieën.

Nieuw beleid

We zijn in maart 2014 gestart met het sluiten van Cultuurpacten met gemeenten. De pacten met de gemeente Amersfoort en Utrecht zijn afgesloten. Begin 2015 zijn de pacten met de gemeenten Veenendaal, Woerden en Oudewater afgesloten. De pacten zijn bedoeld om de aansluiting tussen het gemeentelijk en provinciaal cultuurbeleid te versterken.

I. Cultuur verrijkt

Ruimtelijk erfgoedbeleid

Wij zetten ons in voor het borgen en zichtbaar maken van gebieden met een bijzondere cultuurhistorische waarde. Het ruimtelijk erfgoedbeleid spitst zich toe op militair erfgoed, buitenplaatszones, agrarisch cultuurlandschap en archeologie. Dit beleid is opgenomen en uitgewerkt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening 2013-2028 (PRV/PRS). Het ruimtelijk beleid voor buitenplaatsen hebben we uitgewerkt in "De Utrechtse buitenplaatsbiotoop, kenmerken en ambities". Dit biedt maatwerk voor gemeenten en eigenaren en stimuleert hen goed om te gaan met de historisch-ruimtelijke kwaliteiten. Ook is de "Leidraad behoud door ontwikkeling op historische buitenplaatsen" verschenen. Voor implementatie van beide documenten wordt het bestaande netwerk van gemeentebesturen ingezet. De herijkte Cultuurhistorische Atlas (CHAT) is gevuld met nieuwe geo-informatie op de vier erfgoedthema's. Van de applicatie "webkaart" is eind 2014 een verbeterde versie beschikbaar gekomen.

Het nationaal project Nieuwe Hollandse Waterlinie maakte in 2014 een transitie door. Het Rijk heeft het project gedecentraliseerd en vanaf nu voeren de provincies Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant gezamenlijk de regie. In het Pact van Alena is op 2 oktober het gezamenlijk "Kader NHW tot 2020" weergegeven. Een belangrijk kompas voor de bezegeling van de resultaten tot nu toe is de gewenste status als werelderfgoed. In 2014 is het voorlopig nominatiedossier ingediend bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. We streven naar een officiële toekenning van de status door UNESCO in 2018, als uitbreiding van het werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Ook voor de Romeinse Limes werken we aan de toekenning van de werelderfgoedstatus en hebben we een voorlopig nominatiedossier ingediend. We hopen deze status in 2019 te bereiken. In januari 2014 hebben de samenwerkende provincies, het Rijk en de Limesgemeenten een intentieovereenkomst afgesloten over de gezamenlijke aanpak en ambities voor het zichtbaar en beleefbaar maken van de Limes.

Gebiedsontwikkeling

Met het Programma Agenda Vitaal Platteland (AVP, zie programma 4.2) werken we aan het zichtbaar en beleefbaar maken van de samenhangende, cultuurhistorisch waardevolle ruimtelijke structuren van militair erfgoed. Prioriteit ligt bij de Grebbelinie en de Nieuwe Hollandse Waterlinie en in beide gevallen betreft het een meerjarig uitvoeringsprogramma. Het zichtbaar en beleefbaar maken van Castellum Fectio (in het kader van beleidsprioriteit Romeinse Limes) wordt zowel vanuit de AVP-begroting als de erfgoedbegroting bekostigd. In 2014 is gestart met de uitvoering van de visualisatie, deze wordt afgerond in het voorjaar van 2015.

In december 2014 is Park Vliegbasis Soesterberg voor publiek geopend. Daarnaast is er een traject gestart voor het ontwikkelen van een integrale visie, waarbij gekeken wordt naar de balans tussen natuur, erfgoed en het gebruik van het park. Het traject moet in 2015 leiden tot een nieuwe beleving van het park en een goed verdienmodel.

Monumentenzorg

De "Utrechtse erfgoedmonitor 2014" beschrijft de staat van alle rijksbeschermden objecten, niet zijnde woonhuis, in de provincie Utrecht. Als eerste provincie in Nederland hebben we dit zo goed in beeld gebracht. In het najaar zijn de geaggregeerde gegevens openbaar gemaakt. De monitor is ook bedoeld om partners als eigenaren en gemeenten bewust te maken van de gemeenschappelijke opgave.

De restauratieopgave voor rijksmonumenten is groter dan eerder gedacht: in totaal €220 miljoen. €170 miljoen is nodig om de monumenten in redelijke tot goede staat te krijgen. Om deze achterstand in te lopen zou ongeveer €43 miljoen voor rekening van de provincie komen (€3 á €4 miljoen per jaar), uitgaande van uitsluitend investeren in de 'onrendabele top' van restauratieprojecten en van de overige beleidscriteria. Dankzij een extra bijdrage uit Jaarrekening 2013 en Voorjaarsnota 2014 is voor 2014 en 2015 €3,2 miljoen per jaar beschikbaar voor restauraties.

Gezien het extra budget en de uitkomsten van de Erfgoedmonitor, worden met ingang van 2014 ook urgente gevallen uit andere categorieën dan buitenplaatsen gesubsidieerd. Dit jaar is besloten de volgende restauratieprojecten te ondersteunen: de historische buitenplaatsen Eyckenstein, Remmerstein, Beukenrode, De Boom, Valkenheining, Zuylenstein, Broekhuizen, Rijnoord, Walkartpark en Kasteel De Haar. En uit de overige monumentencategorieën de Cuneratoren, de Augustinuskerk, het Belgenmonument en de Sint Petrus Bandenkerk. De provinciale bijdrage aan restauratieprojecten is gemiddeld 26%. Dankzij onze inzet van een 'makelaar' die de eigenaren helpt bij het samenstellen van een optimale financieringsmix (waaronder een restauratiehypotheek van het Nationaal Restauratiefonds) is dit percentage opnieuw gedaald. In 2013 was het

percentage provinciale bijdrage 32% en daarvoor was het nog hoger. Daarmee is het totale effect van het Parelfonds op de onderhoudstoestand van de monumenten dus navenant is gestegen.

Iconen van Utrechts erfgoed

In 2014 heeft ons beleid gericht op een betere samenwerking van de Utrechtse kasteelmusea geresulteerd in de oprichting van de Stichting Samenwerkende Kasteelmusea. Deze heeft een marketeer ingehuurd die met de aanbevelingen van de het rapport "Kastelen aan zet" uit 2013 aan de slag gaat. Ook door het stimuleren van andere erfgoedssamenwerkingen hebben we de lokale betrokkenheid bij erfgoed helpen vergroten. Een mooi voorbeeld is de samenwerking van 7 erfgoedinstellingen rond het thema Eerste Wereldoorlog.

II. Cultuur verbindt

Cultuureducatie

Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht bieden basisscholen via twee programma's een pakket voor cultuureducatie, via het Kunst en Cultuurmenu en Cultuureducatie met kwaliteit. Het Kunst en Cultuurmenu is een basisprogramma, waarbij leerlingen via de lokale culturele omgeving in aanraking komen met professionele kunst. (2014: 304 scholen, uit 22 gemeenten)

Cultuureducatie met Kwaliteit is een landelijk programma gericht op verdieping, door cultuureducatie te integreren in de leerlijnen, deskundige leerkrachten en de verankering van de lokale culturele omgeving en de scholen (2014: 65 scholen, uit 8 gemeenten)

Publieksbereik cultureel erfgoed

In 2014 is UtrechtAltijd.nl, webportal voor Utrechts Erfgoed, gelanceerd en zijn de eerste 4 prototypes van erfgoedgames gepresenteerd door uRule. Ook is het Provinciaal Archeologisch Depot nu met een eigen website digitaal ontsloten voor een breed publiek. Naar aanleiding van een motie van PS is de Agenda Utrecht Verhaalt opgezet (Vertellen, verbinden, Verdienen), waarin de focus ligt op verbindingen en samenhang tussen Utrechtse erfgoedinstellingen en hun verhalen. Tweede doelstelling van de Agenda is het aanjagen van erfgoedtoerisme in de provincie.

Festivals

Naast de vierjarige subsidiering van 2013-2016 van de grootschalige festivals (Festival Oude Muziek, het Nederlands Filmfestival, Tweekt Festival, en het Spring festival) is in 2014 de subsidieregeling vastgesteld voor de kleinschalige festivals voor 2015 en 2016. De volgende festivals worden hieruit ondersteund: Amersfoort Jazz, Café Theater Festival, City2Cities – Internationale Literatuuurdagen, Holland Animation Film Festival en Spoffin Festival. Aanvullend is besloten om ook de festivals Janine Jansen en het Liszt-festival te ondersteunen.

Tien festivals werken samen in het Utrechts festival overleg, met als doel om samen te werken aan, marktonderzoek, inkoopvoordelen en een relatiemanagementsysteem.

Regionale omroep

Per 1 januari 2014 is de financiering van alle regionale omroepen gecentraliseerd, zo ook voor RTV Utrecht. Daarmee is de verantwoordelijkheid vanuit de provincie gestopt.

Archieven

Het Utrechts Archief beheert vanaf 2013 het archief van de provincie Utrecht en daartoe hebben wij een dienstverleningsovereenkomst gesloten. We werken mee aan de landelijke Innovatieagenda voor de archiefsector, waarin duurzaamheid, collectievorming, toegankelijkheid en openbaarheid trefwoorden zijn. In 2014 zijn alle provinciale Doop-, Trouw- en Begraafboeken mede dankzij een provinciale bijdrage digitaal toegankelijk gemaakt.

III. Cultuur versterkt

Cultuur en ondernemerschap

In maart 2014 heeft het programma Cultuur onderneemt de Utrechtse Cultuurlening gelanceerd, samen met de gemeente Utrecht en twee private partners, KF Heinfonds, Cultuur Ondernemen. Het is een vorm van alternatieve financiering en geeft professionele kunstenaars en organisaties de mogelijkheid om maximaal €20.000,- te lenen tegen een lage rente.

Verder zijn er 10 organisaties die het traject Business Model Canvas doorlopen hebben, waarbij de organisaties onder begeleiding van DIG kijken naar de missie, visie, financiën en de vraag stellen doen we de goede dingen en doen we ze goed.

Versterking erfgoedsector

We ondersteunen erfgoedbeheerders bij de zorg voor het erfgoed via Landschap Erfgoed Utrecht, de Monumentenwacht Utrecht, het Steunpunt Archeologie en Monumenten Utrecht en het Restauratie Opleidingsproject. In 2014 is een evaluatie uitgevoerd van Landschap Erfgoed Utrecht (het resultaat wordt begin 2015 opgeleverd). Het Steunpunt heeft in 2014 voor alle Utrechtse gemeenten een "Wegwijzer voor de toekomst" gemaakt, waarin ze een analyse en advies op maat krijgen over hun monumenten- en archeologiebeleid. Vooral wat betreft beschikbare kennis en capaciteit functioneert twee derde van de gemeenten nog niet voldoende.

Archeologie

De provincie is gestart met een pilot voor monitoring en beheer van belangrijke archeologische vindplaatsen, in samenwerking met de Archeologische Monumentenwacht en Landschap Erfgoed Utrecht. We werken aan behoud, beheer, kennisontwikkeling en publieksontsluiting van de Romeinse Limes. Dit doen wij vanuit een samenwerkingsverband met het Rijk en de provincies Gelderland en Zuid-Holland. Samen met de Kromme Rijn gemeenten (Houten, Bunnik en Wijk bij Duurstede) is de provincie een onderzoek gestart naar welke beschermingsmaatregelen nodig, zinvol en werkbaar zijn in dit deel van de Limeszone.

Bibliotheken

De provincie heeft een wettelijke taak om een ondersteuningsinstelling voor bibliotheken in stand te houden. Per januari 2014 heeft BISC de taak gekregen om de backoffice taken voor de bibliotheken te organiseren, dat gaat om ICT, transport, één provinciale pas en toegang tot de collectie voor de hele provincie. Daarnaast heeft de BISC de taak gekregen in te zetten op maatwerk en vernieuwing in de bibliotheken, onder andere door de maatschappelijke functie van bibliotheken beter te benutten. Een voorbeeld hiervan is de bibliotheek op school, waarbij laaggeletterdheid in het basisonderwijs bestreden wordt en het lezen bevorderd wordt. Naast de inzet op het bibliotheekbeleid via de BISC ligt onze focus ook op innovatie en ondernemerschap. In 2014 zijn een aantal projecten gerealiseerd: de ontwikkeling van de stationsbibliotheek Amersfoort, een educatief project van de bibliotheek Utrecht om kinderen 3D te laten printen en een innovatie begeleidingstraject door One Shoe van alle bibliotheken in de provincie.

Zorg en Welzijn

De provincie Utrecht heeft binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning de taak om een steunfunctie voor gemeenten in stand te houden. Wij hebben daartoe Cliëntenbelang Utrecht en Sensor West Midden ondersteund.

Cliëntenbelang heeft voor de transitie van de WMO geholpen om de samenwerking te verbeteren tussen Gemeente, zorgverzekeraar en cliëntenraden. Dat hebben zij onder andere gedaan door concrete voorbeelden van cliënten te bespreken met gemeenten, zorgverzekeraars en cliëntenraden.

Met de vaststelling van de "Visie hulp op afstand" heeft het rijk de verantwoordelijkheid genomen met het oog op het beschikbaar blijven van anonieme hulp op afstand. Daarbij is Sensor nu aan zet om aan een reorganisatie vorm te geven waarmee ze zichzelf kan positioneren als landelijke aanbieder in deze vorm van dienstverlening.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Uitvoerings-agenda historische buitenplaatsen	Aantal nieuw gestarte projecten	4	4
Monumenten-zorg	Aantal verleende subsidies voor restauratieprojecten fonds erfgoedparels	5	14
Cultuureducatie	Percentage leerlingen po dat via programma's van KC en LEU structureel in aanraking komt met cultuur educatie	75%	75%
Festivals	Aantal door de provincie ondersteunde festivals	9	9
Cultuur en ondernemerschap	Aantal organisaties met doorgelichte bedrijfsvoering	6	10
Bibliotheken	Aantal innovatieve projecten	3	3

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	23.566	12.741	13.755	12.333	1.422
Personele lasten	1.672	1.782	1.994	1.994	0
Centrale overhead	1.241	852	0	0	0
Totaal lasten	26.478	15.375	15.749	14.327	1.422
Baten	1.857	1.554	2.478	2.477	1
Saldo van dit programma	24.622	13.821	13.271	11.851	1.420
Storting in reserves	3.384	332	332	1.479	-1.147
Onttrekking aan reserves	1.788	1.481	502	904	-402
Beslag op de algemene middelen	26.217	12.672	13.101	12.426	675

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
		Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Lasten				
<i>Monumentenzorg</i> Voordeel voornamelijk ontstaan omdat gedeelte van het beschikbare budget over 2013, waarvan de beschikkingen in 2014 zijn afgegeven, nog niet verdeeld is.		2.327	2.197	130
<i>Nationale Limes project</i> Lagere uitgaven voornamelijk ontstaan doordat een aantal subsidiebeschikkingen, onder andere van de stichting Mooi Matilo, begin 2015 zijn verleend, terwijl dit in 2014 voorzien was. Ook lopen een aantal projecten op het gebied van publieksbereik vertraging op, omdat de cofinanciering niet rond is gekomen of om andere redenen afgehaakt zijn.		804	654	150
<i>Cultureel ondernemerschap</i> De transitie van de instellingen naar cultureel ondernemerschap heeft langer geduurd dan verwacht. Hierdoor hebben ook de voorgenomen projecten, bijvoorbeeld marketing kasteelmusea, marketing en communicatie gezamenlijke festivals, vertraging opgelopen. Deze projecten zijn daarom doorgeschoven naar 2015.		711	412	299
<i>Innovatieve projecten bibliotheken</i> De uitwerking van de projectvoorstellen hebben vertraging opgelopen, omdat eerst de eerste fase, actief stimuleren van het innovatieproces door middel van procesbegeleiding, afgerond moest zijn. Deze fase is eind 2014 gereedgekomen. De uitvoering van de projecten, onder andere vernieuwing bibliotheek Houten en fusietraject verschillende bibliotheken, zal in 2015 plaatsvinden.		307	124	183
<i>Bijdrage Vrede van Utrecht</i> In 2014 is het besluit genomen om de stichting te liquideren. De laatste termijn, 10% van de bijdrage over 2013 hoefde daarom niet meer uitbetaald te worden.		0	-150	150
<i>Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren</i> Een aantal subsidieverplichtingen van voorgaande jaren op het gebied van cultuur, maatschappij, zorg en welzijn zijn in 2014 afgewikkeld. Dit leverde een voordeel op.		-24	-297	273

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
<i>Overige kleine verschillen</i>	11.624	11.387	237	
Totaal lasten	15.749	14.327	1.422	
Baten				
<i>Bijdrage Vrede van Utrecht</i> Het voorlopig liquidatiesaldo van de stichting is naar de provincie overgemaakt.	0	95	-95	
<i>Nationale Limes project</i> Omdat de uitgaven lager zijn uitgevallen, zijn ook de deelnemersbijdragen lager uitgevallen.	804	654	150	
<i>Overige kleine verschillen</i>	1.674	1.728	-54	
Totaal Baten	2.478	2.477	1	
TOTAAL	13.271	11.850	1.421	

	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Reserve CHS	0	100	0	40
Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed	0	-700	1.000	170
Reserve Projecten	332	1.102	479	694
Totaal	332	502	1.479	904

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen

Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed

Bij de najaarsrapportage is besloten om het extra toegekende bedrag van € 1 miljoen over te boeken naar 2015. Abusievelijk is in de begrotingswijziging de storting als negatieve onttrekking verwerkt.

Reserve Projecten

Storting is € 147.000 hoger uitgevallen omdat het toegekende budget bij de jaarrekening 2013 voor bibliotheekvernieuwing niet is uitgegeven. Zie hiervoor ook de toelichting bij de verschillenanalyse onder de lasten bij het kopje "Innovatieve projecten bibliotheken".

Onttrekkingen

Investeringsfonds Provinciaal erfgoed

De onttrekking is na correctie van de € 1 miljoen (zie toelichting bij de stortingen) geraamd op € 300.000. De werkelijke onttrekking bedraagt € 130.000 lager. Voor de toelichting van deze lagere onttrekking verwijzen wij u naar de verschillenanalyse bij de lasten onder het kopje "Monumentenzorg".

Reserve projecten

	Raming	Werkelijk
Cultureel ondernemerschap	€ 692.000	€ 374.000
Cultuurprogramma	€ 25.000	€ 25.000
Intensivering cultuur	<u>€ 385.000</u>	<u>€ 295.000</u>
Totaal	€ 1.102.000	€ 694.000

Voor de toelichting op de lagere onttrekkingen bij de projecten cultureel ondernemerschap verwijzen wij u naar de toelichting bij de verschillenanalyse onder de lasten bij het kopje "Cultureel ondernemerschap".

De overige onttrekkingen zijn conform of geven een kleine afwijking van de begrote ramingen.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
7	Jeugdzorg	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Wat wilden we bereiken?

Naar een nieuw jeugdstelsel

Uit de evaluatie van de huidige Wet op de jeugdzorg blijkt dat de afgelopen jaren onder regie van provincies het nodige bereikt is op het terrein van de zorg voor jeugd. Ondanks dat is in 2011 besloten dat de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdzorg in 2015 volledig bij de gemeenten komt te liggen, zowel bestuurlijk als financieel. Niet alleen de geïndiceerde, provinciaal gefinancierde jeugdzorg gaat naar de gemeenten, ook de zorg voor jeugd met een licht verstandelijke beperking (jeugd-LVB), de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz), de Jeugdzorgplus, jeugdbescherming en jeugdreclassering gaan dus over. De decentralisatie van de zorg voor jeugd kent twee dimensies: de bestuurlijke en organisatorische transitie ('dingen anders doen') en de zorginhoudelijke transformatie ('andere dingen doen'). Beide dimensies zijn integraal onderdeel van het veranderproces en zijn daardoor onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Rol van de provincie, in samenhang met de Strategische Agenda

Wij zien voor onszelf de komende jaren een tweeledige opdracht. Enerzijds hebben we de verantwoordelijkheid om tot aan de overdracht naar de gemeenten onze wettelijk taken binnen de bestaande kaders uit te voeren. Anderzijds spelen we een rol in het transitieproces, door gemeenten te ondersteunen bij de voorbereiding op hun nieuwe taken. Ons beleid – beschreven in het Meerjaren Beleidskader 2013-2014 "De kunst van het loslaten" – is gericht op een zorgvuldige overdracht, samen met onze partners en met een inzet op veranderen met behoud van het goede. De decentralisatie van de jeugdzorg is ook opgenomen in de provinciale Strategische Agenda, onder de Transitieopgave Bestuurlijke Organisatie. Wij gaan daarbij uit van de governance-benadering, waarbij samenwerking het uitgangspunt is.

Ons aandeel in het transitieproces is te onderscheiden in twee rollen. Ten eerste door in samenwerking met de gemeenten het overdrachtsproces vorm te geven, waarbij ons streven gericht is op een actieve en warme overdracht van onze huidige taken en verantwoordelijkheden. Ten tweede willen wij vanuit onze rol als ketenregisseur en middenbestuur de dialoog met en tussen de gemeenten stimuleren en daarbij de kansen, risico's en valkuilen benoemen.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Het jaar 2014 stond in het teken van het verantwoord loslaten van de Jeugdzorg. Enerzijds hebben wij ervoor gezorgd dat er voldoende kwalitatieve zorg beschikbaar was en bleef voor kinderen die hiervoor een indicatie hadden, anderzijds hebben we samen met gemeenten, zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU) zorggedragen voor een optimale invulling van de door ons gecreëerde beleidsvrijheid. Hiermee hebben wij de spelers van 2015 in staat gesteld te anticiperen op de nieuwe Jeugdwet. Dit heeft geresulteerd in een historisch lage wachtlijst ultimo 2014 en een tijdige contractering van de zorg voor 2015 door gemeenten bij de zorgaanbieders.

Daarnaast hebben we BJU gefaciliteerd om te transformeren naar een gecertificeerde instelling conform de eisen van de nieuwe Jeugdwet en gelijktijdig zorggedragen voor het minimaliseren van frictiekosten.

Hiertoe hebben we de navolgende instrumenten/acties ingezet:

Regulier

- Het monitoren van de prestatieafspraken en wachtlijsten zorgaanbieders
- Het inzetten van extra middelen voor het wegwerken van de wachtlijsten, met zoveel mogelijk behoud van (boventalig) personeel
- Het beschikbaar stellen van extra middelen aan BJU t.b.v. het ontwikkelen en uitrollen van de SAVE-methodiek

Transitie

- Het vormen van een netwerk tussen alle betrokken partijen (makelaarsfunctie) door het organiseren van 'regiotafels';
- Het overdragen van de bij ons aanwezige kennis ;
- Het agenderen van onderwerpen, zoals cliëntenparticipatie en monitoring;
- Het wegnemen van belemmeringen, binnen de invloedssfeer van de provincie Utrecht, door het bieden van 'beleidsvrije ruimte';
- Het nadrukkelijk delen van verantwoordelijkheid, zodat gemeenten zelf in de *lead* kwamen;

- Het pro-actief benaderen van Rijk en Inspectie Jeugdzorg en daarbij benadrukken dat taken vervroegd moeten worden overgedragen;
- Provinciale medewerkers te laten werken in de regio's (op verzoek van gemeenten). Zij verzorgden procesmanagement, gaven advies, faciliteerden overleggen en boden inhoudelijke ondersteuning.

Voorts participeerde de provincie in:

- bestuurlijk platform
- breed wethoudersoverleg
- bestuurlijk overleg Gemeenten, Bureau Jeugdzorg Utrecht, zorgaanbieders
- ambtelijke stuurgroep
- projectgroep transitimanagers regio's

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Zorgaanbod	Aantal cliënten dat langer dan 9 weken wacht op de benodigde zorg (op peildatum 31 dec.)	0	23*
Advies- en Meldpunt Kinder mishandeling (AMK)	% van de aanmeldingen AMK waarvan het onderzoek binnen 5 dagen na aanmelding start	95%	91%**
Jeugdbescherming	De kwaliteit van de jeugdbescherming wordt deels bepaald door het aantal cases per medewerker.	1 : 15	1 : 15**
Transitie	Aantal voorlichtingsbijeenkomsten voor gemeenten, zoals kennisateliers	4	4
Transitie	Aantal gemeenten dat experimenteert met opdrachtgeverschap	26	26

* Waarvan 18 als gevolg van andere oorzaken dan gebrek aan capaciteit (maar bijv wegens matching, administratieve of persoonlijke redenen)

** BJU constateert dat, door de afbouw van de toegangstaken en de (voorbereiding op de) ombouw naar SAVE, de druk op start zorg, doorlooptijden en caseload in het vierde kwartaal is toegenomen.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	122.186	120.581	120.256	123.287	-3.031
Personele lasten	1.144	1.231	1.990	1.990	0
Centrale overhead	884	579	0	0	0
Totaal lasten	124.214	122.391	122.246	125.277	-3.031
Baten	117.101	113.827	113.977	118.184	-4.207
Saldo van dit programma	7.113	8.564	8.269	7.093	1.176
Storting in reserves	771	0	1.000	1.000	0
Onttrekking aan reserves	2.309	3.170	3.877	2.701	1.176
Beslag op de algemene middelen	5.575	5.394	5.392	5.392	0

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
		Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Lasten				
<u>Budget zorg doeluitkering Jeugdzorg:</u> Dit saldo wordt veroorzaakt door:		117.328	122.606	- 5.278
<ul style="list-style-type: none"> • een hogere doeluitkering Jeugdzorg die niet in de raming is verwerkt (€ 3,559 mln.) • de extra bijdrage voor BJU t.b.v. doorontwikkeling SAVE niet geraamd is (€ 0,148 mln.) • de extra impuls Weg met de Wachtlijsten deels gefinancierd is uit de onderbesteding van de werkbudgetten (€ 1,571 mln.) 				
<u>Werkbudgetten zorg, waaronder transitiebudget</u> Aan werkbudgetten 2014 was € 2,928 mln. beschikbaar, de realisatie bedraagt € 0,681 mln. Het verschil is per saldo € 2,247 mln. In 2011 is ingeschat dat er naast de structurele bedragen een incidenteel bedrag van € 3 mln. nodig zou zijn om de transitie goed te begeleiden. Deze inschatting blijkt vooralsnog te ruim te zijn: gemeenten en instellingen in het Utrechtse jeugdzorgveld hebben veel minder een beroep op (financiële) bijstand van de provincie gedaan dan destijds ingeschat is. De bijstand heeft meer in de vorm van kennisdelen plaats gevonden. Een deel van deze middelen is ingezet voor zorg (zie vorig onderdeel), het niet-bestede deel wordt minder uit de reserve projecten onttrokken.		2.928	681	2.247
Totaal lasten		120.256	123.287	- 3.031
Baten				
<u>Doeluitkering Jeugdzorg</u> Doeluitkering Jeugdzorg is verhoogd met € 3,559 mln. zie hiervoor ook lasten budget zorg doeluitkering Jeugdzorg:		113.827	117.386	- 3.559

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
<u>Overige kleine verschillen</u>	150	798	- 648	
<ul style="list-style-type: none"> • Een extra bijdrage van het ministerie van V&J voor BJU t.b.v. doorontwikkeling SAVE is ontvangen € 0,148 mln. • een dekking van de bijdrage aan BJU voor implementatie SAVE uit de 'Overlopende passiva' (saldo doeluitkering uit voorgaande jaren) is gerealiseerd €0,5 mln. 				
Totaal Baten	113.977	118.184	- 4.207	
Centrale overhead				
TOTAAL	8.269	7.093	1.176	

	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Naam reserve				
Reserve projecten	1.000	3.877	1.000	2.701
Totaal	1.000	3.877	1.000	2.701

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Reserves

Storting

Niet van toepassing.

Onttrekking

De gerealiseerde onttrekking is € 1,176 mln. lager dan de begrote € 3,877 mln. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat er minder is uitgegeven op het werkbudget rondom de transitie Jeugdzorg (Zie toelichting werkbudgetten zorg). Voorgesteld wordt dit saldo in 2015 te onttrekken conform de toezegging in de Commissie WMC van 19 januari 2015.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
8	Bestuur en middelen	Dhr. W.I.I. van Beek, Dhr. J.W.R. van Lunteren, Dhr. drs. R.W. Krol, Dhr. drs. R.E. de Vries, Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw

Wat wilden we bereiken?

Provinciale Staten

Het doel is het optimaal en actief door Provinciale Staten benutten van de aan hen toekomende instrumentaria voor het ontwikkelen en realiseren van beleid.

Het gaat dan primair om het stellen van beleidskaders, het controleren of Gedeputeerde Staten binnen die kaders blijven en het actief invulling geven aan de volksvertegenwoordigende rol, door middel van het afleggen van werkbezoeken en excursies en het houden van hoorzittingen.

Gedeputeerde Staten

Het doel is het realiseren van het [Collegeprogramma](#) en de daaruit voortvloeiende [Strategische Agenda](#).

Kabinet van de commissaris van de Koning

Het kabinet van de commissaris van de Koning (cvdK) ondersteunt de commissaris in de uitoefening van diens taken als rijksorgaan (burgemeestersaangelegenheden, aangelegenheden Koninklijk Huis, gemeentebezoeken, openbare orde en veiligheid, verzoeken om hulp en bemiddeling, advisering Koninklijke onderscheidingen en Predicaten). Daarnaast ondersteunt het kabinet de commissaris in de uitoefening van diens functie als boegbeeld van de provincie, als voorzitter van de provinciale afdeling van het Prins Bernhard Cultuurfonds en bij zijn representatieve taken. Het kabinet is tevens verantwoordelijk voor de strategische advisering over de woordvoering, het schrijven van toespraken e.d. en het beheer van het afzonderlijk archief van de commissaris.

Bij de uitoefening van deze taken wordt gestreefd naar een hoog niveau van beleid, serviceverlening en ondersteuning.

Bestuurlijke zaken

Economische en maatschappelijke ontwikkelingen in Europa en Nederland hebben steeds meer impact op de vraagstukken die zich aandienen in de Utrechtse regio, en maken deze voor de overheden steeds complexer. Daardoor wordt de samenwerking tussen de provincie Utrecht en de medeoverheden en onze partners intensiever. Ontwikkelingen en samenwerking houden niet op bij de provinciegrens. Wij geven daarom samen met onze partners in Europa, Nederland, het Inter Provinciaal Overleg (IPO), de Noordvleugel verder vorm aan een effectievere en efficiëntere samenwerking en lobby. Provinciegrensoverschrijdende samenwerking zoals in de NV Utrecht, het Groene Hart en de regio FoodValley blijft daarnaast ook van groot belang.

Deze ontwikkelingen stellen ook hoge eisen aan de bestuurskracht en de positionering van de Utrechtse overheden/ gemeenten. Wij voelen ons als Utrechts middenbestuur (mede-)verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bestuur in onze regio. Wij willen dat de overheden in de Utrechtse regio over voldoende bestuurskracht beschikken zodat we samen krachtig kunnen werken aan een - mede op basis van onze Strategische Agenda – blijvend aantrekkelijk woon-, werk-, en leefklimaat.

Communicatie

Communicatie is er om het primaire proces en het bestuur te ondersteunen. De instrumenten en middelen die worden ingezet zijn gebaseerd op de opgaven uit de Strategische Agenda en de uitvoering daarvan. De beleids- en uitvoerende afdelingen zélf zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de communicatie. De basis is de Strategische Communicatievisie die meer richting en focus geeft waardoor de herkenbaarheid en zichtbaarheid van de provincie Utrecht wordt vergroot. Er zijn drie corporate communicatiethema's: Verbinden, Vernieuwen, Versterken.

Interbestuurlijk Toezicht.

Interbestuurlijk toezicht (IBT) regelt het toezicht tussen de drie bestuurslagen en maakt onderdeel uit van het provinciale takenpakket dat zich richt op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Het toezicht beslaat de werkterreinen financiën van lokale overheden, milieu, ruimtelijke ordening, water, natuur, huisvesting van verblijfsgerechtigden en de archiefwet. De nieuwe wet Revitalisering Generiek Toezicht RGT, die 1 oktober 2012 van kracht is geworden, is een uitwerking van het rapport van de commissie Oosting en betekent een vernieuwing en herijking van het bestaande IBT: uitgaan van vertrouwen; sturing aan de voorkant; toezicht meer op afstand en risicogericht; integrale beoordeling en totaalbeeld; meervoudig gebruik van de toezichtinformatie; gebruiken van vernieuwd instrumentarium; nieuwe kennis opbouwen bij nieuwe taakvelden; versterking van de horizontale verantwoording bij gemeenteraden en provinciale staten. Toezicht wordt in principe uitgevoerd door de nabijgelegen bestuurslaag.

Europese zaken

Europa biedt de provincie kansen, maar legt de provincie ook wetten en regels op. Om de kansen te benutten is voor de periode 2012-2015 een Europa-strategie opgesteld, die tot hoofddoel heeft om Europa optimaal te laten bijdragen aan de provinciale beleidsdoelstellingen. Hierbij werkt de provincie volgens een strategie van 'halen en brengen' en in nauwe samenwerking met regionale en andere partners (P4, IPO, etc.). De start van de nieuwe Europese budget- en programmaperiode (2014-2020) biedt de provincie nieuwe kansen om met Europese fondsen een bijdrage te leveren aan regionaal economische structuurversterking (Europawise). Het realiseren van voldoende cofinanciering voor de uitvoering van de Europese projecten in de regio is een belangrijk aandachtspunt.

De provincie wil ook in 2014 haar beleid uitvoeren conform de Europese wetten en regels en zet daarom in 2014 in op het Europeaproof blijven van zowel de bestuurlijke als ambtelijke organisatie.

Concerncontrol

Control richt zich op de sturing (governance), risicomanagement en naleving van wet en regelgeving (compliance). Als onderdeel van de vier lines of defense (management, verbijzonderde interne controlemedewerkers, internal audit en de externe audit) is concern control verantwoordelijk voor de afstemming tussen de lines of defense en de invulling van de internal audit (waar onder de 217a audit¹) functie.

Utrecht 2040

Met het ontwikkelen van een Profiel van Utrecht (Utrecht 2040) op basis van de Staat van Utrecht beoogden wij:

- een duurzamere Utrechtse samenleving waarbij de afwenteling tussen de drie p's (people, profit en planet) in beeld wordt gebracht;
- te zorgen voor een meer samenhangende strategische oriëntatie voor de lange termijn in beleid en politiek ten aanzien van het Utrechtse grondgebied en haar samenleving;

Daarbij zoeken we naar synergie met de stakeholders van de provincie, door het scheppen van een gemeenschappelijk referentiekader. Met de stakeholders wordt samengewerkt in het zogenoemde Netwerk 2040. Kijkend naar de doelen kunnen we constateren dat er met de strategie Utrecht2040 en de Staat van Utrecht belangrijke bouwstenen zijn opgeleverd en dat het project als zodanig hiermee is afgerond. De strategie Utrecht 2040 is verwerkt in de Strategische Agenda van de provincie Utrecht. De twee doelen die permanente aandacht blijven vragen, namelijk de PPP-gedachte als leidraad nemen bij beleidskeuzes en de samenhang tussen beleidskeuzes versterken, zullen in de lijn worden opgepakt onder andere in de verdere uitwerking van de Strategische Agenda door de inhoudelijk verbinders.

Wat hebben wij daarvoor in 2014 gedaan?

Provinciale Staten

Provinciale Staten hebben in 2014 een jaar achter de rug met veel activiteiten en onderwerpen. Het was het laatste hele jaar van deze statenperiode. De verkiezingen van 18 maart 2015 wierpen dan ook hun schaduw vooruit. Fracties waren druk in partijverband om de kandidaatstelling te regelen en verkiezingsprogramma's te schrijven. En is er een verkiezingscommissie uit de Staten gevormd. Het was ook het laatste jaar dat de provincie de Jeugdzorg taak had. Veel energie is gestoken in een goede overdracht naar de gemeenten. Inhoudelijk is de agenda van de Staten druk gevuld geweest met vele zaken. Er waren een aantal actuele kwesties, die ook sterk leefden bij de bevolking: het al of niet plaatsen van windmolens, de ernstige problemen met bodemvervuiling en drinkwater in Doorn en stankhinder in Bunschoten. Kwesties waarbij de volks vertegenwoordigende rol van de staten aan de orde was. Meer beleidsmatig was er het nieuwe mobiliteitsplan. De eerste voorzichtige stappen werden gezet op weg naar een integrale omgevingsvisie, als straks de Omgevingswet rond 2018 van kracht gaat worden. Daarnaast was een groot onderwerp het fusieplan van het Rijk voor de drie Noordvleugelprovincies (Flevoland, Noord-Holland en Utrecht). Dat echter in juni werd ingetrokken door de minister wegens gebrek aan politiek draagvlak. Dit betekende ook dat Provinciale Staten zorg konden gedragen voor de benoeming van een nieuwe commissaris van de Koning, omdat een waarnemer was benoemd gedurende het fusieproces. De waarnemer de heer van Beek werd als vaste nieuwe commissaris van de Koning voorgedragen en benoemd.

Kabinet van de cvdK

De afgelopen periode is veel aandacht geschonken aan de strategische advisering en ondersteuning van de commissaris van de Koning (cvdK). De cvdK heeft in 2014 verschillende gemeentebezoeken afgelegd. Hij heeft daarnaast kennismakings-/werkbezoeken afgelegd aan personen en instellingen op het gebied van onderwijs, cultuur en op maatschappelijk terrein. Deze bezoeken zijn inhoudelijk door het kabinet zorgvuldig voorbereid, vormgegeven en begeleid. De loopbaanbegeleiding van burgemeesters en burgemeestersaangelegenheden in het algemeen zijn in 2014 geïntensiveerd. Op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid is een begin gemaakt met het optimaliseren en inrichten van het PCC (provinciaal crisis centrum). Gelet op de rol van de cvdK op het

¹ Gedeputeerde staten verrichten periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur

gebied van de kwaliteitsbewaking van aanvragen voor Koninklijke onderscheidingen en Predicaten, is de advisering en ondersteuning van individuele gemeenten (maatwerk) op dit terrein geïntensiveerd. Op het gebied van integriteit is een start gemaakt met de voorbereiding op de nieuwe wettelijke taak van de cvdK.

Bestuurlijke zaken

De samenleving wordt steeds meer een netwerksamenleving. Het vertrouwen (en vaak ook de interesse) in klassieke instituten, organisaties, politiek en bestuur neemt af. Partijen organiseren zich zelf, willen meedoen en meepraten en claimen steeds meer ruimte. Maatschappelijk initiatief eist een grotere en betekenisvollere rol op. De aanpak van maatschappelijke opgaven wordt complexer, want er zijn meer "spelers", nieuwe elementen en de opgaven spelen op een groter schaalniveau. Voor veel opgaven en voor veel stakeholders hebben bestuurlijke (provincie)grenzen weinig betekenis.

In juli 2014 heeft het kabinet de herindelingsprocedure voor de Noordvleugelprovincie gestopt. De bestuurlijke toekomst van het middenbestuur blijft wel actueel. Dit is bepalend voor de bestuurlijke ambities en het handelingsperspectief van de provincie. De provincies hebben samen het IPO Kompas 2020 opgesteld. Samenwerking in netwerken (multi-level governance) en participatie zijn daarin de centrale thema's.

Op 1 januari 2015 zijn de Wgr-plusregio's (in Utrecht het BRU) afgeschaft. Het BRU wordt ingevlochten in de provincie.

De omvangrijke en complexe decentralisatie op het sociale domein (per 1 januari 2015) vraagt van gemeenten (meer) "bestuurskracht" (bestuurlijk, ambtelijk, financieel). Wij voelen ons als Utrechts middenbestuur (mede)verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bestuur in onze regio. In het belang van een krachtige Utrechtse regio is het belangrijk om daarover met gemeenten in gesprek te zijn.

GS Noord-Holland hebben in november 2014 het (concept)advies aan de minister van BZK over de bestuurlijke toekomst van Gooi en Vechtstreek vastgesteld. Wij hebben hiervoor een zienswijze ingediend. Relevante aspecten voor de Utrechtse gemeenten uit het advies zijn:

- Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren kunnen een intensieve niet-vrijblijvende samenwerking verkennen en eventueel vormgeven;

- Stichtse Vecht, Wijdmeren en Weesp kunnen voor de korte termijn hun voorstelde samenwerking vormgeven maar het advies is ook om deze niet verder te intensiveren;

- Het advies is ook om in overleg met de gemeenten medio 2016 een bestuurskrachtmeting uit te voeren.

In het nieuwe Beleidskader gemeentelijke herindeling is de positie van de provincies versterkt. Provincies kunnen in bepaalde gevallen het initiatief tot herindeling nemen door zelf een herindelingsprocedure te starten.

In 2014 hebben we veel werkbezoeken afgelegd. Naast gemeenten brachten we ook bezoeken aan onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijven. De GS-bezoeken passen in onze ambitie om maatschappelijke opgaven in de regio Utrecht samen met regionale partners op te pakken. De bezoeken werden vaak zeer gewaardeerd door de ontvangende partijen en er zijn verschillende samenwerkingsafspraken gemaakt.

Communicatie

Omgevingsgericht Communiceren is geïmplementeerd bij een aantal projecten als "Prattenburg", "Trajectaanpak", "Nieuwe Hollandse Waterlinie", "Groene Hart" en "Binnenstedelijke Ontwikkeling", en wordt in 2015 verder geïmplementeerd via een aantal nieuwe projecten.

Onze communicatiemiddelen zijn gemoderniseerd waarbij de nadruk op digitalisering ligt. Voorbeelden zijn het digitale Provincie Utrecht Magazine (in 2014 genomineerd voor de Digital Magazine Award), de nieuw opgezette Huis-aan-Huis pagina en de geactualiseerde nieuwsbrief. De voorbereidingen zijn getroffen voor het responsive maken van de nieuwe corporate website, waardoor deze goed is te raadplegen op verschillende devices (telefoon, tablet etc.)"

Interbestuurlijk toezicht

Dit jaar heeft het vernieuwde interbestuurlijk toezicht (IBT) van de provincie verder vorm gekregen, in lijn met de uitgangspunten van de Wet revitalisering generiek toezicht: risicogericht, proportioneel, op afstand waar het kan, ingrijpen waar het moet. Begin 2014 is de provinciale Verordening systematische toezichtinformatie vastgesteld waarin de informatieafspraken met gemeenten en waterschappen zijn opgenomen. In het Beleidsplan IBT 2014-2015 en het Uitvoeringsplan 2014 werd beschreven hoe we deze vernieuwde toezichtrol en met welke prioritering uit gaan voeren. De positionering en de werkwijze van het centrale IBT-team en de samenwerking op een aantal IBT-terreinen met de beleidsafdelingen zijn hierin vastgelegd. De formatieve invulling van het IBT-onderdeel werd binnen het centrale IBT-team eind 2014 geregeld.

Met een vijftal gemeenten is gedurende het gehele jaar een pilot uitgevoerd naar de werking van het vernieuwde IBT in relatie tot de versterking van de horizontale verantwoording binnen die gemeenten. Op basis van deze ervaringen en die van andere niet-pilot-gemeenten is eind november een vervolgbijeenkomst voor bestuurders colleges en raden) en ambtenaren van alle Utrechtse gemeenten en waterschappen georganiseerd.

Het proces van de versterking van de horizontale verantwoording en het aanleveren van toezichtinformatie moet bij een groot aantal gemeenten nog helemaal opgestart worden. Er is daarom ook dit jaar veel voorlichting gegeven over het nieuwe toezichtstelsel. Slechts enkele gemeenten hebben het opstellen van toezichtinformatie al geregeld en leverden ons toezichtinformatie. Op het IBT-terrein Archiefwet is het systeem het best op gang

gekomen: van de helft van de gemeenten en van alle waterschappen is dit jaar toezichtinformatie ontvangen en door ons beoordeeld. De omvang van de ontvangen toezichtinformatie is nog zo summier, dat er voor dit jaar nog geen overzicht kan worden geleverd hoe de Utrechtse gemeenten voor alle IBT-terreinen 'scoren'.

Dit jaar trad het gemeenschappelijk financieel toezichtkader 'kwestie van evenwicht' in werking conform de aanpassing van de gemeentewet. Voor de beoordeling van de begroting en jaarrekening van de gemeenten is in 2014 gewerkt met een nieuw beoordelingsmodel dat aansluit bij de uitgangspunten van de IBT-uitgangspunten. Vanaf maart t/m november hebben beoordelingen plaatsgevonden van de P&C producten van de gemeenten en per fase zijn de gemeenten bezocht waarbij de actuele financiële situatie aan de orde is geweest. Daardoor kon ook tijdig bestuurlijk worden geschakeld indien er een dreiging ontstond van preventief toezicht voor een gemeente. In totaal hebben 12 bestuurlijke overleggen in 2014 plaatsgevonden waardoor is voorkomen dat zeker vijf gemeenten in de problemen waren gekomen voor 2015. Vooral was merkbaar voor de gemeenten de terugloop van de Algemene Uitkering evenals dat bij een aantal gemeenten sprake was van financiële erfenissen vanuit het verleden. Uiteindelijk is de gemeente Amersfoort als enige voor 2015 onder het preventief toezicht gesteld op financiële gronden.

Bij het financieel toezicht op de gemeenschappelijke regelingen is vooral aandacht besteed aan die regelingen die in 2015 te maken krijgen met de uitvoering van het sociale domein. De onder het toezicht vallende waterschappen zijn samen met Noord-Holland en Gelderland beoordeeld. Landelijk is een richtlijnenkader opgesteld waardoor er meer uniformiteit is ontstaan in de beoordeling van jaarrekening en begroting van de waterschappen

Europese zaken

In 2014 hebben wij € 18,7 mln. uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) binnengehaald voor de periode 2015 t/m 2020 in het kader van het Operationeel Programma Kansen voor West II voor projecten op het gebied van innovatie en duurzame energie. Dit is verhoudingsgewijs (ten opzichte van het EFRO-budget dat in de huidige periode voor de Randstad beschikbaar is) 3,3% meer dan in de vorige periode (2007-2013).

In het kader van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) hebben wij € 40 mln. vanuit het Europees Landbouw Fonds (ELF) binnengehaald voor onder andere agrarisch natuurbeheer en het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Buiten deze twee programma's (EFRO en POP) hebben wij twaalf concrete Europese financieringskansen geïdentificeerd voor de prioriteiten uit de Strategische Agenda van de provincie. Het gaat om Europese financieringskansen bij de programma's Horizon 2020, Life, Interreg, ELENA en Climate KIC.

Door deelname aan Knowledge and Innovation Community for Climate change, mitigation and adaptation (Climate KIC) hebben wij de regionale kennisvalorisatie ondersteund.

Wij hebben de provincie Utrecht actief gepromoot in het Comité van de Regio's. Onze portefeuillehouder Europa heeft in de Commissie COTER (Territorial Cohesion) de functie van coördinator van de fractie ALDE (Alliance of Liberals and Democrats for Europe) vervuld. Uit hoofde van deze functie was hij aanspreekpunt voor de commissie REGI (Regionaal beleid) van het nieuw gekozen Europees Parlement. Hierdoor hebben we bestuurlijk en ambtelijk kunnen investeren in het opbouwen en verdiepen van het Europese netwerk binnen het nieuwe Europees Parlement en de nieuwe Commissie om snel te kunnen schakelen in de komende jaren.

Samen met de overige Randstadprovincies en met het netwerk Air-Quality Initiative of Regions (AIR) hebben wij een succesvolle lobby gevoerd voor meer bronbeleid van de Europese Commissie op het gebied van geluidhinderbestrijding en verbetering luchtkwaliteit. Dankzij de aanpak van de bron van de vervuiling (bijv. de uitstoot van fijn stof door auto's) en dankzij mitigatiemaatregelen bespaart Utrecht op dure regionale adaptatiemaatregelen.

We hebben netwerken waar we lid van zijn benut voor het halen en brengen van kennis en ervaring, bijvoorbeeld in het ENCORE-netwerk (Environmental Conference of the Regions of Europe) op het gebied van effectieve implementatie van Europese milieureggeving en verbetering van bestuur op het gebied van milieu en duurzaamheid.

Het netwerk ERRIN (European Regions Research and Innovation Network) hebben wij in 2014 gebruikt als vergelijkings- en afstemmingsplatform voor de consultatie van de Europese Commissie over de EU2020 strategie. Dankzij ons ERRIN-lidmaatschap hebben ook verschillende partijen uit de regio, zoals de universiteit en gemeenten Utrecht en Amersfoort, gebruik gemaakt van dit netwerk.

Wij hebben kennis over Europese kansen binnen de provinciale organisatie en binnen de regio vergroot door bijeenkomsten over Europa en specifiek over de Europese financieringskansen te organiseren. Zo hebben wij samen met de stad en de universiteit een goed bezocht debat georganiseerd met de Utrechtse kandidaat-leden voor het Europees Parlement.

Door het organiseren van bijeenkomsten over staatssteun en door het invoeren van de "Europa" paragraaf in het format van GS-voorstellen hebben wij het Europabewustzijn van de provinciale organisatie vergroot en haar meer Europaproof gemaakt.

Eind 2014 hebben wij een Eindbalans Europastrategie 2012-2015 vastgesteld en aan uw Staten aangeboden.

Concerncontrol

In het afgelopen jaar is met de nieuwe business controllers, die zijn aangesteld om de concernmanagers te ondersteunen met hun control verantwoordelijkheid, geïnvesteerd in implementatie van de 'rol' van business controller in de afdeling en het opzetten van een functioneel controllersnetwerk onder verantwoordelijkheid van Concerncontrol. Er is een professionaliseringstraject gestart met de business controllers, dat doorloopt in 2015 en bestaat uit het optimaliseren van de vaktechnische vaardigheden en rolbewust handelen. Om aan aangescherpte eisen van de accountant te voldoen, zijn business controllers verantwoordelijk gesteld voor de verbijzonderde interne controle(s) binnen de afdelingen. Door de functionele aansturingrelatie met Concerncontrol hebben zij een onafhankelijke positie in de organisatie. De werkzaamheden van de business controllers worden door Concerncontrol gereviewed zodat de accountant de bevindingen kan betrekken in haar onderzoek en hierdoor (controle)werkzaamheden niet over hoeft te doen (zogenaamde single audit).

Het afgelopen jaar is het proceseigenaarschap versterkt en verder geëxpliciteerd waardoor duidelijk is welke manager verantwoordelijk is voor welk werkproces en bijbehorende producten en diensten. Hierdoor wordt de kwaliteit van de afstemming tussen werkprocessen (zogenaamde koppelpunten) in de keten(s) van processen en de beleidscontrol (op basis van het principe Plan, Do, Check, Act <PDCA>) versterkt.

Naast het uitvoeren van de audit in het kader van 217a PW (zie hiervoor de paragraaf bedrijfsvoering) is er het afgelopen jaar, op het domein van Control, een aantal onderzoeken uitgevoerd. Onze adviezen en bevindingen zijn met het betrokken management besproken en zal leiden tot maatregelen waardoor de organisatie nog beter 'in control' komt.

Utrecht 2040

In 2014 heeft een evaluatie van het netwerk Utrecht 2040 plaatsgevonden. Een aantal zaken, zoals het verzorgen van netwerkbijeenkomsten, het stimuleren van sleutelprojecten en communicatie is naar tevredenheid uitgevoerd. Omdat er nog onvoldoende financiële steun was gevonden voor continuering, hebben wij besloten het netwerk tot juni 2015 gedeeltelijk te ondersteunen. Dan moet zichtbaar zijn op welke wijze het netwerk zich eigenstandig staande kan houden.

Op 15 december 2014 heeft het Netwerk Utrecht 2040 de 3^e Staat van Utrecht succesvol gepresenteerd. In het proces is een groot aantal maatschappelijke partners betrokken, die niet alleen cijfers hebben geleverd, maar ook hebben meegedacht over te behandelen thema's en indicatoren. De provincie heeft hierin, zowel procesmatig als financieel, een grote rol gespeeld. Het Netwerk Utrecht2040 is verantwoordelijk voor het organiseren van gesprekken over de Staat van Utrecht met maatschappelijke partners in 2015.

Het thema van de Duurzaamheidsprijs 2014 was 'succesvolle energiereductie in de bestaande woningbouw'. De prijs is op 15 december 2014 uitgereikt aan het One-Stop-Shop Atelier van de Hogeschool Utrecht.

Indicatoren voor provinciale prestaties

Naam	Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk
Archieftoezicht lokale overheden	Aantal uitgevoerde reality checks (m.i.v. 2013)	5	0*
Archieftoezicht lokale overheden	Aantal gemeenten/watergeschapen/gr beoordeeld op taakverwaarlozing (vanaf trede 3 interventieladder)	5	0**
Dekkend net Regionale Historische Centra	Een dekkend net van RHC's/archiefdiensten waarbinnen alle gemeenten/waterschappen hun archiefzorg hebben georganiseerd	100%	100%
Afhandeling bezwaar schriften	Percentage tijdige afgehandelde bezwaar schriften (betreft de reguliere bezwaarschriften)	90%	71%
Financieel toezicht lokale overheden	Aantal gemeenten onder preventief toezicht: - financieel - arhi - termijn	4 0 0	0 0 0
Financieel toezicht lokale overheden	Aantal gemeenschappelijke regelingen onder preventief toezicht - financieel - termijn	0 2	2 0

*er zijn in 2014 eerste beoordelingen uitgevoerd. Gezien het stadium van de IBT-implementatie is geen incidentele steekproef (reality check) uitgevoerd.

**van de uitgevoerde beoordelingen Archieftoezicht in 2014 is geen enkele gemeente beoordeeld als niet-adequaat (rood) en daarmee zijnde in het stadium taakverwaarlozing.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2013	Primitieve begroting 2014	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Materiele lasten	11.619	19.281	20.942	12.596	8.346
Personele lasten	9.592	7.837	11.544	11.447	98
Centrale overhead	5.615	4.231	0	0	0
Totaal lasten	26.826	31.349	32.486	24.042	8.444
Baten	5.706	5.156	6.182	6.592	-410
Saldo van dit programma	21.120	26.193	26.304	17.451	8.853
Storting in reserves	7.154	4.832	7.116	7.006	110
Onttrekking aan reserves	8.718	11.234	16.229	9.061	7.168
Beslag op de algemene middelen	19.556	19.791	17.191	15.395	1.796

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Lasten				
Friciekosten personeel en veranderopgave De kosten vanuit de Veranderopgave en frictiekosten personeel zijn in 2014 lager uitgevallen. Door het maken van maatwerkconstructies vallen de WW kosten lager uit, daarnaast is er voor de uitvoering zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het beschikbare personeelsbudget. Ook is er door het programmabureau minder kosten gemaakt. Zie ook de reserve Friciekosten.	3.450	2.617	833	
Huisvesting Voor de afronding van de verbouwing op de verdiepingen 7, 8 en 9 en de laatste uitgaven om het gebouw naar het gewenste onderhoudsniveau te brengen zijn er nog een aantal betalingen verricht. Deze uitgaven maken onderdeel uit van de gepresenteerde eindafrekening PS (2013BEM60) maar waren niet in de begroting 2014 opgenomen.	0	496	-496	
ICT investeringen Vanaf 2014 lopen de investeringen via de reserve en het beschikbare budget wordt in de reserve gestort. Jaarlijks worden de ICT kapitaalslasten, eventuele nieuwe investeringen en de daarbij horende implementatiekosten onttrokken uit de reserve. De in 2014 geplande investering voor de vervanging van mobiele telefoons is in december gestart. Uit het oogpunt van samenwerking met de gemeente Utrecht is tevens gestart met het bepalen van de strategie voor de vervanging van de servers, zodat we in 2015 de servercapaciteit kunnen vervangen. Voor beide investeringen volgen de uitgaven in 2015 i.p.v. 2014. Zie ook de reserve ICT.	2.361	730	1.631	

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Presto Doordat de gekozen procedure van aanbesteding langer duurt dan verwacht, is het voor 2014 bestemde budget, waaronder aanbestedingskosten en implementatie, niet uitgegeven. Voorgesteld wordt om het resterende budget via de projectreserve over te hevelen naar 2015, zie ook de reserve projecten.	1.244	268	976	
Programmabureau Hart van de Heuvelrug In de begroting 2014 is opgenomen dat vanuit het Programmabureau Hart van de Heuvelrug een bijdrage van maximaal € 4,6 mln. verstrekt wordt voor de bouw van het ecoduct Boele Staal. De financiële verrekening vindt echter pas plaats in 2015. Zie ook de reserve projecten.	4.819	259	4.560	
Strategie en Bestuurlijke zaken De lagere uitgaven worden voornamelijk veroorzaakt doordat er in 2014 geen grote evenementen hebben plaatsgevonden die uit het GS budget gefinancierd dienden te worden. Daarnaast zijn er op grond van de wet BIBOB minder screeningsverzoeken op vergunningsaanvragen en aanbestedingen aangevraagd dan verwacht, dit komt onder andere door een aantal wetswijzigingen in de Wabo. Ook zijn een aantal zaken vertraagd en doorgeschoven naar 2015.	766	417	349	
Wachtgelden en pensioenen In 2014 kon volstaan worden met de reguliere jaarlijkse storting in de voorziening pensioenen GS, aanvullende middelen waren in 2014 niet nodig. Daarnaast laten de wachtgeldbetalingen een dalende lijn zien.	600	344	256	
Communicatie huis aan huis bladen De kosten voor de huis aan huis bladen zijn in 2014 lager uitgevallen. Dit wordt verklaard doordat de frequentie van de provinciale Huis-aan-Huis pagina eerder omlaag is gebracht naar een vier wekelijkse publicatie.	354	211	143	
Overige kleine verschillen	18.892	18.700	192	
Totaal lasten	32.486	24.042	8.444	
Baten				
Huisvesting Voor gemaakte aanpassingen in de parkeerkelder is een bijdrage ontvangen van derden. Deze ontvangst maakt onderdeel uit van de gepresenteerde eindafrekening PS (2013BEM60) maar was niet in de begroting 2014 opgenomen.	0	334	-334	
Overige kleine verschillen	6.182	6.258	-76	
Totaal Baten	6.182	6.592	-410	
Centrale overhead	0	0	0	
TOTAAL	26.304	17.451	8.853	

Naam reserve	Begroting 2014		Rekening 2014	
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Res. frictiekosten Veranderopgave	750	3.450	750	2.617
Reserve Huisvesting	4.432	4.611	4.322	4.724
Reserve ICT	1.184	2.363	1.184	730
Reserve N.T.V.A.	0	40	0	40
Reserve Projecten	750	5.765	750	951
Totaal	7.116	16.229	7.006	9.061

Voor inzicht in de standen van de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Toelichting

Stortingen

Niet van toepassing.

Onttrekkingen

Reserve frictiekosten Veranderopgave

Zie ook de verschillenanalyse bij de lasten. Vanuit de exploitatie wordt een deel van deze kosten gedekt. Het dan resterende deel van de kosten wordt uit deze reserve gedekt.

Reserve ICT

De lagere onttrekking wordt veroorzaakt doordat voor een tweetal investeringen de uitgaven in 2015 volgen in plaats van 2014. Zie ook de verschillenanalyse bij de lasten.

Reserve projecten

Betreft de onttrekking voor:	Geraamd	Werkelijk
Programmabureau Hart van de Heuvelrug	€ 4.819.000	€ 224.000
Presto	€ 449.000	€ 268.000
Utrecht 2040	€ 449.000	€ 418.000
Strategische communicatie en Huisstijl	€ 48.000	€ 41.000
Totaal	€ 5.765.000	€ 951.000

Programmabureau Hart van de Heuvelrug

De lagere onttrekking wordt veroorzaakt doordat de financiële verrekening pas in 2015 plaatsvindt. Zie ook de verschillenanalyse bij de lasten.

Presto

Zie ook de verschillenanalyse bij de lasten. De lagere onttrekking wordt veroorzaakt doordat het voor 2014 bestemde budget, waaronder aanbestedingskosten en implementatie, niet is uitgegeven.

4. Projecten

Inleiding projecten

Op verzoek van provinciale staten wordt in dit deel van de jaarrekening aandacht besteed aan belangrijke en risicovolle projecten binnen de provincie. In overleg met de subcommissie van de Jaarrekening wordt op dit moment alleen het project Hart van de Heuvelrug opgenomen. Daarbij wordt alle informatie over het project op een plaats gepresenteerd om zo een volledig mogelijk beeld te geven over het project. Op andere plaatsen in de jaarrekening wordt dan ook verwezen naar dit hoofdstuk.

Project	Portefeuillehouder:
Hart van de Heuvelrug	Dhr. drs. R.W. Krol

Inleiding / historisch perspectief

Het programma Hart van de Heuvelrug is een grootschalig gebiedsontwikkelingsprogramma voor het gebied in de driehoek Soest-Zeist-Amersfoort. Doel van het programma is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, waarbij het realiseren van twee ecologische corridors voorop staat. Daarnaast richt het programma zich op ruimtelijke kwaliteitswinst voor wonen, werken, zorg en recreatie. Twee belangrijke uitgangspunten voor de uitvoering van het programma zijn:

- financiële verevening tussen de rode projecten (ontwikkelen woon- en werklocaties) en groene projecten (ontwikkeling natuur en recreatie);
- de rood/groenbalans (de oppervlakte van nieuwe rode bestemmingen moet ten minste in evenwicht zijn met de oppervlakte van nieuwe groene bestemmingen).

Het is een programma van 17 partijen. Die partijen hebben in 2004 de Raamovereenkomst ondertekend. Het programma kent momenteel circa 25 projecten, gegroepeerd in 4 clusters, Soest I en Zeist I, II, en III. Deze zijn in verschillende fasen van uitvoering. Binnen Hart van de Heuvelrug zorgt de projecttrekker voor de voorfinanciering.

De herinrichting Vliegbasis Soesterberg is een maakt geen onderdeel uit van het programma Hart van de Heuvelrug, maar is daar wel nauw mee verbonden. In dit project werken we samen met de gemeenten Soest en Zeist.

Wat is er gerealiseerd bij de provinciale projecten in 2014?

De provincie is trekker van de volgende projecten:

Binnen cluster Soest I:

- Herinrichting Oostelijke corridor: De bouw van het ecoduct Boele Staal is gestart in het najaar van 2014.
- Bedrijventerrein Richelleweg (gezamenlijk met gemeente Soest): Het eerst bedrijfspan is gerealiseerd en het tweede pand is in aanbouw. Er is een overeenkomst om een bedrijfsverzamelgebouw te realiseren bij voldoende belangstelling. Verder vinden er gesprekken plaats met potentiële klanten, waarvan één grote klant op het punt staat een overeenkomst te tekenen. Met bovenstaande is een oppervlak van circa 2 hectare gemoeid, in totaal is circa 10 hectare uitgeefbaar.

Binnen cluster Zeist I, II en III:

- Herinrichting Westelijke corridor/Ericaterrein: dit jaar zijn er 3 percelen verworven. Hiermee is ca. 96 % van de oppervlakte verworven. Op 12 mei 2014 is bij Koninklijk Besluit (KB) een onteigeningstitel verleend voor 10 percelen (waarvan 1 reeds verworven perceel).

Niet in cluster opgenomen:

- Dorrestein: aangekocht door de provincie in verband met het realiseren van een ontsluitingsweg voor de woonwijk Vliegbasis, die tevens nodig is voor de tijdelijke ontsluiting in verband met de verdiepte aanleg van de N237. Dit jaar is gestart met de voorbereidingen voor de realisatie van deze weg. Mogelijkheden voor de verdere invulling worden onderzocht, over de uitvoering moeten nog nadere afspraken worden gemaakt.

De projecten Kodakterrein, Ecoduct Beukbergen, Jessurunkamp en Harlanterrein zijn al voor 2014 afgerond. De projecten Kodakterrein en Jessurunkamp zijn verrekend met het Beheerfonds, het Ecoduct Beukbergen is door de provincie bekostigd.

Vliegbasis Soesterberg:

Eind 2014 is het Park Vliegbasis Soesterberg, gelijktijdig met de opening van het Nationaal Militair Museum, opengesteld. In het openingsweekend van 13 en 14 december 2015 waren er allerlei activiteiten, en werd het park met circa 10.000 bezoekers druk bezocht.

Voor de woonwijk Vliegbasis is een ontwerp-stedenbouwkundig plan (schetsontwerp) gereed. Dit is in juni gepresenteerd aan de leden van gemeenteraden en Provinciale Staten en vervolgens tijdens de 'week van het wonen' op de Vliegbasis in september. In deze week hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden, waarbij belangstellenden (marktpartijen, creatieve denkers, omwonenden) aanwezig waren en hun ideeën met betrekking tot de toekomstige woonwijk kenbaar hebben gemaakt.

Financieel

Verschillenanalyse		Bedragen x €1.000		
	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo	
Lasten				
Oostelijke Corridor	3.007	2.658	349	
Richelleweg	2.250	1.089	1.161	
Harlanterrein	0	3	-3	
Erica terreinen	522	88	434	
Dorrestein	5.363	40	5.323	
Totaal Hart van de Heuvelrug	11.142	3.878	7.264	
Vliegbasis	1.642	2.201	-559	
Totale lasten	12.784	6.079	6.705	

Bovenstaande bedragen zijn op basis van de Mastergrondexploitatie 2014.

Toelichting op bovenstaande afwijkingen

Oostelijke Corridor

Bovenstaand verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de fasering van de realisatie van het Ecoduct Boele Staal en van de kosten voor aankoop en sloop.

Richelleweg

Het bouwrijp maken wordt gefaseerd uitgevoerd en is afhankelijk van het tempo van gronduitgifte. Daarnaast was de raming (van € 2,25 mln.) voornamelijk gebaseerd op de te realiseren opbrengsten. In 2014 is er minder grond uitgegeven dan van te voren is ingeschat waardoor deze opbrengsten niet zijn gerealiseerd.

Harlanterrein

In afwachting van de eigendomsoverdracht van het terrein zijn voor beheer en onderhoud enige kosten gemaakt.

Erica terreinen

Een aantal percelen kon in 2014 niet verworven worden. Hiervoor wordt in 2015 een gerechtelijke onteigeningsprocedure opgestart.

Dorrestein

De besluitvorming over de verdere ontwikkeling van Dorrestein is onderdeel van de nieuw te maken samenwerkingsafspraken. Besluitvorming hiervan heeft niet in 2014 plaatsgevonden, de planning is nu dat medio 2015 de besluitvorming in PS plaatsvindt. Onderdeel daarvan is het dekken van de voorfinanciering van de verwerving (€ 5,1 mln.) en de plankosten (€ 0,2 mln.).

Vliegbasis

Om veilig te kunnen openstellen in december 2014 moesten er aanvullende, ongeplande werkzaamheden worden uitgevoerd.

Op grond van de huidige samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten Soest en Zeist is de voorfinanciering voor de werkzaamheden ten behoeve van de herinrichting tot Park gelimiteerd tot € 18 miljoen. Deze € 18 miljoen is thans bereikt en overschreden. Voor de volgende fase van het project herinrichting Vliegbasis Soesterberg zijn nog geen nadere afspraken gemaakt. Naar verwachting zullen deze in het eerste kwartaal van 2015 plaatsvinden. Er worden echte al wel kosten gemaakt voor de volgende fase. De boekwaarde van de Vliegbasis Soesterberg bedraagt € 20,2 miljoen.

Huidige boekwaarde:

De totale boekwaarde van de provinciale Hart van de Heuvelrugprojecten bedraagt per 31-12-2014 € 25,9 miljoen. Daarnaast zijn de projecten Jessurunkamp en Kodakterrein met het Beheerfonds verrekend. De boekwaarde van het Beheerfonds bedraagt € 11,7 miljoen.

Wat is de stand van zaken bij het project Hart van de Heuvelrug, inclusief onze partners

Begin 2014 hebben Provinciale Staten het 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug' vastgesteld als richtinggevend voor de uitwerking van de nieuwe samenwerkingsafspraken. Met onze partners de gemeente Soest en Zeist hebben we in de loop van het jaar voortvarend en constructief overleg gevoerd over de

inhoud van de twee af te sluiten samenwerkingsovereenkomsten, te weten die voor het Programma Hart van de Heuvelrug en voor het project Vliegbasis Soesterberg.

Gezien de veranderingen op het gebied van de zorg en het wegvallen van draagvlak voor woningbouw in Den Dolder bij de gemeente Zeist dienen de afspraken voor wat betreft de zogenaamde 'zorgpilot' te worden bijgesteld. De Stuurgroep Hart van de Heuvelrug heeft hierover dit jaar overleg gevoerd met de betrokken partners, dat echter nog niet heeft geleid tot concreet resultaat.

De samenwerkingsovereenkomst voor de eerste fase van de herinrichting van Vliegbasis Soesterberg is met de openstelling en het bereiken van een investeringsvolume van € 18 miljoen afgerond. In het afsprakenkader is opgenomen dat vanuit het project Vliegbasis Soesterberg € 10 miljoen zal worden bijgedragen ter dekking van het programmamateriaal hart van de heuvelrug. Gezien de samenhang met het programma Hart van de Heuvelrug zal besluitvorming over de nieuwe samenwerking gelijktijdig plaatsvinden.

Financieel

Het nominale saldo van de mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug per 1 januari 2015 is €12,2 mln. negatief. Ter vergelijking: het nominale saldo van de mastergrondexploitatie per 1 januari 2014 bedroeg € 11,8 mln. negatief. Het verschil wordt veroorzaakt door de rentekosten in 2014 over de projecten van de gemeenten en de aanpassing in de faseringen onder andere om aan te sluiten op de actuele marktsituatie.

Het samengevatte totaalresultaat (inclusief partners) per 1 januari 2015 van de herziene mastergrondexploitatie ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

Totaal Hvdh	Totaal nominaal	t/m 2014	2015	2016	2017	2018	2019 t/m 2025
Kosten	137.817	51.797	32.460	8.402	4.797	7.395	32.967
Opbrengsten	125.572	6.927	11.062	13.315	14.787	15.873	63.608
Saldo	-12.245	-44.870	-21.398	4.913	9.990	8.478	30.641

Bovenstaande tabel betreffen de totale kosten en opbrengsten van alle projecten binnen het programma Hart van de Heuvelrug van de gemeente Soest, gemeente Zeist en de provincie Utrecht.

Wat zijn de risico's? Wat is beïnvloedbaar?

Bandbreedte geconsolideerd exploitatieresultaat bij meeweging geïnventariseerde risico's.

Voor acht projecten is een risico analyse uitgevoerd: Oostelijke Corridor, Westelijke Corridor, Huis ter Heide West, Richelleweg, Apollo Noord Kontakt der Continenten, Apollo Noord Oude Tempel, Apollo Noord Sauna en Dorrestein.

Het huidige geconsolideerde grondexploitatie-resultaat op contante waarde per 1 januari 2015 wordt voor de acht projecten becijferd op € 3,8 mln. en is als volgt opgebouwd:

Project	Trekker	Risicoprofiel/buffer
Oostelijke Corridor	Prov. Utrecht	0,37 mln.
Westelijke Corridor	Prov. Utrecht	0,27 mln.
Richelleweg	Prov. Utrecht	0,7 mln.
Dorrestein	Prov. Utrecht	1,15 mln.
Totaal prov. Utrecht		2,49 mln.
Huis ter Heide West	Gem. Zeist	0,13 mln.
Apollo Noord	Gem. Soest	1,19 mln.
Totaal Zeist en Soest		1,32 mln.
TOTAAL		3,81 mln.

Het grootste verschil met het risicoprofiel van 2014 (€ 2,06 mln.) is de toevoeging van het project Dorrestein. Daarnaast zijn met name de risico's van de projecten Richelleweg en Apollo Noord/Oude Tempel gestegen. Bij de Richelleweg is het risico gebaseerd op de uitgifte van veel kleine kavels, waardoor extra ontsluitingswegen aangelegd moeten worden. Bij Apollo Noord/Oude Tempel ligt het risico nog steeds op de herstellende woningmarkt en het eventueel intensiever begeleiden van het plan, waardoor meer plankosten gemaakt worden.

De risico analyse is net als vorig jaar gebaseerd op een zogenaamde Monte Carlo analyse; hierbij worden 5.000 scenario's doorgerekend, waardoor een statistisch berekende bandbreedte ontstaat die voor de totale mastergrex met een bepaalde waarschijnlijkheid €3,81 mln. afwijkt van het berekende saldo op netto contante waarde.

Daarnaast treedt per 1 januari 2016 het wetsvoorstel Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking. Het uitgangspunt van deze wet is dat overheden, voor zover zij ondernemingsactiviteiten uitvoeren, net als bedrijven belastingplichtig zijn om zo oneerlijke concurrentie tegen te kunnen gaan. Dit wetsvoorstel kan consequenties hebben voor het programma Hart van de Heuvelrug en de Vliegbasis. Op dit moment zijn deze nog niet in beeld te brengen, maar wordt het wetsvoorstel wel als (nog niet te kwantificeren) risico benoemd. De exacte consequenties zullen in 2015 in beeld gebracht worden.

Project	Portefeuillehouder:
Presto	Dhr. J.W.R. van Lunteren

Inleiding / historisch perspectief

Om de bedrijfsvoeringsprocessen te standaardiseren en de stuurinformatie voor bestuur en management te verbeteren is de provincie voornemens een Enterprise Resource Planning pakket (ERP) te implementeren. Daartoe is de provincie project PRESTO gestart. PRESTO staat voor Proces, Efficiency, Sturing en Organisatie.

Project PRESTO streeft naar invoering van een geïntegreerde oplossing, die de bedrijfsvoering van de provincie ondersteunt. De gekozen aanpak voor dit project en de bijbehorende aanbesteding is risicomijdend. De invoering van het pakket verloopt stapsgewijs. De eerste stap betreft de financiële- en projectadministratie.

Wat is er gerealiseerd bij project Presto in 2014?

Project Presto bestaat uit drie onderdelen

1. Deelproject Sturingscycli: Dit gedeelte omvat het in lijn brengen van de afspraken in de P&C cyclus met die in de managementcontracten en de medewerkersbeoordelingen
2. Deelproject Dashboards: Binnen dit deelproject worden dashboards gerealiseerd, waarmee de voortgang op bovengenoemde afspraken bewaakt kan worden
3. Deelproject ERP: In dit traject valt het aanschaffen en inrichten van een ERP systeem om onderliggende processen te standaardiseren binnen één geïntegreerde administratie voor onder meer projecten, financiën en Human Resources (HR)

Ad 1. Het deelproject Sturingscycli is eind 2013 succesvol afgerond en in de organisatie gezet.

Ad 2. De management dashboards zijn gedurende 2014 ontwikkeld. De organisatie gebruikt deze om de wensen voor haar stuurinformatie te formuleren in voorbereiding op één geïntegreerd administratief systeem.

Ad 3. Het ERP traject bestond in 2014 uit twee onderdelen, te weten het creëren van een gestandaardiseerde procesblauwdruk (een inrichtingsvoorstel voor het nieuwe pakket) en de verwerving van het ERP pakket zelf.

Bij de verwerving van het pakket worden de lessen van de 'Tijdelijke commissie ICT' ("Commissie Elias") meegenomen. Dit houdt onder meer in dat de provincie aan het stuur wil blijven en niet afhankelijk wil zijn van één leverancier. De eerste publicatie van de aanbesteding leverde geen inschrijving op, die voldeed aan de door de provincie gestelde criteria en eisen op basis van bovenstaande lessen. Er werd daarom een aanvullende marktconsultatie uitgevoerd om de uitgangsprincipes nog eens goed onder de aandacht te brengen van de leveranciers en de reacties uit de markt op te halen. Hierna is een aanbestedingsprocedure met vooraf aangekondigde onderhandelingen gestart.

Eind 2014 is de selectiefase van deze hernieuwde aanbesteding succesvol afgerond. In deze fase zijn een aantal partijen geselecteerd, die in onderhandeling zijn getreden met de provincie.

Financieel

Verschillenanalyse		Bedragen x € 1.000	
Lasten	Begroting na wijziging 2014	Rekening 2014	Saldo
Project Presto Doordat de gekozen procedure van aanbesteding langer duurt dan verwacht, is het voor 2014 bestemde budget, waaronder aanbestedingskosten en implementatie, niet uitgegeven. Bij de behandeling van de jaarrekening 2014 wordt voorgesteld om het resterende budget via de projectreserve over te hevelen naar 2015	1.244	268	976

Wat is de stand van zaken bij het project Presto

Nadat de definitieve inschrijvingen zijn ontvangen, volgt de beoordeling, de proof of concept en de voorlopige gunning. Definitieve gunning vindt naar verwachting plaats in het tweede kwartaal 2015. Daarna begint de technische installatie en de functionele inrichting. Deze wordt gedaan volgens een procesblauwdruk, die parallel wordt afgerond.

Als gevolg van de uitkomst van de eerste aanbesteding en de benodigde, hernieuwde marktconsultatie zal de invoering van het systeem opschuiven in de tijd. De financiële, projecten en HR modules zullen gedurende 2015-2016 geïmplementeerd worden.

Financieel

Bedragen x € 1.000				
	Totaal budget	Tot en met 2013 werkelijk	2014 werkelijk	Restant totaalbudget
Lasten project	2.240	246	268	1.726

Wat zijn de risico's? Wat is beïnvloedbaar?

Risicobeheersing krijgt bijzondere aandacht binnen project PRESTO. Binnen het project vindt risicobeheersing plaats op drie plekken. De risico's worden bijgehouden in het interne beheersingssysteem NARIS, bureau Gateway vanuit Binnenlandse Zaken doet een externe risicoreview en er is een projectcommissariaat dat gevraagd en ongevraagd advies geeft over risico's in het project.

De geïdentificeerde risico's voor project PRESTO kunnen worden opgedeeld in twee categorieën. Technische risico's en procesmatige risico's.

Technische risico's zijn onder meer de doorlooptijd van zowel de technische installatie als de proof of concept (de fase waarin we de inschrijvingen verifiëren). Een langere doorlooptijd brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast betekent dit dat de beoogde doelen later worden gerealiseerd. De verantwoordelijkheid voor een tijdige technische installatie ligt bij de leverancier. Om het risico op een langere doorlooptijd bij deze onderdelen te minimaliseren, zorgt de provincie voor optimale beschikbaarheid van haar medewerkers. Ook behoudt de provincie zich het recht voor om het installatieplan van de leverancier af te keuren dan wel aan te passen.

Procesmatige risico's liggen in de doorlooptijd van de aanbesteding en het op tijd tot stand brengen van benodigde aanpassingen in de werkprocessen. Ook hier kan een langere doorlooptijd voor extra kosten zorgen en de beoogde effecten later doen ingaan. Een specialistisch extern bureau begeleidt daarom de provincie bij de aanbesteding. Daarnaast ondersteunen aanbestedingsjuristen de afdeling inkoop bij de aanbesteding. Om de werkprocessen tijdig aangepast te krijgen, worden experts uit de betrokken afdelingen vrijgemaakt om deel uit te maken van het projectteam. Het project betreft daarnaast de betreffende afdelingen binnen de organisatie al in een vroeg stadium.

5. Paragrafen

5.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is de capaciteit waarin de provincie Utrecht in staat is om op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen en financiële risico's - oftewel tegenvallers – op te vangen. Van belang is de mate waarin de provincie risico's wil nemen en de hoogte van de reserve weerstandsvermogen.

Als provincie willen wij risico's niet uit de weg gaan. Het openbaar bestuur speelt zich meer en meer af in een open markt, waarin het aankomt op interactief besturen en actieve participatie. Exponenten hiervan zijn garantstellingen, voorfinancieringen en grondaankopen. Hierdoor kunnen grote projecten van maatschappelijk belang worden uitgevoerd of versneld. Het tijdig signaleren en beheersen van risico's is hierbij essentieel waardoor risicomangement een steeds belangrijker plaats inneemt binnen onze beleidsuitvoering.

Actualiteiten rondom het risicomangement worden beschreven in paragraaf 1.2. De risicoanalyse is opgenomen in paragraaf 1.3. Het uit de risico-inventarisatie voortvloeiende risicoprofiel is opgenomen in paragraaf 1.4, waarna in paragraaf 1.5 het vereiste weerstandsvermogen wordt afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

1.2 Risicomangementactualiteiten

A. Reserve weerstandsvermogen overtreft het benodigde weerstandsvermogen

Onder meer door het aflopen van onze effectenportefeuille, risico beperkende maatregelen bij het project Hart van de Heuvelrug (het afsprakenkader) en het niet langer aanwezig zijn van een aantal risico's binnen de jeugdzorg (als gevolg van de decentralisatie) is de omvang van het benodigde weerstandsvermogen aanzienlijk teruggelopen, van €35,2 mln. bij de jaarrekening 2013 tot €29,81 mln. in deze jaarrekening. De stand van de reserve weerstandsvermogen bedraagt (na verwerking van punt 1.2 sub B.): €33,61 mln. De komende twee jaar zullen wij, conform ons beleidskader weerstandsvermogen en risicomangement, de ontwikkeling van het benodigde weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit (waaronder de reserve weerstandsvermogen) nauwlettend monitoren. Indien na twee jaar de reserve weerstandsvermogen nog steeds het benodigde weerstandsvermogen in materieel opzicht overschrijdt, dan zullen wij in de Najaarsrapportage 2016 met een voorstel komen tot verlaging van de reserve (t.g.v. de Algemene Reserve).

1.3 Risicoanalyse

De tabel op de volgende pagina bevat de tien belangrijkste risico's van de provincie Utrecht. Samen zijn deze risico's goed voor bijna 65% van de berekende omvang van het vereiste weerstandsvermogen, voor geïdentificeerde risico's binnen het risicoprofiel.

De getoonde risico's zijn aflopend gesorteerd op hun 'invloed' op de omvang van het vereiste weerstandsvermogen. Voor het overzicht van alle geïdentificeerde risico's wordt verwezen naar onze website: [risico-analyse jaarrekening 2014](#)

N.B. de berekende invloed van een ongewijzigd risico (bijvoorbeeld t.o.v. de begroting 2015) op de omvang van het vereiste weerstandsvermogen is bij iedere analyse (in beperkte mate) verschillend. Dit is juist en hangt samen met de simulatietechniek van de toegepaste Monte Carlo-analyse.

No.	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
01	Verlaging kredietwaardigheid financiële instelling waarop wij debiteurenrisico lopen	Financieel Waardevermindering van onze effectenportefeuille (beleggingsverliezen)	3%	max. € 116.000.000	17.48%
02	Frictiekosten omtrent de volledige integratie van het BRU en overige risico's BRU	Financieel Transitiekosten	20%	max. € 10.000.000	9.98%
03	Hoger uitvallende kosten voor bodemsanering dan o.b.v. onderzoeken is vastgesteld	Financieel Hogere kosten	30%	max. € 6.305.000	9.55%
04	Hart van de Heuvelrug	Financieel Inkomsten (verkopen)	33%	max. € 3.800.000	6.34%
05	Aanspraak op de borgstelling voor de convenantsleningen van het Nationaal Groenfonds	Financieel Kosten (a.g.v. de aanspraak op de borgstelling)	10%	max. € 7.500.000	3.74%

06	Bestuurlijk besluit om buiten de kaders van de Wet Bodembescherming (Wbb) een bijdrage te doen	Financieel	30%	max. € 2.500.000	3.53%
07	Projecten gelieerd aan Hart van de Heuvelrug (Dorrestein)	Financieel Inkomsten (verkopen)	25%	max. € 2.600.000	3.30%
08	Garantstelling Staatsbosbeheer (voor gedeelde erfpachtinkomsten)	Financieel Kosten (garantstelling)	50%	max. € 1.229.000	3.10%
09	Onvoorzien nader bodemonderzoek en -sanering	Financieel	30%	max. € 1.750.000	2.65%
10	Zwakke financiële situatie recreatieschappen	Financieel Bijdragen aan tekort bij recreatieschappen (verbonden partijen)	10%	max. € 5.000.000	2.57%

Totaal geïdentificeerde risico's binnen het risicoprofiel : € 208 mln.

Buiten het risicoprofiel aangehouden reserveringen : € 15 mln.

Deze reserveringen worden niet meegenomen in de NARIS-berekening voor de omvang van het vereiste weerstandsvermogen, maar tellen hiervoor voor de volle 100% mee.

A. Bedrijfsvoeringsrisico's (€ 12,5 mln.)

Gedoeld wordt op onvoorzien risico's waarop geen invloed kan worden uitgeoefend.

We onderscheiden twee typen risico's: 1.) risico's zoals calamiteiten, aansprakelijkheidsclaims etc., waarvoor geen verzekering bestaat of de verzekeringsdekking ontoereikend blijkt en 2.) risico's zoals een verlaging van de uitkeringen uit het provinciefonds, gevolgen van loon- en prijsstijging, rente-ontwikkelingen en lagere opbrengst uit deelnemingen.

B. Risico's bij projecten met (voor)financiering uit het eigen vermogen (€ 2,5 mln.)

Er lopen meerdere grote projecten die worden (voor)gefinancierd uit het eigen vermogen. Voor alle projecten geldt dat ze duurder of goedkoper kunnen uitvallen, door hogere/lagere grondprijzen, wel of niet meebetalen door derden, hogere of lagere projectkosten en meer/minder vervuiling van water of bodem. Voor al deze projecten geldt dat er naar maatregelen wordt gezocht om de risico's te verkleinen maar hierover is nog geen zekerheid.

1.4 Risicoprofiel

Onderstaande tabel geeft de spreiding weer van de geïdentificeerde risico's. De tabel leest als volgt: de '2' in de cel linksboven geeft aan dat er 2 risico's zijn geïdentificeerd met een kans van voorkomen tot en met 10%, met een maximaal schadebedrag van € 5 mln. of meer. Idealiter bevinden risico's zich zoveel mogelijk links onder in de tabel (lage kans van voorkomen, laag maximaal schadebedrag).

Financieel	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > € 5.000.000	2	2			
€ 2.500.000 < x < € 5.000.000	5	1	1		
€ 1.000.000 < x < € 2.500.000	4	3	1		
€ 250.000 < x < € 1.000.000	15	9	3		
x < € 250.000	11	12	4		
Geen financiële gevolgen					
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

1.5 Conclusie

Weerstandsvermogen

Het totaalbedrag waarover de provincie risico loopt, bedraagt € 208 mln., exclusief de bedrijfsvoeringsrisico's (€ 12,5 mln.) en de risico's die wij lopen bij projecten die in de komende jaren worden gefinancierd uit het eigen vermogen (€ 2,5 mln.). Het is echter niet waarschijnlijk dat alle opgenomen risico's zich (tegelijkertijd) voordoen. Met behulp van het statistische systeem NARIS (Monte Carlo-analyse) is berekend dat met een zekerheid van 90 procent (landelijke norm) een weerstandsvermogen van € 14,81 mln. voldoende is om alle risico's op te vangen. Inclusief de bedrijfsvoeringsrisico's en de risico's die wij lopen bij projecten die gefinancierd worden uit het eigen vermogen bedraagt het vereiste weerstandsvermogen derhalve € 29,81¹ mln. (€ 14,81 + € 12,5 + € 2,5).

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit zijn de middelen die de provincie heeft om de risico's die zich voordoen op te vangen. Wij maken onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is het bedrag dat de provincie eenmalig beschikbaar heeft om te gebruiken voor het opvangen van risico's, zonder dat hiervoor beleid hoeft te worden gewijzigd. De structurele weerstandscapaciteit is het bedrag dat de provincie jaarlijks kan gebruiken voor het opvangen van risico's, zonder inhoudelijke beleidswijzigingen. Het doorvoeren van bezuinigingen behoort op zich ook tot de structurele weerstandscapaciteit, maar dat is meestal alleen mogelijk na een inhoudelijke beleidswijziging. In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven per ultimo 2014.

Categorie	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Saldireserve	€ 13,67 mln.	
Reserve Weerstandsvermogen	€ 34,51 mln.	
Verhogen opcenten MRB*		€ 54,8 mln.
Totaal incidenteel	€ 48,18 mln.	

* Jaarlijks kunnen wij de opcenten op de motorrijtuigenbelasting verhogen. Het maximaal toegestane aantal te heffen opcenten wordt jaarlijks vastgesteld door het Rijk. Het huidige maximum bedraagt ten hoogste 109,1 opcenten. De provincie heft met ingang van 1 april 2008 72,6 opcenten. De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt per 1 april 2013 dus 36,5 opcenten. Eén opcent correspondeert met een jaarlijkse opbrengst van ongeveer € 1,5 miljoen. Op dit moment bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit dus bijna € 55 miljoen structureel.

Stille reserves

Stille reserves betreffen de meerwaarde van activa die (te) laag of tegen nul zijn gewaardeerd, maar verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Gedacht kan worden aan kapitaalgoederen die op de balans staan, maar die in het economisch verkeer een hogere waarde vertegenwoordigen dan de balanswaarde. Hiertoe behoren ook aandelen die een lagere verkrijgingsprijs hebben dan de marktwaarde. Omdat het aanhouden van stille reserves gelieerd is aan een maatschappelijke doel of omdat voor deze goederen moeilijk een private partij kan worden gevonden, worden deze zaken niet tot de weerstandscapaciteit gerekend.

Het beleid omtrent de aanwending van de weerstandscapaciteit

Wanneer risico's geëffectueerd worden voor rekening van de provincie dan heeft dit gevolgen voor de financiële positie en moeten er maatregelen worden getroffen om de gewenste weerstandsvermogen weer te bereiken. Het volgende is van toepassing met betrekking tot risicobeheer:

1. Allereerst worden tijdig beheersingsmaatregelen genomen, zoals het op orde krijgen van processen, de inzet van gekwalificeerd personeel en het verzekeren tegen bepaalde risico's;
2. Indien (genomen) beheersmaatregelen niet werken, dan wordt gekeken of de schade uit de daarvoor bedoelde programmabudgetten kan worden betaald;
3. Als dat niet mogelijk of bestuurlijk ongewenst is, dan zal de reserve Weerstandsvermogen worden aangesproken. Uit de Algemene Reserves wordt voor de reserve Weerstandsvermogen € 34,51 mln. gereserveerd om risico's uit de paragraaf Weerstandsvermogen af te dekken.
4. Indien de € 34,51 mln. uit de reserve Weerstandsvermogen niet toereikend is, zal een beroep worden gedaan op de Algemene Reserve en de Bestemmingsreserves;
5. In het geval de Algemene Reserve en de Bestemmingsreserves tekort schieten, zullen wij een voorstel uitwerken om te bezuinigen. Zoals wij hebben aangegeven in het coalitieakkoord 2011-2015 gebruiken

¹ Bij een zekerheid van 95% zou het vereiste weerstandsvermogen € 33,1 mln. bedragen.
Bij een zekerheid van 85% zou het vereiste weerstandsvermogen € 28,1 mln. bedragen.
Bij een zekerheid van 80% zou het vereiste weerstandsvermogen € 26,9 mln. bedragen.

wij alleen de middelen die we hebben, zodat wij de opcenten op de Motorrijtuigenbelasting gelijk kunnen houden.

Conclusie: weerstandsvermogen is ruim voldoende

De relatie tussen de weerstandscapaciteit en de omvang van de risico's kan worden uitgedrukt via de 'ratio weerstandsvermogen'. Hiertoe wordt de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit gedeeld door de omvang van de risico's/het risicoprofiel. Als deze ratio 1 bedraagt, dan kunnen wij er vanuit gaan dat wij de risico's voldoende hebben afgedekt. De ratio weerstandsvermogen voor de provincie Utrecht bedraagt ultimo 2014 € 48,18 mln. / € 29,81 mln. = 1,61. Dat is ruim voldoende om de risico's die we lopen op te vangen. Verloop van de ratio weerstandvermogen (rekening) in de afgelopen 5 jaar:

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014
Ratio	4,03	2,26	2,10	1,39	1,61

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

5.2.1 Inleiding

Kapitaalgoederen zijn goederen in eigendom van de provincie die de provincie meerjarig ten dienste staan. Deze goederen vragen bij aanschaf (of vervaardiging) veelal substantiële investeringen en vergen daarna regelmatig onderhoud. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) noemt in dit kader gebouwen, wegen, water, groen en riolering. De belangrijkste kapitaalgoederen van de provincie Utrecht zijn:

- Provinciale wegen, kunstwerken en groen;
- Provinciale vaarwegen;
- Provinciale gebouwen;
- Grond (zie hiervoor het onderdeel paragrafen: Paragraaf grondbeleid).

Hierna wordt met betrekking tot deze kapitaalgoederen ingegaan op de volgende aspecten:

- a. Ambitie (en gehanteerde normen voor beheer en onderhoud);
- b. Beheerplan;
- c. Majeure ontwikkelingen;
- d. Achterstanden in onderhoud;
- e. Uit beheerplan voortvloeiende lasten meerjarenperspectief en verloop van voorziening.

5.2.2 Provinciale wegen, kunstwerken en groen

Tot het onderhoud van wegen, kunstwerken, verkeersregelinstallaties, wegverlichting en groen behoort ook het onderhoud van ecoducten, faunapassages, bermen en bomen.

Wegen

38 provinciale wegen	
<i>Specificatie</i>	<i>Lengte</i>
Hoofdrijbaan	300 km
Fietspaden	226 km
Parallelwegen	82 km

Wegen

a. Ambitie

In de provincie Utrecht liggen 38 provinciale wegen onder te verdelen in ca. 300 km hoofdrijbaan, 226 km fietspaden en 82 km parallelwegen. De afdeling Wegen verricht hieraan het beheer en onderhoud en de kosten worden gedragen door de provincie.

Algemeen uitgangspunt is dat de wegen duurzaam veilig zijn en dat de doorstroming wordt bevorderd. Naast bereikbaarheid draagt de provincie ook zorg voor een leefbare omgeving. Voor de vaststelling van normen voor onderhoud wordt de zogenoemde CROW-methode toegepast (CROW is de stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en Verkeerstechniek). Dit is de landelijke systematiek van rationeel wegbeheer. In 2012 is door u het beleid voor het onderhoud van verhardingen voor de periode 2013 – 2017 vastgesteld. U heeft toen, gelijk voorgaande perioden, de ambitie uitgesproken voor een gewenst onderhoudsniveau van 95% voldoende/matig, wat betekent dat de verharding voldoet aan de kwaliteitsnorm "voldoende" van de CROW-publicatie 147 wegbeheer.

b. Beheerplan

In januari 2015 zijn de cijfers van 2014 nog niet in het beheerprogramma verwerkt. Volgende informatie is gebaseerd op de cijfers van 2013.

In 2013 is ca. 35 km hoofdrijbaan en 6 km fietspad voorzien van een nieuwe deklaag. De kwaliteitsnorm ligt na uitvoering van de werkzaamheden eind 2013 op 94%. De verwachting is dat uit de cijfers van 2014 zal blijken dat de ambitie van 95% is gehaald.

d. Achterstanden in onderhoud

Er zijn in 2014 geen achterstanden in onderhoud ontstaan.

Kunstwerken

Kunstwerken	
<i>Specificatie</i>	<i>Aantal</i>
Bruggen – viaducten – tunnels – keermuren - duikers	ca. 200

a. Ambitie

De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van circa 200 civiele kunstwerken. Met civiele kunstwerken worden onder andere bruggen, viaducten, tunnels, keermuren die deel van de

brugconstructie uitmaken (damwanden, geluidsschermen, et cetera) en duikers bedoeld. Deze kunstwerken vervullen een specifieke functie in de infrastructuur en openbare ruimte en maken onderdeel uit van de provinciale wegenstructuur. De strategische onderhoudsfilosofie van de provincie is het kunstwerkenbestand in goede staat te houden (functioneel, veilig en schoon). Voor het bepalen van de technische kwaliteitsniveaus van de kunstwerken wordt NEN 2767, de norm voor het bepalen van de technische kwaliteit van gebouwen en installaties, gehanteerd. De conditiescores van onze kunstwerken liggen momenteel tussen 1 en 4. Wanneer de conditiescore 4, 5 of 6 is dan zijn onderhoudsmaatregelen vereist.

b. Beheerplan

In 2010 is het beleidsplan beheer en onderhoud kunstwerken vastgesteld waarin een meer planmatige aanpak wordt voorgestaan op basis van technische staat. Indien een kunstwerk het einde van zijn levensduur nadert zal dat zichtbaar worden in de periodieke (eens per 5 jaar) inspectierapportages. Bij een (theoretische) restlevensduur van 5 jaar of minder wordt een voorbereidingsplan opgesteld voor het te vervangen kunstwerk. Het definitieve besluit tot de vervanging is afhankelijk van de technische staat van het kunstwerk.

c. Majeure ontwikkelingen.

In 2014 is een nieuw onderhoudscontract opgesteld voor de beweegbare bruggen. Dit contract is opgesteld volgens de principes van risico gestuurd onderhoud.

d. Eventuele achterstanden in onderhoud.

Er zijn in 2014 geen achterstanden in onderhoud ontstaan.

Verkeerregelininstallaties (VRI's)

Verkeerregelininstallaties	
Specificatie	Aantal
VRI's op kruispunten	103
Toename van VRI's in 2015 door overname of aanleg	2

Verkeerregelininstallaties

a. Ambitie

Provincie Utrecht heeft eind 2014 bij 103 kruispunten op haar wegen een volledige verkeersregelininstallatie (VRI) in eigendom en beheer. Dit is een toename van 1 installatie in 2014

Nieuw in 2014 zijn 4 rotonde doseerinstallaties (RDI's) die binnen het programma Regionaal Verkeersmanagement en 1 RDI binnen het programma Beter Benutten (BB) zijn gerealiseerd. Het formele overdrachtsproces naar beheer loopt en wordt in 2015 afgerond.

Ook is een start gemaakt met

b. Beheerplan

Het beheer en onderhoud van de VRI's is door de afdeling Wegen uitbesteed aan de markt. Coördinatie hiervan vindt plaats via de VMC in Huis ter Heide. In 2014 is het beheer en onderhoud uitgevoerd volgens vastgestelde projecten en ligt op schema. Het onderliggende "Geregelde kwaliteit verkeerslichtenbeleid" richt zich op verkeersdoorstroming, veiligheid en doelgroepen (bussen, auto's, fietsers etc.). Belangrijk onderdeel binnen het beheer betreft de koppeling van de VRI's aan de verkeersmanagementcentrale (VMC) van het regionale netwerk en aan elkaar volgens de regionaal vastgestelde doorstromingsscenario's. Deze scenario's zijn mogelijk door samenwerking tussen de partners in de regio.

Het groot onderhoud aan de VRI's bestaat vooral uit vervanging na einde technische - en functionele levensduur, reconstructie van kruispunten en opname plus inregeling binnen het regionale netwerk. Deze werkzaamheden zijn volgens een aan projecten aangepaste planning in 2014 op 6 locaties uitgevoerd.

c. Majeure ontwikkelingen.

In 2014 is een start gemaakt met het project BRIK (Bijzondere Realisaties Intelligente Koppelingen). Er is een selectie gemaakt van de eerste serie van 10 VRI's waarin BRIK en nieuwe software wordt geïmplementeerd.

Wegverlichting

Wegverlichting	
Specificatie	Aantal
Lichtmasten	7.530
Armaturen	8.730
Bewegwijzeringsvlaggen met verlichting	1.400
Leds in berm of asfalt	261
Schakel- en verdeelkasten	120

a. Ambitie

De ambitie ten aanzien van wegverlichting ligt vast in het beleid Duurzaam en verantwoord verlichten 2007-2015. Dit beleid richt zich op zuinig energieverbruik in combinatie met sociale- en verkeersveiligheid. Provincie Utrecht past het beleid toe met in achtname van de vigerende wet en regelgeving. Technische vernieuwingen met bewezen effectiviteit worden, waar mogelijk, toegepast. Zo zijn in 2014 ca. 1000 lichtpunten dimbaar gemaakt.

Het aantal lichtpunten in eigendom langs de provinciale wegen is in 2014 licht gegroeid tot ca. 10.000. Deze groei is gerealiseerd door het aanleg van verlichting langs nieuwe wegen en het doorvoeren van correcties in ons beheerbestand.

b. Beheerplan

Het groot onderhoud aan de wegverlichting, vooral bestaand uit vervanging na einde technische levensduur en uit reconstructie van wegvakken, is overeenkomstig planning in 2014 op 15 locaties uitgevoerd.

c. Majeure ontwikkelingen

In 2014 is een GS stuk opgesteld met daarin het plan voor overnamen van 1.300 lichtpunten waar de provincie juridisch verantwoordelijk voor is, maar waarvan het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd door gemeenten. De verwachting is dat dit zorgt voor een toename van het aantal lichtmasten in beheer en onderhoud.

d. Achterstanden in onderhoud

De verwachting is dat de onderhoudsstaat van de over te nemen lichtpunten (overname van 1300 stuks van de gemeenten) niet goed is en dit een achterstand in onderhoud oplevert.

Onderhoud groen

Het groenbeheer bestaat uit het beheer en onderhoud aan de bermen, sloten, beschoeiing, hagen en bomen langs de provinciale wegen.

Groenbeheer	
Specificatie	Omvang – Lengte - Aantal
Gras	ca. 425 hectare
Sloten	185 km
Beschoeiing	16,5 km
Hagen	57 km
Bomen	ca. 40.000 bomen

Onderhoud groen

Het groenbeheer bestaat uit het beheer en onderhoud aan de bermen, sloten, beschoeiing, hagen en bomen langs de provinciale wegen.

a. Ambitie

Bermen

De provincie Utrecht past ecologisch wegbermbeheer toe langs een groot deel van haar wegen zoals geformuleerd onder de noemer "Aanleg en beheer, kwaliteit van de leefomgeving" in het Strategisch Mobiliteitsplan Provincie Utrecht 2004 – 2020 (SMPU+). Om ervoor te zorgen dat bij aanleg of reconstructie van wegen voldoende en tijdig rekening gehouden wordt met de aanwezige flora en fauna is een algemene gedragscode opgesteld, die in 2010 in het nieuwe groen bestek is geïmplementeerd door aanpassing van de standaard procedures. Bij het groenonderhoud mag de verkeersveiligheid niet in het geding komen.

Boomcontrole

De provincie streeft naar een duurzaam bomenbestand langs de provinciale wegen, waarbij rekening wordt gehouden met het belang van de verkeersveiligheid, de ecologie en het landschap. Voor de laanbomen langs de provinciale wegen in Utrecht is in 2009 beleid geformuleerd voor het handhaven van een duurzaam bomenbestand, waarbij rekening is gehouden met het belang van zowel verkeersveiligheid als het belang van ecologie en landschap.

b. Beheerplan

Uitgedrukt in cijfers is dat ca. 425 hectare gras dat 2 keer per jaar wordt gemaaid, 185 km sloot, 16,5 km beschoeiing onderhouden, 25 km hagen geknipt en ca. 40.000 bomen waarvan 1/3 wordt gesnoeid. Bij dit onderhoud komt ca. 2800 ton maaisel vrij. Daarnaast wordt in het najaar ca. 650 ton aan blad afgevoerd.

c. Majeure ontwikkelingen.

In 2014 is een nieuwe algemene gedragscode flora en fauna opgesteld voor de provinciale infrastructuur. Deze zal vanaf 2015 gebruikt worden.

d. Eventuele achterstanden in onderhoud.

Er is geen sprake van achterstanden op het gebied van groenonderhoud.

Verloop van de voorziening Beheer en onderhoud wegen 2014

(x €1.000)	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
Beginsaldo	4.354	4.354	4.354	0
Storting	9.151	9.151	13.551	4.400
Onttrekking	7.070	7.070	9.689	-2.619
Eindsaldo	6.435	6.435	8.216	1.781

Categorie (x €1.000)	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
1. Onderhoud verhardingen	3.000	3.000	4.527	-1.527
2. Renovatie wegverhardingen	1.800	1.800	1.052	748
3. Kunstwerken	339	339	422	-83
4. Vervanging verkeersregelininstallaties	235	235	923	-688
5. Groot onderhoud wegverlichting	362	362	1.002	-640
6. Onderhoud groenvoorziening	1334	1334	1.763	-429
Totaal uitgaven	7.070	7.070	9.689	-2.619

Verloop van de voorziening Beheer en onderhoud wegen 2014 – 2017

(x €1.000)	2014	2015	2016	2017
Beginsaldo	4.354	8.216	7.705	9.386
Storting	13.551	9.434	9.430	9.431
Onttrekking	9.689	9.945	7.749	7.749
Eindsaldo	8.216	7.705	9.386	11.068

Categorie (x €1.000)	2014	2015	2016	2017
1. Onderhoud verhardingen	4.527	4.671	3.200	3.200
2. Renovatie wegverhardingen	1.052	1.965	2.000	2.000
3. Onderhoud beweegbare bruggen	422	547	417	417
4. Vervanging verkeersregelininstallaties	923	930	300	300
5. Groot onderhoud wegverlichting	1.002	258	258	258
6. Onderhoud groenvoorziening	1.763	1.574	1.574	1.574
Totaal uitgaven	9.689	9.945	7.749	7.749

In 2014 is er een start gemaakt met het opstellen van een meerjarige doorkijk aan de hand van assetmanagement. In 2015 wordt assetmanagement verder geïmplementeerd en is de verwachting dat er op steeds gedetailleerder niveau inzicht zal worden verworven in de onderhoudsplanningen per asset, waarmee de mogelijkheid ontstaat om steeds gerichtere keuzes en afwegingen te maken.

5.2.3 Provinciale vaarwegen

3 Provinciale vaarwegen	
Specificatie	Lengte
Eem (vanaf Amersfoort tot aan het Eemmeer)	18,0 km
Gedeelte Merwedekanaal (vanaf de provinciegrens tot aan de Lek)	ca. 6,0 km
Gedeelte Oude Rijn (vanaf de provinciegrens tot aan de gemeentegrens van Woerden)	ca. 2,5 km

a. Ambitie

De provincie Utrecht kent een drietal vaarwegen, de Eem (18km) vanaf Amersfoort tot het Eemmeer, een gedeelte Merwedekanaal (ca 6km) van de provinciegrens tot aan de Lek en een gedeelte van de Oude Rijn (ca 2,5km) vanaf de provinciegrens tot aan de gemeentegrens van Woerden

Uitgangspunt voor de provinciale vaarwegen is dat zij in 2015 voldoen aan de normen voor vaardiepten, mede gebaseerd op de klassenindeling van de Conferentie van Europese Ministers van Transport (CEMT), de richtlijnen van de Beleidsvisie Recreatietoervaart Nederland (BRTN) en de Commissie Vaarwegbeheerders (CVB) Richtlijnen Vaarwegen 2005.

Het kwaliteitsniveau voor de Eem is uitgewerkt in de Eemvisie.

Voor wat betreft het Merwedekanaal is het nautisch beheer, het vaarwegbeheer en het onderhoud overgedragen aan de provincie Zuid-Holland. Volgens bijbehorende afspraak is het Utrechtse aandeel in de afkoopsom van het Rijk (die haar bijdrage voor het beheer en onderhoud met ingang van 2006 eeuwigdurend heeft afgekocht) door Zuid-Holland in 2011 aan ons overgedragen en gestort in de voorziening. Jaarlijks wordt er € 566.000 gestort om de voorziening op peil te houden, de provincie Zuid-Holland krijgt volgens afspraak een jaarlijkse vergoeding van € 649.000. Om de 4 jaar worden deze bedragen geactualiseerd.

b. Beheerplan

Er is, in nauw overleg met het Waterschap en de gemeente Amersfoort, een beheerplan vastgesteld voor de Eem, dat voorziet in periodiek onderhoud, vervanging beschoeiingen en baggeren. Hiervoor worden jaarlijks bedragen gereserveerd en deze werkzaamheden worden in een meerjarig bestek uitgevoerd. In 2014 is er 154.000m³ gebaggerd en er is 2800 meter aan beschoeiingen vervangen.

d. Eventuele achterstanden in onderhoud.

Er is geen sprake van achterstanden op het gebied van het vaarwegonderhoud.

e. Uit het beheerplan voortvloeiende lasten meerjarenperspectief en verloop van voorziening

Ter dekking van de kosten is de voorziening Beheer en onderhoud vaarwegen ingesteld.

Verloop van de voorziening Beheer en onderhoud vaarwegen 2014

(x €1.000)	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
Beginsaldo	17.413	17.413	17.413	0
Storting	1.713	1.713	1.661	-52
Onttrekkingen	1.178	1.178	3.580	-2.402
Eindsaldo	17.948	17.948	15.494	-2.454

Verloop van de voorziening Beheer en onderhoud vaarwegen 2014 – 2017

(x €1.000)	2014	2015	2016	2017
Beginsaldo	17.413	15.494	16.176	16.960
Storting	1.661	1.602	1.602	1.602
Onttrekkingen	3.580	920	818	1.693
Eindsaldo	15.494	16.176	16.960	16.869

5.2.4 Provinciale gebouwen

Provinciale gebouwen	
Specificatie	Aantal
Provinciehuis Archimedeslaan 6	1
Monumentale pand Paushuize	1
Dienstwoningen	2
Steunpunten in De Meern en in Huis ter Heide	2

Provinciehuis

a. Ambitie

Het provinciehuis bestaat uit 18 verdiepingen en een entreepartij met receptie, koffi corner, diverse zitcorners en een restaurant. In het gebouw is ook een ondergrondse parkeergarage aanwezig en een centraal vergadercentrum. Het ambitieniveau voor het onderhoud van het 19 verdiepingen tellende gebouw uit 1996 ligt op conditieniveau 3 volgens de NEN 2767. De conditiescore van bouw- en installatiedelen wordt weergegeven op een zespuntsschaal. Conditie score 1 representeert de nieuwbouwstaat en conditiescore 6 geeft aan dat het bouw- of installatiedeel vervangen moet worden. Conditie score 3 wordt gedefinieerd als: redelijke conditie met plaatselijk zichtbare veroudering. De functievervulling van bouw- en installatiedelen zijn niet in gevaar. Hiermee wordt voldaan aan het uitgangspunt voor sober en doelmatig onderhoud.

b. Beheerplan

Voor het gebouwbeheer is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemaakt. Aan de hand hiervan heeft preventief onderhoud plaats gevonden. Bij aankoop van het provinciehuis is gebruik gemaakt van de zogenaamde componentenmethode. De aankoop is verdeeld naar componenten die een verschillende nuttigheidsduur hebben: constructie, parkeren, installaties, inventaris, vloerbedekking en data. Daarom is in het MJOP onderscheid gemaakt in vervangingsinvesteringen en kosten groot onderhoud.

c. Majeure ontwikkelingen

De Europese aanbesteding voor het onderhoud is in 2014 voorbereid en wordt medio 2015 uitgevoerd ten behoeve van de periode 2015 en verder. Conform de huidige planning is het onze ambitie om contractering voor de zomer van 2015 af te ronden. In 2014 is opdracht gegeven om alle gebouwgebonden installaties van het Huis voor de Provincie te inventariseren volgens de NLSf-bcodering en wordt de conditie vastgelegd (herijking). Deze inventarisatie en herijking vinden plaats in het kader van de Europese aanbesteding.

d. Achterstanden in onderhoud

Het merendeel van de achterstanden van het grootonderhoud zijn vooruitlopend op de Europese aanbesteding hardservices het afgelopen jaar ingelopen. De resterende achterstanden worden binnen de komende jaren ingelopen.

e. Uit het beheerplan voortvloeiende lasten meerjarenperspectief en verloop van de voorziening

De lasten vanuit het beheerplan worden deels ten laste gebracht van de Voorziening Groot onderhoud Provinciehuis en Paushuize.

Voorziening Groot Onderhoud Provinciehuis en Paushuize 2014

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
Beginsaldo	300	921	921	0
Stortingen	183	183	183	0
Onttrekkingen	196	838	834	4
Eindsaldo	287	266	270	4

Verloop van de voorziening Groot Onderhoud provinciehuis en Paushuize 2014 – 2017

	2014	2015	2016	2017
Beginsaldo	921	270	11	56
Stortingen	183	183	183	183
Onttrekkingen	834	442	138	135
Eindsaldo	270	11	56	104

Naast het onderhoud wat via de voorziening groot Onderhoud loopt, wordt er ook rekening gehouden met vervangingsinvesteringen. Onderstaande tabel geeft het verwachte investeringsbedrag voor de komende jaren weer.

Vervangingsinvesteringen Provinciehuis 2015

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
Investeringsplan Huisvesting 2014	456	1.036	304	732

Een aantal investeringsbedragen die waren opgenomen voor 2014 zijn door geschoven naar 2015 dit had enerzijds te maken met de workload die er lag voor 2014 en anderzijds de opeenvolging van werkzaamheden zoals de keuken. De deels niet uitgevoerde posten zijn o.a.:

- Liften € 120.000
- Gevelonderhoudinstallatie € 114.000
- Dakbedekking € 250.000
- Zonweringsinstallatie € 40.000

De meerjarenonderhoudsplan zal in 2015 weer worden geactualiseerd.

Paushuize en dienstwoningen

a. Ambitie

Paushuize wordt geëxploiteerd door een exploitant, die verantwoordelijk is voor de commerciële verhuur van de ruimten en de cateringvoorzieningen. Paushuize behoort tot de meest duurzame gebouwen van Nederland en is

als cultureel erfgoed door renovatie behouden en wordt voor het publiek in beperkte mate opengesteld. Het gebouw heeft voor de provincie een representatieve functie en vormt de ceremoniële werkplek van de Commissaris van de Koning. De poortwoningen vallen buiten de exploitatieovereenkomst. De ambitie is om de poortwoningen hun oude functie terug te geven.

b. Beheerplan

Het onderhoud voor Paushuize voor de komende jaren wordt vastgelegd in een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). De onderhoudsplan is conform de eisen die gesteld worden aan het behoud van het historische gebouw en de toegepaste duurzaamheidsmaatregelen.

c. Majeure ontwikkelingen

Voor Paushuize geldt dat er een grootschalige renovatie van het gebouw heeft plaatsgevonden in 2011 en 2012 en er geen grote vervangingsinvesteringen gepland staan in de periode tot 2017.

In 2014 is voor een betere exploitatie van de vergadervoorzieningen een uitbreiding op de koelinstallatie gerealiseerd.

In 2014 is opdracht gegeven om alle gebouwgebonden installaties van Paushuize te inventariseren en wordt de conditie vastgelegd. Deze inventarisatie vindt plaats in het kader van de Europese aanbesteding.

Voor de poortwoningen is een intentie-overeenkomst getekend met Stadsherstel Utrecht en Boei uit Amersfoort. Deze partijen zullen een haalbaarheidsonderzoek doen voor een exploitatie van ca. 30 jaar. Beide partijen zijn actief op het gebied van behoud van cultureel erfgoed. Tevens zullen zij voorstellen doen voor verhuur en exploitatie.

d. Achterstanden in onderhoud

Niet van toepassing.

e. Uit het beheerplan voortvloeiende lasten meerjarenperspectief en verloop van de voorziening

Ten behoeve van het onderhoud van het provinciehuis en Paushuize is een voorziening ingesteld.

Zie hiervoor het onderwerp Provinciehuis van deze paragraaf.

Steunpunten in De Meern en Huis ter Heide

a. Ambitie

Vanuit het steunpunt Veenweide in De Meern beheert de provincie haar wegen in het westelijk deel van de provincie Utrecht. Op de locatie Huis ter Heide is de Regionale Verkeersmanagement Centrale van de provincie gehuisvest. De Verkeersmanagement Centrale bundelt alle kennis en informatie over verkeer in de provincie Utrecht. Vanuit deze locatie onderhoudt de provincie ook haar wegen in het oostelijk deel van de provincie.

Ook voor de steunpunten geldt een conditieniveau 3 conform de NEN 2767.

b. Beheerplan

Een beheerplan en MJOP voor de beide steunpunten is in 2014 en verder geactualiseerd.

c. Majeure ontwikkelingen

In 2014 zijn op de locatie de Meern de camerasystemen vervangen om de controle op het terrein te verbeteren. In een van de loodsen is een opslag gecreëerd om het reserve meubilair van de Provincie tijdelijk te kunnen opslaan.

Op de locatie Huis ter Heide is in 2014 de koelinstallatie volledig vervangen door een duurzame installatie. De zonnepanelen die bestemd waren voor het oude provinciehuis en in opslag lagen, zijn in juli op het dak van Huis ter Heide aangebracht en hebben een opbrengst gerealiseerd van ca. 6500 KWh (ca. 13000 KWh per jaar).

d. Achterstanden in onderhoud

Niet van toepassing

e. Uit het beheerplan voortvloeiende lasten meerjarenperspectief en verloop van de voorziening

Ten behoeve van het onderhoud van de steunpunten is een voorziening aanwezig.

Voorziening Groot onderhoud Kantons 2014

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening 2014	Saldo
Beginsaldo	52	181	181	0
Stortingen	60	60	60	0
Onttrekkingen	6	77	125	-48
Eindsaldo	106	164	116	-48

Als gevolg van extra noodzakelijke uitgave die niet waren opgenomen in de MJOP van 2014 en ook niet in latere jaren zijn geprognoseerd, is er een overschrijding in de MJOP ontstaan.

De volgende posten waren opgenomen in de MJOP, zijn o.a.:

- Camerabeveiliging € 12.000;
- Sleutelsysteem € 12.000.

Verloop van de voorziening Groot Onderhoud Kantons 2014 – 2017

	2014	2015	2016	2017
Beginsaldo	181	116	164	114
Stortingen	60	60	60	60
Onttrekkingen	125	12	109	93
Eindsaldo	116	164	114	82

5.3 Financiering/Treasury

5.3.1 Provinciale ontwikkelingen

Gedurende 2014 is het voor beleggingen beschikbare vermogen wederom afgenomen van € 402 mln. naar circa € 357 mln. Deze afname van circa € 45 mln. is toe te schrijven aan een veelheid van inkomsten en uitgaven behorend tot het reguliere betalingsverkeer. Daarnaast zien we de beleggingsportefeuille aflopen met € 55 mln. en het saldo bij de schatkist toenemen met circa € 10 mln.

Uitstaand kapitaal per 31 december 2014			x €1.000
	Bedrag 31-12-2013	Bedrag 31-12-2014	Mutatie in 2014
Kapitaalmarkt			
Obligaties	22.000	0	-22.000
Obligatiefondsen	0	0	0
Garantieproducten	149.758	116.322	-33.436
Onderhandse leningen u/g	0	0	0
Waterschapsleningen	0	0	0
Deposito's > 1 jaar	0	0	0
Onderhandse leningen o/g	0	0	0
Totaal kapitaalmarkt	171.758	116.322	-55.436
Geldmarkt			
Deposito's < 1 jaar	0	0	0
Rekening-courant	6.481	0	-6.481
Saldo bij de schatkist	224.390	240.877	16.487
Totaal geldmarkt	230.871	240.877	10.006
Totaal kapitaal- en geldmarkt	402.629	357.199	-45.430

5.3.2 Marktontwikkelingen, rendementen en treasuryresultaat

Marktontwikkelingen

In 2014 zagen we dat er sprake is van een licht herstel van de economie met 0,75%. Was in 2013 nog sprake van een economische krimp in de Provincie Utrecht van 0,8% (CBS) maar ook hier in de provincie lijkt de economie zich licht te herstellen en is er nog steeds sprake van een lichte inflatie. Door het aanhoudende stimulerende beleid van de centrale banken hebben de aandelenmarkten een goed jaar achter de rug. Maar de rente blijft onveranderd laag en de verwachting is dat dit voorlopig ook laag zal blijven. We zullen dit ook steeds meer in het treasuryresultaat terugzien.

Risico analyse met betrekking tot de resterende portefeuille

In 2014 is bij de provincie Utrecht geen sprake meer van een portefeuille met obligaties. De laatste €22 mln. zijn vrijgevallen. Ook van de garantieproducten is weer een deel vrijgevallen. Het belegd vermogen in garantieproducten is nu €116 mln. Alle vrijgevallen bedragen zijn ten goede gekomen aan de rekening courant van de schatkist van het ministerie van Financiën. In de resterende portefeuille is nog een klein verhoogd risico aanwezig vanwege de BBB-rating van de Depfa bank. Deze bank is nog steeds in handen van de Duitse Hypo Real Estate en Fitch ratings verwacht dat de bank zijn banklicensie zal behouden. Daar komt bij dat de producten van de Depfa bank al in 2016 aflopen. Het risico blijft hierdoor vooralsnog beperkt.

Rendementen en treasuryresultaat

Het treasuryresultaat ad € 4,7 mln. heeft de oorspronkelijke verwachting van € 4,125 mln. ruimschoots overtroffen. Dit komt hoofdzakelijk door extra rendement bij de garantieproducten. De renteopbrengsten bij het schatkistbankieren is wederom daar de lage rentestanden lager dan begroot. We zullen met deze lage rentestanden (zie marktontwikkelingen) in de begroting van 2015 en 2016 meer rekening mee moeten houden aangezien het aandeel garantieproducten afloopt en terugvloeiën in de schatkist.

Bedragen berekend per 31 december 2014	Bedrag x €1.000
Renteopbrengsten	
Obligaties	473
Garantieproducten	1.986
Schatkistbankieren	243
Saldo intern verrekende rente	1.966
Dividenden	
Dividend	109
Totaal renteopbrengsten	4.777

5.3.3. Treasurybeleid

De provincie Utrecht is een bestedingshuishouding. Hoofddoel is niet het aanhouden van middelen om daar rendementen uit te halen. Echter voor de te verwachten (beleids)verplichtingen en voorzieningen zullen altijd middelen aangehouden moeten worden. Zolang deze middelen niet zijn aangewend (er rusten uiteraard wel claims op), zullen deze uit hoofde van treasury worden belegd. Het treasurybeleid bepaald hoe we dit doen. Het treasurybeleid wordt vormgegeven en uitgevoerd *binnen de wettelijke en de door de staten uitgezette kaders*.

Kasgeldlimiet

De vlottende middelen overtreffen de voltende schulden ruimschoots. De provincie blijft daarmee royaal binnen de gestelde norm.

Renterisiconorm

Aangezien er geen sprake is van ingeleend geld, wordt er zonder meer aan de renterisiconorm voldaan.

5.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Wij willen onze bedrijfsvoering zo inrichten dat de toegevoegde waarde voor het primaire proces maximaal is en de overhead minimaal. De bedrijfsvoeringafdelingen kunnen echter nooit alleen bepalen wat goed is voor 'het primaire proces'. Dergelijke keuzes zullen in gezamenlijkheid moeten worden gemaakt. We maken concrete keuzes in de dienstverlening. Hiermee werken we aan de kleinere en goedkopere organisatie. Ook werken we aan verdere stroomlijning van processen, standaardisatie en zelfredzaamheid van de afnemers van de dienstverlening. Uiteraard blijft er ruimte voor innovatie en professionele hoogwaardige advisering op meer complexe vraagstukken.

Visie op Bedrijfsvoering

In de bedrijfsvoering heeft bundeling van de zeven bedrijfsvoeringsdomeinen (juridisch, financieel, personeel, informatie, inkoop, facilitair en communicatie) tot twee integraal werkende eenheden plaatsgevonden, de afdeling Managementondersteuning en de afdeling Services. En er is een visie geformuleerd op de wijze waarop een kleinere bedrijfsvoering de kwaliteit kan blijven leveren en waar nodig vergroten. Met deze nieuwe inrichting en visie is de basis gelegd voor meer samenhang en efficiency.

Om tot een kleinere bedrijfsvoering te komen, die hoogwaardige kwaliteit levert, moeten processen en middelen anders ingeregeld, georganiseerd of herschikt worden. Hiervoor zijn 22 opgaven geformuleerd. Deze opgaven zijn ondergebracht in één programma zodat de focus op de samenhang blijft en de opgaven daarbinnen worden uitwerken.

ICT

Binnen het project Presto is de aanschaf voorbereid van een integraal informatiesysteem voor de bedrijfsvoering en is de procesblauwdruk opgesteld voor de inrichting van dit systeem. Daarnaast zijn management dashboards ontwikkeld en voor gebruik beschikbaar gesteld.

In het projectblad Presto wordt uitgebreid ingegaan op de voor het project uitgevoerde activiteiten.

Afgelopen jaar is veel tijd besteed aan het mogelijk maken van de krimp van de organisatie. Een volledig digitaal serviceplein op Atrium is in het 2e kwartaal in gebruik genomen. Hiermee wordt de zelfredzaamheid van de medewerkers verder gefaciliteerd.

Daarnaast ging aandacht uit naar de reorganisaties rondom de RUD, DLG en BRU. Om de RUD in haar eerste jaar te faciliteren zijn ICT-werkplekken van de provincie geschikt gemaakt voor de RUD-medewerkers. Daarnaast zijn voorbereiding gestart voor de integratie van de informatievoorziening en ICT voor de DLG- en BRU-medewerkers.

Er is een pilot gestart met de digitale ondertekening van uitgaande brieven en de provincie is aangesloten op de Gemeenschappelijke voorziening officiële publicaties: GVOP. Deze voorziening publiceert bekendmakingen van overheden digitaal met een kwaliteit die het toestaat dat de papieren publicatie kan vervallen.

De vervanging van de mobiele telefoons is voorbereid zodat de daadwerkelijke levering in het eerste kwartaal van 2015 kan plaatsvinden.

Artikel 217a-onderzoeken

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ook gerapporteerd over de uitgevoerde onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid, de zgn. artikel 217a-onderzoeken. Voor 2014 hebben GS de eenheid concerncontrol de opdracht gegeven een onderzoek te laten uitvoeren naar de rolinvulling van de provincie als (mede)eigenaar van samenwerkingsverbanden, zoals verbonden partijen. Het onderzoek leidde tot een zinvolle en herkenbare typologie met onderscheid naar het belang van de samenwerkingsrelatie en een tweedeling in het bestaansrecht van het samenwerkingsverband, namelijk een maatschappelijke opgave of een bedrijfsmatige opgave. Voor ieder type samenwerkingsverband is een handelingsrepertoire uitgewerkt voor de rol van eigenaar. Daarbij is onderscheid gemaakt naar de reguliere situatie (business as usual), de situatie dat er een (beleids)inhoudelijk vraagstuk speelt en de situatie dat er een financieel vraagstuk speelt. De typologie en het handelingsrepertoire zijn vervolgens getoetst aan de hand van een aantal praktijkcases. Geconstateerd werd dat dit handelingsrepertoire herkenbaar is en structuur biedt. De aanbevelingen in het rapport sloten aan bij de ontwikkelingen binnen het openbaar bestuur: de beweging van Government naar Governance. Het rapport is in zijn geheel, ter informatie, naar Provinciale Staten gezonden.

Duurzaamheid bedrijfsvoering

In 2014 is een nulmeting (CO2 footprint) uitgevoerd. De uitkomst is in een benchmark vergeleken met gegevens van referentie organisaties in het openbaar bestuur en ZBO, zoals gemeente Amersfoort, Rotterdam en het UWV. Hieruit blijkt dat veel winst te behalen is voor de thema's energie en vervoer, en dat voor de thema's papier, afval en water het verbruik zeer laag is. Het besparingspotentieel voor energie is ingeschat op ca. €0,2 mln. per jaar. In het plan van aanpak Duurzame bedrijfsvoering zal de focus liggen op Energie. Voor dit thema is een advies gevraagd en er worden scenario's van maatregelen en de SMART doelen opgesteld. Voor de thema's Afval, Water en Papier zullen targets gesteld worden gelijk aan de huidige scores en de daarbij benodigde inspanningen. In overleg met de betrokken afdelingen is bepaald op welke manier het project ondersteunend kan zijn aan de lopende uitvoering van beleid met betrekking tot de thema's Inkoop, Vervoer en (Fair Trade) Catering.

In 2014-2015 wordt een jaar lang een meting uitgevoerd naar Warmte-koude-opslag (WKO) van de A.S.R. om duidelijkheid te krijgen of de capaciteit groot genoeg is om het Huis van de provincie ook te verwarmen/koelen.

Tot slot

In 2014 hebben we de krimp naar 675 fte gerealiseerd. Hiermee is een concreet resultaat uit het coalitieakkoord behaald. Als gevolg van dit resultaat heeft de organisatie een belangrijke stap gezet naar flexibiliteit en flexibel inzetbare medewerkers. Daarnaast is verder invulling gegeven aan procesgericht werken met meer effectiviteit en efficiëntie tot gevolg.

Indicatoren voor provinciale prestaties								
Naam	Omschrijving	streef waarde	2012 Werk.	2013 Werk.	2014 Werk.	2015	2016	2017
Bezuinigingen / afbouw formatie	Afbouw formatie tot 675 fte.	675	819	770	718	675	675	675
Bezuinigingen / afbouw formatie	Realisatie financiële taakstelling €4,8 mln.	€4,8 mln.	€0,4 mln.	€2,4 mln.	€3,6 mln.	€4,8 mln.	€4,8 mln.	€4,8 mln.
Externe inhuur	Bedrag dat besteed wordt aan externe inhuur	Max. € 13 mln.	€9 mln	< €10,3 mln	< €10,8 mln	< €13 mln	< €13 mln	< €13 mln

De financiële taakstelling is verwerkt in de begroting. De sturing vindt plaats op het totaal van de personeelslasten. In onderstaand overzicht is het verloop van de bezetting in 2014 weergegeven.

	1-1-2014	31-12-2014
Bezetting vaste aanstellingen	695	667
Bezetting tijdelijke aanstellingen	21	15
Totaal bezetting	716	682

Hiermee ligt de bezetting per 1 januari 2014 al lager dan de in de tabel genoemde streefwaarde (718). De genoemde waarden voor de jaren 2015 - 2017 betreft de stand per 1 januari van het desbetreffende jaar van zowel formatie als bezetting.

Naast de specifiek voor de huidige coalitieperiode geldende indicatoren met betrekking tot de (afbouw van de) formatie, zowel in aantallen als in geld, blijven ook een aantal universele indicatoren van kracht:

Indicatoren voor provinciale prestaties								
Naam	Omschrijving	streef waarde	2012 Werk.	2013 Werk.	2014 Werk.	2015	2016	2017
Financiën	Toezicht van het Rijk achteraf i.p.v. vooraf	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Financiën	Jaarrekening voor 1 mei gereed met goedkeurende controle-verklaring	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Financiën	Percentage facturen binnen 30 dagen betaald	90%	90%	95,60%	90%	90%	90%	90%
E-dienstverlening	Percentage dienstverlening via internet	80%	80%	80%	80%	80%	80%	80%

Telefonische bereikbaarheid	Percentage bellers algemeen provincie nummer dat door KCC binnen 30 seconden wordt opgenomen	90%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
------------------------------------	--	-----	-----	-----	-----	------------	-----	-----

5.5 Paragraaf verbonden partijen

5.5.1 Inleiding

De provincie Utrecht heeft bestuurlijke en financiële belangen in gemeenschappelijke regelingen en stichtingen. Daarnaast wordt deelgenomen in diverse vennootschappen. Deze worden in deze paragraaf toegelicht.

Verbonden partijen zijn samenwerkingsverbanden van de provincie Utrecht en externe partijen waarin de provincie Utrecht zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft en die de status van publiek- of privaatrechtelijk rechtspersoon hebben. Er is sprake van een bestuurlijk belang indien namens de provincie Utrecht iemand zitting heeft in het bestuur, dan wel de provincie Utrecht stemrecht heeft. Van een financieel belang is sprake zodra de provincie Utrecht middelen ter beschikking stelt, waarover risico wordt gelopen in geval van financiële problemen bij de verbonden partij. Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang.

Uit intern onderzoek is gebleken dat de financiële risico's in veel gevallen gelijk zijn aan de omvang van het directe financiële belang. In bepaalde gevallen is er sprake van een potentieel financieel risico dat die omvang aanzienlijk kan overstijgen. In dat verband is met name te noemen het Fonds nazorg gesloten stortplaatsen provincie Utrecht. Hoewel technische maatregelen zijn genomen om die risico's zoveel mogelijk te beperken, kunnen calamiteiten niet volledig worden uitgesloten.

5.5.2 Beleidskaders verbonden partijen

In 2009 is de beleidsnota Verbonden Partijen provincie Utrecht vastgesteld (PS2009BEM12). Hierin wordt het thema verbonden partijen in een meer integraal afwegingskader beschouwd. Het oprichten van een verbonden partij is bij het uitvoeren van provinciaal beleid immers slechts één van de opties. De nota concludeert dat de huidige praktijk ten aanzien van verbonden partijen binnen de provincie geen aanpassing behoeft. Als nieuw element is opgenomen dat alle verbonden partijen binnen een collegeperiode worden geëvalueerd. Bij een eerstvolgende evaluatie zal hierbij speciaal gekeken worden naar de toegevoegde waarde van de deelnemingen voor de provincie Utrecht.

Momenteel wordt aan de beleidsnota Verbonden Partijen provincie Utrecht een juridisch kader toegevoegd. Hierin wordt aandacht geschonken aan de juridische aspecten bij het deelnemen in besturen van verbonden partijen en hoe daar meer waarborgen aan kunnen worden gegeven. Tevens zal hierin een nadere uitwerking worden gegeven aan het aandachtspunt van de toegevoegde waarde van verbonden partijen, met de nadruk op deelnemingen, zowel op bestuurlijk als op financieel gebied. In dit kader zal ook aandacht worden besteed aan de standpunten van de leden van gedeputeerde staten die in het bestuur van verbonden partijen zijn vertegenwoordigd.

5.5.3 Verbonden partijen provincie Utrecht

Verbonden partijen voeren beleid dat de provincie Utrecht (gedeeltelijk) ook zelf had kunnen uitvoeren. De provincie Utrecht draagt de verantwoordelijkheid voor het bereiken van de doelstellingen die worden beoogd door het aangaan van de samenwerking met de verbonden partijen. Hieronder volgt een overzicht van alle met de provincie Utrecht verbonden partijen:

Publiekrechtelijk	Privaatrechtelijk
1. Fonds nazorg gesloten stortplaatsen	9. Vitens N.V.
2. Randstedelijke Rekenkamer	10. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
3. Recreatie Midden Nederland (voorheen FDUR)	11. Nederlandse Waterschapsbank NV
4. Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug	12. N.V. Remu Houdstermaatschappij
5. Recreatieschap Stichtse Groenlanden	13. Vereniging Interprovinciaal overleg
6. Recreatieschap Vinkeveenseplassen	14. Vereniging Huis der Nederlandse provincies
7. Plassenschap Loosdrecht e.o.	15. Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht
8. Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht	

Naast deze partijen heeft de provincie Utrecht in de afvalverwijdering Utrecht (AVU) en de Vereniging Deltametropool enkel een bestuurlijk belang, zodat deze niet onder de definitie van verbonden partijen vallen. Dit geldt ook voor de stichting Vrede van Utrecht, waarin de provincie enkel een financieel belang kent. Het totaal van vijftien verbonden partijen is beperkt in vergelijking met andere provincies.

5.5.4 Bestuursdeelname

Voor een overzicht van de bestuursdeelname van de provincie Utrecht en overige deelnemers in de verschillende verbonden partijen is navolgend een overzicht opgenomen.

Verbonden Partij	Bestuursdeelname	Overige deelnemers
PUBLIEKRECHTELIJK		
1. Fonds nazorg gesloten stortplaatsen	GS (bestuurder)	Er worden bedragen geïnd t.g.v. het fonds. PU beheert het fonds.
2. Randstedelijke Rekenkamer	PS (programmaraad)	Provincies Zuid-Holland, Flevoland en Noord-Holland
3. Recreatie Midden Nederland	PS, GS (Ab, Db)	Recreatie Midden-Nederland is de uitvoerings-organisatie van de vier in de Provincie Utrecht en gedeeltelijk Noord-Holland werkzame recreatieschappen. Het gaat om de recreatieschappen Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied, Stichtse Groenlanden, Vinkeveense plassen en het Plassen-schap Loosdrecht en
4. Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug	GS (Ab, Db)	De gemeenten Amersfoort, Bunnik, De Bilt, Leusden, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woudenberg, Wijk bij Duurstede en Zeist en de Provincie
5. Recreatieschap Stichtse Groenlanden	PS, GS (Ab, Db)	De gemeenten De Bilt, Houten, Lopik, Maarssen, Nieuwegein, Utrecht, Woerden, IJsselstein, en de Provincie Utrecht.
6. Recreatieschap Vinkeveense Plassen	PS, GS (Db)	De gemeenten Abcoude, Amsterdam, De Ronde Venen en de Provincie Utrecht.
7. Plassenschap Loosdrecht e.o.	PS, GS (Ab, Db)	De gemeenten Stichtse Vecht, Wijdemeren en de provincies Utrecht en Noord-Holland.
8. Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht	GS (Ab, Db)	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en de Provincie Utrecht.
PRIVAATRECHTELIJK		
9. Vitens N.V.	Ava, CvA	Provincies en gemeenten.
10. N.V. Bank Nederlandse gemeenten	Ava	Provincies en gemeenten.
11. Nederlandse Waterschapsbank N.V.	Ava	Provincies en gemeenten.
12. N.V. Remu Houdstermaatschappij	Ava	Provincies en gemeenten.
13. Vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO)	PS (Alv) GS (Db)	Alle provincies.
14. Vereniging Huis der Nederlandse provincies	Alv	Alle provincies en het IPO.
15. N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht	Ava	n.v.t.
Verklaring afkortingen		
Alv	Algemene ledenvergadering	
Ab	Algemeen bestuur	
Ava	Algemene vergaderingen van aandeelhouders	
Db	Dagelijks bestuur	
CvB	College van Advies	

3.5.5 Beschrijving verbonden partijen

Hierna volgt een beschrijving van elk van de verbonden partijen. Indien mogelijk wordt inzicht gegeven in: welk openbaar belang (visie) middels deze verbonden partij wordt gediend, de aard van de relatie met de provincie en de toelichting op de financiële participatie. Voor inzicht in de financiële gegevens wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van gegevens over 2015. Indien deze nog niet bekend waren op het moment van opstellen van deze paragraaf, wordt gebruik gemaakt van de meest recent gepubliceerde gegevens.

PUBLIEKRECHTELIJK

1 Fonds nazorg gesloten stortplaatsen		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	697.016	699.661
Vreemd vermogen	0	0
Begroot resultaat	0	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	Beheren van de middelen voor de nazorg van stortplaats Smink om de eeuwigdurende nazorg van deze stortplaats na sluiting te kunnen bekostigen	
Kerntaken	Het bekostigen van de nazorgkosten en een zodanig beheer van de fondsmiddelen dat voldoende rendement wordt gegenereerd voor de eeuwigdurende nazorg.	
Overig	Onder zorg wordt verstaan, het treffen van zodanige maatregelen dat wordt gewaarborgd dat de stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu met zich meebrengt, dan wel, voor zover dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen die nadelige gevolgen	
Openbaar belang	De provincie kent zowel een bestuurlijk als een financieel belang in het nazorgfonds. Ons college van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Nazorgregeling Wet milieubeheer en vormt het bestuur van het nazorgfonds. Ook verzorgt de provincie het financieel beheer van het nazorgfonds.	
Wijziging belang gedurende 2015	Het belang zal gedurende 2015, naar verwachting, niet veranderen.	
Risico's provincie	Volgens de huidige regels neemt de provincie de nazorg van de stortplaats Smink over in 2040. Om een eventueel financieel risico, dat het doelvermogen niet toereikend is, te voorkomen wordt elke drie jaar onderzocht of het nazorgplan moet worden aangepast. Op basis van dit plan wordt het doelvermogen opnieuw vastgesteld en kan de provincie een aangepaste heffing opleggen. Hierdoor wordt een eventueel financieel risico voor de provincie verkleind.	
2 Randstedelijke Rekenkamer		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 0,23 miljoen	€ 0,23 miljoen
Vreemd vermogen	€ 0,47 miljoen	€ 0,35 miljoen
Begroot resultaat	Niet bekend	
Vestigingsplaats	Amsterdam	
Doel	Het doel van de Randstedelijke Rekenkamer is om de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de provincies te verbeteren.	
Kerntaken	De taken en bevoegdheden van de Randstedelijke Rekenkamer zijn in de Provinciewet vastgelegd. De rekenkamer verricht onafhankelijk onderzoek naar de provincies en de daarmee verbonden organen en informeert primair Provinciale Staten over haar onderzoeksbevindingen, oordelen en aanbevelingen. De rekenkamer doet onderzoek op basis van een eigen onderzoeksprogramma, dat wordt vastgesteld na overleg met de programmaraad. Deze programmaraad bestaat uit leden van de Provinciale Staten van de vier provincies.	
Overig	De Randstedelijke Rekenkamer is een zogenaamde gemeenschappelijke regeling tussen de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland.	
Openbaar belang	De Randstedelijke Rekenkamer heeft, ter voldoening aan de Provinciewet, een Reglement van Orde opgesteld. Het Reglement van Orde bevat regels over de organisatie en werkwijze van de Rekenkamer.	
Wijziging belang gedurende 2015	Het belang zal gedurende 2015, naar verwachting, niet veranderen.	
Risico's provincie	Als gevolg van activiteiten die meer kosten dan begroot is er een risico dat uiteindelijk een bedrag aan contributie moet worden nabetaald. De provinciale bijdrage aan de begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt als volgt berekend: <ul style="list-style-type: none"> • voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij; • voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds. 	

3 Recreatie Midden Nederland		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 0,00 mln.	€ 0,0 mln.(raming)
Vreemd vermogen	€ 0,64 mln.	€ 0,11 mln.(raming)
Begroot resultaat	€ 0,00 mln(raming).	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De vier recreatieschappen en de provincie Utrecht hebben samen een overeenkomst (gemeenschappelijke regeling) gesloten om alle uitvoeringstaken gezamenlijk door Recreatie Midden-Nederland uit te laten voeren.	
Kerntaken	In hoofdlijnen gaat het om het ontwikkelen, aanleggen, beheren en exploiteren van openbare openluchtrecreatie-terreinen en routes. Onder beheren wordt tevens verstaan het houden van toezicht en het handhaven van wet en regelgeving door de zogeheten BOA's, de buitengewone opsporingsambtenaren.	
Overig	Gemeenschappelijke regeling tussen de recreatieschappen Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijng gebied, Stichtse Groenlanden, Vinkeveense Plassen, Plassenschap Loosdrecht en Omstreken.	
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur en draagt indirect bij via de bijdragen aan de deelnemende recreatieschappen.	
Wijziging belang gedurende 2015	Er loopt een proces om nader te verkennen welke vormen er zijn om de huidige gemeenschappelijke regeling op een effectievere en efficiëntere wijze te organiseren. Hiertoe is een interimdirecteur binnen Recreatie Midden Nederland aangesteld. Gedurende 2015 zal hiertoe een implementatieprogramma worden uitgevoerd.	
Risico's provincie	De provincie Utrecht is als deelnemende partij indirect - via de recreatieschappen en het Plassenschap Loosdrecht e.o. - aanspreekbaar voor tekorten. Zie hiervoor ook de toelichting in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.	
4 Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijng gebied		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 1,10	€ 1,20(raming)
Vreemd vermogen	€ 1,22	€ 1,05(raming)
Begroot resultaat	€ 0,01(raming)	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van recreatieruimte en recreatievoorzieningen voor de deelnemende gemeenten en de provincie.	
Kerntaken	Dit recreatieschap ontwikkelt, beheert en onderhoudt terreinen voor dagrecreatie en routenetwerken voor wandelen/varen/fietsen in opdracht van provincie en gemeenten.	
Overig	Gemeenschappelijke regeling tussen de provincie Utrecht en de gemeenten De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, Zeist, Wijk bij Duurstede, Rhenen, Veenendaal, Leusden, Woudenberg, Amersfoort en Renswoude.	
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het dagelijks en algemeen bestuur en draagt voor 2015 41% van de deelnemersbijdragen bij, oftewel € 485.520.	
Wijziging belang gedurende 2015	In 2014 is besloten om dit recreatieschap op te heffen en voor de inboedel is afgesproken dat er vier jaar wordt gereserveerd om goede maatwerkoplossingen met elkaar te organiseren. Gedurende 2015 zal hiertoe een implementatieprogramma worden uitgevoerd.	
Risico's provincie	Bij de opheffing van het schap zal een afkoopsom moeten worden betaald. Ons aandeel in de afkoopsom kan naar schatting € 2,87 miljoen bedragen in 2018.	
5 Recreatieschap Stichtse Groenlanden		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 5,98 mln.	€ 5,31 mln.(raming)
Vreemd vermogen	€ 4,31 mln.	€ 3,86 mln.(raming)
Begroot resultaat 2015	€ 0,04 mln.(raming)	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van recreatieruimte en recreatievoorzieningen voor de deelnemende gemeenten en de provincie.	
Kerntaken	Dit recreatieschap ontwikkelt, beheert en onderhoudt terreinen voor dagrecreatie en routenetwerken voor wandelen/varen/fietsen in opdracht van provincie en gemeenten.	
Overig	Gemeenschappelijke regeling tussen de provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Houten, IJsselstein, Lopik, Woerden, Maarssen en De Bilt.	
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het dagelijks en algemeen bestuur en draagt voor 2015 32,21% van de deelnemersbijdragen bij, oftewel € 764.358.	

Wijziging belang gedurende 2015	Dit recreatieschap zal blijven bestaan, waarbij de provincie de voorwaarde heeft gesteld dat er binnen de geldende gemeenschappelijke regeling een betere sturing op doelen mogelijk wordt. Er loopt een proces om nader te verkennen welke vormen er zijn om de huidige gemeenschappelijke regeling op een effectievere en efficiëntere wijze te organiseren. Gedurende 2015 zullen ontwikkelplannen voor recreatieterreinen nader vorm krijgen.	
Risico's provincie	Nauwelijks, omdat ze een eigen vermogen hebben dat risico's kan opvangen.	
6 Recreatieschap Vinkeveense Plassen		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 2,23 mln.	€ 1,83 mln.(raming)
Vreemd vermogen	€ 0,62 mln.	€ 0,50 mln.(raming)
Begroot resultaat 2015	€ 0,02 mln.(raming)	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van recreatieruimte en recreatievoorzieningen voor de deelnemende gemeenten en de provincie.	
Kerntaken	Naast het ontwikkelen, beheren en onderhouden van de openbare dagrecreatieve voorzieningen in het gebied, heeft het bestuur van het recreatieschap publiekrechtelijke taken: toezicht op de woonschepen in de Vinkeveense Plassen, uitvoering van het kampeerbeleid, toezicht op ligplaatsen voor pleziervaartuigen buiten de jachthavens en het nautisch vaarwegbeheer.	
Overig	Gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten De Ronde Venen en Amsterdam.	
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur en draagt voor 2015 36% en 50% van de deelnemersbijdragen voor respectievelijk programma A en B, oftewel € 515.800.	
Wijziging belang gedurende 2015	De provincie is geen deelnemer maar subsidiënt in dit schap. Het recreatieschap wordt momenteel geliquideerd. Bovendien speelt de vraag wat de oplossing wordt voor het achterstallig onderhoud van de legakkers. Gedurende het liquidatieproces moet ook de vraag worden beantwoord: 'wat te doen met de eigendommen'. In 2015 is het liquidatieproces in volle gang en zal er meer duidelijkheid komen.	
Risico's provincie	Er is een bijdrage benodigd van ons in het achterstallig groot onderhoud van de zandeilanden en de legakkers van circa € 1,2 miljoen voor de komende 4 jaar.	
7 Plassenschap Loosdrecht e.o.		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 1,53 mln.	€ 1,32 mln.(raming)
Vreemd vermogen	€ 2,66 mln.	€ 2,96 mln.(raming)
Begroot resultaat	€ 0,03 mln.(raming)	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van recreatieruimte en recreatievoorzieningen voor de deelnemende gemeenten en de provincies.	
Kerntaken	Dit recreatieschap ontwikkelt, beheert en onderhoudt terreinen voor dagrecreatie en routenetwerken voor wandelen/varen/fietsen in opdracht van provincie en gemeenten.	
Overig	Gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Wijdmeren, Stichtse Vecht, provincies Utrecht en Noord Holland.	
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het dagelijks en algemeen bestuur en draagt voor 2015 15% van de deelnemersbijdragen bij, oftewel € 166.600.	
Wijziging belang gedurende 2015	Dit schap zal blijven bestaan. De provincie heeft de voorwaarde gesteld om de plassen als regionale trekpleister te verbeteren; modernisering van de voorzieningen, betere bereikbaarheid en toegankelijkheid van de plassen te realiseren.	
Risico's provincie	Zie de toelichting bij Recreatie Midden Nederland.	
8 Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	-	nog onbekend
Vreemd vermogen	-	nog onbekend
Begroot resultaat	nog onbekend	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De Regionale Uitvoeringsdienst behartigt de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van fysieke leefomgeving, voor zover de bevoegdheid daartoe de deelnemer toekomt en voor zover deze aan de Regionale Uitvoeringsdienst is gemandateerd.	
Kerntaken	Namens de provincie en gemeenten vergunningverlenende, handhavende en toezichhoudende taken uitvoeren op het milieu- en omgevingsdomein. Elke deelnemer bepaalt het voor hem uit te voeren beleid zelf.	

Overig	De Regionale Uitvoeringsdienst 2.0 is een tussenstap naar een Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht 2.1 met daarin de provincie Utrecht en alle Utrechtse gemeenten.
Openbaar belang	Het waarborgen en ontwikkelen van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.
Wijziging belang gedurende 2015	Niet van toepassing
Risico's provincie	De risico's richten zich op het leveren van uniforme kwaliteit passend bij de eisen en mogelijk veranderde regelgeving. Dit kan extra kosten met zich meebrengen. Sturing op de bijdrages en budget via het DB is noodzakelijk.

PRIVAATRECHTELIJK

De privaatrechtelijke organisaties zijn te verdelen in deelnemingen en overige publiekrechtelijke organisaties. Het saldo van de deelnemingen per 31 december 2014 is als volgt te specificeren:

	Deelnemingen	Aandelen	Nominaal	Volgestort (x €1.000)	Belang (%)
9	Vitens N.V.	285.869 à €1,00	286	286	5,700
10	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	87.750 à €2,50	219	219	0,158
11	N.V. Nederlandse Waterschapsbank	A 50.478 à €115,00	5.805	5.805	0,178
		B 8.511 à €460,00	3.915	3.915	
12	N.V. REMU Houdstermaatschappij	95 à €500,00	0	0	47,500
15	N.V. Ontwikkelmaatschappij Utrecht	150.000 à €100,00	15.000	7.500	100,000

9 Vitens N.V.		
	1 januari 2013	31 december 2013
Eigen vermogen	€386,1 mln	€438,3 mln
Vreemd vermogen	€1.296,5 mln	€1.273,5 mln
Begroot resultaat	Niet bekend	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	Het publiek op een duurzame wijze voorzien van schoon drinkwater. Bijdragen aan de bewustwording over de betekenis van water bij hun klanten en bij de maatschappij.	
Kerntaken	Het winnen, zuiveren en distribueren van water, tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.	
Overig	Op 30 augustus 2006 hebben de aandeelhouders ingestemd met een fusie van drie waterbedrijven om te komen tot één waterbedrijf.	
Openbaar belang	Het belang van de provincie Utrecht bedraagt 5,692%. Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd.	
Wijziging belang gedurende 2015	Het belang zal gedurende 2015, naar verwachting, niet veranderen.	
Risico's provincie	Niet van toepassing	
10 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		
	1 januari 2013	31 december 2013
Eigen vermogen	€2.752 mln	€3.430 mln
Vreemd vermogen	€139.443 mln	€127.753 mln
Resultaat 2013	€283mln	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doel	Strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sector en het semi-publieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders.	
Kerntaken	Het bankieren ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Overig	Niet van toepassing	
Openbaar belang	De provincie heeft een belang van 0,16% in de BNG. Het is niet zonder meer mogelijk een marktwaarde voor deze aandelen te bepalen, omdat deze niet vrij verhandelbaar zijn.	
Wijziging belang gedurende 2015	Nee.	
Risico's provincie	Nihil	

11 N.V. Nederlandse Waterschapsbank		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 1.226 mln	€1.256 mln
Vreemd vermogen	€ 74.858 mln	€74.858 mln
Resultaat 2013	€ 50 mln	
Vestigingsplaats	's-Gravenhage	
Doel	De Nederlandse publieke sector (waterschappen, gemeenten en provincies), instellingen onder garantie van (decentrale) overheden en Publiek-Private-Samenwerking, korte en lange financieringen aanbieden.	
Kerntaken	Arrangeren van kredieten voor de Nederlandse publieke sector (waterschappen, gemeenten en provincies), instellingen onder garantie van (decentrale) overheden en Publiek-Private-Samenwerking tegen gunstige voorwaarden en exact op maat.	
Overig	Niet van toepassing	
Openbaar belang	De provincie heeft een belang van minder dan 1% in de NWB. Ook de aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) kennen geen marktwaarde.	
Wijziging belang gedurende 2015	Nee.	
Risico's provincie	Nihil	
12 N.V. REMU Houdstermaatschappij		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€ 1.434 mln	€1.442 mln
Vreemd vermogen	€ 9 mln	€13 mln
Resultaat 2013	€ 7.2 mln	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	De rol van de N.V. REMU Houdstermaatschappij beperkt zich tot die van belangenbehartiger van voormalig aandeelhouders in het kader van een eventueel van ENECO te ontvangen vergoeding. De provincie Utrecht is voormalig aandeelhouder.	
Kerntaken	Zie doel.	
Overig	Niet van toepassing	
Openbaar belang	De provincie is voor 47,5% aandeelhouder in de houdstermaatschappij. De vennootschap heeft een eigen vermogen van € 1,5 mln. en wordt in stand gehouden in verband met een eventueel nog te ontvangen vergoeding van ENECO. Deze vergoeding bedraagt 4,66% van de totale waarde bij verkoop voor 31 december 2010 van meer dan 50% van ENECO (privatiseringsvergoeding). Zoals oorspronkelijk overeengekomen, vervalt het recht op deze vergoeding na 31 december 2010, echter vanwege het verzet dat ENECO heeft gepleegd tegen de Wet Onafhankelijk Netbeheerder (zgn. splitsingswetgeving), komt ENECO, naar het standpunt van de voormalige aandeelhouders, geen beroep meer toe op de vervaldatum van de privatiseringsvergoeding.	
Wijziging belang gedurende 2015	Nee.	
Risico's provincie	REMU kan geen aanspraak maken op privatiseringsvergoeding niet uitbetaald.	
13 Vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO)		
	1 januari 2013	31 december 2013
Eigen vermogen	0,71 mln.	0,26 mln.
Vreemd vermogen	8,66 mln.	7,69 mln.
Begroot resultaat	Niet bekend	
Vestigingsplaats	's-Gravenhage	
Doel	Het optimaliseren van de condities waaronder provincies werken en provinciale vernieuwingsprocessen stimuleren. Verder zijn er geen budgetten voor de (extra kosten van) extern ingehuurde deskundigen. Deze kosten worden veelal (nancalculatorisch) doorbelast aan de deelnemende provincies. Dit kan tot nu toe op incidentele basis door de inhoudelijke beleidsvelden worden opgevangen, maar zou in de toekomst mogelijk problemen op kunnen leveren.	
Kerntaken	Het IPO is actief op dezelfde terreinen als de provincies, zoals milieu, landelijk gebied, sociaal beleid, ruimtelijke ordening, wonen, economie en mobiliteit. De kernfuncties van het IPO zijn belangenbehartiging en platform. De belangenbehartiging geeft het IPO vorm door regelmatig te overleggen met onder andere de verschillende overheden en maatschappelijke organisaties. De platformfunctie wordt ingevuld door gelegenheden te creëren om kennis en ervaringen uit te wisselen, gezamenlijke standpunten te bepalen en initiatieven te ontplooiën. Daarnaast ondersteunt het IPO de provincies bij het uitvoeren van taken.	
Overig	De vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft twaalf leden: de Nederlandse	

	provincies. De kosten van de vereniging worden door de provincies gedragen volgens een maatstaf, waarbij de ene helft van de kosten gelijkelijk over de provincies wordt verdeeld, en de andere helft over de provincies wordt verdeeld naar rato van de som van de totale uitkeringen uit het provinciefonds en de belastingcapaciteit	
Openbaar belang	Het IPO is een vereniging, waarvan alle Nederlandse provincies lid zijn. Deze zijn vertegenwoordigd in het verenigingsbestuur en de algemene vergadering.	
Wijziging belang gedurende 2015	Het belang zal gedurende 2015, naar verwachting, niet veranderen.	
Risico's provincie	Als gevolg van activiteiten die meer kosten dan begroot, is er een risico dat uiteindelijk een bedrag aan contributie moet worden nabetaald. Daarnaast ligt er een risico bij het werken met projectmedewerkers, die een tijdelijke arbeidsovereenkomst hebben waarbij bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst WW-rechten ontstaan die door het IPO als eigen risicodragers volledig worden gedragen. De risico's worden beperkt door waar mogelijk te werken met uitzendconstructies, detacheringsovereenkomsten en het begeleiden van medewerkers in het zoeken naar een volgende baan.	
14 Vereniging Huis der Nederlandse provincies		
	1 januari 2013	31 december 2013
Eigen vermogen	€0,14 mln.	€0,19 mln.
Vreemd vermogen	€0,13 mln.	€0,24 mln.
Begroot resultaat	Niet bekend	
Vestigingsplaats	Brussel	
Doel	De algemene doelstelling van de Vereniging Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) is het verkrijgen van een effectieve positionering en vertegenwoordiging van de provincies in Brussel.	
Kerntaken	Het HNP behartigt de provinciale belangen op het Brusselse speelveld en is daarmee de lobbyorganisatie van de provincies. Het HNP richt zich op de kennis- en netwerkanalyse van een beperkt aantal dossiers. Het HNP treedt proactief op als verbindende schakel tussen Brussel en de achterban (provincies en IPO) en coördineert de strategie en het netwerk voor de Europese lobbydossiers. Het HNP draagt bij aan de gehele Europese beleidscyclus door vanuit de provinciale belangenbehartiging te 'brengen' en te 'halen'. 'Brengen' door het delen van kennis, bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van Europees beleid dat de provincies raakt en aangaat, en het tonen van goede provinciale voorbeelden die passen binnen de Europese doelstellingen. 'Halen' is het gebruiken van Europese programma's en structuurfondsen, en samenwerken in Europese netwerken.	
Overig	De provincie Utrecht is lid van het HNP en betaalt daarvoor een bijdrage voor huisvestings- en apparaatskosten. Het HNP is een vereniging volgens Belgisch recht (Internationale non-profit organisatie).	
Openbaar belang	Vertegenwoordigers van de 12 provincies en het IPO werken in opdracht van het HNP-bestuur vanuit het Huis als liaison tussen de provincies en Europese instellingen en netwerken. De EU-lobbyprioriteiten van het IPO gelden hierbij als basis, naast landsdelige en provinciale agenda's. Namens de provincie Utrecht is gedeputeerde De Vries lid van het Bestuur van het HNP.	
Wijziging belang gedurende 2015	Geen	
Risico's provincie	Indien het HNP in financiële problemen komt, loopt de provincie het risico dat er een claim wordt gelegd.	
15 N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht		
	1 januari 2014	31 december 2014
Eigen vermogen	€6,72 mln.	€6,50 mln.(raming)
Vreemd vermogen	€0,11 mln.	€0,10 (raming)
Begroot resultaat 2014	€ - 0,33 mln.(raming)	
Vestigingsplaats	Utrecht	
Doel	Zorgvuldig en duurzaam omgaan met de beschikbare ruimte.	
Kerntaken	Zorgdragen voor een goed investeringsklimaat in de provincie Utrecht en versterken van de economische positie van bedrijven met rendabele vestigingslocaties.	
Overig	N.V. in 2011 opgericht voor het investeren in private kavels op verouderde bedrijventerreinen in de provincie Utrecht.	
Openbaar belang	De provincie Utrecht is voor 100% aandeelhouder van de N.V.	
Wijziging belang gedurende 2015	Geen	
Risico's provincie	Als aandeelhouder loopt de provincie geen financiële risico's ten gevolge van het handelen van de N.V. Voorwaarde is wel dat de provincie zich niet bezig houdt	

	met het bestuur van de NV. Ander risico is dat de N.V. gebonden is aan de Europese regels voor staatssteun en dat de daarvoor geldende regels moeten worden gevolgd.
--	--

5.6 Grondbeleid

Eén van de drie pijlers in de coalitieperiode 2012-2015 is de focus op de kerntaken. Wij werken samen met Rijk, gemeenten en waterschappen om de regionale kerntaken te realiseren: de taken waarbij de toegevoegde waarde van het regionale bestuur evident is. Leidend voor onze keuze voor de kerntaken is het streven naar een sterke regio met een aantrekkelijke leefomgeving en een goed vestigingsklimaat. Daarom hebben onze provinciale kerntaken en de hiervan afgeleide beleidsdoelstellingen vooral betrekking op het fysieke domein. Bij de provinciale beleidsdoelstellingen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gebiedsontwikkelingsprojecten, natuur, water, recreatie, bedrijventerreinen, infrastructuur en (binnenstedelijke) woningbouw.

Voor het verwezenlijken van provinciale beleidsdoelstellingen in het fysieke domein kan het grondbeleid faciliterend en actief worden ingezet.

1. Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid wordt de verwezenlijking van onze beleidsdoelstellingen zoveel mogelijk overgelaten aan andere partijen, zoals gemeenten en marktpartijen. Bij faciliterend grondbeleid is dus geen sprake van het voeren van eigen grondexploitaties, al dan niet samen met gemeenten. Bij faciliterend grondbeleid hoeft er minder te worden geïnvesteerd en is er dus minder risico.

2. Actief grondbeleid

Als wij als private partij, alleen of in samenwerkingsverband met één of meerdere gemeenten, zelf grond aankopen om op die grond de gewenste bestemming te realiseren, is er sprake van actief grondbeleid. Bij het actieve grondbeleid zijn er verschillende categorieën, zoals taakgebonden verwervingen, anticiperende, strategische en exploiterende aankopen te onderscheiden. De categorieën staan in oplopende volgorde qua activiteit en risico.

Bij taakgebonden verwervingen vindt grondaankoop plaats als de noodzaak zich voordoet, bijvoorbeeld in het kader van de aanleg of verbetering van wegen of bij de realisatie van kunstwerken of bijvoorbeeld ecoducten en bruggen. Ook is er sprake van taakgebonden (anticiperende) grondaankopen als de provincie gronden aankoopt met een oorspronkelijk agrarische bestemming die na aankoop een nieuwe functie, bijvoorbeeld natuur, krijgen. Hierbij zijn de risico's beperkt tot die risico's die gepaard gaan met de normale bedrijfsvoering. De aankopen zijn functioneel voor de aanleg van een weggedeelte of ecoduct of de realisatie van nieuwe natuurgebieden. Eventuele restpercelen worden weer verkocht.

Bij de strategische grondaankopen zijn de risico's groter. Bij de provincie betreft het de aankoop van zogenaamde ruilgronden. Ruilgronden zijn gronden met een strategische ligging, die in de toekomst mogelijk kunnen worden geruild. Het risico bestaat hierbij dat ruil niet of veel later dan gedacht plaats kan vinden en de waarde van de grond tussentijds daalt. Ook is er in dat geval langer sprake van een vermogensbeslag.

Er is sprake van exploiterende aankopen, of grondexploitatie, als de provincie alleen of samen met gemeenten of andere partijen gronden aankoopt, zorg draagt voor het bouw- en woonrijp maken en vervolgens de grond uitgeeft aan bijvoorbeeld een aannemingsbedrijf. Zoals uit de crisis op de woningmarkt is gebleken, zijn de risico's op verlies hierbij veel groter, aangezien ook de investeringen veel groter zijn en deze verminderd kunnen worden terugverdiend of zelfs geheel verloren kunnen gaan, als de woningmarkt stagneert.

Hierna wordt ingegaan op het actieve grondbeleid binnen de provincie Utrecht, de ontwikkelingen in 2014 en op de mogelijke risico's en genomen beheersingsmaatregelen.

2.1 Grondverwerving in het kader van het UMP

Tot 2007 hield de provincie Utrecht zich naast faciliterend grondbeleid voornamelijk bezig met de minst actieve vormen van actief grondbeleid. Er werden voornamelijk gronden verworven voor aanleg en verbetering van infrastructuur. Dit gebeurt ook nog altijd ten behoeve van projecten uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan (UMP). Zoals gezegd zijn de risico's hierbij beperkt tot de risico's die gepaard gaan met de normale bedrijfsvoering. De aankopen zijn functioneel voor de aanleg van een weggedeelte of ecoduct. Alleen eventuele restpercelen worden weer verkocht. Eén en ander verloopt via de bestemmingsreserve Grote Wegenwerken, die is bestemd voor de uitvoering van het Mobiliteitsplan 2014-2028. Aankopen afgerond in 2014 waren:

- Grondruil RWS t.b.v. aanleg 12 BRAVO 7/9 € 120.000
- Aankoop gronden Domeinen t.b.v. aanleg P&R Breukelen € 780.000
- Aankoop gronden Merwedeweg t.b.v. aanleg P&R Breukelen € 1.150.000
- Grondruil gemeente Woerden (opbrengst) t.b.v. A12 BRAVO 6 € 426.000

2.2 Grondtransacties in het kader van de Agenda Vitaal Platteland

Vooruitlopend op de discussies met het Rijk is in 2011 met de gebiedspartners overeenstemming bereikt over het Akkoord van Utrecht. In dit akkoord hebben partijen afspraken gemaakt over een afgeslankte ecologische hoofdstructuur (EHS). Er is afgesproken dat nog 1.506 hectare nieuwe natuur verworven zal worden en 3.000 realisatie van de EHS en decentralisatie van deze taak naar de provincies. Het Rijk draagt alleen nog bij aan de realisatie van de EHS als daarmee internationale verplichtingen worden gediend, te weten Kader Richtlijn Water (KRW), Natura 2000 en Programmatische Aanpak Stikstof (PAS).

Stagnatie in grondtransacties ten einde

Met het vaststellen van de Nota Uitvoering Grondstrategie in januari 2014 is de verwerving (of functiewijziging) van natuurgronden weer voortvarend opgepakt.

Voortgang grondverwerving voor Agenda Vitaal Platteland in 2014

Om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen verkoop en aankoop en de financiële controle ten opzichte van het behalen van de maatschappelijke doelstellingen te versterken zijn de onderstaande tabellen ontwikkeld.

Tabel 1: Aantal ha. natuurrealisatie en bezit op basis van NOK (Natuur op Kaart)

Doelrealisatie	Streefwaarde	Werkelijk cumulatief 31-12-2013	Begroot cumulatief 31-12-2014	Werkelijk cumulatief 31-12-2014
Verwerving/functieverandering nieuwe natuur cumulatief in ha.	1.506	105	286	230*
Inrichting nieuwe natuur cumulatief in ha.	4.506	131	320	320
Aantal ha. grond in bezit	0	1.726	1.426	1.567

De verwerving en functieverandering is goed op gang gekomen. Begroot is gemiddeld 125 ha. per jaar en in 2014 is dat ook gerealiseerd. Daarmee is de in 2013 opgelopen achterstand nog niet ingelopen.

Tabel 2: Aan- en verkopen in Revolverend Fonds

Bedragen x €1.000				
	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014	Verschil Begroot 2014 Werkelijk 2014
Stand 1-1	28.389	31.437	31.437	0
Verkopen RF	690	3.500	2.102	-1.398
Aankopen RF	3.738	21.900	19.015	-2.885
Stand 31-12	31.437	49.837	48.350	-1.487

De begrote verkopen waren gebaseerd op de helft van de taakstelling ad. € 7 mln. In werkelijkheid blijkt meer BBL-nieuw grond te zijn verkocht. De aankopen waren lager omdat de bijdrage aan provincie Drenthe niet ten laste het RF is gebracht.

Om de beheersing van de aan- en verkopen van gronden te versterken is in de VJN 2014 besloten om:

- Het plafond van het Revolverend Fonds stapsgewijs terug te laten lopen van € 50 mln, naar nul euro eind 2027 omdat dan de doelstellingen moeten zijn bereikt:
 - tot € 45 mln. met ingang van 2016
 - tot € 40 mln. met ingang van 2018
 - tot € 35 mln. met ingang van 2020
 - tot € 30 mln. met ingang van 2022
 - tot € 20 mln. met ingang van 2024
 - tot € 10 mln. met ingang van 2026
 - tot € 0 met ingang van 2028
- En de inzet van het Revolverend Fonds te beperken tot aankopen die direct of indirect bijdragen aan de realisatie EHS (Akkoord van Utrecht). In de Grondstrategie zijn hiervoor nog nadere randvoorwaarden meegegeven.

We verkopen in werkelijkheid ook gronden die niet zijn voorgefinancierd uit het Revolverend Fonds maar waarvan de opbrengst ingezet wordt voor bijvoorbeeld de inrichting van EHS. Omdat deze verkopen ook bijdragen aan de verkooptaakstelling van minimaal € 7 mln. is onderstaande tabel opgenomen met het totaal aan grondverkopen. Met de verkopen ad. € 13,5 mln is de verkooptaakstelling voor 2014 ruim behaald, grotendeels door de verkoop van 178 hectare in het project Groot Wilnis Vinkeveen.

Tabel 3: Totaal verkopen

Bedragen x €1.000				
	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014	Vershil Begroot 2014 Werkelijk 2014
Revolverend Fonds + overige	690	7.000	13.500	6.500

Boekwaarde BBL-gronden

Binnen het Revolverend Fonds zijn gronden geactiveerd die direct of indirect bijdragen aan de realisatie EHS, dit is uit te splitsen naar BBL-oud en BBL-nieuw gronden. Daarnaast hebben we gronden om niet verkregen van het Rijk. Onderstaand een opsomming van de diverse soorten gronden en hun waardering.

Tabel 4: Boekwaarde BBL-nieuw

BBL-nieuw per 31 december 2014				
Categorie	Aantal hectare	Boekwaarde bij aanschaf	Boekwaarde op jaareinde	Waarde vermindering
EHS	229 ¹	0	0	0
Rods	87 ²	0	0	0
Ruilgrond	585 ³	29.335.874	29.335.874	0
Totaal	901⁴	29.335.874	29.335.874	0

Tabel 5: Boekwaarde BBL-oud

BBL-oud per 31 december 2014				
Categorie	Aantal hectare	Boekwaarde bij aanschaf	Boekwaarde op jaareinde	Waarde vermindering
EHS	125 ⁵	0	0	0
Rods	87 ⁶	0	0	0
Ruilgrond	454 ⁷	19.014.507	19.014.507	0
Totaal	666⁸	19.014.507	19.014.507	0

Financiële risico's bij grondverwerving AVP

Het financiële risico bij grondverwerving voor de inrichting van het landelijk gebied is over het algemeen beperkt, omdat grond relatief waardeverloopt is. Zo uitte het effect van de financiële crisis zich de afgelopen jaren bijvoorbeeld vooral in een daling in de huizenprijzen en veel minder in de agrarische grondprijzen (bron: Grondprijzmonitor DLG). Grondverwerving AVP wordt met name gedaan voor het realiseren van nieuwe natuur en Recreatie om de Stad (RodS).

In 2013 hebben wij de Bestuursovereenkomst Grond met het rijk gesloten. Daarmee hebben wij per 1 januari 2014 het economisch eigendom en daarmee ook de volledige verantwoordelijkheid over het beheer gekregen van de zogenaamde BBL-oud gronden (gronden verworven voor 2007). Over de zogenaamde BBL-nieuw gronden (verworven na 2007) was dat al het geval. Het beheer van de BBL-gronden is in 2014 nog door BBL gedaan. De kosten zijn verrekend met de pachtinkomsten. In 2015 wordt in het kader van DLG-transitie (definitief 1 maart 2015) onze organisatie zodanig ingericht dat de verantwoordelijkheid voor het beheer van BBL overgenomen kan

¹ Bron NOK 2014: 189 ha BBL nieuw binnen EHS + 60 ha aankoop binnen EHS in 2014 -20 ha verkoop in 2014

² Bron NOK 2014: 84 ha BBL nieuw binnen RodS + 3 ha aankoop binnen RodS in 2014

³ Bron NOK 2014: 727 ha BBL nieuw ruilgrond + 55 ha verkoop ruilgrond in 2014 – 197 ha verkoop in 2014+87

⁴ Bron NOK 2014: 1.000 ha BBL nieuw + aankoop 118,3 ha. -/- verkoop 135,8 ha.

⁵ Bron NOK 2014: 125 ha BBL oud binnen EHS

⁶ Bron NOK 2014: 87 ha BBL oud binnen RodS

⁷ Bron NOK 2014: 514 ha BBL oud ruilgrond – 60 ha verkoop ruilgrond in 2014

⁸ Bron NOK 2014: 726 ha (BBL-oud) – 60 ha verkopen BBL-oud in 2014

worden. Met deze beheermaatregelen zijn de risico's als gevolg van onvoldoende beheer beperkt.

Omdat we alleen betaald hebben voor de BBL-oud-grond en niet voor opstallen is er een buffer om tegenvallende verkoopopbrengsten en onvoorziene kosten te dekken. De resterende 454 hectares staan voor gemiddeld €42.000 op de balans, dat is lager dan de voorzichtig ingeschatte marktwaarde ad. € 47.500 waarmee in de grondstrategie is gerekend.

Afgesproken is dat de inschatting van het risico op verlies van aankopen niet boven de € 5 mln. mag uitstijgen. Voor dit bedrag is de reserve dekking financiële risico's grondbeleid in het leven geroepen. Bij iedere transactie die wordt voorgefinancierd uit het Revolverend Fonds wordt een risico-inschatting wordt gemaakt. Deze afspraak is uitgebreid naar alle aankopen met opstallen. De stand van het totale ingeschatte risico was eind 2014 circa €3,4 mln. (2013: €3,2 mln.). De verwachting is dat er in 2015 voor het eerst daadwerkelijk gebruik gemaakt zal worden van de risicoreserve, doordat de voorziene risico's bij een aantal grondtransacties zich ook daadwerkelijk voor gaan doen.

Reserve dekking financiële risico's grondbeleid:

Aankoop	Risicobedrag	Risicofonds
Reserve dekking financiële risico's grondbeleid		€ 5.000.000
Laakzone	€ 21.250	
Lopikerwaard - Oude Slootseweg	€ 62.500	
Agrarische grond Linschoterwaard	€ 55.250	
Stal en Hoeve Bunschoten	€ 3.400	
Hollandse Rading G.	€ 77.500	
Ederveen-v.G.	€ 4.300	
v.B.Noorderpark	€ 75.000	
GMN, Waverveen Hoofdweg, O.	€ 250.000	
RF-cultuurgrond Eemnes, Stalenhoef	€ 10.000	
Langesteeg, Voskuilen	€ 1.600.000	
Schupse Bos	€ 273.000	
Leersum Zuid	€ 5.000	
Snelrewaard	€ 15.500	
Hagestein, v.B.-H.	€ 17.958	
Hagestein, H.	€ 1.084	
R. Geerkade Wilnis	€ 125.800	
GV aankoop Nieuweweg Noord 273, nabij Meeuwenkampje	€ 15.750	
GV aankoop Leusden A.	€ 119.635	
R. Nieuwer ter Aa	€ 600.000	
G. Rhenen	€ 100.000	
Risico's totaal		€ 3.432.927
Saldo risicofonds		€ 1.567.073

2.3 *Hart van de Heuvelrug*

De informatie over Hart van de Heuvelrug is in deze jaarrekening opgenomen in een apart projectblad.

5.7 Provinciale belastingen en heffingen

Als provincie hebben wij in de loop van de jaren een aantal provinciale belastingen en heffingen ingesteld. Uitgangspunt van de provinciale heffingen is dat ze kostendekkend zijn. Wij kennen de volgende provinciale belastingen en heffingen.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

In de Begroting 2014 is een verwachte opbrengst van de opcenten motorrijtuigenbelasting opgenomen van € 114,3 mln. In de Voorjaarsnota en vervolgens de Najaarsrapportage is een enigszins lagere opbrengst van € 110,8 mln opgenomen. Hiertoe werd besloten nadat bleek dat de opbrengst over het jaar 2013 fors lager uitviel dan begroot en de verwachting was dat deze trend zich in 2014 voort zou zetten. De belangrijkste redenen voor deze verwachte lagere opbrengst was dat het aantal volledig belaste motorrijtuigen sterker was gedaald dan voorzien onder meer door het steeds vaker overstappen naar zeer zuinige motorrijtuigen, een toename van het aantal schorsingen en een sterke daling in de verkoop van nieuwe motorrijtuigen.

Uit de eindejaarsopgave van de Belastingdienst is nu gebleken dat de werkelijke opbrengst over het jaar 2014 € 114,2 mln bedraagt. Alhoewel de verkoop van het aantal auto's het afgelopen jaar opnieuw sterk is gedaald, is dit voor de opbrengst van de opcenten voor een deel goed gemaakt doordat de meeste zeer zuinige auto's per 1 januari 2014 met motorrijtuigenbelasting worden belast.

Precariorechten en leges

De opbrengst van de precariorechten en leges is jaarlijks sterk wisselend, doordat deze sterk wordt beïnvloed door het aantal te belasten aanvragen dat in een jaar wordt ingediend. Om die reden is in de Begroting 2014 hetzelfde bedrag van € 258.000 opgenomen als in de Begroting 2013 werd geraamd. De gerealiseerde opbrengst bedroeg in 2014 uiteindelijk € 133.692.

Ontgrondingenheffing

De opbrengst van de ontgrondingenheffing is jaarlijks sterk wisselend en wordt sterk beïnvloed door de omvang van de ontgrondingen in één jaar. Om die reden is in de Begroting 2014 hetzelfde bedrag van € 168.000 opgenomen als in de Begroting 2013. De uiteindelijke opbrengst van de ontgrondingenheffing is € 4.880.

Grondwaterheffing

In de Begroting 2014 is de opbrengst geraamd op € 1.261.000. De opbrengst van de grondwaterheffing was in 2014 € 1.101.580.

Kwijtscheldingsbeleid

Ten aanzien van de provinciale heffingen is geen kwijtscheldingsbeleid ontwikkeld.

Bedragen x € 1.000

Resumé opbrengsten provinciale belastingen en heffingen	2013	2014
Opcenten motorrijtuigenbelasting	103.860	114.185
Precariorechten en leges	595	134
Ontgrondingenheffing	57	5
Grondwaterheffing	1.131	1.102
TOTAAL	105.633	115.426

Financiële jaarrekening

Grondslagen van de financiële verslaggeving

Grondslagen van de financiële verslaggeving

1. Algemeen

De jaarrekening is samengesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Onderstaande samenvatting van de grondslagen is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

2. Balans – Activa

Vaste activa

De vaste activa zijn nader te verdelen in immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen het saldo van (dis)agio. Deze activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met lineaire (vast bedrag per jaar) afschrijvingen. Afgeschreven wordt op basis van de looptijd van de uitzettingen.

Materiële vaste activa

Het BBV onderscheidt 2 categorieën investeringen:

- a) Investerings met een economisch nut
- b) Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings met een economisch nut groter dan € 100.000 worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen, op basis van de geschatte levensduur.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, zoals in het kader van het provinciaal wegenbeheer (wegen en wegenbouwkundige werken), worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Een uitzondering hierop vormen de beschoeiingen aan provinciale vaarwegen en de uitvoeringsprojecten Hart van de Heuvelrug. De beschoeiingen worden gewaardeerd op vervaardigingsprijs minus lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur.

In overleg met onze huisaccountant hebben wij vanaf 2013 de uitvoeringsprojecten Hart van de Heuvelrug in de balans opgenomen als “Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut” in plaats van als “Gronden niet in exploitatie”. Dit omdat het in feite uitgaven betreft voor het realiseren van activa met een meerjarig maatschappelijk nut. Hierdoor wijkt de beginbalans 2013 af van de jaarrekening 2012 (verschuiving).

De uitvoeringsprojecten worden gebaseerd op hun vervaardigingsprijs, hierop wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa worden als volgt afgeschreven:

• bedrijfsgebouwen	30 - 50 jaar
• waterbouwkundige werken	10 - 25 jaar
• duurzame bedrijfsmiddelen	5 jaar
• bekabeling ICT	10 jaar
• software	3 jaar
• hardware	3 - 5 jaar

Voor Archimedeslaan wordt een afwijkende systematiek gevolgd. Hier wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde componentenmethode. De investeringen zijn verdeeld naar componenten die een verschillende nuttigheidsduur hebben: constructie, parkeren, installaties, inventaris, vloerbedekking en data.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Langlopende leningen worden gewaardeerd op de nominale waarde.

De overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer bestaan uit garantieproducten, obligaties en deposito's. Garantieproducten worden gewaardeerd op de gegarandeerde eindwaarde bestaande uit de hoofdsom en het aan de looptijd toegerekende, eveneens gegarandeerde, (extra) rendement. Obligaties en deposito's worden gewaardeerd op nominale waarde. Activa in eigendom van derden worden afgeschreven over maximaal de periode, waarvoor ze voor die derden geacht worden van nut zijn.

Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden in aanmerking genomen.

Vlottende activa

Gronden (niet) in exploitatie

Gronden (niet) in exploitatie worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde, verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Overige vlottende activa

De overige vlottende worden gewaardeerd op de nominale waarde.

3. Balans – Passiva

Eigen vermogen

De algemene reserves en bestemmingsreserves worden gewaardeerd op nominale waarde.

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan Provinciale Staten een bepaalde bestemming hebben gegeven. Deze bestemming kan door PS nog gewijzigd worden.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op het moment van opstellen van de jaarrekening onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren die van de Europese en Nederlandse overheidslichamen zijn ontvangen.

Voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde, met uitzondering van de voorziening Pensioenen gedeputeerden en de voorziening Nazorg stortplaatsen. Aan de voorziening Pensioenen gedeputeerden ligt een actuariële berekening ten grondslag. De gehanteerde rekenrente bedraagt 2,432% (voorheen 3,0%). De voorziening Nazorg stortplaatsen is opgenomen tegen contante waarde, conform de wettelijke verplichting.

Conform het hierover bepaalde in het BBV worden geen voorzieningen gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (zoals: ziektekosten, pensioenen, wachtgeld en vakantierechten) van vergelijkbare volume.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

De langlopende schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd op nominale waarde.

4. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen zoals financiële risico's gebonden aan de exploitatie waarvoor geen voorziening kan of mag worden getroffen omdat de omvang redelijkerwijs niet kan worden geraamd, treft u aan in de paragraaf weerstandsvermogen.

5. Programmarekening

De baten en lasten worden opgenomen voor zover aan het verslagjaar toe te rekenen, inclusief rente, afschrijving, toegerekende overhead en overige apparaatskosten (op basis van werkelijke uren).

Afschrijving

De afschrijving van activa start per 1 januari van het jaar na het jaar van investeren, uitgezonderd agio en disagio. Deze wordt geamortiseerd over de precieze looptijd van de betreffende geldlening.

Rente en rendement

Onderdeel van de uitzettingen zijn garantieproducten. Een aantal daarvan kent een gegarandeerd jaarlijks rendement. Sommige zijn voorzien van "clicks" waarbij een hogere eindwaarde en dus een hoger rendement kan

worden "vastgezet". Met ingang van 2005 wordt jaarlijks een aan de looptijden evenredig deel van de rendementen als treasuryresultaat genomen.

De rentevergoeding aan het BOR-fonds bedraagt het rekenkundig twaalf-maands gemiddelde over de rekening-courantverhouding van de provincie met de Rabobank.

Balans per 31 december 2014

BALANS PER

Activa	31-12-2014	31-12-2013
VASTE ACTIVA	205.436	264.013
Immateriële vaste activa	0	0
Kosten verbonden aan sluiten van geldleningen en saldo van agio/disagio	0	0
Materiële vaste activa	139.833	142.723
Investerings met economisch nut	108.856	113.841
Investerings met maatschappelijk nut	30.977	28.882
Financiële vaste activa	65.603	121.290
Kapitaalverstrekkings aan: deelnemings	80	80
Overige langlopende lenings	5.206	6.145
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	60.317	115.065
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
VLOTTENDE ACTIVA	438.090	403.237
Gronden niet in exploitatie	20.382	19.316
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	320.807	327.076
Vorderings openbare lichamen	23.406	23.664
uitzettingen in 's Rijks schatkist	219.281	224.390
Rek.crt. niet financiële instellingen	11.401	11.759
Overige vorderings	10.714	10.598
Overige uitzettingen	56.005	56.664
Overlopende activa	94.547	50.363
Liquide middelen	2.355	6.482
TOTAAL ACTIVA	<u>643.526</u>	<u>667.250</u>

31 DECEMBER 2014

Passiva	31 december 2014	31 december 2013
EIGEN VERMOGEN	414.218	442.854
Algemene reserve	48.185	49.085
Bestemmingsreserves	356.329	389.917
Bestemmingsreserves ivm egalisatie	1.668	2.625
Overige bestemmingsreserves	354.660	387.291
Saldo programmarekening	9.705	3.852
VOORZIENINGEN	41.380	41.422
VASTE SCHULDEN MET LOOPTIJD VAN 1 JAAR OF LANGER	3.750	7.500
Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar	0	0
Te verwerven aandelen OMU	3.750	7.500
VLOTTENDE PASSIVA	184.177	175.474
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	6.353	10.649
Overige schulden	6.353	10.649
Lening met vervaldatum binnen 1 jaar	0	0
Overlopende passiva	177.825	164.825
Rek.crt. niet financiële instellingen	0	0
Overige overlopende passiva	61.759	40.204
Vooruitontvangen specifieke uitkeringen	116.065	124.621
TOTAAL PASSIVA	<u>643.526</u>	<u>667.250</u>
Gewaarborgde geldleningen	21.511	23.670

Toelichting op de Balans

BALANSMUTATIES

De balans per 31 december 2014 sluit met een totaal van € 643,5 miljoen. Dit betekent een afname ten opzichte van 2013 van € 23,7 miljoen. De belangrijkste mutaties worden hierna toegelicht. Hierbij wordt achtereenvolgens ingegaan op de vaste activa, vlottende activa, vaste passiva, vlottende passiva en verplichtingen. Vervolgens wordt ingegaan op de borgstellingen en de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Onderstaande tabellen met balansmutaties geven de mutaties weer in één oogopslag.

Balansmutaties activa		
	Afname	Toename
VASTE ACTIVA		
Immateriele vaste activa		
Materiele vaste activa	2.890	
Financiële vaste activa	55.687	
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzetting < 1 jaar	6.269	
Grond niet in exploitatie		1.066
Overlopende activa		44.184
Liquide middelen	4.127	
	68.974	45.250

Per saldo afname **23.724**

Balansmutaties passiva		
	Afname	Toename
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	900	
Bestemmingsreserve	33.588	
Saldo Programmarek.		5.853
VOORZIENINGEN	42	
VASTE SCHULD >1 jr	3.750	
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlott schuld < 1 jr	4.296	
Overlopende passiva		13.000
	42.576	18.852

Per saldo afname **23.724**

VASTE ACTIVA	Saldo 2014 € 205.436	Saldo 2013 € 264.013
---------------------	-----------------------------	-----------------------------

Materiële vaste activa	Saldo 2014 € 139.833		Saldo 2013 € 142.723	
	2014	2013	2014	2013
Boekwaarde 1 januari	113.842	116.170		
Overboeking van nog niet in exploitatie genomen gronden	28.882	39.408		
Bij: investeringen met economisch nut	689	3.987		
Bij: investeringen met maatschappelijk nut	2.598	1.150		
AF: investeringen met maatschappelijk nut	-687	-11.677		
AF: terugboeking diverse aanschafwaarden	-495	-2.108		
	144.828	146.930		
AF: afschrijvingen	5.490	6.315		
AF: terugboeking diverse afschrijvingen	-495	-2.108		
Boekwaarde 31 december	139.833	142.723		

De materiële vaste activa zijn duurzame investeringen van stoffelijke aard. Het grootste deel hiervan, € 113,8 mln. per 1 januari 2014, betreft investeringen met een economisch nut. Hiertoe behoren vooral gebouwen (onder meer het provinciekantoor en steunpunt Huis ter Heide) en automatiseringsapparatuur.

Met ingang van 2013 zijn de investeringen van Hart van de Heuvelrug op de balans gepresenteerd onder de "Materiële vaste activa". De wijziging van de presentatie is gedaan omdat voor de provincie Utrecht de investeringen in Hart van de Heuvelrug verslaggevingstechnisch te beschouwen zijn als investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut waarvoor een bijdrage uit grondexploitatie wordt ontvangen. Voor verdere informatie zie projectblad Hart van de Heuvelrug.

Onroerende zaken zonder boekwaarde

Van de vaste activa is een aantal onroerende zaken reeds volledig afgeschreven. In de provinciale eigendomsregistratie staan de gegevens over de onroerende zaken en rechten op onroerende zaken geregistreerd.

Financiële vaste activa	Saldo 2014 € 65.603	Saldo 2013 € 121.290
--------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Deelnemingen	Nominaal	Vol- gestort	Belang in perc.	Intrinsieke waarde 1)	Balans 31-12-2014
Vitens NV					
285.896 aandelen van € 1	286	286	6	19.465	48
NV Bank Nederlandse Gemeenten					
87.750 aandelen van € 2,50	219	219	0	3.119	25
NV Nederlandse Waterschapsbank					
43 aandelen A van € 115	5	5			0
60 aandelen B van € 460	28	28	0	1.047	7
NV REMU Houdstermaatschappij					
95 aandelen van € 500	0	0	48	673	PM
				<u>24.304</u>	<u>80</u>

1) De aandelen zijn niet vrij verhandelbaar. Om een indicatie te krijgen van de reële waarde is het belang in de intrinsieke waarde van de deelneming volgens de meest recente jaarrekening weergegeven.

Vitens N.V.

De aandelen worden gewaardeerd op de oorspronkelijke boekwaarde ad € 48.000. In 2014 is € 777.637 dividend ontvangen over 2013, in 2013 was € 734.752 ontvangen over 2012.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

De aandelen worden gewaardeerd op de oorspronkelijke boekwaarde ad € 25.000. In 2014 is € 111.442 dividend ontvangen over 2013, in 2013 was € 130.747 over 2012.

Nederlandse Waterschapsbank N.V.

De aandelen worden gewaardeerd op de oorspronkelijke boekwaarde ad € 7.000. in 2013 is er, evenals in 2013, geen dividend uitkering geweest.

N.V. REMU Houdstermaatschappij

De aandelen in de N.V. REMU Houdstermaatschappij zijn in 2003 afgeboekt in verband met de verkoop van de aandelen REMU N.V. Sindsdien zijn de aandelen pro memorie gewaardeerd. De provincie heeft nog aanspraken bij een eventuele verkoop van REMU N.V. Zoals oorspronkelijk overeengekomen, zou het recht op deze vergoeding na 31 december 2010 zijn vervallen, echter vanwege het verzet dat Eneco heeft gepleegd tegen de Wet Onafhankelijk Netbeheerder (zgn. splitsingswetgeving), wordt nu bezien of het recht op deze eventuele privatiseringsvergoeding kan worden verlengd. Er staat nog een klein bedrag open, dat mogelijk bij liquidatie zal worden uitgekeerd. Totdat er duidelijkheid is omtrent de mogelijke verlenging van het recht op een privatiseringsvergoeding wordt de vennootschap in stand gehouden.

OMU

De aandelen OMU zijn in 2011 verkregen en gewaardeerd op nul, aangezien de NV verliesgevend is. Om die reden is deze waardering niet in bovenstaande tabel opgenomen.

Zie ook de toelichting op de deelnemingen in de paragraaf Verbonden partijen.

Overige langlopende leningen		Saldo 2014 € 5.206		Saldo 2013 € 6.145	
Geldnemer	Rente %	Saldo 31-12-13	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-14
Stichting Statenjacht Utrecht		333	0	0	333
Startersfonds		5.000	0	1.651	3.349
St OrangeGas Nederland, Utrecht, Amersfoort		270	0	0	270
Aardgasvulpunt Autobedrijf de Rooij		100	0	0	100
CNG net Harmelen, Maarssen, Veenendaal		300	0	0	300
CNGnet,		100	0	0	100
Orange Gas Briljantlaan Utrecht		0	100	0	100
Orange Gas De Kronkels Bunschoten		0	100	0	100
Coöperatieve Kredietunie Midden-Nede		0	50	0	50
lening Interne Technologies BV		0	287	0	287
Lening Somantix B.V		0	167	0	167
Overige langlop. Leningen: (fietsplan)		43	34	26	50
		6.145	737	1.677	5.206

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar			Saldo 2014 € 60.317		Saldo 2013 € 115.065	
Omschrijving			2014		2013	
Garantieproducten incl. langlopende rentevordering, excl. een bedrag van €56,0 mln dat binnen een jaar vrijvalt en bij overige uitzettingen is verantwoord.			60.317		115.094	
Obligaties			0		0	
Disagio			0		-29	
			60.317		115.065	

Van de langlopend uitgezette gelden wordt circa €130 miljoen afgelost binnen vijf jaar en circa €56,0 miljoen vervalt binnen één jaar. Voor risico's met betrekking tot de uitzettingen wordt verwezen naar de paragrafen treasury en weerstandsvermogen.

Garantieproducten	Saldo 2014 € 60.317	Saldo 2013 € 149.758
--------------------------	----------------------------	-----------------------------

Garantieproducten naar jaar van aflossing	Hoofdsom	Te ontvangen rente	Totaal 31-12-2014
2015	50.000	6.004	56.005
2016	30.000	5.318	35.317
2022	25.000	0	25.000
			116.322
Overboeken naar Overige uitzettingen	-50.000	-6.004	-56.005
	55.000	5.318	60.317

Van de garantieproducten is €56,0 mln verantwoord onder Overige uitzettingen aangezien de resterende looptijd daarvan minder dan één jaar bedraagt

Garantieproducten naar garantieggever	Hoofdsom	Te ontvangen rente	Totaal 31-12-2014
West Deutsche Landesbank	35.000	4.325	39.325
Depfa Bank SA	30.000	5.317	35.317
Deutsche Bank	15.000	1.680	16.680
BNP Paribas Fortis	25.000	0	25.000
	105.000	11.322	116.322

Obligaties	Saldo 2014 € 0	Saldo 2013 € 22.000
-------------------	-----------------------	----------------------------

Obligaties naar geldnemer	Jaar van aflossing	31-12-2014	31-12-2013
Bank Nederlandse Gemeenten	2014	0	22.000
		0	22.000

In verband met de kortlopende looptijd is de te ontvangen rente opgenomen onder de overlopende activa.

Bijdragen aan activa in eigendom derden	Saldo 2014 € 0	Saldo 2013 € 0
--	-----------------------	-----------------------

VLOTTENDE ACTIVA	Saldo 2014 € 438.090	Saldo 2013 € 403.237
-------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Gronden (niet) in exploitatie	Saldo 2014 € 20.382	Saldo 2013 € 19.316
--------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Omschrijving	Balans 31-12-13	Investerings	Desinvesteringen	Balans 31-12-14
In exploitatie genomen grond				
Vliegbasis Soesterberg	18.086	2.160	0	20.246
	18.086	2.160	0	20.246
Niet in exploitatie genomen grond				
Landgoed Paltz *	870	0	-870	0
Woonschepen en ligplaatsen **	360	-224	0	136
	1.230	-224	-870	136
	19.316	1.936	-870	20.382

Voor de in exploitatie genomen gronden, te weten Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg: wordt verwezen naar het projectblad Hart van de Heuvelrug.

* Landgoed Paltz: dit betrof aanvankelijk 74 hectare bos, 3 hectare nieuwe natuur en 3 gebouwen met opstallen met ondergrond. Begin 2013 ging het nog om een pand, deze is begin 2014 verkocht.

** Woonschepen en ligplaatsen: Per 31 december 2014 betreft dit één woonschip met bijbehorende ligplaats.

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	Saldo 2014 € 320.807	Saldo 2013 € 327.076
--	-----------------------------	-----------------------------

Vorderingen openbare lichamen	Saldo 2014 € 23.406	Saldo 2013 € 23.664
--------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Belastingdienst: BTW-compensatiefonds en BTW	23.211	22.894
Vorderingen ingevolge NHW nationaal	-576	0
Vordering ingevolge de Reconstructiewet veehouderij	771	771
	23.406	23.664

Uitzettingen in 's Rijks schatkist	Saldo 2014 € 219.281	Saldo 2013 € 224.390
---	-----------------------------	-----------------------------

Uitzettingen bij het Rijk	219.281	224.390
	<u>219.281</u>	<u>224.390</u>

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	3.762			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist	2.848	2.247	2.486	2.723
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	914	1.515	1.276	1.039
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	506.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	6.000			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3.762			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	256.327	204.432	228.703	250.471
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2.848	2.247	2.486	2.723

Rekening-courant niet financiële instellingen	Saldo 2014 € 11.401	Saldo 2013 € 11.759
--	----------------------------	----------------------------

Omschrijving	31-12-2014	31-12-2013
RC OLM	-31	-31
Gemeensch. Regio Randstad	-127	-127
RC Stg Monumentenwacht Nederland	0	15
RC Stg Monumentenwacht Utrecht	-60	68
RC Stg Monumentenwacht Limburg	-40	48
Stg. Leenheren van t Sticht	-31	-44
Nazorgfonds open stortplaats	0	2
Beheerfonds Hart van de Heuvelrug	11.677	11.677
RC RUD 2.0	14	151
	11.401	11.759

Overige vorderingen	Saldo 2014 € 10.714	Saldo 2013 € 10.598
----------------------------	----------------------------	----------------------------

Externe debiteuren	10.665	10.504
Debiteuren belastingen	40	94
Overige	8	1
	10.714	10.598
Af:dubieuze debiteuren	0	0
	10.714	10.598

Het debiteurensaldo per 31 december 2014 is toegenomen ten opzichte van het saldo per 31 december 2013. Hierbij is er ten opzichte van 2013 een verschuiving in de mate van ouderdom van de vorderingen en dan een lichte stijging in het aantal vastgelegde vorderingen aan het eind van het boekjaar 2014,

In de volgende tabel is de ouderdom van de debiteuren weergegeven:

Ouderdom vorderingen	31-12-2014	31-12-2013
0-30 dagen	1.015	-186
31-60 dagen	8.491	8.598
61-90 dagen	194	1.279
91-180 dagen	251	394
>180 dagen	754	513
	10.706	10.598

De vorderingen ouder dan 180 dagen hebben voornamelijk betrekking op een tweetal vordering van respectievelijk €102.822 en €398.325.

Overige uitzettingen	Saldo 2014 € 56.004	Saldo 2013 € 56.664
Obligaties waarvan de resterende looptijd 1 jaar of korter bedraagt	0	22.000
Garantieproducten waarvan de resterende looptijd 1 jaar of korter bedraagt	56.004	34.664
Kortlopende deposito's	0	0
	<u>56.004</u>	<u>56.664</u>

Overlopende activa	Saldo 2014 € 94.547	Saldo 2013 € 50.363
---------------------------	----------------------------	----------------------------

Omschrijving	31-12-2014	31-12-2013
Revolverend fonds	48.350	31.437
Nog te ontvangen opcenten motorrijtuigenbelasting	9.883	8.569
BBL- gronden oud	8.134	-
Nog te ontvangen van het Rijk tbv. herstructurering bedrijven	-	-2.424
Nog te ontvangen BCF	3.620	-
Voorfinanciering: Randstadspoor	-	593
Nog te ontvangen rente	-	483
WMO gemeenten	1.171	915
Vooruitbetaalde OV-abonnementen	-	40
Voorfinanciering bedrijvenregeling Bodemsanering	470	624
Vooruitbetaalden verzekeringspremies	231	-
NTO Min Infrastr. En Milieu inzake boscompensatie	872	-
Nog te ontvangen dividend belasting	338	-
Nog af te wikkelen subsidie JHV	283	-
Nog te ontvangen blauwe diensten HDSR	-	63
Voorschot SNL	314	5.216
Nog te ontvangen leningen	20.000	564
Voorschot DLG	-328	-333
Dekking aandelen OMU	-	3.008
Overige	1.208	1.608
Totaal	<u>94.547</u>	<u>50.363</u>

Liquide middelen	Saldo 2014 € 2.355	Saldo 2013 € 6.482
Rabobank	2.358	1.426
Rekening-courant Groenfonds	0	0
Schretlen & Co	-3	5.056
Kas	0	0
	<u>2.355</u>	<u>6.482</u>

ALGEMENE RESERVES				
Omschrijving	Balans 31-12-2013	AF	BIJ	Balans 31-12-2014
1 Saldireserve	12.895	3.829	4.603	13.669
2 Bedrijfsvoering	563	563	-	-
3 Weerstandsvermogen	35.627	1.111	-	34.516
	49.085	5.503	4.603	48.185

De algemene reserve dient primair als buffer voor de financiële risico's die voortvloeien uit de taakuitoefening van de provincie. Deze risico's hebben veelal betrekking op specifieke dossiers en activiteiten van de provincie maar zijn deels ook inherent aan de bedrijfsvoering.
Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar de Overige bijlagen.

BESTEMMINGSRESERVES				
Omschrijving	Balans 31-12-2013	AF	BIJ	Balans 31-12-2014
Reserve Friciekosten Veranderopgave	5.972	2.617	750	4.106
Reserve Stimuleringsfonds	1.567	-	-	1.567
Reserve kosten desintegratie RUD	-	619	567	51-
Reserve Ecoducten	11.506	36	-	11.470
Reserve Expl.verschillen grondwtrbeh	2.625	2.059	1.102	1.668
Reserve Programma landelijk gebied	118.043	32.359	20.211	105.895
Reserve projecten	32.079	8.249	2.779	26.609
Res Coll Particulier Opdrachtgevers.	82	3	-	80
Beheer startersleningen	182	182	-	-
Egalisatiereserve Bodemsanering	1.762	1.479	1.397	1.680
Res. Won/Binnensted. Ontw.	12.881	1.132	847	12.595
N.T.V.A. provincie utrecht	950	950	389	389
Reserve Huisvesting	26.918	4.724	4.322	26.516
Reserve egal.ISV/Bod.sanering	1.978	115	1.060	2.923
Reserve PUEV	590	641	961	910
Reserve IGP/RAP	4.850	2.000	4.143	6.993
Reserve Cofinancieringsfonds	15.342	1.709	2.498	16.130
Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed	3.982	170	1.000	4.812
Aanvulling ISV Wonen	4.006	4.960	1.348	394
Reserve Uitv.progr.Woonschepenbeleid	422	422	-	-
Beheer Knelpuntenpot Woningbouwstagn	847	847	-	-
Reserve dek fin risico's grondbeleid	5.000	-	-	5.000
Reserve concessieverlening EEVv	660	220	-	440
Reserve Grote wegenwerken	56.118	29.537	19.588	46.169
Reserve Masterplan Soesterberg	13.174	700	-	12.474
Reserve VERDER	63.874	10.408	8.720	62.186
Reserve gladheidsbestrijding	-	502	924	422
Reserve Toeristische ontwikkeling	759	35	66	791
Reserve CHS	351	40	-	312
Reserve ICT	3.397	730	1.184	3.851
Reserve DigiDiv	0	0	-	-
Totaal	389.917	107.443	73.855	356.329

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door provinciale staten een bepaalde bestemming gegeven is. Middelen die zijn vastgelegd in een bestemmingsreserve kunnen niet voor een ander doel worden uitgegeven, tenzij provinciale staten met een besluit de bestemming wijzigt. Vigerend beleid is dat de provincie Utrecht er naar streeft om het aantal bestemmingsreserves tot een minimum te beperken. Bestemmingsreserves worden bij voorkeur slechts ingesteld voor tijdelijke en bijzondere doel-einden. Bestemmingsreserves onderscheiden zich van de algemene reserve doordat er sprake is van een vastgelegde toekomstige aanwending, maar er bestaat nog geen wettelijke of feitelijke verplichting ten opzichte van derden. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een voorziening. Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar de overige bijlagen.

VOORZIENINGEN				
Programmnummer / Omschrijving	Balans 31-12-2013	Onttrekking	Storting	Balans 31-12-2014
Nazorg stortpl. Maarsbergen	642	-	-	642
Voorz. Garantst. Vathorst	1.177	138	-	1.039
Voorziening Pensioenen GS	8.875	1.496	266	7.645
Voorziening HvdH	5.300	-	-	5.300
Voorz. Nazorg stortplaatsen	1.096	12	-	1.084
voorziening Onderhoud Vaarwegen	18.114	3.580	2.049	16.583
Vrz.Gladheidsbestrijding	124	124	-	-
Voorz Beheer en onderhoud wegen	4.354	9.693	13.551	8.211
Voorz. Fricatiekst en Wachtge Alleato	638	332	184	490
Voorz Groot onderhoud/verv.huisv.	921	834	183	270
VZ GO Kantons	181	125	60	116
	41.422	16.335	16.291	41.380

Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar de Overige bijlagen.

Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer	Saldo 2014 € 3.750	Saldo 2013 € 7.500
---	---------------------------	---------------------------

Te verwerven aandelen OMU	3.750	7.500
---------------------------	-------	-------

Het betreft 75.000 nog te kopen aandelen van de N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht. De provincie Utrecht is voor 100% eigenaar van deze N.V.

In 2014 heeft er een aankoop van aandelen plaatsgevonden. Het voornemen is om in 2017 de volledige kapitaalstorting van € 7.5 mln door de provincie te laten plaatsvinden. Voor meer informatie zie de paragraaf Verbonden Partijen in deze jaarrekening.

VLOTTENDE PASSIVA	Saldo 2014 € 184.177	Saldo 2013 € 175.474
--------------------------	-----------------------------	-----------------------------

De vlottende passiva bestaan uit de netto vlottende schulden < 1 jaar en de overlopende passiva

Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar	Saldo 2014 € 6.353	Saldo 2013 € 10.649
---	---------------------------	----------------------------

Het saldo van de netto vlottende schulden is in vergelijking tot 2012 € 4,2 mln. Lager. Dit is het gevolg van een lager saldo op Crediteuren.

Overlopende passiva	Saldo 2014 € 177.825	Saldo 2013 € 164.825
----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Overige overlopende passiva	Saldo 2014 € 61.759	Saldo 2013 € 40.204
------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Nog te betalen:

- Subsidieverplichtingen	11.609	15.171
- Verplichtingen	27.073	10.886
Nog te betalen kosten Subsidies	896	
Nog te betalen randwegen	859	1.258
Nog te betalen Connexion	2.729	2.688
Nog te betalen ISV	3.800	
Nog te betalen Regiotax	510	
Nog te betalen Muziekpaleis	300	390
Overige nog te betalen bedragen	3.724	1.581
Nog te betalen Groene Hart		255
Nog te betalen loonheffing en premie ABP en Belasting	3.046	929
Nog te betalen RVO verplichtingen 2014	3.460	
Nog te betalen NSL		3.488
Totaal nog te betalen	58.006	36.645

Vooruit ontvangen:

Afronding ILG: SBB / FF / DR		
Huur	1.030	1.173
Frictiekosten Kunst centraal	594	657
Ministerie LNV subsidie PAS (Progr.aanpak stikstof)	539	400
Groene Hart	319	297
Natuurbeheer	568	
Rijksmiddelen Limes	546	525
Voorschot definitieve vereffening vermogen IZR		125
Bijdrage M&M	0	257
Overige vooruitontvangen bedragen	156	125
Totaal vooruit ontvangen	3.753	3.559
Totaal	61.759	40.204

VOORSCHOTTEN SPECIFIEKE UITKERINGEN	Saldo 2014 € 116.065	Saldo 2013 € 124.621
--	-----------------------------	-----------------------------

Programmanummer / Omschrijving	Balans 31-12-2013	Mutaties	Balans 31-12-2014
Rijksbijdrage natuur, bos en landschap	90	0	90
Besluit locatiegebonden subsidies (BLS)	80	80	-
Uitv Wet op de Jeugdzorg	1.705	432	1.273
Brede doeluitkering	110.081	788	109.294
Bereikbaarheidsoffensief	6.452	4.935	1.517
Wet op de bodemsanering	2.081	905	1.176
Stedelijke vernieuwing bodemsanering	2.347	0	2.347
Nat. Samenw.verband Luchtkwaliteit	388	388	-
Cultuurparticipatie	358	93	265
Vooruitontvangen Quick wins 1 en 2 B	1.036	933	104
LVDO	2	2	-
	124.621	8.555	116.065

Jaarlijks worden conform artikel 49 lid b BBV de van het Rijk ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren opgenomen op de balans.

Staat van gewaarborgde geldleningen					
Bedragen x €1.000					
Geldnemer	Oorspronkelijk bedrag van de lening	Restant lening(en) per 31-12-2013	Restant lening(en) per 31-12-2014	Waarvan gewaarborgd door Utrecht	Einde waarborging
ZORGSECTOR					
St. De Opbouw (vh. André Stichting)	4.267	518	407	407	2020
Stichting AVEANT	18.191	1.679	1.452	1.452	2026
Bartiméus	3.403	91	0	0	2014
Subtotaal	25.862	2.288	1.860	1.860	
OVERIGE SECTOREN					
Nationaal Groenfonds	166.643	94.404	87.204	7.064	Doorlopend
Provincie-ambtenaren (hypotheken)	0	3.379	2.798	2.798	Aflopend
Stichting Tijdelijk Wonen	850	100	0	0	2014
Berg & Boschschoon Houten	369	369	369	369	2025
S.S.P.O.M.N. (RTV-Utrecht)	5.335	3.822	3.683	3.683	2034
Garantiefonds Energie	2.264	1.777	1.595	1.595	2024
St. Seyster Veste	2.383	2.383	0	0	2014
Staatsbosbeheer	1.500	1.450	1.347	1.347	2028
EYOF	505	505	0	0	2014
Hooghveen BV	1.295	0	1.295	647	2016
Bouwbedrijf Zegers Ede BV	565	0	565	565	2016
V.O.F. De Paladijn	804	0	804	804	2015
Latei Projectontwikkeling BV	780	0	780	780	2015
Subtotaal	183.293	108.189	100.440	19.652	
TOTAAL	209.155	110.477	102.299	21.511	

Toelichting

Algemeen

Ten aanzien van de borgstellingen geldt, dat voor de zorgsector geen nieuwe borgstellingen worden verstrekt en dat het bedrag, waarvoor we borg staan, voor deze sector geleidelijk vermindert. In de overige sectoren zijn het aantal garantstellingen toegenomen. Gelet op de huidige economische situatie wordt in toenemende mate een beroep gedaan op het middel garantstellingen.

Zorgsector

Ten opzichte van het overzicht in de Begroting 2014 constateren we de volgende bijzonderheden:

- Stichting Bartiméus heeft in 2014 de gegarandeerde geldlening volledig afgelost. Hiermee kan de garantstelling ten behoeve van deze stichting vervallen.

Overige sectoren

Ten opzichte van het overzicht in de Begroting 2013 constateren we de volgende verschillen:

- Op 31 januari 2012 is besloten de Financieringsregeling huisvesting provinciale ambtenaren met onmiddellijke ingang in te trekken met dien verstande dat bestaande garanties blijven gelden. Reden hiervoor is dat uit de Memorie van Toelichting bij de wijziging van de Wet Fido per 1 januari 2009 is gebleken dat het verstrekken van garantie op een hypothecaire geldlening door overheidswerkgevers is verboden. Met het intrekken van de financieringsregeling conformeren wij ons derhalve aan de bepalingen van de Wet Fido.
- De garantstelling ten behoeve van Stichting Tijdelijk Wonen is in 2014 vervallen zonder dat de stichting van de garantstelling gebruik hoeft te maken.
- Aangezien de verkoop van de woningen voorspoedig is verlopen heeft Stichting Seyster Veste geen gebruik hoeft te maken van de provinciale garantstelling en is deze garantstelling in 2014 vervallen.
- Per 1 juli 2014 is de stichting EYOF ontbonden en heeft eindafrekening plaatsgevonden. In verband hiermee is de garantstelling in 2014 vervallen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Er zijn transacties die niet blijken uit de balans of exploitatierekening, zoals borgstellingen, garanties, de looptijd van huurcontracten of erfpacht, (latente) geschillen/gedingen, lopende bestellingen en operationele leasecontracten. Is hiervan sprake, dan is een kort overzicht noodzakelijk van de desbetreffende post, het financiële belang ervan alsmede de looptijd. In de jaarrekening 2013 (pagina 135) staat het overzicht van niet uit de balans blijkende verplichtingen per ultimo vorig boekjaar.

Lease- en huurverplichtingen (x €1.000)

Automatiseringskosten	0
Voertuigen	288
	<u>288</u>

Meerjarige subsidie- en overige verplichtingen:

Subsidieverplichtingen RVO Functieverandering	41.399
Subsidieverplichtingen RVO Natuurbeheer	28.275
GWW	18.727
AVP	12.717
Knooppunt Hoevelaken	7.320
BOR	6.882
BDU	6.712
Overig	5.387
Onderhoud wegen	4.284
HvdH	2.980
Nieuw wonen Veenendaal	1.000
Economisch project	712
ISV Bodem	583
Mobiliteitsmanagement RVM	472
WBB	469
Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	440
ICT investeringen	383
Pakketstudies	292
Woningbouw productie	230
Nieuwe Hollandse Waterlinie	222,2
	<u>140.086</u>

Totaal Niet uit de balans blijkende verplichtingen

140.374

Overzicht van baten en lasten

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA										
bedragen x €1.000		LASTEN			BATEN			SALDO		
Progr.	Omschrijving	Prim.Begroting	Begroting na	Rekening	Prim.Begroting	Begroting na	Rekening	Begroting na	Saldo Rekening	Verschil
1	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	17.035	33.593	22.974	7.466	14.080	7.611	19.513	15.362	4.151
2	Landelijk gebied	34.211	78.534	80.810	1.056	24.631	38.670	53.903	42.140	11.763
3	Bodem, water en milieu	20.627	23.540	23.474	6.215	6.215	7.904	17.325	15.570	1.755
4	Economische zaken en recreatie	7.443	8.788	8.254	101	332	574	8.456	7.680	776
5	Mobiliteit	186.618	181.309	187.574	130.705	106.194	114.418	75.115	73.157	1.958
6	Cultuur en samenleving	14.523	15.749	14.327	1.554	2.478	2.477	13.271	11.851	1.420
7	Jeugdzorg	121.812	122.246	125.277	113.827	113.977	118.184	8.269	7.093	1.176
8	Bestuur en middelen	27.118	32.486	24.042	5.156	6.182	6.592	26.304	17.451	8.853
Totaal programma's		429.387	496.245	486.732	266.080	274.089	296.430	222.156	190.303	31.853
	Centrale overhead	21.300	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma's incl. Centrale Overhead		450.687	496.245	486.732	266.080	274.089	296.430	222.156	190.303	31.853
	Algemene middelen en stelposten	3.806	2.806	359	164.687	158.009	161.903	-155.203	-161.544	6.341
Saldo rekening (bruto)		454.493	499.051	487.092	430.767	432.098	458.333	66.953	28.759	38.194
	Reserves via programma's	50.957	58.926	73.731	79.484	121.453	107.443	-62.527	-33.711	-28.816
	Reserves via algemene middelen	751	751	751	269	5.503	5.503	-4.752	-4.752	0
Saldo rekening (netto)		506.201	558.728	561.574	510.520	559.054	571.279	-326	-9.705	9.379

Verplichte bijlagen

STAAT VAN VASTE ACTIVA 2014										
Omschrijving	Aansch. waarde 1-1-2014	Investerings 2014	Desinves- teringen 2014	Geheel afgeschreven 2014	Aansch.waarde 31-12-2014 (1+2-3-4)	Afgeschreven tot en met 2013	Extra Afschrijving 2014	Boekwaarde 1-1-2014 (1-6-8)	Afschrijving 2014	Boekwaarde 31-12-2014 (5-6-8-10+4)
	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11
A. Immateriële Vaste Activa										
Kst. sluiten geldleningen, agio en disagio										
(Dis)agio obligaties	-678			-584	-94	-649		-29	0	0
TOTAAL IMMATERIELE ACTIVA	-678	0	0	-584	-94	-649	0	-29	0	0
B. Materiële Vaste Activa										
Investerings met economisch nut										
a. bedrijfsgebouwen										
Huisvesting Archimedeslaan	113.270	592			113.862	7.896		105.375	4.541	101.426
Renovatie Paushuizen	2.690				2.690	264		2.426	90	2.336
Steunpunt Huis ter Heide (30 j. t/m 2042)	3.292				3.292	861		2.431	113	2.318
Bedrijfsgebouw Veenweide (30 j. t/m 2034)	3.089				3.089	930		2.159	103	2.056
Benzineverkooppunt	221			0	221	29		192	7	184
Subtotaal	122.562	592	0	0	123.154	9.980	0	112.582	4.854	108.321
b. Overige materiële vaste activa										
Automatisering algemeen	1.995			495	1.500	736		1.259	636	623
Wagenpark	0	97			97			0		97
Subtotaal	1.995	97	0	495	1.597	736	0	1.259	636	720
Subtotaal Invest. met economisch nut	124.556	689	0	495	124.750	10.717	0	113.841	5.490	109.041
Investerings met maatschappelijk nut										
c. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken										
Hart vd Heuvelrug (HVH)	23.882	2.557	687		25.752	0		23.882	0	25.752
Hart vd Heuvelrug (HVH) Richelleweg	4.902				4.902	0		4.902	0	4.902
Hart vd Heuvelrug (HVH) Dorrestein	98	40			138	0		98	0	138
Subtotaal invest. Met maatschappelijk nut	28.882	2.598	687	0	30.792	0	0	28.882	0	30.792
TOTAAL MATERIELE ACTIVA	153.438	3.286	687	495	155.543	10.717	0	142.723	5.490	139.833
B. Financiële Vaste Activa										
Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar.										
Obligaties	22.000		22.000		0	0		22.000	0	0
Garantieproducten	149.758	1.703	35.139		116.322	0		149.758	0	116.322
Subtotaal	171.758	1.703	57.139	0	116.322	0	0	171.758	0	116.322
Overige langlopende leningen										
Lening u/g Statenjacht	333				333	0		333	0	333
Lening GNG net	100				100	0		100	0	100
Lening OrangeGas Ned. BV	70				70	0		70	0	70
Lening Aardgasvulpunt Harmelen/CNG Net	100				100	0		100	0	100
Lening Orange Gas Utrecht / Lage Weide	100				100	0		100	0	100
Lening Orange Gas Amersfoort Stuwdam	100				100	0		100	0	100
Aardgasvulp. autober.De Rooij	100				100	0		100	0	100
Net BV GNG station Maarssen	100				100	0		100	0	100
GNG Net Veenendaal	100				100	0		100	0	100
Lening OrangeGas Utrecht	0	100			100	0		0	0	100
Lening OrangeGas Bunschoten	0	100			100	0		0	0	100
Coöperatieve Kredietunie Midden-Ned.	0	50			50	0		0	0	50
Lening Interne Technologies BV	0	287			287	0		0	0	287
Lening Somantix BV	0	167			167	0		0	0	167
Startersfonds	5.000		1.651		3.349	0		5.000	0	3.349
Leningen Fietsplan	43	34	26		50	0		43	0	50
Subtotaal	6.145	737	1.677	0	5.206	0	0	6.145	0	5.206
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen										
Aandelen Hydron (WMN)	48				48	0		48	0	48
Aandelen NWB	7				7	0		7	0	7
Aandelen BNG	28				28	3		25	0	25
Subtotaal	84	0	0	0	84	3	0	80	0	80
TOTAAL FINANCIELE ACTIVA	177.987	2.440	58.816	0	121.611	3	0	177.984	0	121.608
TOTAAL VASTE ACTIVA	330.747	5.726	59.502	-89	277.060	10.071	0	320.678	5.490	261.441

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN 2014

PROGRAMMA'S	2014		
	lasten	baten	saldo
01 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING			
Begroting 2014			
Uitvoeringsprojecten Hart van de Heuvelrug	6.079	6.079	0
Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015-Kantorenmarkt	53	0	53
Kadernota Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling	1.138	6	1.132
Uitgave ISV	4.960	1.348	3.612
Voorjaarsnota 2014			
Rentederving voorfinanciering Hart van de Heuvelrug	2.000		2.000
CP Woningbouw productie	186	2	184
Collectief particulier opdrachtgeverschap	91	88	3
Nieuw Wonen Veenendaal	1.000	0	1.000
Startersleningen	200	19	181
Knelpuntenpot woningbouwstagnatie	0	25	-25
CP Uitvoering Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen	0	0	0
			0
Overige mutaties			
Voordelige balansafwikkelingsverschillen	-75	16	-91
			0
Subtotaal	15.632	7.583	8.049
Mutaties reserve			
	5.877	13.910	-8.033
Totaal programma 1	21.509	21.493	16
02 LANDELIJK GEBIED			
Begroting 2014			
Natura 2000	361		361
Greendeal zonnepanelen asbestdaken	214		214
Programma AVP (incl. Rijksmiddelen)	33.541	25.310	8.231
Groene Hart	1.275	1.275	0
Ganzenakkoord	98	0	98
Uitvoeringsprogramma Woonschepenbeleid	422	0	422
			0
Voorjaarsnota 2014			
			0
			0
			0
Overige mutaties			
Stikstof	1.253	168	1.085
			0
Subtotaal	37.164	26.753	10.411
Mutaties reserve			
	7.503	33.132	-25.629
Totaal programma 2	44.667	59.885	-15.218
03 BODEM, WATER EN MILIEU			
Begroting 2014			
Programma Uitvoering Externe Veiligheid	641	961	-320

PROGRAMMA'S	2014		
	lasten	baten	saldo
Concessie OV	220		220
Nationale samenwerkingsprogramma lucht	388		388
Grondwaterbeheer	2.059	1.102	957
Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire luchthavens (RBML)		41	-41
ISV bodemsanering	204	1.102	-898
WBB Uitvoering meerjarenprogramma bodemsanering inclusief stelpost overhead bodemsanering	2.680	2.130	550
CP Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven	73	0	73
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	213	0	213
			0
			0
			0
			0
			0
Voorjaarsnota 2014			0
			0
			0
			0
			0
Overige mutaties			
BOA coördinatie	75	42	33
WABO	34	3	31
Bevoegheidsverschuiving	3	642	-639
Whbz consignatie	32	49	-17
Omgevingsdienst NZKG	275	158	117
Voordelige balansafwikkelingsverschillen	-82	49	-131
Subtotaal	6.815	6.279	536
Mutatie reserves	5.176	6.903	-1.727
Totaal programma 3	11.991	13.182	-1.191
04 ECONOMISCHE ZAKEN EN RECREATIE			
Begroting 2014			0
Balansafwikkelingen Economische zaken	-471		-471
Detachering KIC-Pioneer in Practic	2		2
Economisch beleidsplan	615		615
Internationale school	159		159
Cofinancieringsfonds	1.517	-103	1.620
Green deal collectieve energieprojecten		400	-400
Toeristische promotie	110		110
Bijdragen projecten toeristische ontwikkelingen	24		24
KIC	83	83	0
Toekomst recreatieschappen	160		160
Recreatieve routenetwerken	120		120
Subtotaal	2.319	380	1.939
Mutaties reserves	2.864	3.028	-164
Totaal programma 4	5.183	3.408	1.775
05 MOBILITEIT			

PROGRAMMA'S	2014		
	lasten	baten	saldo
Begroting 2014			
Balansafwikkelingen	-134		-134
VERDER pakketstudies	10.408		10.408
Interreg Project CCP21	75	103	-28
Programmabureau Uitvoeringsfase Verder	3	3	0
Projecten Brede doeluitkering	73.575	73.575	0
Projecten Grote Wegenwerken	46.894	18.954	27.940
Mobiliteitsmanagement RVM	6.144	6.144	0
Uitvoeringsprogramma pakketstudies	4.087	4.083	4
BOR projecten	4.444	2.847	1.597
Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist	338	338	0
Verdiepte ligging N237 Soesterberg	700		700
Op de Fiets	60	43	17
Afhandeling Valwild	11		11
Gladheidsbestrijding	528	26	502
Stationsgebied Driebergen-Zeist	7.840	6.868	972
ROV exploitatie	207	207	0
Aanleg ecoducten N226/N227	36		36
Basisregistratie Grootschalige Topografie	176		176
Subtotaal	155.392	113.191	42.201
Mutatie reserves	29.058	43.872	-14.814
Totaal programma 5	184.450	157.063	27.387
06 CULTUUR EN SAMENLEVING			
Begroting 2014			
Archeologiebeleid	-20		-20
Ruimtelijk erfgoedbeleid	-40		-40
Publieksbereik	115		115
Fort Fectio	300		300
Monumentenzorg	2.197	1.527	670
Nationaal Limes project	654	654	0
Balansafwikkelingen cultuur	-230	35	-265
Kunst centraal	78	12	66
LEU erfgoededucatie	5		5
PCP Cultuurparticipatie	81	81	0
Cultureel ondernemerschap	412		412
Kleinschalige festivals	100		100
Festivals	150		150
Vrede van Utrecht	-150	95	-245
Intensivering cultuur	270		270
Balansafwikkelingen samenleving	-67	64	-131
Alleato	184		184
Europees Jeugd Olympisch festival		8	-8
Subtotaal	4.039	2.476	1.563
Mutatie reserves	332	502	-170
Totaal programma 6	4.371	2.978	1.393
07 JEUGDZORG			
Begroting 2014			0

PROGRAMMA'S	2014		
	lasten	baten	saldo
Jeugdzorg, uitgaven	123.236		123.236
Jeugdzorg, rijksmiddelen		117.534	-117.534
Jeugdzorg, overlopende passiva		500	-500
Transitie Jeugdzorg	51	150	-99
Subtotaal	123.287	118.184	5.103
Mutatie reserves	1.000	3.877	-2.877
Totaal programma 7	124.287	122.061	2.226
08 BESTUUR EN MIDDELEN			
Begroting 2014			0
Laptop en PC bijdrage RUD		319	-319
Huis aan Huis bladen	195		195
Veranderopgave en frictiekosten personeel	2.611		2.611
Huisvesting Eureka	496	334	162
kapitaalslasten ICT	730		730
bedrijfsfittnes	70	70	0
A2010: Hart van de Heuvelrug	490		490
P4 Brussel	554	554	0
CP Utrecht 2040 (voorh Profiel van Utrecht)	340		340
Strategisch communicatiebeleid en huisstijl	41		41
Aansprakelijkstellingen Asbest	55		55
Presto	319		319
Voorjaarsnota 2014			
Noordvleugelprovincie	100		100
Verkiezingen provinciale staten	82		82
Extra parkeerplaatsen Archimedeslaan	70		70
Voordelige balansafwikkelingsverschillen	-240		-240
Subtotaal	5.901	1.277	4.624
Overige mutaties			
Afhandeling AWB bezwaarklachten stikstof	310		
Communicatie	277		
Mutatie reserves	3.608	11.926	-8.318
Totaal programma 8	10.096	13.203	-3.107
Subtotaal programma's	350.549	276.123	74.426
Mutatie reserves programma's	55.418	117.150	-61.732
Eindtotaal	405.967	393.273	12.694

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in werking getreden. Deze nieuwe wet vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). Binnen de WNT wordt de bezoldiging van topfunctionarissen genormeerd. Onder topfunctionarissen wordt bij een provincie verstaan de provinciesecretaris en de griffier.

Daarnaast betekent de inwerkingtreding van de WNT dat in de jaarrekening een overzicht moet worden opgenomen van alle topfunctionarissen (zijnde de provinciesecretaris en de griffier), waarbij op persoonsniveau de verschillende componenten van het beloningsmaximum (beloning, sociale verzekeringspremies, belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen en voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn) dienen te worden toegelicht. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de wet.

De wet stelt, naast een verplichting tot openbaarmaking, een maximum aan de bezoldiging en contractuele ontslagvergoeding van bestuurders, toezichhouders en van de hoogste leidinggevenden. Het bezoldigingsmaximum over 2014 bedraagt € 230.474. De maximale ontslagvergoeding is gemaximaliseerd op twaalf maandsalarissen maar ten hoogste € 75.000. Voor alle organisaties waarop de WNT van toepassing is, geldt dat de beloning van topfunctionarissen openbaar gemaakt dient te worden in de jaarstukken, ongeacht of de bezoldiging hoger of lager is dan het maximum. De openbaarmaking moet op persoonsniveau met naam en toenaam worden gedaan. Dit betekent dat deze informatie conform voorgaand boekjaar in de jaarrekening 2014 opgenomen dient te worden.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft de Provincie Utrecht gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, kan en hoeft de Provincie Utrecht niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim niet topfunctionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet).

Funcctie	Provinciesecretaris/algemeen directeur	Statengriffier
<i>Naam</i>	Dhr. H. Goedhart	Dhr. L.C.A.W. Graafhuis
<i>Beloning</i>	152.944	112.803
<i>Sociale verzekeringspremies</i>	7.470	7.069
<i>Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen</i>		1.733
<i>Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)</i>	26.331	17.553
Totaal	186.745	139.158
<i>Duur en omvang van dienstverband in 2014</i>	111,11% (40 uur p/w)	100% (36 uur p/w)

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

In het boekjaar 2014 is een uitkering wegens beëindiging dienstverband uitbetaald van € 254.000,- aan een medewerker in de functie van Beleidsmedewerker. Het dienstverband is in 2014 beëindigd. Na aanleiding van dit voorval is besloten om voortaan ontslagvergoedingen hoger dan de WNT norm van € 75.000 vooraf voor te leggen aan GS.

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015								
I&M	E11	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) Subsidieregeling pro- grammafinanciering lokale luchtkwaliteitsmaatregelen en Besluit milieusubsidies Provincies	Besteding (jaar T) door provincie ten laste van rijksmiddelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten)	Doorgeleide middelen door provincie naar medeoverheden (jaar T) ten laste van rijksmiddelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten)	Besteding (jaar T) ten laste van eigen bijdrage provincie zoals beschreven in artikel 9 lid 2 van de subsidieregeling NSL	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners van provincie (niet rijk, provincie of medeoverheid)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten provincie op door rijk verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekenend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen door provincie
			Aard controle R Indicatornummer: E11 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 06
			€387.528	€0	€843	€0	€0	€0
			Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulative besteding (t/m jaar T) door provincie ten laste van rijksmiddelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten)	Cumulative doorgeleide middelen door provincie naar medeoverheden (t/m jaar T) ten laste van rijksmiddelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten)	Cumulative besteding t/m jaar T ten laste van eigen middelen (provincie)	Cumulative besteding t/m jaar T ten laste van bijdragen door derden =contractpartners van provincie (niet rijk, provincie of medeoverheid)	Cumulative besteding t/m jaar T ten laste van rentebaten provincie op door rijk verstrekte bijdrage NSL
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 12
Nee	€1.238.000	€1.395.000	€494.073	€0	€0			
Cumulative terugstorting t/m jaar T in verband met niet uitgevoerde maatregelen door provincie	Cumulative besteding t/m jaar T-1 ten laste van provinciale middelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten) door medeoverheden	Cumulative besteding t/m jaar T-1 ten laste van eigen bijdrage medeoverheden zoals beschreven in artikel 9 lid 2 van de subsidieregeling NSL	Cumulative besteding t/m jaar T-1 ten laste van bijdragen door derden = contractpartners van medeoverheid (niet rijk, provincie of medeoverheid)	Cumulative besteding t/m jaar T-1 ten laste van rentebaten medeoverheden op door provincie verstrekte bijdrage NSL				
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 13	Aard controle D1 Indicatornummer: E11 / 14	Aard controle D1 Indicatornummer: E11 / 15	Aard controle D1 Indicatornummer: E11 / 16	Aard controle D1 Indicatornummer: E11 / 17				
€0	€17.311.711	€33.546.699	€1.562.816	€0				
I&M	E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Wet BDU Verkeer en Vervoer (art. 10) Provincies en stadsregio's (Wgr+)	Eindsaldo/-reservering (jaar T-1)	Rentebaten (jaar T)	Ontvangen BDU-bijdrage V&W (jaar T)	Terugbetaling door derden vanuit BDU-bijdrage verstrekte middelen in (jaar T)	Besteding (jaar T)	Correctie over besteding (T-1)
			Aard controle R Indicatornummer: E27 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 06
			€110.081.384	€0	€60.802.715	€11.984.493	€73.932.977	-€357.979
			Eindsaldo/-reservering (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E27 / 07					
€109.293.594								
Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen	Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen							
Omschrijving Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27 / 08	Bedrag Aard controle R Indicatornummer: E27 / 09							
1 Connexxion	€27.329.496							
EZ	F3	Verzameluitkering EZ Regeling verzameluitkering Provincies, gemeenten en	Besteding (jaar T)					
			Aard controle R Indicatornummer: F3 / 01					
			€100.000					

VWS	H8	Doeluitkering jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg) Wet op de jeugdzorg (art. 37) en Regeling bekostiging jeugdzorg 2009 Provincies en stadsregio's (Wgr+)	Aantal Onder toezichtstelling (OTS), (jaar T-1)	Aantal OTS (jaar T-1), overig	Aantal voorlopige voorgedij (jaar T-1)	Aantal voorgedij (jaar T-1)	Aantal jeugdreclassering (jaar T-1)	Aantal samenloop (jaar T-1)
			<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 01</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 02</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 03</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 04</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 05</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 06</i>
			801	1.437	0	476	420	78
			Aantal Individuele Traject Begeleiding (jaar T-1) (ITB), harde kern	Aantal ITB (jaar T-1), Criem	Aantal scholing- en trainingsprogramma's (STP) (jaar T-1)	Besteding (jaar T) aan stichting die een bureau jeugdzorg in stand houdt -deel justitietaken	Besteding (jaar T) aan stichting, die een bureau jeugdzorg in stand houdt - deel taken bureau jeugdzorg en subsidie bureau jeugdzorg	Besteding (jaar T) aan zorgaanbod
			<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 07</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 08</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H8 / 10</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H8 / 11</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H8 / 12</i>
236	132	0	€ 24.445.103	€ 17.481.991	€ 76.107.166			
Aantal aanmeldingen (jaar T-1) aan het LBIO door bureau jeugdzorg	Aantal afmeldingen (jaar T-1) aan het LBIO door bureau jeugdzorg	Omvang egalisatiereserve jeugdzorg per 31 december (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee					
<i>Aard controle D2 Indicatornummer: H8 / 13</i>	<i>Aard controle D2 Indicatornummer: H8 / 14</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: H8 / 15</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H8 / 16</i>					
699	707	€ 1.273.230	Nee					

Controleverklaring

Overige bijlagen

**Samenvatting jaarrapportage 2014,
Provinciaal uitvoeringsprogramma
Externe Veiligheid 2011-2014**

Samenvatting Jaarrapportage 2014 Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014.

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op het beheersen van risico's op calamiteiten met gevaarlijke stoffen waarbij dodelijke slachtoffers vallen. De risicobronnen zijn: Inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen, vuurwerk bij evenementen, en het gebruik van luchthavens.

De provincie vervult op basis van afspraken tussen Rijk, IPO en VNG, vanaf 2004 een regiefunctie om te komen tot een structureel adequate uitvoering van externe veiligheidsbeleid en regelgeving. Voor de periode 2011-2014 is door Provinciale Staten een programma opgesteld waarvoor het rijk jaarlijks €961.000 beschikbaar stelt via het provinciefonds. De focus in het programma lag op het realiseren van een adequate risicoregistratie, vergunningverlening en handhaving, ruimtelijke ordening, routing van gevaarlijke stoffen, organisatorische en beleidsmatige borging van externe veiligheid. Het programma werd jaarlijks geactualiseerd zodat flexibel ingespeeld kon worden op ontwikkelingen.

In het programma 2011-2014 is vastgelegd dat Provinciale Staten jaarlijks als bijlage bij de jaarrekening een samenvatting van de PUEV jaarrapportage met een bestedingsoverzicht vaststellen.

Organisatie

Het zwaartepunt voor de uitvoering van het PUEV 2011-2014 ligt in de provincie Utrecht bij de Omgevingsdienst Regio Utrecht, de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht, de gemeente Utrecht, de gemeente Nieuwegein, de gemeente Veenendaal, de Veiligheidsregio en de provincie. Zij werken nauw samen in de PUEV-projectgroep aan het verbeteren van de uitvoering van beleid en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Kennis wordt gedeeld, problemen besproken en opgelost. Er zijn werkafspraken tussen deelnemers om elkaar bij ziekte en verlof te kunnen vervangen. De provincie voert de regie en is voorzitter van de projectgroep.

Er is zowel binnen de provincie als landelijk tussen provincies en gemeenten een kennisnetwerk opgebouwd met een landelijke site (www.relevant.nl). In dit netwerk zijn werkstandaarden voor de vergunningverlening en de risicoregistratie ontwikkeld, knelpunten in de uitvoering van regelgeving gesignaleerd, voorstellen gedaan om te komen tot oplossingen voor deze knelpunten en kennis ontsloten om nieuwe regelgeving te implementeren. In dit netwerk worden de programma's onderling op elkaar afgestemd en wordt samengewerkt.

Er is de afgelopen jaren veel vooruitgang geboekt. Er is ervaring opgedaan met nieuwe regelgeving op het gebied van externe veiligheid. De uitvoering van externe veiligheid is geborgd. Er is voldoende menskracht beschikbaar gekomen om regelgeving en beleid uit te voeren. Regelgeving op het gebied van externe veiligheid wordt standaard toegepast bij vergunningverlening, de handhaving van vergunningen en in ruimtelijke plannen. Risico's worden bijgehouden in het Risicoregister en vermeld op de Risicokaart.

De brand bij Chemiepack in 2011 heeft de discussie over het toezicht bij bedrijven die vallen onder het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO) een nieuwe impuls gegeven. In 2013 zijn de BRZO-taken (toezicht, handhaving, vergunningverlening) ondergebracht in 6 gespecialiseerde BRZO-RUD's. De provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland en de daarin gelegen gemeenten hebben hun taken voor de BRZO-bedrijven in 2013 ondergebracht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

De RUD Utrecht is in 2014 operationeel geworden. De provincie, de gemeenten die aangesloten waren bij het Servicebureau Gemeenten en de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Houten en Lopik vormen deze RUD. In een later stadium wordt er naar gestreefd om met ODRU te komen tot de vorming van één provinciedekkende RUD.

Met ingang van 1 oktober 2012 is de Wet Revitalisering generiek Toezicht van kracht geworden. Een van de gevolgen is dat het specifieke toezicht van de I&M inspectie op milieuwetten is overgegaan in een generiek toezicht door de provincie. De provincies zijn nu verantwoordelijk voor het toezicht op de wijze waarop gemeenten de externe veiligheidstaken uitvoeren. In 2013 is een informatieverordening en een beleidsplan opgesteld voor het interbestuurlijk toezicht op gemeenten. In 2014 is gestart met voorlichtingstrajecten voor gemeenten, met pilotprojecten en met de toetsing van aangeleverde gegevens door gemeenten.

Werkprocessen

In 2014 was in 90% van de (voor)ontwerp ruimtelijke plannen die aan de provincie werden voorgelegd externe veiligheid helemaal goed verwerkt. Na advies van de provincie kwam het percentage op 95%. De ontbrekende 5% betrof formele tekortkomingen die niet leiden tot verhoogde externe veiligheidsrisico's.

In het kader van het programma is de vergunningverlening in het kader van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen versterkt. De deelnemers aan het programma geven aan dat het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen standaard wordt toegepast bij het verlenen van vergunningen en dat voor vergunningverlening en dat er sprake is van een beheerfase.

De 9 BRZO-bedrijven zijn in 2014 geïnspecteerd. Bij een bedrijf waarvoor de provincie het bevoegd gezag is werden overtredingen geconstateerd en is handhavend opgetreden. Bij 2 andere BRZO- bedrijven waarvoor gemeenten bevoegd gezag zijn, is eveneens handhavend opgetreden.

De PUEV-deelnemers houden het Risicoregister bij. Jaarlijks worden door de provincies initiatieven genomen om de invoer te verbeteren. De gemeenten waren in 2014 bij met het invullen van de externe veiligheidsgegevens in het RRGs.

Risico's

In 2013 zijn de wettelijke regelingen voor de invoering van het landelijk basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgesteld. De risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen worden na de inwerkingtreding van het landelijk basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in april 2015, in de provincie Utrecht met meer dan 50% gereduceerd. Dit geschiedt door bronmaatregelen, routing (meer gebruik van de Betuweroute en de IJssellijn) en het vaststellen van een maximale risicoruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hiermee is een belangrijke PUEV doelstelling waarvoor de provincie geijverd heeft gerealiseerd.

Bij buisleidingen werd in twee gemeenten (Utrechtse Heuvelrug en Leusden) het plaatsgebonden risico overschreden. Dit is door de Gasunie in 2014 gesaneerd.

Groepsrisico

Het terugdringen van overschrijdingen van het groepsrisico is niet wettelijk verplicht, maar is wel een provinciale doelstelling. De overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico bij inrichtingen is teruggebracht van 14 in 2010 naar 5 in 2014. In twee gevallen gaat het om een heel lichte overschrijding.

In het eindrapport basisnet is aangegeven dat bij snelwegen in Amersfoort (A1) en Utrecht (A2, A12, A27) de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico licht overschreden zal blijven. Ook langs het spoor in Amersfoort is er sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Deze is iets hoger dan langs de snelwegen.

Bij één gemeente (Nieuwegein) wordt bij een buisleiding van de Gasunie de oriëntatiewaarde overschreden op basis van de berekende maar feitelijk nog niet ingevulde bestemmingsplan capaciteit. De Gasunie heeft in 2014 stappen gezet om deze overschrijding reduceren. Effectuering vindt plaats in 2015.

Financiën

Van het jaarbudget van € 961.000 is in 2014 € 641.192,05 uitgegeven. Van dit budget werd 85% aangewend voor personeelskosten. In dit financieel overzicht is nog niet opgenomen een nog te betalen rekening voor de uitvoering van BRZO-coördinatie in 2014 van € 63.000,-.

De middelen die niet besteed zijn worden ingezet voor het PUEV 2015-2018.

Bestedingsoverzicht 2014

Risico-inventarisatie

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
	13.066,64	5.000,00	832,69	932,73	1.196,00		2.250,00	23.278,06

Vergunningverlening en handhaving

	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	RUDU	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
V&H	16.944,42	4.501,11	41.821,75	5.285,00	9.200,00	3.173,00	9.455,05	90.380,33
Handhaving BRZO							1.015,00	1.015,00

Transport gevaarlijke stoffen

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
	15.000,00	3.269,43	150,23			5.850,00	29.471,15	53.740,81

Beleidsborging en interbestuurlijk toezicht

	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
Milieu/V&V						7.883,00		7.883,00
Openbare Orde en veiligheid						3.272,00		3.272,00

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

RUDU	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
34.683,20	106.854,48	27.932,00	5.107,13	986,16	32.384,00	14.328,00	4.000,00	191.591,77

Verantwoording groepsrisico, advisering door de Veiligheidsregio

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
80.000,00								80.000,00

Risicocommunicatie

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
40.680,00							3.742,53	44.422,53

Programmamanagement

	ODRU (nwu/zou)	Service-bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	Middelen	totaal
Programma-management	12.548,09	2.742,81				31.282,00	90,45	46.663,35
IPO samenwerking						16.212,00	48.050,00	64.262,00
scholing								

Budget PUEV 2014

VRU	ODRU (nwu/zou)	SBG	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
105.630,00	183.400,00	81.900,00	32.200,00	24.500,00	79.100,00	179.900,00	274.370,00	961.000,00

Totale besteding PUEV 2014

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	RUD U
120.680,00	164.413,63	43.445,35	6.090,05	7.203,89	42.780,00	82.000,00	98.074,18	76.504,95
Totale besteding								641.192,05

Overzicht verleende Subsidies

1) Kolom 5 'incidenteel/structureel': incidenteel = 2014 + t/m maximaal 3 volgende jaren (= t/m 2017) loopt een subsidieverplichting langer door, dan is er sprake van een structurele subsidieverplichting

2) In de lijst zijn alle subsidieverleningen (vanaf € 25.000,-) opgenomen waarbij de beschikkingen in 2014 zijn verstuurd. Het kan dus zijn dat de kosten op een ander boekjaar drukken.

De bedragen voor jeugdzorg drukken allen op boekjaar 2014. De genoemde bedragen kunnen over meerdere opeenvolgende jaren worden verrekend met de subsidient.

Programma	Afdeling	Portefeuillehouder	Begunstigde organisatie	Incidenteel/ Structureel 1)	verleende subsidies 2014 (x € 1.000,-) 2)
programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling					
1	FLO	Pennarts	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	I	50
1	FLO	De Vries	Gemeente Montfoort	I	100
1	FLO	De Vries	Gemeente Leusden	I	107
1	FLO	De Vries	Gemeente Soest	I	109
1	FLO	De Vries	stichting IVN	S	188
1	FLO	De Vries	Gemeente Houten	I	190
1	FLO	De Vries	De Wasserij CV	I	200
1	FLO	De Vries	Natuur en Milieu Utrecht	S	297
programma 2 Landelijk Gebied					
2	UFL	Krol	Stichting Vechtplassencommissie	I	28
2	UFL	Krol	Stichting IVN	I	28
2	UFL	Krol	Gemeente Leusden	I	31
2	UFL	Krol	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	I	33
2	UFL	Krol	Stationsplein 3 BV	I	34
2	UFL	Krol	Stichting Het Utrechts Landschap	I	36
2	UFL	Krol	Staatsbosbeheer Regio West	I	37
2	UFL	Krol	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	I	46
2	UFL	Krol	Geertjes Hoeve V.O.F.	I	50
2	UFL	Krol	Beheersstichting Nationaal Park Utrechtse heuvelrug	I	50
2	UFL	Krol	Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West	I	58
2	UFL	Krol	Gebiedscoöperatie O-gen	I	62
2	UFL	Krol	Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West	I	64
2	UFL	Krol	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	I	105
2	UFL	Krol	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	I	145
2	UFL	Krol	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	I	150
2	UFL	Krol	Stichting De Boom	I	150
2	UFL	Krol	Staatsbosbeheer Regio West	I	184
2	UFL	Krol	Gemeente Leusden	I	225
2	UFL	Krol	Gemeente Utrecht	I	270
2	UFL	Krol	Stichting C-Fordt	I	300
2	UFL	Krol	Waterschap Vallei en Veluwe	I	400
2	UFL	Krol	Staatsbosbeheer Regio West	I	416
2	UFL	Krol	Gebiedscoöperatie O-gen	I	440
2	UFL	Krol	Gebiedscoöperatie O-gen	S	450
2	UFL	Krol	Agrarische Natuur-en Landschapsvereniging	I	726
2	UFL	Krol	Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West	S/I	828
2	UFL	Krol	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	I	828
2	UFL	Krol	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	I	883
2	UFL	Krol	Waternet	I	1.282
2	UFL	Krol	Gemeente Houten	I	1.400
2	UFL	Krol	Gebiedscoöperatie O-gen	S	1.510
2	UFL	Krol	Natuurmonumenten	I	1.648
2	UFL	Krol	Waterschap Vallei en Veluwe	I	3.451
Programma 3 Bodem, Water en Milieu					
3	MEC	Van Lunteren	OrangeGas Utrecht B.V.	I	100
Programma 4 Economische zaken en recreatie					
4	MEC	Van Lunteren	Coöperatieve Kredietunie Midden-Nederland U.A.	I	50
4	MEC	Van Lunteren	Stichting Utrechtse Ondernemers Academie	I	53
4	MEC	Van Lunteren	Ontwikkelingsbedrijf rotterdam	I	70
4	MEC	Van Lunteren	Stichting Dutch Game Garden	I	1.206
Programma 5 Mobiliteit					
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Woerden	I	50
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	69
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Amersfoort	I	69

5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	78
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Soest	I	90
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	95
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	100
5	MEC	Van Lunteren	Provincie Noord-Holland	I	100
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	130
5	MEC	Van Lunteren	Rijkswaterstaat	I	150
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	165
5	MEC	Van Lunteren	Stichting U15	I	300
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Amersfoort	I	354
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Amersfoort	I	429
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	460
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Leusden	I	470
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	500
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	500
5	MEC	Van Lunteren	HaskoningDHV Nederland B.V.	I	670
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	670
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	685
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	728
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Amersfoort	I	745
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	750
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	866
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	1.050
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	1.085
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	1.250
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	1.357
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Utrecht	I	1.500
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	2.390
5	MEC	Van Lunteren	Bestuur Regio Utrecht	I	2.680
5	MEC	Van Lunteren	Gemeente Amersfoort	I	58.815

Programma 6 Cultuur en samenleving

6	MEC	Pennarts	Stichting De Greb	I	27
6	MEC	Pennarts	Stichting Bevrijdingsfestival Utrecht	S	34
6	MEC	Pennarts	Stichting Pyramide van Austerlitz	S	35
6	MEC	Pennarts	Gemeente Arnhem	I	40
6	MEC	Van Lunteren	Gemeente Veenendaal	I	40
6	MEC	Pennarts	Gemeente Nijmegen	I	50
6	MEC	Pennarts	Stichting KunstFort Asperen	I	50
6	MEC	Pennarts	Stichting Romeinenfestival	I	56
6	MEC	Pennarts	Stichting Romeinse Limes Nederland	I	65
6	MEC	Pennarts	Stichting Sensor West-Midden	S	66
6	MEC	Pennarts	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	I	70
6	MEC	Pennarts	Stichting Het Utrechts Landschap	I	77
6	MEC	Pennarts	Welstand Monumenten Midden Nederland	S	82
6	MEC	Pennarts	Gemeente Utrecht	I	85
6	MEC	Pennarts	Stichting Alleato	I	99
6	MEC	Pennarts	Stichting Het Utrechts Landschap	I	99
6	MEC	Pennarts	Stichting Domplein 2013	I	100
6	MEC	Pennarts	Stichting Alleato	I	100
6	MEC	Pennarts	Exploitatiemaatschappij Fort bij Vechten BV.	I	100
6	MEC	Pennarts	Stichting Ridderhofstad Gunterstein	I	100
6	MEC	Pennarts	Stichting Kasteel Amerongen	S	102
6	MEC	Pennarts	Stichting Slot Zuylen	S	112
6	MEC	Pennarts	Landgoed Vollenhove	I	120
6	MEC	Pennarts	Stichting Storm	S	130
6	MEC	Pennarts	Stichting Moderne Dans en Beweging	S	136
6	MEC	Pennarts	Organisatie Oude Muziek	S	148
6	MEC	Pennarts	Priorij van de Regulier Kanunnikessen van het Heilig Graf	I	150
6	MEC	Pennarts	Stichting Het Utrechts Landschap	I	162
6	MEC	Pennarts	G.E.G. Schuring	I	180
6	MEC	Van Lunteren	Coöperatieve Vereniging Internationale School Utrecht	I	189
6	MEC	Pennarts	Stichting tot Beheer van Huis Doorn	I	213
6	MEC	Van Lunteren	Gemeente Leusden	I	220
6	MEC	Pennarts	Natuur en Milieu Utrecht	I	228
6	MEC	Pennarts	Stichting Nederlands Film Festival 2014	S	236
6	MEC	Pennarts	Stichting Nederlands Film Festival 2015	S	236
6	MEC	Pennarts	Stichting EYOF 2013 Utrecht	I	250
6	MEC	Pennarts	Stichting Het Utrechts Landschap	I	261
6	MEC	Pennarts	Stichting De Utrechtse Molens	S	280
6	MEC	Pennarts	Evangelische Broedergemeente Zeist	I	300
6	MEC	Van Lunteren	Stichting Economic Board Utrecht (EBU)	S	300

6	MEC	Pennarts	Stichting CliëntenBelang Utrecht	S	314
6	MEC	Van Lunteren	Rijkswaterstaat	I	422
6	MEC	Pennarts	Stichting Monumentenwacht utrecht	S	626
6	MEC	Pennarts	Stichting CliëntenBelang Utrecht	S	628
6	MEC	Pennarts	Gemeente Utrecht	I	700
6	MEC	Krol	Stichting Het Utrechts Landschap	S	784
6	MEC	Pennarts	Stichting Kunst Centraal	S	1.423
6	MEC	Pennarts	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	S	1.571
6	MEC	Pennarts	Bibliotheek ServiceCentrum	S	1.992

Programma 7 Jeugdzorg

7	Jeugdzorg	Pennarts	Kompaan en de Bocht	I	4
7	Jeugdzorg	Pennarts	Nederlandse Vereniging voor Pleegouders	S	25
7	Jeugdzorg	Pennarts	De Hoenderloo Groep	I	30
7	Jeugdzorg	Pennarts	StichtingTrajectum Novem inz Kiekeboe	S	33
7	Jeugdzorg	Pennarts	StichtingTrajectum Novem inz Klachtencommissie	S	44
7	Jeugdzorg	Pennarts	Stichting TriviumLindenhof	I	53
7	Jeugdzorg	Pennarts	Horizon	I	61
7	Jeugdzorg	Pennarts	Leger des Heils Noord Holland	S	83
7	Jeugdzorg	Pennarts	Gemeente IJsselstein (regio Lekstroom)	I	91
7	Jeugdzorg	Pennarts	Gemeente Utrecht (regio Utrecht)	I	91
7	Jeugdzorg	Pennarts	Bureau Jeugdzorg Utrecht	I	148
7	Jeugdzorg	Pennarts	Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg	S	404
7	Jeugdzorg	Pennarts	Bureau Jeugdzorg Utrecht	I	500
7	Jeugdzorg	Pennarts	William Schrikker Pleegzorg	S	986
7	Jeugdzorg	Pennarts	Stichting Reinaerde	S	1.406
7	Jeugdzorg	Pennarts	Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn/Jeugdbescherming	S	4.308
7	Jeugdzorg	Pennarts	Stichting Timon	S	6.247
7	Jeugdzorg	Pennarts	Stichting De Opbouw (Lijn 5)	S	6.644
7	Jeugdzorg	Pennarts	Leger des Heils Midden Nederland	S	7.233
7	Jeugdzorg	Pennarts	LSG/Rentray (Joozt)	S	7.879
7	Jeugdzorg	Pennarts	Maatschappij Zandbergen	S	10.140
7	Jeugdzorg	Pennarts	Trajectum Novem	S	16.912
7	Jeugdzorg	Pennarts	De Rading	S	19.853
7	Jeugdzorg	Pennarts	Bureau Jeugdzorg Utrecht	S	39.468

Specificatie reserves en voorzieningen

Specificatie reserves

Saldireserve					
PS-besluit	N.v.t.				
Bestemd voor	Opvang van rekeningsaldi en onvoorziene mee-/tegenvallers				
Voeding	Positieve rekeningsaldi; incidentele meevallers				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar	N.v.t.
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				12.895	
Bij:	Overdrachtsdocument 2011		451	451	0
	Fricriebudget Alleato		300	300	
	Jaarrekeningresultaat 2013			3.852	
	Subtotaal Bij		751	4.603	-3.852
Af:	Bestemming jaarrekeningresultaat 2013		3.829	3.829	0
	Subtotaal Af		3.829	3.829	0
Saldo 31-12-2014				13.669	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Storting in reserve van jaarrekeningresultaat wordt niet begroot. Uiteindelijk is				3.829
	Totaal verklaard				3.829
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is wettelijk verplicht om aan te houden.				
Advies	In stand houden.				

Reserve bedrijfsvoering					
PS-besluit	PS d.d. 5 februari 2007 (PS2007BEM01)				
Bestemd voor	Het opvangen van jaarlijkse schommelingen in de bedrijfsvoeringsresultaten zodat deze schommelingen niet van invloed zijn op de kostprijs van beleidsproducten.				
Voeding	Positieve bedrijfsvoeringsresultaten van de gezamenlijke afdelingen per 31 december en tussentijds met onvoorziene overschotten in de bedrijfsvoering van één of meerdere afdelingen.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	2.500	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				563	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:					
				563	0
	Subtotaal Af			563	0
Saldo 31-12-2014				0	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	N.v.t.				
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve kan conform nota reserves en voorzieningen worden opgeheven.				
Advies	Opheffen reserve.				

Reserve weerstandsvermogen					
PS-besluit	PS d.d. 8 juni 2009 (PS2009BEM56)				
Bestemd voor	Het aanhouden van een bedrag aan weerstandsvermogen dat als financiële buffer dient voor het opvangen van risico's.				
Voeding	Vanuit de saldireserve.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	36.500	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				35.627	
Bij:					
	Subtotaal Bij		0	0	0
Af:	Stikstof I (NJR.2014)		1.111	1.111	0
	Subtotaal Af		1.111	1.111	0
Saldo 31-12-2014				34.516	
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Zie paragraaf weerstandsvermogen.				
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	n.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	n.v.t.				
Advies	n.v.t.				

Reserve stimuleringsfonds					
PS-besluit	PS d.d. 24 mei 2004 (PS2004BEM13), overige invulling PS d.d. 8 november 2004 (PS2004BEM28)				
Bestemd voor	<p>Het Stimuleringsfonds is bedoeld voor het ondersteunen van structuurversterkende projecten in de Utrechtse samenleving. Het stimuleringsfonds mag alleen eenmalig worden aangewend voor structuurversterkende projecten welke absoluut geen exploitatieve consequenties hebben voor de toekomst. De projecten moeten voorts passen binnen de volgende thema's:</p> <p>a) Versterking Utrechtse economie (bedrijventerreinen en kenniseconomie)(€10 mln.) b) Investing in duurzame ontwikkelingen (natuur, landschap en milieu)(€15 mln.) c) Stedelijke vernieuwing (inclusief sociale samenhang in stedelijk gebied)(€10 mln.) d) Cultuurhistorie en behoud erfgoed (€10 mln.) e) Zorg en welzijn (€10 mln.) f) Instelling grondbank ten behoeve van strategisch grondbeleid (€5 mln.) €5 mln. is gereserveerd voor de rentederving op voorfinancieringen</p>				
Voeding	In 2004 is eenmalig €65.000.000 gestort vanuit de reserve dekking Structuurfonds.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	65.000	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				1.567	
Bij:			0	0	
	Subtotaal Bij		0	0	0
Af:					
			0	0	
	Subtotaal Af		0	0	0
Saldo 31-12-2014				1.567	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	nvt				0
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het resterende saldo is noodzakelijk voor het afronden van het project Nedereindse plas.				
Advies	in stand houden reserve				

Vervolg reserve projecten		Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Green deal collectieve energieprojecten: In 2014 heeft de geraamde onttrekking van € 100.000 niet plaatsgevonden, omdat de aanjaagfaciliteit voor collectieve energieprojecten later is opgestart en de screening van projecten meer tijd in beslag heeft genomen dan voorzien. Hierdoor is de storting verhoogd van € 300.000 naar € 400.000.	100
	Economisch beleidsplan: Lagere uitgaven vooral doordat de bouw van de Life Science Incubator later is gestart dan gepland waardoor in 2014 minder voorschot nodig was. De incubator zal wel conform planning worden opgeleverd in 2015. Ook het Utrecht Valoriatie Center heeft in 2014 geen voorschot gevraagd terwijl hier in de begroting wel rekening mee	580
	Op de Fiets: Lagere uitgaven voornamelijk door het later uitvoeren van het project Let de Stigterpad vanwege langdurige besluitvorming.	252
	Stationsgebied Driebergen-Zeist: Door de hogere bijdrage van ProRail in de aankoopkosten van de gronden van de parkeergarage is er minder aan de projectreserve onttrokken.	3.487
	Versnelde aanpak knelpunten Hoevelaken: De gereedmelding van twee projecten van de	2.320
	Cultureel ondernemerschap: De transitie van de instellingen naar cultureel ondernemerschap heeft langer geduurd dan verwacht. Hierdoor hebben ook de voorgenomen projecten, bijvoorbeeld marketing kasteelmusea, marketing en communicatie gezamenlijke festivals, vertraging opgelopen. Deze projecten zijn daarom doorgeschoven naar 2015.	318
	Woningbouwproductie: Een project in Zeist dat gepland stond voor het najaar van 2014 is doorgeschoven naar 2015.	430
	Fonds Stedelijk bouwen en wonen: De verwachte na-ijlende kosten van 2013 zoals die in de Voorjaarsnota 2014 aangekondigd waren, hebben zich niet meer voorgedaan.	184
	Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven: De lopende uitplaatsingen van een aantal bedrijven zijn vertraagd en vinden in 2015 plaats in plaats van in 2014.	627
	Lagere onttrekking Jeugdzorg wordt met name veroorzaakt doordat er minder is uitgegeven omdat de gemeentes en instellingen minder beroep deden op de provincie dan verwacht.	1.176
	Nieuw wonen: De onttrekking is begroot uit de reserve structuurfonds. De middelen zijn echter bij de evaluatie van Agenda 2010 overgeboekt naar de projectreserve. Ze worden dan ook aan de projectreserve onttrokken.	-1.000
	Hart van de Heuvelrug: De bouw van het ecoduct Boele Staal is inmiddels gestart. Vanuit het programmabureau is hiervoor een bijdrage gereserveerd ad € 4,6 mln.. De afrekening vind echter pas plaats na afronding in 2015. Dit bedrag schuift dus door naar 2015.	4.595
	Presto	181
	Overige verschillen	333
	Totaal verklaard	13.583
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Lagere uitgaven in 2014 worden veroorzaakt door vertraging van projecten. Meestal resulteert dit in een verschuiving naar 2015.	
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is nodig om projectbudgetten naar een volgend jaar mee te kunnen nemen.	
Advies	In stand houden reserve.	

Reserve NTVA provincie Utrecht					
PS-besluit	In de jaarrekening 1987 is de saldireserve gesplitst in een algemeen deel en een deel waaraan een bestemming was verbonden. De formele instelling vond plaats bij vaststelling van de jaarrekening 2010.				
Bestemd voor	Zekerheid creëren over het beschikbaar blijven van in een jaar niet volledig bestede incidenteel beschikbaar gestelde middelen om zo het hiermee beoogde product of de hiermee beoogde prestatie te kunnen leveren.				
Voeding	Stortingen van het over te boeken bedrag.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				950	
Bij:					
	Zonnepanelen voor asbestdaken		603	389	214
	Subtotaal Bij		603	389	214
Af:					
	Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)		310	310	0
	Zonnepanelen voor asbestdaken		560	560	0
	Ganzenakkoord		40	40	0
	Aansprakelijkstelling asbest		40	40	0
	Subtotaal Af		950	950	0
Saldo 31-12-2014				389	214
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Bij de Najaarsrapportage 2014 is aangegeven dat het budget voor de regeling Zonnepanelen op asbestdaken pas in 2015 uitgegeven kan worden door landelijke aanpassing van de regeling. Uiteindelijk zijn er in 2014 toch nog een aantal subsidieaanvragen gehonoreerd, waardoor er alsnog voor ruim €200.000 aan uitgaven zijn geweest.				214
	Totaal verklaard				214
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Het te onttrekken bedrag voor Zonnepanelen voor asbestdaken voor 2015 zal bij de VJN 2015 worden aangepast in het werkelijk gestorte bedrag, te weten de €389.000.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is er de komende jaren om niet volledig bestede incidentele middelen beschikbaar te houden voor de komende jaren.				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve Friciekosten personeel en Veranderopgave					
PS-besluit	Behandeling PS d.d. 2 juli 2012, VJN 2012				
Bestemd voor	Doel van de reserve is om de middelen die beschikbaar zijn voor de Friciekosten en de veranderopgave apart inzichtelijk te maken en te spreiden in de tijd. Daarnaast worden ook frictiekosten met een structureel karakter zoals de WW kosten hieruit gedekt.				
Voeding	Er is een eenmalige storting van € 9,75 mln. bepaald bij het besluit VJN 2012. Daarnaast wordt er vanaf 2013 jaarlijks € 750.000 gestort voor de WW kosten.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	0	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				5.972	
Bij:					
	Storting conform begroting		750	750	
	Subtotaal Bij		750	750	0
Af:					
	Kosten Programmabureau		578	412	
	Friciekosten incl. WW kosten		2.872	2.205	
	Subtotaal Af		3.450	2.617	833
Saldo 31-12-2014				4.105	-833
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	De frictiekosten worden, daar waar mogelijk, deels vanuit beschikbare middelen in de exploitatie gedekt. Hierdoor is de onttrekking uit de reserve lager uitgevallen.				
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Reserve is bedoeld om dit soort schommelingen ook op te kunnen vangen.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het traject van de Veranderopgave en de daaruit voortvloeiende kosten is nog niet afgerond. Het saldo in de reserve moet dus beschikbaar blijven. Daarna blijft deze reserve noodzakelijk voor het opvangen van de frictiekosten met een structureel karakter.				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve Treasury					
PS-besluit	PS d.d. 3 juni 2012 jaarrekening 2011				
Bestemd voor	Het is van belang om deze reserve in te stellen om mogelijke toekomstige boekverliezen als gevolg van de verkoop van beleggingsproducten te egaliseren met het additioneel positief treasuryresultaat van 2011.				
Voeding	Eenmalige storting van € 1,9 mln. bij bestemming van het jaarrekeningresultaat 2011. Dit betreft het additioneel positief treasuryresultaat behaald bij de verkoop van een deel van de beleggingsportefeuille.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	€ 1,9 mln.	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2012				1.900	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:					
	Opheffen reserve treasury			0	1.900
	Subtotaal Af			0	1.900
Saldo 31-12-2013				0	1.900
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In februari 2014 hebben PS reeds besloten om de reserve treasury ad € 1,9 mln. in de jaarrekening 2013 vrij te laten vallen (zie Statenvoorstel Nota Reserves en Voorzieningen 2013). Dit is in de jaarrekening 2013 verwerkt. Hierdoor ontstaat een verschil tussen begroting en realisatie van € 1,9 mln.				1.900
	Totaal verklaard				1.900
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Cf. nota reserves en voorzieningen opgeheven.				
Advies	Reserve wordt opgeheven in de jaarrekening 2013 conform de nota Reserves en Voorzieningen.				

Reserve Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma/Ruimtelijk Actieprogramma (IGP/RAP)				
PS-besluit	Bij vaststellen jaarrekening 2013			
Bestemd voor	Sparen zodat er uitvoering gegeven kan worden aan grote gebiedsprojecten die zorgen voor doelbereik over bestaande (provinciale) programma's heen en waarbij de provinciale inzet 'er toe doet'.			
Voeding	De initiële storting betreft het niet geclaimde budget van 2012 (3,6 mln. cf. PS2013PS04-2) en de bedragen die bij de Voorjaarsnota 2013 in de projectenreserve zijn geboekt voor IGP (cf. PS2012RGW08), €3,25 mln. (2013), €3,15 mln. (2014), €3,45 mln. (2015). Vanaf 2016 wordt jaarlijks structureel €3,9 mln. gestort.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	29,5 mln.	Eindjaar 2019
			Begroot na wijz	Realisatie
			Saldo	
Saldo 31-12-2013				4.850
Bij:				
	Reguliere storting verminderd met de ombuiging Ruimtelijke Ordening/Agenda Vitaal Platteland	2.805	2.805	0
	Resultaatbestemmingsvoorstel Jaarrekening 2013: aanvulling reserve IGP	1.128	1.128	0
	Aanvulling reserve IGP	0	210	-210
	Subtotaal Bij	3.933	4.143	-210
Af:				
	Integraal gebiedsprogramma: Hart van de Heuvelrug / Vliegbasis Soesterberg	2.000	2.000	0
	Subtotaal Af	2.000	2.000	0
Saldo 31-12-2014				6.993
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In de Voorjaarsnota 2014 is besloten dat de vrijvallende middelen in de jaren 2014 tot en met 2017 na inzet van reserves in de programma's 1 ruimtelijke ontwikkeling, binnenstedelijke ontwikkeling en wonen en Programma (voor het onderdeel Ruimtelijke Ontwikkeling) en 2 landelijk gebied (met uitzondering van het onderdeel vergunning en handhaving) toe te voegen aan de reserve Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma tot een maximum van €5,9 mln. Voor ruimtelijke ontwikkeling bedragen de vrijvallende middelen dit jaar €107.000, voor Landelijk gebied bedragen deze €103.000.. Deze worden nu dus toegevoegd aan de reserve zonder dat deze vooraf geraamd waren.			210
Totaal verklaard				210
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t., is compensatie voor de middelen die voor Integraal gebiedsprogramma: Hart van de Heuvelrug / Vliegbasis Soesterberg worden onttrokken om in de toekomst nog integrale gebiedsprogramma's te kunnen financieren.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Nodig voor de gelabelde middelen.			
Advies	Reserve onveranderd in stand houden.			

Reserve Binnenstedelijke Opgave				
PS-besluit	PS 23 april 2012 (PS2012WMC02)			
Bestemd voor	(co)Financiering van de projecten en activiteiten uit het Actieplan Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling 2012-2015. Binnen het programmabudget kan het geld op drie manieren ingezet worden: via directe beïnvloeding van de processen in de woningmarkt door middel van de inzet op regionale afstemming, kennisdeling en stimuleren van het proces op een aanjagende wijze; via het financieel instrumentarium en via participatie in complexe projecten en gebiedsontwikkeling.			
Voeding	Bij initiatie is € 10 miljoen aan coalitiemiddelen uit de Algemene Reserve toegevoegd. Daarnaast is €0,966 miljoen aan geheerprioriteerde middelen uit de Najaarsrapportage 2011 en €2,56 miljoen aan geheerprioriteerde middelen uit de Najaarsrapportage 2013 ten behoeve van binnenstedelijke ontwikkeling en wonen in de reserve gestort. Totale storting € 13,526 miljoen.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2015
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				12.881
Bij:	overboeking knelpuntenpot		746	847
		Subtotaal Bij	746	847
				-101
Af:	realisatie WBO		4.000	1.132
		Subtotaal Af	4.000	1.132
				2.868
Saldo 31-12-2014				12.596
				-2.969
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Twee projecten in Utrecht en Amersfoort die gepland waren voor het najaar van 2014, zijn uitgelopen naar het voorjaar van 2015.			-2.862
	Overige verschillen			-107
			Totaal verklaard	-2.969
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Uitgaven volgen in 2015.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het saldo is toereikend voor de resterende projecten Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling en heeft een looptijd tot en met 2015.			
Advies	In stand houden reserve.			

Reserve Knelpuntenpot					
PS-besluit	PS d.d. 21 september 2009 (PS2009WMC11)				
Bestemd voor	Deze reserve dient ter dekking van de beheer- en uitvoeringskosten, rentederving en eventuele risico's die horen bij de Knelpuntenpot woningbouwstagnatie.				
Voeding	Vrijval vanuit subsidies die versterkt zijn uit het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen vanwege niet "tijdig" starten van de gehonoreerde projecten.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	2.000	Eindjaar	2013
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				847	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:	overheveling knelpuntenpot			847	847
	Subtotaal Af			847	847
Saldo 31-12-2014				0	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot	nvt				0
					Totaal verklaard
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	De reserve knelpuntenpot is opgenomen in de reserve wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.				
Advies	Reserve opheffen.				

Reserve aanvulling ISV Algemeen & Geluid Wonen					
PS-besluit	PS besluit 2001, herzien eigenschappen PS d.d. 31 oktober 2011 (PS2011PS13)				
Bestemd voor	Het egaliseren van de jaarlijks te ontvangen decentralisatieuitkering ISV-middelen (onderdeel algemeen/geluid) via het provinciefonds en de jaarlijkse uitgaven ten behoeve van ISV- algemeen/geluid.				
Voeding	De voeding geschied vanuit het provinciefonds, decentralisatie-uitkering ISV, onderdeel algemeen/geluid. Daarnaast kunnen er eigen provinciale middelen toegevoegd worden aan deze reserve, met in achtname van hetgeen beschreven onder "Plafond/streefbedrag".				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	7.682	Eindjaar	2015
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				4.006	
Bij:	realisatie ISV			1.198	1.348
		Subtotaal Bij		1.198	1.348
					-150
Af:	realisatie ISV			5.000	4.960
		Subtotaal Af		5.000	4.960
					40
Saldo 31-12-2014				394	-190
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Een subsidie van de gemeente Woerden voldeed niet aan de voorwaarden en is teruggevorderd.				-150
	Overige verschillen				-40
					Totaal verklaard
					-190
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	De reserve is in 2015 nodig om de reeds afgegeven beschikkingen te kunnen voldoen. Restanten hoeven niet terug naar het Rijk (decentralisatieuitkering via prov. fonds sinds 2011) en er hoeft ook niet meer over gerapporteerd te worden in bijvoorbeeld de SISA. Er is ook geen (interne) afspraak gemaakt dat de middelen verplicht voor ISV beschikbaar moeten blijven (zie verder ook 'vrije ruimte').				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve beheer startersleningen				
PS-besluit	PS d.d. 19 januari 2009 (PS2009WMC01)			
Bestemd voor	Deze reserve dient ter dekking van de kosten, rentederving en eventuele risico's die horen bij het Startersfonds welke loopt via SVn.			
Voeding	Vanuit het uitvoeringsprogramma 2007-2011 is er voor de jaren 2009 t/m 2011 elk jaar €400.000 beschikbaar. Deze bedragen worden in de reserve gestort. Eventuele (rente)vergoedingen die worden ontvangen via SVn worden ook toegevoegd aan deze reserve.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2014
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				182
Bij:				
	Subtotaal Bij		0	0
Af:	realisatie startersleningen		182	182
	Subtotaal Af		182	182
Saldo 31-12-2014				0
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Geen verschil			0
	Totaal verklaard			0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Kan vervallen reserve is volledige benut			
Advies	Reserve opheffen			

Reserve collectief particulier opdrachtgeverschap					
PS-besluit	PS d.d. 10 november 2008 (PS2008BEM31)				
Bestemd voor	Financieren van stimuleringsprojecten die passen binnen het kader van het Actieplan Woningbouw (Collectief particulier opdrachtgeverschap) dat op 22 november 2007 aan de Tweede Kamer is verzonden. Streven van de ondersteuningsmaatregelen is dat minimaal 6 CPO-projecten daadwerkelijk worden gerealiseerd.				
Voeding	Eénmalige bijdrage van het rijk (Junicirculaire 2008)				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	606	Eindjaar	2014
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				82	
Bij:					
	Subtotaal Bij		0	0	0
Af:	realisatie CPO		82	3	
	Subtotaal Af		82	3	79
Saldo 31-12-2014				79	-79
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Bij de Voorjaarsnota 2014 is het restantbudget voor CPO volledig begroot in 2014. Een deel hiervan had echter voor 2015 begoot moeten worden. Toen was namelijk al bekend dat de subsidie pas eind 2014 zouden worden beschikt en dus pas in 2015 zouden worden afgerond en uitbetaald.				-71
	Diverse verschillen				-8
	Totaal verklaard				-79
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Zie toelichting verschil.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	De uitbetaling van de subsidies komen in 2015 en zijn vastgelegd in verplichtingen, daarna kan hij vervallen.				
Advies	In stand houden reserve				

Programma Landelijk Gebied				
PS-besluit	PS d.d. 12 december 2011 (PS2011RGW10)			
Bestemd voor	(co)Financieren of subsidiëren van projecten in het landelijk gebied op de thema's natuur, water, bodem, landschap, cultuurhistorisch erfgoed, landbouw, recreatie, leefbaarheid, duurzaamheid, klimaat en energie; (subsidiering van) aankopen, inrichten en beheer van natuurterreinen EHS), knelpunten bij de realisatie van de EHS oplossen; aanleg van ecoducten en ecopassages; uitvoering van het Reconstructieplan; Groen/Blauwe structuren, duurzame versterking landbouw, ecoducten en NHW, GH, GMN, Fort Vechten, Linschoterwaard en de Schammer, uitfinanciering onderdeel ILG coalitieakkoord '07-'11)			
Voeding	Bij initiatie is een startbedrag betrokken. Daarna jaarlijkse een bijdrage aan de bovenstaande thema's.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2021
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				118.043
Bij:	AVP 2014		6.900	20.211
			Subtotaal Bij	6.900
				20.211
				-13.311
Af:	AVP 2014		31.400	32.015
	Aanv. Ntb 2014			344
			Subtotaal Af	31.400
				32.359
				-959
Saldo 31-12-2014				105.895
				-12.352
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Er zijn meer projecten gerealiseerd dan in 2013, maar met name door het uitlopen van de aanbesteding van De Bovenlanden, welke in februari 2015 gegund wordt, ontstaat er een kasritme verschil dat verrekend wordt in de Reserve AVP. Door niet in de jaarschijf 2014 begrote verkopen BBL-nieuw gronden ad. € 8,8 mln. en subsidiestromen ad. € 4,5 mln. ontstaat er een afwijking op het kasritme dat verrekend wordt in de Reserve AVP.			-12.352
			Totaal verklaard	-12.352
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Het lagere saldo geeft voldoende dekking voor de komende jaren. De bedragen zijn in totaal niet anders dan verwacht, maar hebben zich in een ander jaar voorgedaan.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is in ieder geval nodig tot en met 2015, maar heeft waarschijnlijk een langere doorlooptijd in verband met de realisatie van de ecologische hoofdstructuur. Dit alles ter uitvoering van de genoemde projecten in de nieuwe kadernota.			
Advies	In stand houden reserve			

Reserve uitvoeringsprogramma woonschepenbeleid					
PS-besluit	PS d.d. 27 juni 2005 (PS2005BEM20)				
Bestemd voor	Deze reserve is bedoeld voor het projectmatig oplossen van woonschepenknelpunten binnen de periode 2005-2008 door herinrichting, aankoop, opheffing met nadeelcompensatie, verplaatsing en aanleg van compenserende ligplaatsen				
Voeding	In 2005 heeft een éénmalige storting van € 750.000 plaatsgevonden. Verwacht wordt dat in de loop van de projectperiode aanvullende stortingen gerealiseerd kunnen worden ten laste van medefinanciers, subsidies alsmede opbrengsten uit ruimtelijke compensatie en invoering huur/precario voor woonschepen in provinciale wateren.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	4.125	Eindjaar	2014
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				422	
Bij:			0		
	Subtotaal Bij		0	0	0
Af:			422	422	0
	Subtotaal Af		422	422	0
Saldo 31-12-2014				0	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	nvt				
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Niet meer nodig, afronding van het project wordt in 2015 verwacht.				
Advies	Reserve opheffen				

Reserve dekking financiële risico's grondaankopen				
PS-besluit	PS d.d. 26 oktober 2009 (PS2009BEM25)			
Bestemd voor	De provincie voert een actief grondbeleid. Hierdoor loopt de provincie financiële risico's. De middelen in deze reserve dienen als financiële dekking van deze risico's. Een bedrag van €5 mln. is bestemd voor risico's van grondaankopen in het kader van het revolverend fonds (PS2009RGW01).			
Voeding	Eénmalig €5 mln. uit het stimuleringsfonds			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar
				-
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				5.000
Bij:			0	0
		Subtotaal Bij	0	0
Af:			0	0
		Subtotaal Af	0	0
Saldo 31-12-2014				5.000
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	nvt			
			Totaal verklaard	0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Totaal uitstaand risico per 31/12/2014: €3.432.927 Totaal uitstaand risico per 31/12/2013: €3.207.927 Totaal uitstaand risico per 1/6/2013: €2.550.350 Totaal uitstaand risico per 1/1/2013: €2.557.927 Totaal uitstaand risico per 1/1/2012: €1.650.042 Gezien de verwachte bedrijvigheid in aankopen- en verkopen zal het risico gestaag oplopen naar €5 mln.			
Advies	In stand houden reserve			

Reserve exploitatieverschillen grondwaterbeheer					
PS-besluit	Bij V en W-6/1987				
Bestemd voor	Egalisatie van kosten van het kwantitatieve waterbeheer				
Voeding	Positieve exploitatiesaldi				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	n.v.t.	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				2.625	
Bij:					
	Ontvangen leges		1.160	1.102	58
		Subtotaal Bij	1.160	1.102	58
Af:					
	Exploitatieverschillen grondwaterheffing 2013		1.160	1.079	81
	Extra uitgaven verdrogingsbestrijding		980	980	0
		Subtotaal Af	2.140	2.059	81
Saldo 31-12-2014				1.668	-23
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Overige kleine verschillen				-23
				Totaal verklaard	-23
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het saldo van de reserve (€ 1,759 miljoen) is voor de komende jaren nodig om de extra werkzaamheden voor de verdrogingsbestrijding te bekostigen. Daarnaast is in artikel 7.7 van de waterwet geregeld dat er alleen middelen aan deze reserve mogen worden onttrokken die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Er is dus geen vrije ruimte binnen de reserve aanwezig.				
Advies	In stand houden van de reserve.				

Reserve kosten desintegratie RUD				
PS-besluit	Jaarrekening 2013			
Bestemd voor	bestemmingsreserve desintegratiekosten RUD Utrecht			
Voeding	Deze bestemmingsreserve wordt jaarlijks gevoed met eventuele overschotten (budgetonderschrijdingen) op de materiele budgetten voor Vergunningverlening en Handhaving die bij de provincie blijven (voor de provincie als opdrachtgever), en vanaf 2017 met de naar verwachting lagere jaarlijkse bijdrage aan de RUD Utrecht van € 400.000. In de eerste jaren zal het overschot beperkt zijn en de desintegratiekosten hoog, waardoor de bestemmingsreserve negatief kan worden. Dan zal de reserve tijdelijk worden aangevuld. Uitgangspunt is om het dan tijdelijk aan te vullen uit de lopende provincie-begroting of uit het jaarrekeningresultaat.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	n.v.t.	Eindjaar
				-
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				0
Bij:	resultaatbestemming jaarrekening 2013		413	413
	corr restant project reserve samen			81
	bijdrage desintegratiekosten VEH			74
	Subtotaal Bij		413	568
				-155
Af:	taakstelling desintegratiekosten			619
	Subtotaal Af		0	619
				-619
Saldo 31-12-2014				-51
				464
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	De terugverdienmogelijkheden vloeien voort uit de integratie van DLG en BRU in de huidige organisatie. Deze integratie zal in 2015 plaats vinden. De niet ingevulde desintegratiekosten over 2014, worden uit de reserve Desintegratie RUD onttrokken. Echter een aanvullende storting is gedaan vanwege budgetonderschrijding in 2014 op de materiele middelen voor Vergunningverlening en Handhaving.			464
			Totaal verklaard	464
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	De komende jaren moet de reserve worden gevuld tot een maximum van €3 miljoen ter dekking van de desintegratiekosten. Met de jaarrekening wordt voorgesteld de reserve (die nu negatief staat) aan te vullen vanuit het resultaat van 2014.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Zie toelichting bij voeding			
Advies	In stand houden reserve			

Egalisatiereserve Bodemsanering				
PS-besluit	PS d.d. 22 maart 2010 (PS2010RGW05)			
Bestemd voor	Niet bestede gelden Decentralisatieuitkering Bodem (DUB)			
Voeding	Voor het reconstructieplan is in de begroting 2005 t/m 2007 € 7 miljoen uitgetrokken. Middels de reserve worden de nog niet gebruikte gelden beschikbaar gehouden voor het aangegeven doel.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2019
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				1.762
Bij:	Rijksbijdrage Wbb 2014		1.432	1.397
		Subtotaal Bij	1.432	1.397
				35
Af:	Wbb aandeel Rijk 2014		1.432	1.479
		Subtotaal Af	1.432	1.479
				-47
Saldo 31-12-2014				1.680
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Aan het eind van het jaar is nog een subsidie verstrekt waarmee in de jaarschijf 2014 geen rekening was gehouden. Deze uitgave uit de oude programmaperiode wordt gedekt, door eerder ontvangen Wbb gelden voor het programma 2005-2009.			82
				Totaal verklaard
				82
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het doel van de reserve is egalisatie. De opgave op het gebied van bodemsanering is nog niet voltoerd. De reserve moet in stand gehouden worden totdat de projecten uit de verlengingsperiode (2015-2019) is afgerond. Middels 2-jaarlijkse midtermreviews wordt aan het Rijk gerapporteerd en wordt bekeken wat de stand van de sanering is en hoeveel geld hiervoor nog nodig is.			
Advies	In stand houden van de reserve.			

Egalisatiereserve ISV bodemsanering					
PS-besluit	PS d.d. 31 oktober 2011 (PS2011PS13)				
Bestemd voor	Het egaliseren van de jaarlijks te ontvangen ISV-middelen (onderdeel bodem) via het provinciefonds en de jaarlijkse uitgaven ten behoeve van ISV-bodem.				
Voeding	De voeding geschiedt vanuit het niet bestede deel van de decentralisatieuitkering ISV, onderdeel bodem.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	2010-2014(4.240) 2015-2019(pm)	Eindjaar	2019
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				1.978	
Bij:	Rijksbijdrage ISV Bodem 2014			1.060	1.060
	Subtotaal Bij			1.060	1.060
					0
Af:	ISV-3 realisatie 2014			1.060	115
	Subtotaal Af			1.060	115
					945
Saldo 31-12-2014				2.923	-945
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Er zijn in 2014 minder projecten gesubsidieerd dan verwacht, er staan wel verplichtingen uit aan gemeenten maar die leiden pas in 2015 tot kosten.				-945
	Totaal verklaard				-945
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het doel van de reserve is egalisatie. De reserve moet in stand gehouden worden totdat de uitvoering Stedelijke vernieuwing 2010-2014 (onderdeel bodem) is afgerond.				
Advies	In stand houden van de reserve.				

Reserve PUEV			
PS-besluit	PS d.d. 17 juni 2013 (Jaarrekening 2012)		
Bestemd voor	Het egaliseren van de jaarlijks te ontvangen PUEV-middelen via het provinciefonds en de jaarlijkse uitgaven ten behoeve van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014.		
Voeding	De voeding geschiedt vanuit het niet bestede deel van de decentralisatieuitkering PUEV.		
	Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013		590	
Bij:			
	Storting rijksbijdrage	961	961 0
	Subtotaal Bij	961	961 0
Af:			
	Bijdrage diverse projecten	961	641 320
	Subtotaal Af	961	641 320
Saldo 31-12-2014		910	-320
			Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Een aantal deelnemers heeft minder uren gedeclareerd dan was gereserveerd (Veenendaal, ZWU: Nieuwegein, Houten, Lopik, IJsselstein). Daarnaast waren niet alle middelen waren nodig in 2014.		320
		Totaal verklaard	320
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	De middelen die extra in de reserve worden gestort/minder aan de reserve worden onttrokken zijn in latere jaren nodig om de bezuiging van het Rijk op de uitvoering van lokale EV-taken voor de periode PUEV 2015-2018 te compenseren.		
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het doel van de reserve is egalisatie. Het huidige saldo van de reserve is nodig om toekomstige uitgaven te kunnen dekken. Er is geen vrije ruimte in de reserve. Daarnaast is de looptijd van PUEV verlengd met een nieuwe periode (2015-2018), waardoor ook de looptijd van de reserve overeenkomstig wordt verlengd.		
Advies	De reserve moet in stand gehouden worden, totdat de uitvoering van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2015-2018 is afgerond.		

Reserve concessieverlening EEV					
PS-besluit	PS d.d. 2 juli 2007 (PS2007BEM26)				
Bestemd voor	Het verbeteren van de luchtkwaliteit door inzet van schonere bussen in de nieuwe concessie voor het openbaar vervoer.				
Voeding	Eenmalig bij resultaatbestemming jaarrekening 2006.				
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	1.760	Eindjaar	2016
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				660	
Bij:					
	Subtotaal Bij		0	0	0
Af:					
	Bijdrage concessie 2014		220	220	0
		Subtotaal Af	220	220	0
Saldo 31-12-2014				440	0
					Vershil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	N.v.t.				
					Totaal verklaard
					0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het restant bedrag in de reserve (€ 440.000) is nodig om de komende 2 jaar nog aan de verplichtingen te kunnen voldoen (een jaarlijkse bijdrage van € 220.000).				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve Cofinancieringsfonds					
PS-besluit	PS2007BEM06 d.d. 15 februari 2007, PS2011MME04 d.d. 7 februari 2011				
Bestemd voor	Economische stimulering door bijdragen van max. 60% van de totale projectkosten aan projecten met een aantoonbaar economisch effect voor de regio Utrecht op het gebied van: life sciences, creatieve industrie (gaming, multimedia en design), duurzaamheidseconomie, kennisvalorisatie en bevordering van innovatie bij het mkb. Middels deze cofinanciering maakt de provincie projecten mogelijk die de kenniseconomie en innovatie stimuleren in de meest kansrijke clusters van de regionale economie.				
Voeding	De initiële voeding bestond uit de structurele budgetten Stimulering Economische Ontwikkeling (€ 561.000), SER Utrecht (€ 27.000), Ondersteuning Arbeidsmarktbeleid (€ 56.000) en de vrij besteedbare middelen uit de reserve Stimulering Economische Ontwikkeling (€ 1.184.000). Ook werd besloten om € 6.522.000 vanuit de huidige reserve Cofinancieringsfonds te herbestemmen € 1.184.000 vanuit de reserve Stimulering Economische Ontwikkeling te herbestemmen in de reserve Cofinancieringsfonds kennis en innovatie. (PS2011MME04). In 2013 zijn de middelen uit de stelpost intensivering 2012-2015. onderdeel economisch beleidsplan, toegevoegd aan deze reserve..				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	20.000	Eindjaar	2020
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				15.341	
Bij:	Cofinancieringsprojecten 2014			644	644
	Internationale school			84	84
	Economisch beleidsplan			1.770	1.770
	Subtotaal Bij			2.498	2.498
Af:	Cofinancieringsprojecten 2014			1.323	1.709
	Subtotaal Af			1.323	1.709
Saldo 31-12-2014				16.130	386
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie					
	Hogere uitgaven voornamelijk het gevolg van de subsidiebetaling Growing games ad € 457.000. De omvang van het project en daarmee de cofinanciering was groter dan verwacht. De overige onttrekkingen gaven per saldo een verschil van € 71.000.				-386
	Totaal verklaard				386
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het bedrag is voldoende om de afgesproken doelen te realiseren, waarbij samengewerkt wordt met de EBU.				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve Toeristische ontwikkeling				
PS-besluit	PS FIN-1/1983, PS CEMENT-2/1998, PS d.d. 12-11-2001 (B&M-17/2001), jaarrekening 2005			
Bestemd voor	Het administratief verwerken van verplichtingen ten aanzien van subsidies voor projecten ter stimulering van toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de provincie.			
Voeding	De budgetten in het kader van toerisme/toeristische ontwikkeling waarvoor wel verplichtingen zijn aangegaan maar die nog niet zijn uitgekeerd. De bedragen die vrijvallen bij afrekening van subsidies.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2016
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				759
Bij:	Storting 2014			66
		Subtotaal Bij	66	66
				0
Af:	Onttrekking 2014			330
		Subtotaal Af	330	35
				295
Saldo 31-12-2014				790
				-295
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Lagere onttrekking omdat de uitgaven voor de toekomst van de recreatieschappen voordeliger zijn uitgevallen			295
			Totaal verklaard	-295
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Het bedrag is voldoende om de afgesproken doelen te realiseren.			
Advies	Afbouwen reserve tot ultimo 2014-2015. Kan uitlopen naar 2016 afhankelijk van visieuitwerking			

Reserve grote wegenwerken				
PS-besluit	PS X-14/1988, herzien PS d.d. 27 juni 2005 (PS2005BEM20)			
Bestemd voor	Het beschikbaar houden van gelden die bestemd zijn voor wegeninvesteringen. Daarnaast is de reserve bestemd voor egalisatie van kosten wegenwerken die niet binnen het jaarbudget kunnen worden gerealiseerd. Het beschikbaar houden van gelden om het mobiliteitsprogramma (SMPU) te kunnen realiseren.			
Voeding	Basis was het vastgestelde SMPU t/m 2020. Op basis hiervan is storting voor materiële en apparaatskosten begroot. In 2014 is het mobiliteitsplan opgeleverd. Dit mobiliteitsplan loopt tot en met 2028.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				56.118
Bij:	Storting (op basis van nieuw mobiliteitsplan)		15.048	15.048
	Voorstel Beter Benutten Voorjaarsnota 2013		2.750	2.750
	Geluidmaatregelen hoofdwegen		300	300
	Jaarrekening 2013 BOR		990	990
	Najaarsrapportage 2014 BOR		500	500
	Subtotaal Bij		19.588	19.588
				0
Af:	Onttrekkingen 2014		28.096	29.537
	Subtotaal Af		28.096	29.537
				-1.441
Saldo 31-12-2014				46.169
				1.441
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Voor de hogere onttrekking verwijzen wij u naar de toelichting van programma 5 onder de lasten en baten bij de verschillenanalyse onder de kopjes "Diverse uitvoeringsprojecten UMP" en "Diverse uitvoeringsprojecten bereikbaarheidsoffensief Randstad".			-1.441
	Totaal verklaard			1.441
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is komende jaren nodig voor wegeninvesteringen.			
Advies	In stand houden van reserve			

Reserve Masterplan Soesterberg				
PS-besluit	PS d.d. 26 april 2010 (PS2010WMC08)			
Bestemd voor	Ter uitvoering van de verdiepte ligging van de provinciale weg N237 (inclusief 3 overkluizingen) zoals opgenomen in het Masterplan Soesterberg en als verantwoordelijkheid van de provincie vastgelegd in het met de gemeente Soest afgesloten Bestuurlijke overeenkomst Masterplan Soesterberg van 8 juni 2009.			
Voeding	Voeding geschiedt vanuit meerdere bronnen: - € 3,3 miljoen uit het Fonds stedelijk Bouwen en Wonen (FSBW); - € 2,1 miljoen uit het Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijvigheid (FUHB); - € 3 miljoen uit het project fietsverbinding Soest-Soesterberg (pakketstudies); - € 5 miljoen uit het Strategisch Mobiliteitsfonds Provincie Utrecht (SMPU, uit reserve GWW: grote wegenwerken).			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	€ 14 mln.	Eindjaar 2016
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				13.174
Bij:				
		Subtotaal Bij	0	0
Af:	Onttrekking 2014		300	700
		Subtotaal Af	300	700
Saldo 31-12-2014				12.474
				400
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Het nieuwe afsprakenkader met de gemeente Soest heeft geleid tot een afgeronde aanbesteding. De voorbereidende werkzaamheden konden hierdoor versneld in gang worden gezet.			-400
			Totaal verklaard	400
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Project zit nog in ontwerpfase. Verwachting (op grond van de huidige berekeningen) is dat bedrag in reserve voldoende is voor realisatie.			
Advies	In stand houden reserve.			

Reserve VERDER					
PS-besluit	Voorjaarsnota 2011				
Bestemd voor	Ter uitvoering van de afspraken gemaakt met het Rijk over de medefinanciering in de opwaardering van de NRU en het VERDER-pakket.				
Voeding	Voeding geschiedt vanuit meerdere bronnen: - € 16,7 miljoen(rentedragend) uit de algemene reserve per 1-1-2011 ten behoeve van de Noordelijke Randweg Utrecht - restant van de reserve Pakketstudies(onderdeel van de reserve coalitieakkoord) per 31-12-2011, circa € 18,2 miljoen ten behoeve van maatregelen VERDER - jaarlijkse storting van € 8,5 miljoen van 2012 tot en met 2021 opgenomen in de reguliere begroting ten behoeve van maatregelen VERDER				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	nvt	Eindjaar	2022
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				63.874	
Bij:	Storting Pakketstudies		8.500	8.500	
	Rente NRU		170	220	-50
	Subtotaal Bij		8.670	8.720	-50
Af:	Onttrekking 2014		7.500	10.408	-2.908
	Subtotaal Af		7.500	10.408	-2.908
Saldo 31-12-2014				62.186	2.858
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Storting is hoger uitgevallen door de hogere rentetoevoeging dan geraamd voor het onderdeel Noordelijke Randweg Utrecht				-50
	Hogere uitgaven voornamelijk veroorzaakt door de betaling aan de gemeente Amersfoort voor de VERDER maatregel a199 Kortsluiting Energieweg – Outputweg ad € 2.737.000. Overige verschillen bedroegen per saldo € 171.000.				-2908
	Totaal verklaard				2.858
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Restant is volledig nodig om toekomstige verplichtingen te kunnen betalen. Momenteel is er bij het programma VERDER nog een overprogrammering.				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve gladheidsbestrijding				
PS-besluit	PS2014PS04 Jaarrekening 2013			
Bestemd voor	Egaliseren van kosten inzake de gladheidsbestrijding			
Voeding	Bij instelling van deze reserve wordt éénmalig het restant van de voorziening gladheidsbestrijding (stand 31 december 2013) in de reserve gestort. Daarnaast wordt er jaarlijks € 800.000 in de reserve gestort. Periodiek zal bekeken worden of de voeding aanpassing behoeft (i.v.m. weers- en prijsontwikkelingen en n.a.v. de toe- of afname van het provinciaal wegenbestand).			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	nvt.	Eindjaar
			nvt.	
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				0
Bij:	Jaarlijkse storting 2014		800	800
	Storting vanuit voorziening gladheidsbestrijding			124
	Subtotaal Bij		800	924
				-124
Af:	Onttrekking 2014		800	502
				298
	Subtotaal Af		800	502
				298
Saldo 31-12-2014				422
				-422
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Vanwege een zacht winterseizoen periode oktober 2013 tot en met maart 2014 zijn er 10 strooiacties geweest tegen een gemiddelde van 20 strooiacties. Ook is hierdoor minder strooizout aangekocht. De onttrekking aan de reserve is hierdoor lager uitgevallen.			298
	Bij de nota reserves en voorzieningen is de voorziening gladheidsbestrijding opgeheven en voorgesteld om het resterend saldo van deze voorziening in de reserve gladheidsbestrijding te storten.			124
			Totaal verklaard	-422
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Bij de gladheidsbestrijding kunnen de kosten afhankelijk van het weer mee- of tegenvallen. Deze meevaller kan in de reserve worden gebruikt voor jaren waarin meer gladheidsbestrijding is gewenst.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Nodig om de kosten te egaliseren voor het de gladheidsbestrijding van de provinciale wegen.			
Advies	In stand houden reserve.			

Reserve eoducten				
PS-besluit	PS d.d. 15 mei 2006 (PS2006BEM1) en PS d.d. 12 december 2011			
Bestemd voor	Financiering van het programma Prioriteiten Ecopassages bij provinciale wegen tot en met 2015.			
Voeding	Herprioritering middelen conform Coalitieakkoord, te weten: Groot Mijdrecht Noord € 1.520.000, Najaarsrapportage 2011 € 6.440.000, Energiek Utrecht € 1.950.000, Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven € 761.000 en Fonds Stedelijk Bouwen Wonen € 835.000.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2015
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				11.506
Bij:				
		Subtotaal Bij	0	0
Af:	Onttrekking 2014			36
		Subtotaal Af	0	36
Saldo 31-12-2014				11.470
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Diverse verschillen			36
			Totaal verklaard	36
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is nodig voor bekostiging van de aanleg van de eoducten.			
Advies	In stand houden van de reserve tot aanleg gerealiseerd is.			

Reserve investeringsfonds provinciaal erfgoed					
PS-besluit	PS d.d.15 mei 2006 (PS2006ZCW06)				
Bestemd voor	De provincie Utrecht zet zich actief in voor oplossen van Cultuurhistorische knelpunten/provinciale parels.				
Voeding	Eerste vulling met de bestemmingsreserve monumenten en de nog uitstaande voorfinancieringen.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				3.982	
Bij:	Storting 2014 Najaarsrapportage		0	1.000	-1.000
		Subtotaal Bij	0	1.000	-1.000
Af:	Onttrekkingen 2014		-700	170	-870
		Subtotaal Af	-700	170	-870
Saldo 31-12-2014				4.812	-130
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In de najaarsrapportage is de begrotingswijziging van het te storten bedrag ten onrechte als negatieve onttrekking opgenomen.				-1.000
	Voordeel voornamelijk ontstaan omdat gedeelte van het beschikbare budget over 2013, waarvan de beschikkingen in 2014 zijn afgegeven, nog niet verdeeld is.				-870
			Totaal verklaard		-130
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Bedrag in reserve is nodig om extra subsidies te kunnen geven om de doelen behoud en restauratie van provinciale erfgoedparels te realiseren.				
Advies	In stand houden van de reserve				

Reserve cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS)					
PS-besluit	Ingesteld bij besluit van 15 mei 2006, nr. PS2006ZCW. Kenmerken vastgesteld bij jaarrekeningvaststelling 2006 (PS2007BEM26). Opgeheven bij Stofkam I PS2008BEM19. Voorstel opheffing ongedaan te maken bij nota reserves en voorzieningen 2009 (PS2009BEM25, PS 26-10-09). Kenmerken ge-update bij jaarrekeningvaststelling 2012 (PS2013PS04).				
Bestemd voor	Het gericht investeren in gebiedsprojecten en verkenningen in het kader van het uitvoeringsprogramma Cultureel erfgoed, zoals vastgelegd in de Cultuurnota 2012- 2015				
Voeding	Afhankelijk van de besteding van de jaarlijkse beschikbare budgetten voor het uitvoeringsprogramma CHS worden de niet bestede middelen in het begrotingsjaar toegevoegd aan deze reserve				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2012				351	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:	Onttrekking 2014			100	39
	Subtotaal Af			100	39
Saldo 31-12-2013				312	-61
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Iets lagere onttrekking omdat uitgaven iets achter bleven bij de raming.				61
				Totaal verklaard	-61
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	De stand van de reserve is toereikend voor de lopende projecten (publieksbereik, ruimtelijk erfgoed etc.), zoals aangegeven in de cultuurnota 2012-2015.				
Advies	Reserve in stand houden				

Reserve Huisvesting				
PS-besluit	PS d.d. 28 juni 2010 (PS2010PS04)			
Bestemd voor	Het constant houden van de jaarlasten huisvesting in de begroting.			
Voeding	Naast een deel structurele middelen vallen ook incidentele budgetten vrij die worden gestort in deze reserve. Betreft meeropbrengst bij verkoop van de huidige locatie, het aandeel Rijnsweerd in de reserve rente en afschrijving (inclusief de bijbehorende rentetoevoeging), het restant uit de voorziening groot onderhoud, het budget CP Huisvesting en het budget NOVA voor de jaren 2011 en 2012. Ook de (huur)opbrengsten zullen in deze reserve worden gestort zodat er voor heel huisvesting een gesloten circuit bestaat.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2050
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				26.918
Bij:				
	Storting in reserve huur Archimedeslaan	4.252	3.938	314
	Storting in reserve	384	384	0
	Subtotaal Bij	4.636	4.322	314
Af:				
	Onttrekking kapitaalslasten	4.541	4.541	0
	Onttrekking projectkosten	239	183	56
	Subtotaal Af	4.780	4.724	56
Saldo 31-12-2014				26.516
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Storting lager door minder huuroopbrengsten. Lagere onttrekking omdat de onkosten lager waren dan voorzien.			370
	Totaal verklaard			370
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	n.v.t.			
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Reserve is bedoeld voor opvangen kapitaallasten, na afschaffing van de omslagrente betekent dit dus alleen nog maar de afschrijvingen. Daarnaast lopen de vervangingsinvesteringen via deze reserve. De reserve is noodzakelijk zolang we Archimedeslaan in ons bezit hebben.			
Advies	In stand houden reserve			

Reserve ICT					
PS-besluit	PS d.d. 25 mei 2004 (PS2004BEM19), PS d.d. 30 mei 2010 (PS2010PS03)				
Bestemd voor	De ICT-reserve is bedoeld als hulpmiddel voor de egalisatie van sterk ongelijkmatig verlopende ICT-uitgaven.				
Voeding	Jaarlijks wordt een bedrag toegevoegd, gebaseerd op het daartoe periodiek op te stellen investeringsplan.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				3.397	
Bij:					
	Storting in reserve		1.184	1.184	0
		Subtotaal Bij	1.184	1.184	0
Af:	Onttrekking		2.363	730	1.633
		Subtotaal Af	2.363	730	1.633
Saldo 31-12-2014				3.851	-1.633
					Vershil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	De in 2014 geplande investering voor de vervanging van mobiele telefoons is in december gestart. Uit het oogpunt van samenwerking met de gemeente Utrecht is tevens gestart met het bepalen van de strategie voor de vervanging van de servers, zodat we in 2015 de servercapaciteit kunnen vervangen. Voor beide investeringen volgen de uitgaven in 2015 in plaats van 2014.				-1.633
	Totaal verklaard				-1.633
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	n.v.t.				
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van ICT investeringen. De reserve is de komende jaren toereikend om de herinvesteringen te kunnen verrichten. Op basis van de eerdere investeringen en de daaruit voortvloeiende vervangingsinvesteringen kan worden geconcludeerd dat er op dit moment geen vrije ruimte aanwezig is.				
Advies	In stand houden reserve.				

Reserve DigiDiv/DIVA					
PS-besluit	PS d.d. 9 september 2006 (PS2006BEM33)				
Bestemd voor	Het project DIVA, voorheen DiGiDiv, richt zich op het digitaliseren van de documentaire informatievoorziening binnen de Provincie Utrecht. Het doel is inrichten van het beheer van elektronische dossiers en het leveren van elektronische werkprocesondersteuning.				
Voeding	Eenmalige storting. Aanvullende toevoegingen alleen na specifieke statenvoorstel.				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	5.000	Eindjaar	2014
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				0	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:					
				0	
	Subtotaal Af			0	0
Saldo 31-12-2014				0	0
					Vershil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In 2013 is abusievelijk een klein afrondingsverschil ontstaan namelijk € 497, afgerond in duizenden is dat 0. In 2014 is dit gecorrigeerd waardoor de reserve nu op 0 staat.				
	Totaal verklaard				0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie					
In hoeverre is reserve komende jaren nodig	De reserve is niet meer nodig.				
Advies	De reserve kan worden opgeheven.				

Specificatie voorzieningen

Voorziening nazorg stortplaats Maarsbergen				
PS-besluit	PS d.d. 26 april 2005 (PS2005BEM20)			
Bestemd voor	Nazorg van de stortplaats Maarsbergen			
Voeding	Eénmalig in 2008 van OLVN ontvangen bedrag gestort. Jaarlijks rentetoevoeging.			
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2040
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				642
Bij:			0	0
		Subtotaal Bij	0	0
Af:			0	0
		Subtotaal Af	0	0
Saldo 31-12-2014				642
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	nvt			0
			Totaal verklaard	0
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	nvt			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Zolang de provincie de nazorgplicht voor de stortplaats heeft, is deze voorziening noodzakelijk. De voorziening is voorlopig toereikend. Mocht toch blijken dat dit niet het geval is, dan zijn de oorspronkelijk deelnemende gemeenten verantwoordelijk om het verschil bij te leggen.			
Advies	In stand houden voorziening			

Voorziening Garantstelling Vathorst					
PS-besluit	PS d.d. 8 juni 2009 (PS2009PS05)				
Bestemd voor	Garantstelling jegens de gemeente Amersfoort bij een tekort op de ontsluiting van Vathorst (maximum € 4,54 miljoen)				
Voeding	Eenmalig bedrag uit algemene middelen				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	4.540	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				1.177	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:					
				0	138
	Subtotaal Af			0	138
Saldo 31-12-2014				1.039	138
					Verschil
Toelichting ver-	Jaarlijks wordt op basis van de jaarrekening van de gemeente A'foort (T-1) bepaald welk deel van de voorziening wordt uitbetaald. Dit is afhankelijk van het realisatiepercentage dat zij gerealiseerd hebben. De jaarrekening van A'foort was niet op tijd binnen om de raming nog mee te nemen in onze planning en controlcyclus.				138
	Totaal verklaard				138
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t. Het nu onttrokken bedrag maakt onderdeel uit van het bestedingsplan.				
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	De garantstelling richting Amersfoort loopt nog. Volgens de huidige berekeningen zal de volledige voorziening betaald moeten worden. Het restant van de voorziening is de komende jaren dan ook nodig om aan deze garantstelling tegemoet te komen. Volgens de huidige verwachting wrs. tot circa 2017.				
Advies	In stand houden van de voorziening.				

Voorziening Pensioenen GS				
PS-besluit	PS d.d. 18 mei 2004 (PS2004BEM14)			
Bestemd voor	De voorziening is ingesteld ter egalisatie van de kosten voor de verplichtingen tot het betalen van pensioengelden aan huidige en voormalige GS-leden bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.			
Voeding	Middels de storting van de pensioenbijdragen van huidige gedeputeerden, oprenting, inhoudingen op de salarissen van de gedeputeerden en d.m.v. inbreng van overdrachten.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	-	Eindjaar
				-
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				8.875
Bij:				
	storting in voorziening		238	238
	Ingehouden pensioenpremie		0	28
		Subtotaal Bij	238	266
				-28
	Uitbetaling pensioenen			412
	Overdracht pensioenen			1.047
	Onttrekking pensioen premie			37
Af:				
		Subtotaal Af	0	1.496
Saldo 31-12-2014				7.645
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na Wijziging t.o.v. Realisatie	onttrekking wegens uitbetaling pensioenen oud GS-leden			-412
	onttrekking wegen overdracht naar ABP 4 oud GS-leden			-1047
	diversen			-37
	Totaal verklaard			-1.496
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	We zijn wettelijk verplicht om voorzieningen toerijkend te laten zijn voor het doel waarvoor ze ingesteld zijn. De extra dotatie voor de actieven/slapers kan worden opgevangen binnen het totaal van de GS-budgetten. De extra dotatie voor de gepensioneerden wordt aangevuld vanuit de algemene middelen. Hiervoor is reeds gecommuniceerd middels de Nota reserves en voorzieningen 2013 (vastgesteld door PS op 3-2-'14)			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Zolang er nog oud-gedputeerden (of zij die recht hebben op hun nabestaandenpensioen) met een pensioen bij de provincie Utrecht in leven zijn, is deze voorziening noodzakelijk. Het restant van de voorziening is de komende jaren dan ook nodig om aan deze garantstelling tegemoet te komen.			
Advies				

Voorziening Hart van de Heuvelrug					
PS-besluit	PS d.d. 4 juli 2006 (PS2006BEM15)				
Bestemd voor	Extra grondverwervingskosten van €5,3 miljoen t.b.v. bouw ecoduct N237, ten oosten van de kern Soesterberg (Boele Staalecoduct)				
Voeding	Eénmalige storting				
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	5.300	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				5.300	
Bij:					
	Subtotaal Bij			0	0
Af:					0
					0
	Subtotaal Af			0	0
Saldo 31-12-2014				5.300	0
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de provincie het risico draagt van een eventueel tekort op de Mastergrex en/of Beheerfonds na afronding van het Programma. Voor alle bekende risico's binnen Hart van de Heuvelrug waavor geldt dat de kans dat deze zich voordoen > 50% is, worden afgedekt met het instellen van deze voorziening.				5.300
	Totaal verklaard				5.300
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t. de voorziening wordt krijgt een nieuwe benaming				
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Het programma HvdH loopt (vooralsnog) t/m 31-12-2025. De voorziening is nodig zolang het programma loopt, omdat op dat moment pas het definitieve programmasaldo bepaald kan worden.				
Advies	In standhouden van de voorziening met herziene kenmerken				

Voorziening nazorg stortplaatsen				
PS-besluit	PS d.d. 11 januari 2000 (1999WEM003628i)			
Bestemd voor	De nazorg van de stortplaatsen De Omega en Tammer. Het nazorgfonds voor stortplaats Weber wordt beheerd door de Stichting Nazorg Weber.			
Voeding	Eénmalig bij instelling vanuit de bestaande reserve toezicht. Jaarlijkse toevoeging van de kapitaalmarktrente om de voorziening op het juiste niveau te brengen.			
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar 2021
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				1.096
Bij:				
		Subtotaal Bij	0	0
Af:	correctie overboeking voorziening			12
		Subtotaal Af	0	12
Saldo 31-12-2014				1.084
				Vershil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Overige verschillen			12
			Totaal verklaard	12
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Zolang de provincie de nazorgplicht voor de stortplaats heeft, is deze voorziening noodzakelijk. De voorziening is voorlopig toereikend. Mocht toch blijken dat dit niet het geval is, dan zijn de oorspronkelijk deelnemende gemeenten verantwoordelijk om het verschil bij te leggen.			
Advies	In stand houden voorziening			

Voorziening onderhoud vaarwegen				
PS-besluit	PS d.d. 10 mei 2004 (PS2004WEM25)			
Bestemd voor	Het in stand houden van de provinciale vaarwegen.			
Voeding	Eénmalige voeding bij instelling door de beschikbare gelden van de voorziening 'Baggerwerk Eemmond' over te hevelen naar de voorziening 'Onderhoud Vaarwegen' en door aanwending van de 'Stelpost Kapitaallasten' (dit zijn de in de begroting geraamde kosten voor waterinvesteringen indien zou worden afgeschreven op het IPW). Structureel een jaarlijkse storting op basis van het onderhoudsplan vaarwegen.			
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar
				-
		Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013			18.114	
Bij:				
		1.713	1.661	52
		0	388	-388
	Subtotaal Bij	1.713	2.049	-336
Af:				
		1.178	3.580	-2.402
	Subtotaal Af	1.178	3.580	-2.402
Saldo 31-12-2014			16.583	2.066
				Verschil
Toelichting ver-	Er is, in nauw overleg met het Waterschap en de gemeente Amersfoort, een beheerplan vastgesteld voor de Eem t/m 2020 waarin de werkzaamheden zijn vastgelegd en de vaste verdeelsleutel per partner, dat voorziet in periodiek onderhoud, vervanging beschoeiingen en baggeren. Hiervoor worden jaarlijks bedragen gereserveerd en deze werkzaamheden worden in een meerjarig bestek uitgevoerd. In 2014 is er 154.000m3 gebaggerd en er is 2.800 meter aan beschoeiingen vervangen.			2.402
schillen Begroot	Bij de primitieve begroting 2014 is besloten om jaarlijks € 412.000 beschikbaar te stellen voor de wettelijke verplichting om de waterschappen te compenseren voor de kosten van het vaarwegbeheer. Het gaat daarbij om wateren in beheer bij waterschappen waar het vaarwegbeheer t.o.v. reguliere watersysteembeheer leidt tot substantiële meerkosten. Van de kosten voor groot onderhoud (die zich eens in de zoveel jaar voordoen) is afgesproken dat ze in de voorziening onderhoud vaarwegen worden gestort. Dit is abusievelijk niet meegenomen in de staat van voorzieningen bij de Begroting 2014.			-388
na wijziging t.o.v.	Overige kleine verschillen			52
Realisatie	Totaal verklaard			2.066
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	In 2013 is de voorziening met € 700.000 toegenomen (bijdrage partners) om de geplande uitgaven 2014 te dekken. Tevens zijn de stortingen en bijdrage partners gebaseerd op het beleidsplan Onderhoud Eemvisie tm 2020 en worden de fluctuaties opgevangen binnen de Voorziening.			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Voorziening is nodig voor het egaliseren van het groot beheer en onderhoud van de vaarwegen.			
Advies	In stand houden van de voorziening.			

Voorziening gladheidsbestrijding (vh overige goederen/diensten)				
PS-besluit	PS d.d. 8 juni 2009 (PS2009PS05)			
Bestemd voor	Egaliseren van de kosten om de gladheid te bestrijden			
Voeding	Jaarlijkse storting welke wordt aangepast op de te verwachten prijsontwikkelingen en de toe- of afname van het provinciaal wegenbestand			
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar
				-
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013				124
Bij:				
		Subtotaal Bij	0	0
				0
Af:				124
		Subtotaal Af	0	124
				-124
Saldo 31-12-2014				0
				124
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Voorziening is conform nota reserves en voorzieningen leeggeboekt naar de nieuw ingestelde reserve gladheidsbestrijding.			124
			Totaal verklaard	124
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Met de komst van de reserve gladheidsbestrijding is deze voorziening niet meer nodig.			
Advies	Opheffen voorziening			

Voorziening beheer en onderhoud wegen				
PS-besluit	PS (B&M-17/2001)			
Bestemd voor	Ter egalisatie/dekking van de kosten van het beheer en onderhoud van de provinciale wegen, niet zijnde investeringen (bestemmingsreserve grote wegenwerken)			
Voeding	Eerste voeding vanuit het in de begroting 2001 opgenomen bedrag voor beheer en onderhoud. Jaarlijks vanuit een aan GS te overleggen meerjarenplanning (ter onderbouwing en verantwoording)			
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar
			Begroot na wijz	Realisatie
				Saldo
Saldo 31-12-2013			4.354	
Bij:	Storting eigen middelen en overheveling UMP renovatie		9.151	13.551
	Subtotaal Bij		9.151	13.551
				-4.400
Af:	Onttrekking		7.070	9.692
				0
	Subtotaal Af		7.070	9.692
Saldo 31-12-2014			8.213	-1.778
				Vershil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	In 2014 heeft de overheveling plaats gevonden van de restant gelden UMP Renovatie en is gestort t.g.v. de Voorziening B&O onderdeel Renovatie Verhardingen			-1.778
	Totaal verklaard			-1.778
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	Uitvoering Renovatie verloopt vanaf 2014 via de Voorzieing B&O			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	Voorziening is de komende jaren nodig om het groot beheer en onderhoud van de provinciale wegen te egaliseren. Aangezien de provinciale wegen tot een kerntaak van de provincie behoren, zal het groot beheer en onderhoud van de provinciale wegen ook de komende jaren nodig zijn.			
Advies	In stand houden voorziening			

Voorziening Friciekosten en Wachtgelden Alleato				
PS-besluit	PS d.d. 31 mei 2010 (PS2010PS03)			
Bestemd voor	Betalen van de frictiekosten en wachtgelden van het in 2006 nieuw gevormde CMO Alleato (ontstaan uit een fusie tussen de welzijnfuncties MIU en Schakels) en de de afbouw van Alleato i.v.m. de opheffing per 1 november 2012.			
Voeding	De voorziening wordt gevoed uit het verschil tussen de jaarlijks beschikbare € 300.000 en de uitbetaling van de frictiekosten en wachtgelden aan Alleato. Naast bovenstaande voeding voor de frictiekosten en wachtgelden uit 2006 zal de voorziening worden aangevuld met de oorspronkelijk voor Alleato beschikbare beleidsmiddelen van de jaren 2013 en 2014 (totaal € 546.000). Deze toevoeging zal in de jaren 2013 en 2014 (verminderd met eventuele uitgaven in die jaren) plaatsvinden.			
Minimumbedrag	0	Plafondbedrag	3.520.800.	Eindjaar ca. 2020
			Begroot na wijz	Realisatie
Saldo 31-12-2013				638
Bij:	Storting 2014		184	184
		Subtotaal Bij	184	184
Af:	Onttrekking 2014			332
				0
		Subtotaal Af	0	332
Saldo 31-12-2014				490
				Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Overige verschillen			-332
	Totaal verklaard			-332
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	N.v.t.			
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	De voorziening zal naast de reorganisatie van 2005/2006 ook ingezet worden voor kosten die gepaard gaan met de opheffing van Alleato per 1 november 2012. Deze kosten kunnen doorlopen t/m 2020. De voorziening is in ieder geval tot die tijd noodzakelijk.			
Advies	In stand houden voorziening			

Voorziening groot onderhoud Provinciehuis/Paushuize					
PS-besluit	PS FP-1/1990				
Bestemd voor	Het egaliseren van kosten voor onderhoud van het Provinciehuis en Paushuize				
Voeding	Op basis van het onderhoudsschema				
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				921	
Bij:					
	Aandeel Archimedeslaan		173	173	0
	Aandeel Paushuize		10	10	0
		Subtotaal Bij	183	183	0
Af:					
	Aandeel Archimedeslaan		838	764	74
	Aandeel Paushuize		0	70	-70
		Subtotaal Af	838	834	4
Saldo 31-12-2014				270	-4
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Overige verschillen				-4
	Totaal verklaard				-4
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	n.v.t.				
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	De voorziening is in 2012 herijkt en voldoet aan de eis om toekomstige verplichtingen op te kunnen vangen.				
Advies	Voorziening in stand houden.				

Voorziening groot onderhoud kantons					
PS-besluit	Voorjaarsnota 2011				
Bestemd voor	Het egaliseren van kosten voor onderhoud van de kantons				
Voeding	Op basis van het het meerjaren onderhoudsplan				
Minimumbedrag	-	Plafondbedrag	-	Eindjaar	-
			Begroot na wijz	Realisatie	Saldo
Saldo 31-12-2013				181	
Bij:					0
	Aandeel Huis ter Heide		41	41	0
	Aandeel De Meern		19	19	0
		Subtotaal Bij	60	60	0
Af:					
	Aandeel Huis ter Heide		77	97	-20
	Aandeel De Meern		0	28	-28
		Subtotaal Af	77	125	-48
Saldo 31-12-2014				116	48
					Verschil
Toelichting verschillen Begroot na wijziging t.o.v. Realisatie	Als gevolg van extra noodzakelijke uitgave (zoals bijvoorbeeld camerabeveiliging en een sleutelsysteem) die niet waren opgenomen in de Meerjarenonderhoudsplanning is er een overschrijding ontstaan.				48
	Totaal verklaard				48
Oplossing verschil Begroot na wijz. - Realisatie	n.v.t.				
In hoeverre is voorziening komende jaren nodig	De voorziening is in 2012 herijkt en voldoet aan de eis om toekomstige verplichtingen op te kunnen vangen.				
Advies	Voorziening in stand houden.				

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst

AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
ARBOR	Accelerating Renewable Energies through valorisation of Biogenic Organic RAW Material
AVP	Agenda Vitaal Platteland
BAR	Budget- en afrekenregels
BBL	Bureau Beheer Landbouwgronden
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BDU	Brede Doeluitkering
BJU	Bureau Jeugdzorg Utrecht
BKWO	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer
BMW	Bodem-, Water- en Milieubeleid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOR	Bereikbaarheidsoffensief Randstad
BRAVO	Brede Regionale Aanpak Voorkomt Oponthoud
BRIK	Bijzondere Realisaties Intelligente koppelingen
BRTN	Beleidsvisie Recreatietoervaart Nederland
BRU	Bestuur Regio Utrecht
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEMT	Conferentie van Europese Ministers van Transport
CHAT	Cultuurhistorische Atlas
CHS	Cultuurhistorische hoofdstructuur
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CVB	Commissie Vaarwegbeheerders
CvdK	Commissaris van de Koning
DLG	Dienst Landelijk Gebied
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EBU	Economic Board Utrecht
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EHS	Ecologische hoofdstructuur
EKBA	Ecologische kosten baten analyse
ELF	Europees Landbouw Fonds
EMU	Europese Monetaire Unie
ERP	Enterprise Planning pakket
ERRIN	European Regions Research and Innovation Network
EU	Europese Unie
FINC	Financieel netwerk Innovatieve Constructies
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
GVOP	Gemeenschappelijke voorziening officiële publicaties
GWV	Grote Wegenwerken
HNP	Huis Nederlandse Provincies
HR (M)	Human resource management
IBT	Interbestuurlijk toezicht
IGP	Integraal gebiedsprogramma
IPO	Interprovinciaal overleg
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
KC	Kunst Centraal
KRW	Kaderrichtlijn water

KWO	Koude-warmte-opslag
LEU	Landschap Erfgoed Utrecht
LTSA	Lange TermijnSpoorAgenda
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MRB	Motorrijtuigenbelasting
NARIS	Risicomanagement Informatie Systeem
NEA	Nationaal Energie Akkoord
NEN	NEderlandse Norm
NHW	Nieuwe Hollandse Waterlinie
NJR	Najaarsrapportage
NMM	Nationaal Militair Museum
NOM	Nul op de Meter
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
ODRU	Omgevingsdienst Regio Utrecht
OMU	Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht
OV	Openbaar vervoer
PAK	Provinciale Aanpak Kantorenleegstand
PAS	Programmatische aanpak Stikstof
PHS	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer
POP(-subsidie)	Plattelandsontwikkelingsprogramma
PPL	Provinciaal Programma Luchtkwaliteit
PROMEV	proactief meten verkeersveiligheid
PRS	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie
PRV	Provinciale Ruimtelijke Verordening
PUEV	Provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid
RAP	Ruimtelijk actieprogramma
RDI	Rotonde doseerinstallaties
REOS	Ruimtelijke-economische verkenning
RHN	Recreatief HoofdNetwerk
RMN	Recreatie Midden Nederland
RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
RodS	Recreatie om de Stad
ROK	Realisatieovereenkomst
ROV	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid
RSL(U)	Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (Utrecht)
RU	Randstad Urgent
RUD	Regionale Uitvoeringsdiensten
RVM	Regionale Verkeersmanagement
RWS	Rijks waterstaat
SAVE	Samenwerken aan Veiligheid
SDE	Stimuleringsregeling Duurzame Energie
SMPU	Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht
SNL	Subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer
SOK	samenwerkingsovereenkomst
SOS	Samenhang op Scherp
TOP	Toeristische opstappunten
TUG	tijdelijk en uitzonderlijk gebruik

UMP	Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
USP	Utrecht Science Park
UTR	Utrecht Toerisme en Recreatie
UvW	Unie van Waterschappen
UYW	Utrecht Your Way
V&J	Veiligheid en Justitie
VJN	Voorjaarsnota
VMC	verkeersmanagementcentrale
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRU	Veiligheidsregio Utrecht
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WBB	Wet Bodem Bescherming
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
WKO	Warmte-koude-opslag
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering topfunctionarissen
ZOAB	Zeer open asfaltbeton

Colofon

De Jaarrekening 2014 is een uitgave van

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BA UTRECHT
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT
Telefoon: 030-2589111
www.provincie-utrecht.nl

Samenstelling en eindredactie

Afdeling Managementondersteuning

Ontwerp en opmaak

Afdeling Managementondersteuning in samenwerking met het Multi Media Centrum provincie Utrecht

Afbeelding voorpagina

Fietsers op de startbaan

Oplage

150 exemplaren

Druk

Multi Media Centrum provincie Utrecht

De omslag en het binnenwerk van deze jaarrekening zijn gedrukt op houtvrij-chloorvrij-TCF, duurzaam papier.